

Επίσημη Εφημερίδα C 17

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

56ο έτος
19 Ιανουαρίου 2013

Ανακοίνωση αριθ.	Περιεχόμενα	Σελίδα
I Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις		
ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ		
Επιτροπή των Περιφερειών		
98η σύνοδος ολομέλειας της 29ης και 30ής Νοεμβρίου 2012		
2013/C 17/01	Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προτεραιότητες της Επιτροπής των Περιφερειών για το 2013 βάσει του νομοθετικού προγράμματος και του προγράμματος εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής»	1
2013/C 17/02	Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Εν εξελίξει διαπραγματεύσεις για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο»	6
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ		
Επιτροπή των Περιφερειών		
98η σύνοδος ολομέλειας της 29ης και 30ής Νοεμβρίου 2012		
2013/C 17/03	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ευρωπαϊκό θεματολόγιο για τους καταναλωτές — Προώθηση της εμπιστοσύνης και της ανάπτυξης»	8
2013/C 17/04	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κώδικας δεοντολογίας σχετικά με την εταιρική σχέση»	13

EL

Τιμή:
7 EUR

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα (συνέχεια)	Σελίδα
2013/C 17/05	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (CLLD)»	18
2013/C 17/06	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Εκσυγχρονισμός των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις»	25
2013/C 17/07	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προς ένα 7ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον: καλύτερη εφαρμογή της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας»	30
2013/C 17/08	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Εφαρμογή της θεματικής στρατηγικής για το έδαφος»	37
2013/C 17/09	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Καινοτομία για βιώσιμη ανάπτυξη: μια βιοοικονομία για την Ευρώπη»	45
2013/C 17/10	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για τη “γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα”»	51

III Προπαρασκευαστικές πράξεις

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

98η σύνοδος ολομέλειας της 29ης και 30ής Νοεμβρίου 2012

2013/C 17/11	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο»	56
2013/C 17/12	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών»	67
2013/C 17/13	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Θεσμικό πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος»	81
2013/C 17/14	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ουσίες προτεραιότητας στον τομέα της πολιτικής των υδάτων»	91
2013/C 17/15	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης (2020-2033)»	97

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

98Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 29ΗΣ ΚΑΙ 30ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2012

Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προτεραιότητες της Επιτροπής των Περιφερειών για το 2013 βάσει του νομοθετικού προγράμματος και του προγράμματος εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής»

(2013/C 17/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- έχοντας υπόψη το ψήφισμα της ΕτΠ με ημερομηνία 19 Ιουλίου 2012 σχετικά με τις προτεραιότητες της ενόψει του Προγράμματος Εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁽¹⁾ και το ψήφισμά της σχετικά με τα συμπεράσματα του Εαρινού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του 2012⁽²⁾.
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με το Πρόγραμμα Εργασίας της για το 2013⁽³⁾ και το Πρωτόκολλο Συνεργασίας της με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή που υπεγράφη στις 16 Φεβρουαρίου 2012.
- έχοντας υπόψη το νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Σεπτεμβρίου 2012 σχετικά με το Πρόγραμμα Εργασίας της Επιτροπής για το 2013⁽⁴⁾.

Βασικές πολιτικές προτεραιότητες για το 2013

1. θεωρεί ότι η αναγκαιότητα να αντιμετωπιστεί η οικονομική, κοινωνική και χρηματοπιστωτική κρίση αποτελεί τη βασική πρόκληση για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επομένως, υποστηρίζει θερμά τις προσπάθειες που καταβάλλονται για να ενισχυθεί και να διατηρηθεί η εστίαση της ΕΕ:

— στη στρατηγική «Ευρώπη 2020»·

— στην ενιαία αγορά·

— στις στοχευμένες επενδύσεις, ιδιαίτερα στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας, που θα επιτρέψουν στα εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα, στις επιχειρήσεις και στις κυβερνήσεις (την λεγόμενη «τριπλή έλικα») της ΕΕ να συνεργάζονται μεταξύ τους με σκοπό την διασφάλιση μιας έξυπνης εφαρμογής της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

— στην επίτευξη αποτελεσμάτων, σε συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές·

2. ζητά ένα φιλόδοξο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ) και πραγματικούς ίδιους πόρους για την Ένωση·

3. επικροτεί την έμφαση που δίδεται στην ανεργία των νέων και δηλώνει έτοιμη να συμβάλει στη διαμόρφωση της προσεχούς Δέσμης Μέτρων για την Απασχόληση των Νέων·

4. υπενθυμίζει τις αυξημένες αρμοδιότητες που της ανατίθενται με τη Συνθήκη της Λισαβόνας όσον αφορά την αρχή της επικουρικότητας και τη δέσμευσή της να αποβεί σημείο αναφοράς ως προς την ορθή εφαρμογή της εν λόγω αρχής· στο πλαίσιο αυτό, υπογραμμίζει τη σημασία που σκοπεύει να αποδώσει στην παρακολούθηση των πρωτοβουλιών της ΕΕ που περιλαμβάνονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής για το πρόγραμμα εργασίας της του 2013 και εφιστά την προσοχή στο δικό της ειδικό πρόγραμμα εργασίας για την παρακολούθηση της εφαρμογής της αρχής της επικουρικότητας το 2013, το οποίο θα υιοθετηθεί τον Ιανουάριο·

(¹) CdR 1031/2012 fin

(²) CdR 42/2012 fin

(³) COM(2012) 629 final

(⁴) P7_TA(2012) 0319

5. τάσσεται υπέρ της ιδέας να διεξαχθεί αναλυτική συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης υπό το πρίσμα της δημοκρατικής νομιμότητας, της λογοδοσίας και της αποτελεσματικής ολοκλήρωσης και θεωρεί ότι έχει ζωτική σημασία να καθορίσει την πολιτική της θέση έναντι του ρόλου που θα κληθούν να διαδραματίσουν στο μέλλον το περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μεταξύ άλλων δε όσον αφορά τις πιθανές αλλαγές που θα προκύψουν στο θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ· η ΕΤΠ θα υποστηρίξει, συνεπώς, οποιαδήποτε συζήτηση προωθηθεί σχετικά με τη μεταρρύθμιση της Συνθήκης το 2013, μέσω της διοργάνωσης πολιτικών συζητήσεων και της καλύτερης προβολής της αρχής της επικουρικότητας και της έννοιας της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης ως σημαντικών μέσων για την επίτευξη αυτών των στόχων·

6. υποστηρίζει την έκκληση που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απηύθυνε προς τα κράτη μέλη –βλ. το ψήφισμα του ΕΚ της 20ής Νοεμβρίου 2012– να εξετάσουν το ενδεχόμενο υπογραφής «Συμφώνου Κοινωνικών Επενδύσεων». Το εν λόγω «Σύμφωνο Κοινωνικών Επενδύσεων», το οποίο θα βασιστεί στο πρότυπο του «Συμφώνου για το Ευρώ +», θα επιτρέψει να τεθούν επενδυτικοί στόχοι για την πραγματοποίηση κοινωνικών επενδύσεων εκ μέρους των κρατών μελών εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου, με σκοπό την εκπλήρωση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» στον κοινωνικό τομέα και στους τομείς της απασχόλησης και της εκπαίδευσης, κατά τρόπο που να ευθυγραμμίζονται με την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης και τα Εθνικά Προγράμματα Μεταρρύθμισης·

7. θα συνεχίσει να εξετάζει τον εδαφικό αντίκτυπο του νομοθετικού προγράμματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·

Οικονομική και Νομισματική Ένωση

8. ζητά να της υποβληθεί αίτηση γνωμοδότησης σχετικά με το σχέδιο της Επιτροπής για μία ολοκληρωμένη και ουσιαστική Ευρωπαϊκή Νομισματική Ένωση, δεδομένης της εδαφικής διάστασης που έχει κάθε ένας από τους τέσσερις πυλώνες της·

9. ζητά καλύτερο συντονισμό των οικονομικών και των κοινωνικών πολιτικών μεταξύ του ευρωπαϊκού και των εθνικών επιπέδων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και αξιώνει τη μεγαλύτερη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στον εν λόγω συντονισμό. Η ΕΤΠ θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί την πρόοδο προς αυτήν την κατεύθυνση, επιδιώκοντας παράλληλα στενότερη συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο·

10. υποστηρίζει θερμά το αίτημα που διατύπωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προς την Επιτροπή⁽⁵⁾, ήτοι «να εξετάσει ενδελεχώς» στο πλαίσιο της επόμενης Ετήσιας Επισκόπησης της Ανάπτυξης, «τον ρόλο του προϋπολογισμού του ΕΚ στη διαδικασία του ευρωπαϊκού εξαμήνου, παρέχοντας τεκμηριωμένα και συγκεκριμένα στοιχεία σχετικά με τα αποτελέσματα ενεργοποίησης, καταλυτικής δράσης, συνέργειας και συμπληρωματικότητάς του επί του συνόλου των δημοσίων δαπανών σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο»·

11. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι θεσπιστήκαν αποτελεσματικοί μηχανισμοί στο επίπεδο της ΕΕ προκειμένου να

εξασφαλιστεί ότι οι δημοσιονομικές πολιτικές των κρατών μελών θα είναι βιώσιμες, προειδοποιεί, ωστόσο, ότι ο συντονισμός της δημοσιονομικής πολιτικής στο επίπεδο της ΕΕ ενδέχεται να συνεπάγεται κινδύνους για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και για την παροχή ικανοποιητικών δημοσίων υπηρεσιών·

12. εκφράζει την απογοήτευσή της, διότι η πρότασή της για μία πράσινη βίβλο σχετικά με τις συνεργίες μεταξύ του ενωσιακού και των εθνικών και υποεθνικών προϋπολογισμών δεν συμπεριελήφθη στο Πρόγραμμα Εργασίας· υπενθυμίζει ειδικότερα την υποστήριξή της σε μία ευρωπαϊκή ανακοίνωση σχετικά με την ποιότητα των δημοσίων δαπανών, η οποία θα πρέπει να καλύπτει, μεταξύ άλλων, το ζήτημα του διαχωρισμού των τρεχουσών δαπανών και των επενδύσεων κατά τον υπολογισμό του ελλείμματος του προϋπολογισμού, προκειμένου να μην έχουν αρνητικό πρόσημο οι επενδύσεις με μακροπρόθεσμα καθαρά κέρδη·

13. αναλαμβάνει τη δέσμευση να εξετάσει ενδελεχώς την τοπική και περιφερειακή διάσταση της Τραπεζικής Ένωσης·

14. ζητά διευκρίνιση ως προς το νομικό μέσο που προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί για την Πρωτοβουλία σχετικά με τους Τραπεζικούς Λογαριασμούς·

Πολιτική συνοχής

15. υποστηρίζει θερμά, δεδομένων των εν εξελίξει διαπραγματεύσεων για το ΠΔΠ, ότι η Πολιτική Συνοχής αποτελεί επενδυτική πολιτική, η οποία χρειάζεται τόσο αποτελεσματικές δαπάνες όσο και υγιή προϋπολογισμό· ο εν λόγω προϋπολογισμός δεν μπορεί να μειωθεί, εάν το ζητούμενο είναι η τόνωση της ανάπτυξης και της απασχόλησης, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και η καταπολέμηση των εδαφικών ανισοτήτων εντός και μεταξύ όλων των περιφερειών της ΕΕ, ιδίως σε συνθήκες κρίσης·

16. εκφράζει την απογοήτευσή της για το γεγονός ότι ο «Κώδικας Συμπεριφοράς» που πρότεινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει υιοθετηθεί από την Κυπριακή Προεδρία· καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προωθήσει και να εξετάσει τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον σχεδιασμό των συμπράξεων εταιρικής σχέσης και των σχετικών επιχειρησιακών προγραμμάτων, ζητά δε την εκπόνηση μίας έκθεσης επί του θέματος έως το τέλος του 2013. Η Επιτροπή των Περιφερειών θα παρακολουθήσει στενά τις σχετικές διαπραγματεύσεις που θα βασιστούν στις ειδικές ανά χώρα διαπραγματευτικές εντολές των ταμείων του ΚΠΣ για την περίοδο 2014-2020, ιδιαίτερα μάλιστα υπό το πρίσμα της αρχής της εταιρικής σχέσης·

17. ζητά να της υποβάλει επίσημως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αίτηση γνωμοδότησης σχετικά με την αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα·

18. ζητά την υιοθέτηση μιας ευρωπαϊκής στρατηγικής αγροτικής ανάπτυξης για να επανεξισορροπηθούν οι πόροι που προορίζονται για τις αγροτικές περιοχές, των οποίων το επίπεδο ανάπτυξης εξακολουθεί να είναι χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ, συχνά δε είναι πολύ χαμηλότερο από το επίπεδο ανάπτυξης των περιοχών με αστικό κυρίως χαρακτήρα·

(5) Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα: «Το ευρωπαϊκό εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών: εφαρμογή των προτεραιοτήτων για το 2012»

19. ζητά την υιοθέτηση του αναθεωρημένου κανονισμού για τον Ευρωπαϊκό Όμιλο Εδαφικής Συνεργασίας χωριστά από τη δέσμη νομοθετικών προτάσεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία·

Ενιαία Αγορά

20. εκφράζει την απογοήτευσή της για τον αργό ρυθμό εφαρμογής της Πράξης για την Ενιαία Αγορά·

21. λαμβάνει υπόψη την πρόθεση της Επιτροπής να παρουσιάσει μία πρόταση για την υποχρεωτική ηλεκτρονική τιμολόγηση στις δημόσιες συμβάσεις, υποστηρίζει όμως ότι η πλήρης αλλαγή στα ηλεκτρονικά συστήματα θα αποτελέσει πρόκληση για ορισμένες τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι οποίες ενδέχεται να χρειαστούν βοήθεια ή μεγαλύτερη μεταβατική περίοδο·

22. ζητά να αναπτυχθούν ειδικές εταιρικές σχέσεις για την εφαρμογή της Πράξης για τις Μικρές Επιχειρήσεις στο υποεθνικό επίπεδο. Θεωρεί ότι η πρωτοβουλία των Ευρωπαϊκών Επιχειρηματικών Περιφερειών (ΕΕΠ) –βραβείο το οποίο απονέμει η ΕτΠ από το 2010– μπορεί να αποτελέσει πηγή έμπνευσης για την περαιτέρω προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως μεταξύ των νέων·

23. ζητά από την Επιτροπή να εξηγήσει για ποιο λόγο το σχέδιο δράσης «Ηλεκτρονική Υγεία», του οποίου τη θέσπιση είχε ζητήσει η Επιτροπή των Περιφερειών και το οποίο είχε ανακοινωθεί στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής του 2012, δεν έχει ακόμη υποβληθεί και δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των θεμάτων προς υιοθέτηση έως το τέλος του 2012, ούτε στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής του 2013·

24. θεωρεί ότι απαιτείται μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου για δραστηριότητες στην κοινωνική οικονομία και ζητά, στο πλαίσιο αυτό, ένα καταστατικό του ευρωπαϊκού ταμείου αλληλοβοήθειας·

25. χαιρετίζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να εκσυγχρονίσει τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις και να μειώσει τη διοικητική επιβάρυνση με την προσαρμογή των απαλλαγών κατά κατηγορία και ζητά, στο πλαίσιο αυτό, την αύξηση του ελάχιστου κατώτατου ορίου·

26. εκφράζει τη λύπη της διότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν προέβη σε επίσημες διαβουλεύσεις με την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τη διαμόρφωση των νέων κατευθυντήριων γραμμών που θα διέπουν την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις της ΕΕ στις δημόσιες χρηματοδοτήσεις των ευρωζωνικών δικτύων·

27. χαιρετίζει την εστίαση του Παραρτήματος II του Προγράμματος Εργασίας σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες που έχουν ως στόχο την απλούστευση και τη μείωση των διοικητικών εμποδίων και προτίθεται να συμβάλει στην υλοποίησή τους·

Δημιουργώντας τα δίκτυα του αύριο

28. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει μέτρα προς την κατεύθυνση της επίλυσης προβλημάτων διασύνδεσης μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ περιφερειών· καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο αυτό, να ενισχύσει τις προσπάθειές της με στόχο τον περιο-

ρισμό της ενεργειακής απομόνωσης μεμονωμένων κρατών μελών και να δημιουργήσει μία πλήρως λειτουργική εσωτερική αγορά ενέργειας έως το 2014·

29. εκφράζει την απογοήτευσή της για την απουσία σαφούς δέσμευσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι θα ενισχύσει τις πολιτικές της που έχουν ως στόχο την ανάπτυξη σύγχρονων υποδομών δικτύου, και ιδιαίτερος την εξάπλωση των έξυπνων δικτύων και των έξυπνων μετρητών που αποτελούν σημαντικά στοιχεία για την ενεργειακή απόδοση και την ασφάλεια του εφοδιασμού· ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προωθήσει μέτρα που διευκολύνουν την εξάπλωση της μικροπαραγωγής ενέργειας και την ένταξή της στα δίκτυα διανομής·

30. εκφράζει την απογοήτευσή της διότι το Πρόγραμμα Εργασίας της Επιτροπής δεν περιλαμβάνει περαιτέρω κίνητρα για την αστική κινητικότητα· επαναλαμβάνει, στο πλαίσιο αυτό, την πεποίθησή της ότι η ηλεκτρονική και ευφυής έκδοση εισιτηρίων –για παράδειγμα μέσω κινητού τηλεφώνου– σε όλα τα μέσα μεταφοράς αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη βιώσιμη αστική κινητικότητα· εκφράζει την ελπίδα ότι το εν λόγω ζήτημα θα εξεταστεί και στη σχεδιαζόμενη συνέχεια της πράσινης βίβλου με τίτλο «Προς ενοποιημένη ευρωπαϊκή αγορά για τις πληρωμές με κάρτα, μέσω του Διαδικτύου και μέσω κινητού τηλεφώνου»·

31. αναμένει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αξιοποιεί κάθε ευκαιρία που θα της επιτρέψει να εφαρμόζει κατά τρόπο συνεκτικούς τους στόχους που τέθηκαν κατά την αναθεώρηση του ΔΕΔ-Μ·

32. αναμένει με ενδιαφέρον την πρόταση για τη μελλοντική λιμενική πολιτική της ΕΕ και επαναλαμβάνει ότι είναι αναγκαίο να υποβληθεί η πρόταση σε εκτίμηση εδαφικού αντικτύπου·

Ανάπτυξη, απασχόληση και ένταξη

33. θεωρεί ότι η κινητικότητα των εργαζομένων εντός και μεταξύ των κρατών μελών αποτελεί σημαντικό παράγοντα των προσπαθειών καταπολέμησης της ανεργίας και, επομένως, υποστηρίζει τα σχέδια εκσυγχρονισμού των δημοσίων υπηρεσιών για την απασχόληση, δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στη μεταρρύθμιση του EURES, τα αποτελέσματα του οποίου είναι, επί του παρόντος, περιορισμένα σε σχέση με τις δυνατότητές του· ωστόσο, υπενθυμίζει επίσης ότι τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης διαχειρίζονται συχνά τοπικές και περιφερειακές αρχές, με τις οποίες θα πρέπει να υπάρξει ολοκληρωμένη διαβούλευση όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις·

34. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αγνόησε την επανειλημμένο αίτημα της ΕτΠ να υιοθετηθεί μία ευρωπαϊκή ατζέντα για την κοινωνική στέγαση, η οποία θα επέτρεπε, μεταξύ άλλων, να αποσαφηνιστούν οι κανόνες ανταγωνισμού που εφαρμόζονται στον τομέα της κοινωνικής στέγασης και να δοθεί στις περιφερειακές και τοπικές αρχές η δυνατότητα να παρέχουν αξιοπρεπή και προσίτη κοινωνική στέγη, να προωθούν την ανάμειξη των διαφόρων κοινωνικών κατηγοριών και να καταπολεμήσουν τις διακρίσεις·

35. επισημαίνει τη σημασία των συνταξιοδοτικών παροχών για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, οι οποίες είναι μείζονες εργοδότες, και ευελπιστεί ότι η πρόταση της Επιτροπής επί του θέματος θα περιλαμβάνει προτάσεις για τη βελτίωση της διασυνοριακής δυνατότητας μεταφοράς των επαγγελματικών συντάξεων·

36. θεωρεί ότι η δημιουργία της πλατφόρμας για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας αποτελεί πρωτοβουλία που αναλαμβάνεται σε εύθετο χρόνο και υποστηρίζει ότι είναι απαραίτητο να συμμετέχουν στην εν λόγω πλατφόρμα περιφερειακά όργανα επιβολής του νόμου και επιθεωρήσεις εργασίας· επιπλέον, διαβλέπει μεγάλες δυνατότητες συνεργιών μεταξύ της εν λόγω πλατφόρμας και των προτάσεων για την ενίσχυση της επιβολής των κανόνων που διέπουν την απόσπαση των εργαζομένων·

37. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασφαλίσει ότι, στις νέες κατευθυντήριες γραμμές που θα προτείνει για τις κρατικές ενισχύσεις των ταινιών και άλλων οπτικοακουστικών έργων, η πρόβλεψη της τήρησης της αρχής των υποχρεώσεων εδαφικότητας των δαπανών –όπως αναφέρεται στην ανακοίνωσή της για τον κινηματογράφο του 2001– θα διατηρηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ·

38. εκφράζει την απογοήτευσή της για το χαμηλό επίπεδο φιλοδοξίας του Προγράμματος Εργασίας όσον αφορά τον πολιτισμό, δεδομένης της μεγάλης σημασίας που έχει ο τελευταίος για την ευρωπαϊκή ταυτότητα, καθώς και ως κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης·

Καλύτερη χρήση των ευρωπαϊκών πόρων

39. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη δημοσίευση του 7ου Σχεδίου Δράσης για το Περιβάλλον το οποίο αποτελεί καθοριστικής σημασίας εργαλείο για την μετατροπή των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» σε περιβαλλοντική δράση και το οποίο θα πρέπει να εστιάζει στη βελτίωση της θέσης σε εφαρμογή της πολιτικής για το περιβάλλον της ΕΕ σε στενή συνεργασία με όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης· στην ένταξη των θεμάτων που συνδέονται με την προστασία του περιβάλλοντος σε όλους τους τομείς πολιτικής· και στην διεθνή διάσταση των περιβαλλοντικών προκλήσεων·

40. ζητά να συμπεριληφθούν στη Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή της ΕΕ τόσο μια πρόβλεψη για την ανάληψη ειδικής δράσης σε επίπεδο δήμων και περιφερειών, όσο και κατευθυντήριες γραμμές και υποστήριξη υπό τη μορφή λύσεων χρηματοδότησης και διακυβέρνησης για τους τοπικούς και περιφερειακούς αρμόδιους λήψης αποφάσεων, όπως προτείνει το Σύμφωνο των Δημάρχων·

41. δεσμεύεται να συνεργαστεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με στόχο την επιτυχή εφαρμογή των αποτελεσμάτων της Διάσκεψης UNCCC στην Doha, καθώς και του Χάρτη πορείας για μια αποδοτική, από πλευράς πόρων, Ευρώπη·

42. αναμένει ότι η αναδιώρυξη της πολιτικής της ΕΕ για την ποιότητα του αέρα θα ενισχύσει την Οδηγία για τα Εθνικά Ανώτατα Όρια Εκπομπών, προκειμένου να μειωθούν οι συγκεντρώσεις ρύπων·

Υποστηρίζει την πρόταση να καταστούν αυστηρότερες οι προδιαγραφές για τα οχήματα και ζητά την καταπολέμηση των εκπομπών από τη ναυτιλία, τις αερομεταφορές και τη γεωργία, με ταυτόχρονη απλουστευση των δεικτών και των κριτηρίων μέτρησης. Ζητά επίσης την ένταξη της πολιτικής της ΕΕ για την ποιότητα του αέρα σε άλλους τομείς πολιτικής, ιδίως στις μεταφορές, τη στέγαση, τη βιομηχανία, την ενέργεια και το κλίμα·

43. επαναλαμβάνει τη δέσμευσή της περί ενισχυμένης συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εφαρμογή της Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα της ΕΕ με ορίζοντα το 2020·

44. χαιρετίζει την πρόσκληση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων προς την Επιτροπή των Περιφερειών, να συμβάλει στη μελλοντική της πολιτική για τα ενεργειακά δάνεια και ζητά να έχουν ευκολότερη πρόσβαση σε δάνεια για επενδύσεις στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές. Θεωρεί, στο πλαίσιο αυτό, ότι ο αυξανόμενος κίνδυνος ενεργειακής πείνας θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε πρωτοβουλίες ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ·

Ευρώπη για τους πολίτες

45. επιδιώκει να συμμετάσχει στον σχεδιασμό όλων των ενωσιακών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το Ευρωπαϊκό Έτος των Πολιτών 2013 για να γνωρίζουν και να κατανοούν καλύτερα τα δικαιώματά τους οι πολίτες, ούτως ώστε να αρθούν τα εναπομεινάντα εμπόδια στην εφαρμογή των εν λόγω δικαιωμάτων και στην ενίσχυση της ιδέας της ευρωπαϊκής ιθαγένειας·

46. χαιρετίζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να καταρτίσει μία έκθεση κατά της διαφθοράς και έναν πίνακα αποτελεσμάτων για δικαστικά θέματα, καθώς αυτά αποτελούν μηχανισμούς που θα βοηθήσουν στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στις δημόσιες διοικήσεις όλων των επιπέδων, δηλώνει δε ότι θα προσφέρει την υποστήριξή της στην ανάπτυξή τους·

47. προσβλέπει στη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο έργο της ανάπτυξης του δικτύου ένταξης, για να διασφαλιστεί η ενότητα μέσα στην ποικιλομορφία·

Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας

48. συνιστά να αναφέρει η Επιτροπή πιο λεπτομερώς στις εκδόσεις για τη στρατηγική διεύρυνσης τα ζητήματα που αφορούν την περιφερειακή και την τοπική αυτοδιοίκηση, καθώς και να τονίσει στις χώρες της διεύρυνσης –κατά περίπτωση– την ανάγκη για αποκέντρωση·

49. ζητά να διευκολυνθεί η χρηματοδότηση των τοπικών και περιφερειακών φορέων στις χώρες της διεύρυνσης και στις χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ΕΠΓ) μέσω των ειδικών κονδυλίων της ΕΕ για τον εν λόγω τομέα. Επίσης, τάσσεται υπέρ της περαιτέρω χρήσης των υφιστάμενων προγραμμάτων –συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος «Erasmus Mundus» και των ΕΟΕ – στους εταίρους από τις γειτονικές χώρες·

50. επαναλαμβάνει την πρόθεσή της να συνεχίσει τη θετική συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του Προγράμματος για το Μέσο Τοπικής Αυτοδιοίκησης προκειμένου να βελτιωθεί η ανάπτυξη ικανοτήτων σε τοπικό επίπεδο και να προωθηθεί η γνώση σχετικά με την ΕΕ και τις διαδικασίες της στις υποψήφιες και στις δυνάμει υποψήφιες χώρες· προτρέπει την Επιτροπή να εξετάσει τη δυνατότητα επέκτασης της χρήσης αυτού του μέσου στην τοπική αυτοδιοίκηση των χωρών της ΕΠΓ·

51. επικροτεί τη διάκριση που κάνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μεταξύ του ρόλου των τοπικών και περιφερειακών αρχών και της κοινωνίας των πολιτών, στην υλοποίηση της πολιτικής για την αναπτυξιακή συνεργασία, παρουσιάζοντας χωριστές ανακοινώσεις,

και καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να ακολουθήσει την ίδια προσέγγιση·

52. αναμένει ότι οι πόλεις και οι περιφέρειες θα συμμετάσχουν στον καθορισμό της θέσης της ΕΕ, ενόψει της Συνόδου Κορυφής για τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας το 2015·

53. αναθέτει στον Πρόεδρο της Επιτροπής των Περιφερειών να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στην Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ και στην Ιρλανδική και τη Λιθουανική Προεδρία που έπονται αυτής·

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Εν εξελίξει διαπραγματεύσεις για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο»

(2013/C 17/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- έχοντας υπόψη την αναθεωρημένη γνωμοδότηση με θέμα «Το νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ) για την περίοδο μετά το 2013», την οποία υιοθέτησε στις 9 Οκτωβρίου 2012·
- έχοντας υπόψη το σχέδιο συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου·

1. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 22ας-23ης Νοεμβρίου 2012 δεν κατέστη δυνατή η επίτευξη συμφωνίας αναφορικά με το νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο για την περίοδο μετά το 2013·

2. τονίζει τη σημασία που έχει η επίτευξη συμφωνίας και εφιστά την προσοχή στις συνέπειες που θα έχει στους πόρους μετά το 2014 η καθυστέρηση της προετοιμασίας του προγραμματισμού (ιδίως του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου), πράγμα το οποίο θα έχει σοβαρό αντίκτυπο στις επενδύσεις στις περιφέρειες και τις πόλεις της ΕΕ·

3. σημειώνει ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι ο προϋπολογισμός έχει σημασία για τη συνοχή της Ένωσης, καθώς και για την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε όλα τα κράτη μέλη· ωστόσο, η αναγνώριση αυτή δεν συμβιβάζεται με τις προτάσεις ορισμένων κρατών μελών για περικοπές στην πολιτική συνοχής· τονίζει ότι σε κάθε περίπτωση, απαιτείται περισσότερος χρόνος για την περαιτέρω επεξεργασία των συγκεκριμένων συνεπειών πολιτικής που θα έχουν τα υπό διαπραγμάτευση μεγέθη και προτάσεις·

4. επισημαίνει, παράλληλα, ότι η Επιτροπή των Περιφερειών, ως το όργανο της ΕΕ που εκπροσωπεί τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, έχει πλήρη επίγνωση των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη της ΕΕ και πιστεύει ότι κύρια προτεραιότητα πρέπει να είναι η διαμόρφωση ισχυρών οικονομικών, με περιορισμό της γραφειοκρατίας, έτσι ώστε να δημιουργηθούν περισσότερες ευκαιρίες απασχόλησης στα κράτη μέλη·

5. επαναλαμβάνει το αίτημά της να διαθέτει η ΕΕ έναν αξιόπιστο πολυετή προϋπολογισμό, ο οποίος να είναι, όσον αφορά τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ως ποσοστό του ΑΕΕ, στο ίδιο τουλάχιστον επίπεδο με εκείνον που συμφωνήθηκε για την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, και να αποτελεί επενδυτικό εργαλείο προς όφελος όλων των χωρών και των περιφερειών της ΕΕ, υποστηρίζει δε την έκκληση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για υιοθέτηση ενός προϋπολογισμού που θα τονώσει την ανάπτυξη σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και θα ανταποκρίνεται ικανοποιητικά στις ανάγκες των τοπικών και των περιφερειακών αρχών από άποψη εδαφικής, οικονομικής και κοινωνικής συνοχής·

6. εξάγει τη σημασία του ρόλου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, όχι μόνο όσον αφορά τη διαδικασία συναίνεσης που εφαρμόζεται στο σύνολο του ΠΔΠ, αλλά και δεδομένου ότι σημαντικός αριθμός θεμάτων που αναφέρονται στο σχέδιο συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (έκδοση της 22ας Νοεμβρίου 2012) και ιδίως τα σημεία σχετικά με τον υποτομέα 1β (συνοχή), τον τομέα 2 (ΚΓΠ), το Κοινό Στρατηγικό

Πλαίσιο, καθώς και οριζόντια θέματα, υπόκεινται στη διαδικασία συναπόφασης·

7. υπενθυμίζει ότι οι Συνθήκες (Άρθρο 312 ΣΛΕΕ) περιέχουν ειδικές διατάξεις για την περίπτωση μη υιοθέτησης του ΠΔΠ πριν από τη λήξη, στο τέλος του 2013, των νομικών βάσεων όλων των τρεχόντων πολυετών προγραμμάτων δαπανών της ΕΕ, εκτός του πρώτου πυλώνα της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ)·

8. τάσσεται κατά κάθε περικοπής στον προϋπολογισμό για τη συνοχή. Υπενθυμίζει ότι η πολιτική συνοχής είναι ένα επενδυτικό εργαλείο που τονώνει την ανταγωνιστικότητα με βιώσιμο τρόπο και συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ περιφερειών·

9. υπενθυμίζει ότι για τα θέματα που άπτονται της πολιτικής συνοχής και καλύπτονται από το άρθρο 177, όπως η μέθοδος κατανομής των εθνικών πιστώσεων και οι ανώτατοι συντελεστές των πολιτικών συνοχής και αγροτικής ανάπτυξης, εφαρμόζεται η διαδικασία συναπόφασης με υποχρέωση διαβούλευσης της ΕτΠ, η οποία έχει δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 263 τρίτο εδάφιο της ΣΛΕΕ·

10. σε συνέχεια των γνωμοδοτήσεων που έχει υιοθετήσει από τις αρχές του 2012 για τις διάφορες νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επαναλαμβάνει τα εξής·

a. όσον αφορά τους υποτομείς 1α, 1β και τα Ταμεία που καλύπτονται από το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (ΚΣΠ):

- υποστηρίζει μια ισχυρότερη χρηματοδότηση για την έρευνα και την καινοτομία·

- ζητά την επαναφορά του αρχικά προταθέντος προϋπολογισμού για τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη», με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων σε διευρωπαϊκά δίκτυα και υποστηρίζει τη δημιουργία ενός ΚΣΠ για τα δύο Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής, το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ·

- επαναλαμβάνει ότι αντιτίθεται κατηγορηματικά και σθεναρά σε κάθε μορφή μακροοικονομικών προϋποθέσεων·

- χαιρετίζει το γεγονός ότι συνθεωρούνται τόσο η πρόταση να συσταθεί μια νέα κατηγορία περιφερειών, «οι περιφέρειες μετάβασης», όσο και η ανάγκη να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερη και μοναδική κατάσταση των εξόχως απόκεντρων περιφερειών·

- επαναλαμβάνει ότι πρέπει να διατηρηθεί για όλες τις περιφέρειες που εξέρχονται από τον στόχο της σύγκλισης ένα δίχτυ ασφαλείας το οποίο να καλύπτει τα δύο τρίτα των σημερινών πόρων·

- τάσσεται υπέρ τόσο της διασφάλισης του επιπέδου των πόρων για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και κράτη μέλη όσο και υπέρ της μείωσης των ανισοτήτων ως προς την ένταση της μέσης κατά κεφαλήν ενίσχυσης, δεδομένου ότι αυτό αποτελεί πρωταρχικό στόχο της πολιτικής συνοχής·
- εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι το σχέδιο συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου προτείνει περικοπές ύψους 26 % στον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία», αλλά επικροτεί το γεγονός ότι εισακούστηκε η έκκλησή της για αύξηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης σε 85 %·
- υποστηρίζει τον καθορισμό ποσοστού συγχρηματοδότησης προσαυξημένου κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες για τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν προσωρινές δημοσιονομικές δυσχέρειες·
- υποστηρίζει τον ορισμό του μη ανακτήσιμου ΦΠΑ ως επιλέξιμης δαπάνης για τον υπολογισμό της συνεισφοράς από τα Ταμεία του ΚΣΠ·
- επαναλαμβάνει τις αντιρρήσεις της σε ό,τι αφορά το προτεινόμενο αποθεματικό επίδοσης·

β. όσον αφορά τον τομέα 2:

- εκφράζει την αποδοκιμασία της για το γεγονός ότι στο σχέδιο συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου προτείνεται ο καθορισμός ανώτατου ορίου για τις άμεσες ενισχύσεις από τα κράτη μέλη σε εθελοντική βάση·
- τονίζει ότι η άμεση στήριξη θα πρέπει να κατανέμεται πιο δίκαια μεταξύ των κρατών μελών των οποίων οι άμεσες ενισχύσεις ανά εκτάριο θα βρίσκονται κάτω από το 90 % του μέσου όρου της ΕΕ κατά την επόμενη περίοδο, ξεκινώντας έτσι τη δυναμική διεργασία γεφύρωσης του χάσματος ήδη από την έναρξη της επόμενης περιόδου προγραμματισμού και επίτευξης του μέσου όρου της ΕΕ από τα μέσα της επόμενης δημοσιονομικής περιόδου·
- επικροτεί το ποσοστό του 30 % για την οικολογική διάσταση·
- υποστηρίζει τη δυνατότητα μεταφοράς κονδυλίων από τον 1ο προς τον 2ο πυλώνα·
- υποστηρίζει την υπαγωγή των περιφερειών μετάβασης στον κανονισμό για την αγροτική ανάπτυξη·
- αντιτάσσεται στη δημιουργία ενός νέου αποθεματικού για την αντιμετώπιση κρίσεων στον κλάδο της γεωργίας και,

ειδικότερα, στην πρόταση επιστροφής αδαπάνητων ποσών με τη μορφή άμεσων ενισχύσεων·

11. χαιρετίζει το γεγονός ότι το σχέδιο συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου διατηρεί το πρόγραμμα επισιτιστικής βοήθειας για τους φτωχούς, αλλά αντιτάσσεται σθεναρά στη χρηματοδότηση του εν λόγω προγράμματος από κονδύλια του ΕΚΤ·

12. εκτιμά ότι η μείωση κατά 47 % των ποσών που δεσμεύονται για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠΠ) σε σύγκριση με τον τρέχοντα προϋπολογισμό αυτού, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με το πλαίσιο της υφιστάμενης κρίσης. Συμπεραίνει ότι το σχέδιο συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου καταρτίστηκε με την υπόθεση το μελλοντικό ΕΤΠΠ να μην αφορά τον γεωργικό τομέα·

Έσοδα και ίδιοι πόροι

13. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι οι διαπραγματεύσεις επικεντρώθηκαν στη μείωση των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ, χωρίς να δοθεί η δέουσα προσοχή στα έσοδα και στην επιτακτική ανάγκη για μεταρρύθμιση του ισχύοντος συστήματος, ώστε να μπορεί η ΕΕ να διαθέτει ίδιους πόρους και να καταργηθεί το ισχύον σύνολο δημοσιονομικών διορθώσεων και εξαιρέσεων·

14. επικροτεί την πρόταση τα δύο τρίτα των ποσών που θα εισπράττονται από τα κράτη μέλη (τα οποία έχουν αναλάβει τη δέσμευση να καθιερώσουν φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών στο πλαίσιο της διαδικασίας ενισχυμένης συνεργασίας) να προορίζονται για έναν νέο ίδιο πόρο στον προϋπολογισμό της ΕΕ, καθώς και να μειωθεί ανάλογα η συνεισφορά του ΑΕΕ αυτών των κρατών μελών στον προϋπολογισμό της ΕΕ·

15. αναθέτει στον Πρόεδρο της Επιτροπής των Περιφερειών να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, την κυπριακή Προεδρεία του Συμβουλίου της ΕΕ, καθώς και την ιρλανδική και τη λιθουανική Προεδρία του Συμβουλίου που έπονται.

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

98Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 29ΗΣ ΚΑΙ 30ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2012

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ευρωπαϊκό θεματολόγιο για τους καταναλωτές — Προώθηση της εμπιστοσύνης και της ανάπτυξης»

(2013/C 17/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

— είναι πεπεισμένη ότι η πολιτική για τους καταναλωτές θα συμβάλει στην ταχύτερη έξοδο της ΕΕ από την κρίση: οι πιο συνειδητοποιημένοι καταναλωτές αποτελούν προϋπόθεση για την παραγωγή ασφαλών, ποιοτικών και ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών, συμβάλλοντας στη βιώσιμη ανάκαμψη της οικονομίας·

καλεί δε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

— να εξοπλίσει τις τοπικές και περιφερειακές αρχές με τα κατάλληλα εργαλεία για την προστασία των καταναλωτών, στον βαθμό της αρμοδιότητάς τους·

— να συνεργάζεται στενά με τις ευρωπαϊκές, εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές. Ειδικότερα, έστω και αν το είδος των δράσεων του θεματολογίου συνεπάγεται την υλοποίησή τους κυρίως μέσω των κοινοτικών και εθνικών οργάνων, ο ρόλος των τοπικών αρχών είναι σημαντικός, στον βαθμό που αυτές εκφράζουν τις τοπικές κοινωνίες και έχουν τη δυνατότητα να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επιβολή των μέτρων·

— υπενθυμίζει ότι οι περιφερειακές και τοπικές αρχές είναι οι ίδιες καταναλωτές προϊόντων και υπηρεσιών, επομένως χρειάζονται, αλλά και διεκδικούν, ένα ασφαλές πλαίσιο προκειμένου να διασφαλίζουν τα συμφέροντά τους καθώς και αυτά των τοπικών κοινωνιών που εκπροσωπούν και οι οποίες συχνά συνεισφέρουν στον προϋπολογισμό τους·

— αναγνωρίζει ότι η ενδυνάμωση του καταναλωτή περνά και μέσα από την εκπαίδευσή του, και σε αυτό το πλαίσιο υπογραμμίζει τη σημασία της συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών και της κοινωνίας των πολιτών στις εκστρατείες πληροφόρησης των καταναλωτών·

— τονίζει τη σημασία που έχει η ενίσχυση, με πόρους και τεχνογνωσία, των εποπτικών μηχανισμών στις περιοχές με μόνιμα γεωγραφικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα·

Εισηγητής

Ο κ. Σπύρος ΣΠΥΡΙΔΩΝ (EL/EPP), Περιφερειακός Σύμβουλος Αττικής

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών - Ευρωπαϊκό θεματολόγιο για τους καταναλωτές - Προώθηση της εμπιστοσύνης και της ανάπτυξης -

COM(2012) 225 final

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****Εισαγωγή**

1. χαιρετίζει την εμπεριστατωμένη ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία καλύπτει ένα ευρύτατο φάσμα ζητημάτων που σχετίζονται με την προστασία του καταναλωτή·

2. επιχαιρεί για το γεγονός ότι το θεματολόγιο αποτελεί ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο εργαλείο για την πορεία των δράσεων στο πλαίσιο της πολιτικής ενίσχυσης του καταναλωτή. Η αναγνώριση του εύρους της πρόκλησης, της ενδυνάμωσης του καταναλωτή και της ενίσχυσης της ενιαίας αγοράς, είναι σημαντική. Ενήμεροι, συνειδητοποιημένοι καταναλωτές θα είναι το κλειδί για την εφαρμογή της στρατηγικής Ευρώπη 2020·

3. εκφράζει την ανησυχία της για το ότι, ενώ το θεματολόγιο είναι αρκετά περιεκτικό, δεν περιλαμβάνει τις υπηρεσίες υγείας, οι οποίες αποτελούν σημαντικό στοιχείο της πολιτικής για τους καταναλωτές. Οι υπηρεσίες υγείας παρέχονται στους καταναλωτές, οι οποίοι πληρώνουν γι αυτές, και εξυπηρετούν σε μεγάλο βαθμό το κοινό συμφέρον. Η πολιτική για την υγεία θα πρέπει να συμπεριληφθεί στο θεματολόγιο ως πολιτική που αφορά τους καταναλωτές·

4. συμφωνεί με την επιλογή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τους τέσσερις μεγάλους θεματικούς στόχους δηλαδή: i) τη βελτίωση της ασφάλειας των καταναλωτών, ii) την ενίσχυση των γνώσεων, iii) τη βελτίωση της εφαρμογής, την επιτάχυνση της επιβολής και την εξασφάλιση της ένομης προστασίας, και iv) την ευθυγράμμιση των δικαιωμάτων και των βασικών πολιτικών για την οικονομική και κοινωνική αλλαγή, ως τομείς στους οποίους πρέπει να επικεντρωθεί η πολιτική προστασίας του καταναλωτή. Ζητεί την ενίσχυση της διαφάνειας και την παροχή καλύτερης, συγκρίσιμης πληροφόρησης στους καταναλωτές, ούτως ώστε να τους παρέχεται η δυνατότητα να κάνουν πιο ορθολογικές επιλογές·

Εφαρμογή βασικών αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

5. κατά τον σχεδιασμό των δράσεων, επισημαίνει την ανάγκη τήρησης της αρχής της αναλογικότητας των μέτρων που θα λαμβάνονται και, ειδικότερα, την ανάγκη προσεκτικής ανάλυσης κόστους-οφέλους·

6. τονίζει τη σημασία της εξασφάλισης της αποτελεσματικότητας και της ορθότητας των μέτρων που λαμβάνονται, ειδικά για τους τομείς υγείας και της ασφάλειας. Οι ρυθμίσεις θα πρέπει να έχουν σχετική ευελιξία ούτως ώστε να προσαρμόζονται στις περιφερειακές

ιδιαιτερότητες, στις ανάγκες των ευπαθών ομάδων και στις ραγδαίες εξελίξεις στην αγορά, με στόχο την προστασία των καταναλωτών·

7. προτείνει, κατά την εφαρμογή των μέτρων να υπάρχει, πέραν των ανωτέρω τομεακών δράσεων, στα πλαίσια των υφιστάμενων αρμοδιοτήτων, και μία οριζόντια πρόβλεψη ούτως ώστε να λαμβάνονται υπ' όψιν τα δικαιώματα των καταναλωτών στο σύνολο των ευρωπαϊκών πολιτικών·

8. παρατηρεί την έλλειψη έμφασης στον στόχο της εδαφικής συνοχής, ο οποίος εισήχθη με τη Συνθήκη της Λισαβόνας. Ειδικότερα, εφιστά την προσοχή στην ανάγκη προστασίας ιδιαίτερα των ευπαθών ομάδων καταναλωτών, που αντιμετωπίζουν είτε δυσκολία πρόσβασης στις αγορές, είτε περιορισμένη δυνατότητα επιλογών, είτε δυσκολία διεκδίκησης των δικαιωμάτων τους. Μία τέτοια κατηγορία αποτελούν οι άκρως απομακρυσμένες, οι αραιοκατοικημένες, καθώς και οι ορεινές και νησιωτικές περιοχές, όπου η λειτουργία της αγοράς είναι ατελής·

9. επισημαίνει εν προκειμένω την αυξανόμενη σημασία του Διαδικτύου για αυτές τις κατηγορίες καταναλωτών, τόσο για τη δυνατότητα πρόσβασης σε αγορές, όσο και για την ενημέρωση, σύγκριση προϊόντων και υπηρεσιών, και διεκδίκηση δικαιωμάτων σε περίπτωση διαφοράς·

10. τονίζει τη σημασία που έχει η ενίσχυση, με πόρους και τεχνογνωσία, των εποπτικών μηχανισμών στις περιοχές με μόνιμα γεωγραφικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα·

11. εφιστά την προσοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των εθνικών νομοθετικών οργάνων στο γεγονός ότι πρέπει να διασφαλιστεί η προσαρμογή των υιοθετούμενων μέτρων στις δυνατότητες των παραγωγών που προέρχονται από μειονεκτούσες περιοχές. Για αυτές τις κατηγορίες το κόστος και ο χρόνος προσαρμογής μπορεί να διαφέρουν αισθητά από ό,τι στις υπόλοιπες περιοχές της Ευρώπης·

Αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει το Διαδίκτυο, έλεγχος και ενημέρωση

12. δράττεται της ευκαιρίας να υπογραμμίσει την ανάγκη υλοποίησης της Ψηφιακής Ατζέντας, στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020, καθώς ο ρόλος του Διαδικτύου είναι ιδιαίτερα σημαντικός για όλες τις κατηγορίες καταναλωτών. Σε αυτή την προσπάθεια πρέπει να συμμετέχουν ενεργά τόσο οι Ευρωπαϊκές, όσο και οι Εθνικές αλλά και οι Περιφερειακές αρχές, ούτως ώστε να ενισχυθεί η ποιότητα ζωής των Ευρωπαίων πολιτών·

13. τονίζει την επίδραση του Διαδικτύου στις νεότερες ηλικίες οι οποίες, κατά τεκμήριο, ενώ χρησιμοποιούν περισσότερο τις νέες τεχνολογίες, είναι πιο ευάλωτες από τους ενηλίκους·

14. παρατηρεί παρατηρεί ότι η χρήση του Διαδικτύου είναι λιγότερο διαδεδομένη στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, όπως οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με ειδικές ανάγκες και όσοι βρίσκονται σε κοινωνικά μειονεκτική θέση. Η ΕτΠ επισημαίνει ιδιαίτερα ότι οι περιοχές με γεωγραφικά μειονεκτήματα αντιμετωπίζουν προβλήματα γήρανσης του πληθυσμού εντονότερα από τις υπόλοιπες περιοχές. Αυτές οι κατηγορίες πληθυσμού έχουν γενικά μειωμένες δυνατότητες αξιοποίησης των δυνατοτήτων που προσφέρει η ενιαία αγορά και διεκδίκησης των δικαιωμάτων τους. Πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια, σε συνεργασία με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, προκειμένου με στοχευμένες δράσεις να προωθηθεί η ευημερία και αυτής της κατηγορίας των πολιτών·

15. υπό το φως των δυσκολιών βελτίωσης της πρόσβασης στο Διαδίκτυο που αντιμετωπίζουν οι περιφέρειες και οι κοινότητες, ιδιαίτερα οι αγροτικές, οι ορεινές και νησιωτικές, καθώς και οι απόκεντρες και άκρως απομακρυσμένες, η ΕτΠ υποστηρίζει τις πρόσφατες προτάσεις της Επιτροπής για τροποποιήσεις στη νομοθεσία περί κρατικών ενισχύσεων. Μεταξύ άλλων, η πρόταση της Επιτροπής θεωρεί ότι η εξαίρεση από τον κανόνα περί γνωστοποίησης των ενισχύσεων που αφορούν την πρόσβαση σε ταχείες προσβάσεις στο Διαδίκτυο είναι συμβατή με την ενιαία αγορά·

16. καλεί την Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να αναλάβει πρωτοβουλίες για τη βελτίωση των ηλεκτρονικών δεξιοτήτων των καταναλωτών, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι όλες οι ομάδες πολιτών έχουν πρόσβαση στην ενιαία ψηφιακή αγορά και μπορούν να απολαύσουν στο έπακρο τα οφέλη της·

17. υπογραμμίζει ότι η ταχεία ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου είναι καίριας σημασίας για τους καταναλωτές καθώς τους παρέχει περισσότερες επιλογές, ιδίως στους πολίτες που ζουν σε δυσπρόσιτες, απομακρυσμένες ή απόκεντρες περιοχές, αλλά και σε εκείνους που αντιμετωπίζουν προβλήματα μειωμένης κινητικότητας, οι οποίοι διαφορετικά δεν θα είχαν πρόσβαση σε ένα ευρύ φάσμα επιλογής·

18. επισημαίνει με έμφαση ότι ένα ιδιαίτερα σημαντικό θέμα, ευρύτερο της ατζέντας του Καταναλωτή, είναι η ασφάλεια του Διαδικτύου: Είναι ανάγκη να λαμβάνεται κάθε πρόσφορο μέτρο, ούτως ώστε το σημαντικό αυτό εργαλείο να χρησιμοποιείται προς όφελος των Ευρωπαίων πολιτών, είτε αυτοί δρουν ως καταναλωτές είτε δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά, και να αποφεύγονται εγκληματικές ή αθέμιτες πρακτικές, όπως για παράδειγμα η καταχρηστική συγκέντρωση προσωπικών δεδομένων, ή η παραβίαση δικαιωμάτων ιδιοκτησίας·

19. επικροτεί την πρωτοβουλία της Επιτροπής να καταθέσει νομοθετικές προτάσεις σχετικά με την ηλεκτρονική επίλυση

διαφορών (ΗΕΔ), και την εναλλακτική επίλυση διαφορών (ΕΕΔ) ως σημαντικό εργαλείο χωρικής συνοχής. Συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η εφαρμογή της νομοθεσίας για τους καταναλωτές πρέπει να διευκολύνεται μέσω εξωδικαστικών διαδικασιών επίλυσης διαφορών. Θεωρεί, ωστόσο, απαραίτητο να περιορίζεται το πεδίο εφαρμογής των οδηγιών στις αρμοδιότητες της ΕΕ και, ειδικότερα, σε υποθέσεις διασυνοριακού χαρακτήρα·

Ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών Αρχών

20. πιστεύει ότι είναι απαραίτητο να εξοπλιστούν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές με τα κατάλληλα εργαλεία για την προστασία των καταναλωτών, στο βαθμό της αρμοδιότητάς τους. Σε αυτό το πλαίσιο, με την ευκαιρία της κατάλληλης χρονικής συγκυρίας, δεδομένου ότι τώρα συζητείται το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2014-2020, η ΕτΠ προτείνει την αξιοποίηση των κονδυλίων των διαρθρωτικών ταμείων, αλλά και των προβλεπόμενων των Εθνικών Προγραμμάτων Μεταρρυθμίσεων, για την εφαρμογή του θεματολογίου·

21. ειδικότερα για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, προτείνει την υιοθέτηση μέτρων ούτως ώστε η χρηματοδότηση προς τις επιχειρήσεις να υπόκειται και σε κριτήρια που θα απορρέουν από τις υποχρεώσεις και την εν γένει στάση των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές (πχ. βιώσιμη παραγωγή), και δεν θα περιορίζονται σε δεδομένα κυρίως οικονομικής βιωσιμότητας·

22. επισημαίνει σχετικά την ανάγκη στενής συνεργασίας των ευρωπαϊκών, εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, κατά την υιοθέτηση των μέτρων. Ειδικότερα, αν και το είδος των δράσεων του θεματολογίου αναμένεται να υλοποιηθεί κυρίως μέσω των κοινοτικών και εθνικών οργάνων, ο ρόλος των τοπικών αρχών είναι σημαντικός, στο βαθμό που αυτές εκφράζουν τις τοπικές κοινωνίες και έχουν τη δυνατότητα να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επιβολή των μέτρων·

23. τονίζει επίσης ότι δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής ότι οι περιφερειακές και τοπικές αρχές είναι οι ίδιες καταναλωτές προϊόντων και υπηρεσιών, επομένως χρειάζονται, αλλά και διεκδικούν, ένα ασφαλές πλαίσιο προκειμένου να διασφαλίζουν τα συμφέροντά τους και αυτά των τοπικών κοινωνιών που εκπροσωπούν και οι οποίες συχνά συνεισφέρουν στον προϋπολογισμό τους·

24. επισημαίνει ότι η προσπάθεια για αποτελεσματική εφαρμογή του θεματολογίου, κατά την περίοδο οικονομικής κρίσης που διανύουμε, δεν πρέπει να θεωρείται ως πολυτέλεια. Αντιθέτως, η ΕτΠ είναι πεπεισμένη ότι η πολιτική για τους καταναλωτές θα συμβάλει στην ταχύτερη έξοδο της ΕΕ από την κρίση: οι πιο συνειδητοποιημένοι καταναλωτές αποτελούν προϋπόθεση για την παραγωγή ασφαλών, ποιοτικών και ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών, συμβάλλοντας στη βιώσιμη ανάκαμψη της οικονομίας·

Η κοινωνική διάσταση του θεματολογίου

25. επισημαίνει ότι η παρούσα χρηματοπιστωτική κρίση θα διαφοροποιήσει δραστικά τις καταναλωτικές συνήθειες των πολιτών, καθώς αφ' ενός μεν θα ενταθούν οι κοινωνικές ανισότητες, αφ' ετέρου δε θα περιοριστεί το διαθέσιμο εισόδημα προς κατανάλωση. Αυτό θα έχει ως συνέπεια τη στροφή σε νέους τρόπους κατανάλωσης, όπου ο καταναλωτής θα θέλει να έχει πληρέστερο έλεγχο των κινήσεών του, να διαθέτει αυξημένη και κατανοητή πληροφόρηση, τη δυνατότητα να συγκρίνει, να επανέλθει επί της αρχικής του απόφασης και να διεκδικήσει τα δικαιώματά του σε περίπτωση διαφοράς. Η Επιτροπή πρέπει να λάβει υπ' όψιν της τις νέες συνθήκες που δημιουργούνται και να αξιοποιήσει το θεματολόγιο ούτως ώστε να δημιουργηθούν όσο το δυνατόν καλύτερες συνθήκες για την προαγωγή της ευημερίας των πολιτών, όπως άλλωστε διατάσσει η Συνθήκη της Λισαβόνας·

26. ζητεί να δίδονται περισσότερες πληροφορίες και εγγυήσεις για την ιχνηλασιμότητα των προϊόντων, ώστε να μπορεί ο καταναλωτής να εκτιμά επακριβώς τη σχέση μεταξύ κόστους και ποιότητας των προϊόντων·

27. διαπιστώνει ότι αυξάνεται ο κίνδυνος στροφής σε καταναλωτικές επιλογές που θα υπαγορεύονται από το κόστος των αγαθών, εις βάρος της ποιότητας. Ειδικά για συναλλαγές στα Ευρωπαϊκά σύνορα, η ΕτΠ επισημαίνει τον κίνδυνο αύξησης των κρουσμάτων λαθρεμπορίου·

28. καλωσορίζει την πρόθεση της Επιτροπής για διεξαγωγή μελέτης για τις επιπτώσεις της υπερχρέωσης των νοικοκυριών. Προτείνει η μελέτη να μην περιοριστεί στους τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος, που όντως λόγω και της χρηματοπιστωτικής κρίσης έχει λάβει ανεξέλεγκτες διαστάσεις, αλλά να αναλύσει τα αίτια και να προτείνει μέτρα όπως πχ. τη διασφάλιση του υπεύθυνου δανεισμού, και παράλληλα συγκεκριμένες δράσεις για την άμβλυνση των επιπτώσεων της υπερχρέωσης·

29. επισημαίνει την ανάγκη ρύθμισης σε θέματα ασφαλείας ιατρικών προϊόντων και υπηρεσιών, τα οποία μάλιστα πρόσφατα απασχόλησαν τη δημοσιότητα·

30. παρατηρεί με προβληματισμό ότι, σύμφωνα με την ανακοίνωση, μόνο ένα ποσοστό 2 % των ερωτηθέντων απάντησαν σωστά στο ερωτηματολόγιο σχετικά με τα δικαιώματά τους. Το ποσοστό αυτό κρίνεται ιδιαίτερα χαμηλό, και επομένως η ΕτΠ καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους ούτως ώστε να δικαιώματα των καταναλωτών να γίνουν ευρύτερα γνωστά. Η πρόθεση για καμπάνια ενημέρωσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα συμβάλει προς αυτή την κατεύθυνση. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να συμβάλλουν, σε συνεργασία με τους φορείς υποστήριξης των καταναλωτών·

31. συμφωνεί με τη διαπίστωση της Επιτροπής ότι οι αρμόδιοι φορείς επιβολής της νομοθεσίας καλούνται να πράξουν περισσότερα με λιγότερους πόρους. Αυτό επιβάλλει προσεκτικό σχεδιασμό και συνεχή εξέταση της αποτελεσματικότητας των ρυθμίσεων, ούτως ώστε να επιτυγχάνεται το βέλτιστο αποτέλεσμα·

32. τονίζει ότι η ενδυνάμωση του καταναλωτή περνά και μέσα από την εκπαίδευσή του, και σε αυτό το πλαίσιο υπογραμμίζει τη σημασία της συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών και της κοινωνίας των πολιτών στις εκστρατείες πληροφόρησης των καταναλωτών. Πρέπει να δοθούν περιθώρια προσαρμογής των εκστρατειών πληροφόρησης στις τοπικές συνθήκες. Προτείνει να δοθεί έμφαση στα εκπαιδευτικά προγράμματα στα σχολεία και τα πανεπιστήμια, με στόχο την προετοιμασία των νεότερων γενεών για τη δημιουργία ενσυνείδητων καταναλωτών. Πρέπει να υπάρχουν περιθώρια προσαρμογής των εκστρατειών πληροφόρησης στις ιδιαίτερες συνθήκες των περιφερειών· παράλληλα, δεν πρέπει να υποτιμάται ο ρόλος που διαδραματίζουν οι φορείς της εκπαίδευσης ενηλίκων·

33. συμφωνεί με την προσπάθεια επίλυσης των προβλημάτων στην πηγή, με μέτρα ενθάρρυνσης της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων. Όμως, αυτή η προσέγγιση θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν της τις ιδιαιτερότητες των παραγωγών, ανά χώρα και περιοχή, αλλά και παγκοσμίως, όπου απαντώνται προμηθευτές. Θα πρέπει τα κίνητρα να είναι ικανά να αντισταθμίσουν το κόστος συμμόρφωσης με τις νέες ρυθμίσεις που θα επέρχονται και να λαμβάνεται υπ' όψιν η δυνατότητα προσαρμογής των επιχειρήσεων·

34. τονίζει ότι κατά την εφαρμογή της πολιτικής για τους καταναλωτές, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να σέβεται την έννομη τάξη των κρατών μελών και την αρχή της επικουρικότητας. Από την άλλη πλευρά, πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια από τα κράτη μέλη ούτως ώστε κατά την ενσωμάτωση της κοινοτικής νομοθεσίας στο εθνικό δίκαιο, να μην επιβάλλονται πρόσθετες απαιτήσεις, πέραν αυτών που απαιτούνται για τον σκοπό αυτό. Τούτο δεν αναιρεί τη δυνατότητα των κρατών μελών να επιδιώκουν σε μεμονωμένες περιπτώσεις υψηλότερο επίπεδο προστασίας των καταναλωτών·

35. πιστεύει ότι προκειμένου να επωφεληθούν των βελτιώσεων της νομοθεσίας, οι καταναλωτές θα πρέπει να είναι ενημερωμένοι για τις αλλαγές και επισημαίνει τη δυνατότητα των τοπικών αρχών να συμβάλλουν στην προώθηση δράσεων ενημέρωσης των καταναλωτών για τα δικαιώματά τους και τις αλλαγές που θα επέρχονται στη νομοθεσία, προς όφελός τους·

36. χαιρετίζει την αναφορά στις ομαδικές προσφυγές που υπάρχει στην Ατζέντα για τον καταναλωτή, και ενθαρρύνει την Επιτροπή να προτείνει συγκεκριμένο πλαίσιο λειτουργίας· οι προτάσεις της Επιτροπής όσον αφορά τις ομαδικές προσφυγές δεν πρέπει να αποτελούν τίποτε περισσότερο από ένα νομικό πλαίσιο το οποίο να προβλέπει μόνον τους υποχρεωτικούς ελάχιστους κανόνες και να επιτρέπει κατά τα άλλα στα κράτη μέλη να αποφασίζουν σχετικά με τον λεπτομερή τρόπο εφαρμογής των μηχανισμών συλλογικής έννομης προστασίας, σύμφωνα με την εκάστοτε νομική παράδοση. Εάν η ΕΕ αξιώνει να έχει αρμοδιότητα για τη ρύθμιση περαιτέρω μηχανισμών συλλογικής έννομης προστασίας, τότε θα πρέπει οι μηχανισμοί αυτοί να συνάδουν πλήρως με την έννομη τάξη κάθε κράτους μέλους και με τα διάφορα εθνικά συστήματα προσφυγής·

37. είναι πεπεισμένη ότι η προώθηση μίας ολοκληρωμένης στρατηγικής για τους καταναλωτές προϋποθέτει ισχυρή εκπροσώπησή τους στα όργανα λήψης αποφάσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, τονίζεται ο ρόλος των οργανώσεων καταναλωτών, οι οποίες έχουν πληρέστερη εικόνα των θεμάτων που απασχολούν τους καταναλωτές στην καθημερινότητά τους, και επομένως μπορούν να συμβάλλουν στην εξεύρεση λύσεων όπου τους ζητείται. Συγχρόνως, αποτελούν τους διαύλους επικοινωνίας μεταξύ των πολιτών και της διοίκησης, επιτρέποντας τη διάχυση της πληροφόρησης προς τα κάτω. Η ΕτΠ αναγνωρίζει ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης της σχέσης των τοπικών και περιφερειακών αρχών με τις οργανώσεις καταναλωτών, σε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο επίπεδο, ενώ παράλληλα καλεί τα κράτη μέλη να τις ενισχύσουν, ανάλογα με τις ανάγκες, θεσπίζοντας επίσης εάν χρειάζεται πλαίσιο λειτουργίας·

Προς μία αποτελεσματικότερη εφαρμογή του θεματολογίου

38. θεωρεί δεδομένο ότι οι πολίτες πρέπει να μπορούν να εμπιστευτούν τις Αρχές επιβολής της νομοθεσίας, και αυτό θα επιτευχθεί τόσο από τη σωστή εφαρμογή των ρυθμίσεων, όσο και από τη δυνατότητα προσφυγής των πολιτών στις Αρχές σε περίπτωση ύπαρξης διαφορών·

39. τονίζει ότι, από την πλευρά τους οι επιχειρήσεις, σε όλο το φάσμα της παραγωγικής αλυσίδας, θα πρέπει να πειστούν ότι η τήρηση των δεσμεύσεών τους βάσει της νομοθεσίας είναι προτιμότερη από τη μη τήρησή της. Είναι δε σημαντικό να τονιστεί ότι η ενημέρωση σε θέματα καταναλωτικής νομοθεσίας δεν πρέπει να περιορίζεται στους καταναλωτές, αλλά να επεκταθεί και στις επιχειρήσεις·

40. συμφωνεί με την παρατήρηση ότι ο ρόλος των μεσαζόντων βαίνει αυξανόμενος, ειδικά δε σε θέματα διαδικτυακών υπηρεσιών. Επομένως, είναι καίριας σημασίας να διασφαλιστεί η διαφάνεια, η εμπιστοσύνη, αλλά και η απονομή δικαιοσύνης και κυρώσεων, σε περίπτωση αφερέγγυων μεσαζόντων. Αυτό προϋποθέτει ότι θα δημιουργηθούν δομές ελέγχου και επιτήρησης, τόσο στα κράτη μέλη, όσο και σε επίπεδο ΕΕ·

41. προτείνει επιπλέον, όσον αφορά την πρόθεση της Επιτροπής να συνεργαστεί με μεσάζοντες και εμπόρους για τη βελτίωση του πλαισίου που διέπει τις εμπορικές συναλλαγές, την υιοθέτηση δεσμευτικών κανόνων για τις εμπορικές εγγυήσεις, με στόχο να καλυφθεί ένα σημαντικό κενό για την προστασία του καταναλωτή·

42. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη ενσωματώνουν τη νομοθεσία εμφάνισης της ενιαίας αγοράς εγκαίρως, και κυρίως ότι την εφαρμόζουν ανεπιφύλακτα·

43. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι ο προβλεπόμενος προϋπολογισμός για δράσεις για την ατζέντα του καταναλωτή είναι περιορισμένος, καθώς αντιστοιχεί περίπου 0,05€ ανά Ευρωπαϊό πολίτη κάθε χρόνο, επομένως θα η ΕτΠ εφιστά την προσοχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι πρέπει να είναι πολύ προσεκτική κατά το σχεδιασμό και υλοποίηση αυτών των δράσεων, ούτως ώστε να επιτυγχάνεται το βέλτιστο αποτέλεσμα·

44. θα επαγρυπνεί για την έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Θεματολογίου για τους Καταναλωτές, προς όφελος της βελτίωσης της ποιότητας ζωής των Ευρωπαίων πολιτών·

Βρυξέλλες, 29 Νοεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κώδικας δεοντολογίας σχετικά με την εταιρική σχέση»

(2013/C 17/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να καθιερώσει την υποχρέωση των κρατών μελών να οργανώνουν συνεργασία σε βάση εταιρικής σχέσης μεταξύ των δημόσιων αρχών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων·
- υποστηρίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής να συμπληρώσει τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων για τα Ταμεία του ΚΣΠ με έναν ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας σχετικά με την εταιρική σχέση και εκφράζει τη βαθύτατη λύπη της για την απόφαση του Συμβουλίου να αποσύρει τον Κώδικα δεοντολογίας από το τραπέζι των διαπραγματεύσεων·
- ζητά από την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι ο Κώδικας θα μία εγγυάται πραγματική ισορροπία ανάμεσα στην ανάγκη συμμόρφωσης των κρατών μελών με τις απαιτήσεις εταιρικής σχέσης που προβλέπονται στο έγγραφο και στο δικαίωμά τους να διατηρήσουν τις ιδιαίτερες δυνατότητες και τις υφιστάμενες πρακτικές τους, ιδίως σε σχέση με την αρχή της επικουρικότητας·
- τονίζει ότι η εταιρική σχέση είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να αποκτήσει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα η πολιτική συνοχής και επισημαίνει ότι μόνο ένα σύστημα πολυεπίπεδης διακυβέρνησης μπορεί να εξασφαλίσει την εποικοδομητική διασύνδεση των στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ με τις περιφερειακές και τις τοπικές προκλήσεις·
- ζητά πλήρη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην κατάρτιση των συμφωνιών εταιρικής σχέσης, αλλά και στον προσδιορισμό και την υλοποίηση των επενδυτικών προτεραιοτήτων της περιφερειακής πολιτικής·
- θεωρεί αναγκαία την καθιέρωση κατάλληλης ιεραρχίας μεταξύ των εταίρων, με επικεφαλής τις τοπικές και οι περιφερειακές αρχές οι οποίες εκφράζουν κοινές απόψεις, αξίες και συμφέροντα·
- τονίζει την ανάγκη προσαρμογής των εταίρων στο είδος κάθε προγράμματος, όμως αμφιβάλλει εάν τα προγράμματα πρέπει να κατηγοριοποιηθούν σύμφωνα με το είδος του Ταμείου.

Εισηγητής

ο κ. SZWABSKI (PL/EA), Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου της Gdynia

Έγγραφο αναφοράς

Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής «Η αρχή της εταιρικής σχέσης στην εφαρμογή των Ταμείων του κοινού στρατηγικού πλαισίου – Στοιχεία για έναν ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας σχετικά με την εταιρική σχέση»

SWD(2012) 106 final

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**H ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****Εισαγωγή**

1. συμμερίζεται τη θέση της Επιτροπής ότι η εταιρική σχέση αποτελεί **κρίσιμη σημασία** παράγοντα για την επιτυχημένη εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και την αποτελεσματική υλοποίηση των Ταμείων του κοινού στρατηγικού πλαισίου (ΚΣΠ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

2. επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να καθιερώνει την **υποχρέωση** των κρατών μελών να οργανώνουν **συνεργασία σε βάση εταιρικής σχέσης** μεταξύ των δημόσιων αρχών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο των οικονομικών και **κοινωνικών εταίρων** και των **μη κυβερνητικών φορέων** σε όλες τις διαδικασίες εφαρμογής των πολιτικών της ΕΕ·

3. υποστηρίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής να συμπληρώσει τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων για τα Ταμεία του ΚΣΠ με έναν ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας σχετικά με την εταιρική σχέση (εφεξής «Κώδικας»), έγγραφο το οποίο θα **συγκεκριμενοποιεί** και θα **αναλύει** την εφαρμογή της εταιρικής σχέσης κατά τη διαδικασία προετοιμασίας, εφαρμογής και αξιολόγησης των προγραμμάτων και των Ταμείων του κοινού στρατηγικού πλαισίου·

4. εκφράζει τη βαθύτατη λύπη της για την απόφαση του Συμβουλίου να αφαιρέσει τον Κώδικα δεοντολογίας από τις διαπραγματεύσεις, αγνοώντας κατ' αυτόν τον τρόπο τις θέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της ΕτΠ, η οποία θα συνεχίσει να υπερασπίζεται την αναγκαιότητα αυτού του μέσου κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020·

5. ως εκ τούτου, ζητά από την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι ο Κώδικας θα εγγυάται μία **πραγματική ισορροπία** ανάμεσα στην ανάγκη συμμόρφωσης των κρατών μελών με τις απαιτήσεις εταιρικής σχέσης που προβλέπονται στο έγγραφο και στο δικαίωμά τους να διατηρήσουν τις ιδιαίτερες δυνατότητες και τις υφιστάμενες πρακτικές τους·

6. συνιστά, συνεπώς, να μελετηθεί το ενδεχόμενο εισαγωγής στο σχέδιο του Κώδικα μιας διαδικασίας για την **εκ των προτέρων συμφωνία** του τρόπου με τον οποίο το κάθε κράτος μέλος θα εκπληρώσει την προβλεπόμενη υποχρέωση εταιρικής σχέσης σύμφωνα με τις ιδιαίτερες συνθήκες του. Οι διατάξεις αυτών των συμφωνιών θα παρέχουν στην Επιτροπή μια βάση για την επαλήθευση της συμμόρφωσης των συμβάσεων εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων με τις απαιτήσεις του Κώδικα·

7. υπενθυμίζει και υπογραμμίζει ότι η πολιτική συνοχής **συνδύαζει** εκ φύσεως **μια στρατηγική διάσταση με την**

αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων προς τους περιφερειακούς και τους τοπικούς φορείς, οι οποίοι διαθέτουν την απαραίτητη πείρα και εμπειρογνώση για την εξασφάλιση της επιτυχημένης εφαρμογής της στα κράτη μέλη. Αφού συμφωνηθεί η γενική στρατηγική με την Επιτροπή, η λήψη σημαντικών αποφάσεων για θέματα όπως η επιλογή και η διαχείριση των σχεδίων αποτελεί συχνά αρμοδιότητα των περιφερειών·

8. τονίζει ότι η εταιρική σχέση είναι, επομένως, απαραίτητη προϋπόθεση για να αποκτήσει μεγαλύτερη **αποτελεσματικότητα** η πολιτική συνοχής, στο πλαίσιο της οποίας οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ πρέπει να προσαρμοστούν στις περιφερειακές και τις τοπικές προκλήσεις. Στην πράξη, μόνο ένα **σύστημα πολυεπίπεδης διακυβέρνησης** που περιλαμβάνει όλες τις διοικητικές βαθμίδες μπορεί να εξασφαλίσει έναν αποτελεσματικό συνδυασμό αυτών των δύο διαστάσεων. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές αποτελούν σημαντική συνιστώσα της πολυεπίπεδης **διακυβέρνησης** και δεν μπορούν να υπαχθούν στην ίδια κατηγορία με τους εταίρους από τον **μη κυβερνητικό** τομέα·

9. ταυτόχρονα, **διαφωνεί** με έναν τρόπο εφαρμογής της αρχής της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης ο οποίος δίνει πρακτικά **προβάδισμα** στα υψηλότερα επίπεδα έναντι των χαμηλότερων στις διαδικασίες της εταιρικής σχέσης. Ο Κώδικας θα πρέπει να προτρέπει εμφατικά τα κράτη μέλη να λαμβάνουν αποτελεσματικά μέτρα για την αποτροπή τέτοιων καταστάσεων·

10. ζητά πλήρη **συμμετοχή** των τοπικών και των περιφερειακών αρχών **στην κατάρτιση των συμφωνιών εταιρικής σχέσης** μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών και υποχρεωτική συμπερίληψη σε αυτές τις συμφωνίες συγκεκριμένων συμπεφωνημένων κανόνων για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών και των αυτοδιοικητικών αρχών, στοιχείο το οποίο θα μπορούσε να συγκαταληχθεί στις υποχρεωτικές προϋποθέσεις που προβλέπει ο κανονισμός για τις κοινές διατάξεις·

11. επιθυμεί επίσης σημαντικό ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών **στον προσδιορισμό και την υλοποίηση των επενδυτικών προτεραιοτήτων της περιφερειακής πολιτικής**. Ζητεί, συνεπώς, από την Επιτροπή να επιβεβαιώσει τον πρωταγωνιστικό ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών έναντι των άλλων εταίρων που αναφέρονται στον Κώδικα·

12. κατανοεί την επιλογή της Επιτροπής να προσδιορίσει στον Κώδικα μόνο τις **ελάχιστες** απαιτήσεις της υποχρέωσης των κρατών μελών να εξασφαλίζουν τη συμμετοχή των εταίρων στις διάφορες φάσεις του προγραμματισμού. Εκφράζει, εντούτοις, την ελπίδα να είναι αυτές οι απαιτήσεις αρκετά εκτενείς και σαφείς, ώστε να εξασφαλίζουν πραγματική εταιρική σχέση ως προς τα σημαντικότερα ζητήματα·

13. υπογραμμίζει ιδιαίτερώς τη σημασία των αρχών της **επικοινωνικότητας** και της **αναλογικότητας**, οι οποίες, από τη μία πλευρά, θα πρέπει να διευκολύνουν και να ενισχύουν τη συμμετοχή στην εταιρική σχέση φορέων του κατάλληλου επιπέδου για την εδαφική εμπέδωση του κάθε προγράμματος και, από την άλλη, να εξασφαλίζουν βαθμό συμμετοχής των εταιρών αντίστοιχο με τις δυνατότητες και τη σημασία τους για την υλοποίηση του προγράμματος·

14. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι, πέρα από την ποικιλομορφία των θεσμικών τους πλαισίων και της πολιτικής τους κουλτούρας, τα κράτη μέλη παρουσιάζουν **σημαντικές διαφορές** και από άποψη έκτασης, καθώς και όγκου και γεωγραφικής κατανομής του πληθυσμού τους. Η διαφορετική αυτή κατανομή σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο διαμορφώνει στην πράξη στα επιμέρους κράτη μέλη πολύ διαφορετικές καταστάσεις, οι οποίες έχουν αντίκτυπο στους τρόπους εφαρμογής της εταιρικής σχέσης·

15. επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να υιοθετήσει τον Κώδικα ως πράξη κατ' εξουσιοδότηση, **αμέσως μόλις** αρχίσει να ισχύει ο κανονισμός για τις κοινές διατάξεις. Εάν τυχόν αποφασιστεί να δοθεί στο έγγραφο άλλο νομικό καθεστώς, η ΕτΠ ζητεί να βρεθούν λύσεις που να εξασφαλίζουν πραγματική ποιοτική βελτίωση της εφαρμογής των αρχών της εταιρικής σχέσης κατά τη δημοσιονομική περίοδο 2014-2020·

Εταίροι

16. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η προβλεπόμενη στο σχέδιο του Κώδικα **διαίρεση των δυνητικών εταιρών σε τρεις ομάδες**: α) τις αρμόδιες περιφερειακές και τοπικές δημόσιες αρχές, β) τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους και γ) τους φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, περιλαμβανομένων των περιβαλλοντικών εταιρών, των μη κυβερνητικών οργανώσεων και των φορέων που είναι υπεύθυνοι για την προώθηση της ισότητας και την καταπολέμηση των διακρίσεων, θέτει στο ίδιο επίπεδο φορείς πολύ διαφορετικής φύσεως και δυνατοτήτων άσκησης πραγματικής επιρροής στην υλοποίηση των προγραμμάτων·

17. σε σχέση με αυτό το θέμα, θεωρεί αναγκαία την καθιέρωση **κατάλληλης ιεραρχίας μεταξύ των εταιρών**. Οι **τοπικές και οι περιφερειακές αρχές** θα πρέπει να κατέχουν την υψηλότερη θέση στην εταιρική σχέση, επειδή έχουν πολιτική νομιμότητα, φέρουν πολιτική και οικονομική ευθύνη και, κατ' επέκταση, έχουν υποχρέωση να εκπροσωπούν τα κοινά συμφέροντα. Είναι επίσης υπεύθυνες για την υλοποίηση πολλών προγραμμάτων και έργων. Επιπλέον, σε ορισμένα αποκεντρωμένα κράτη, οι περιφερειακές αρχές διαθέτουν και νομοθετικές αρμοδιότητες·

18. υπογραμμίζει πως η φράση ότι οι «περιφέρειες» είναι βασικοί συντελεστές στην οργάνωση της εταιρικής σχέσης στα «αποκεντρωμένα» κράτη μέλη δεν πρέπει να δίνει την εντύπωση ότι στα υπόλοιπα κράτη μέλη τον ρόλο αυτό πρέπει να τον διαδραματίζουν οι εθνικές αρχές·

19. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι στην εταιρική σχέση **πρέπει να συμπεριλαμβάνονται προπαντός θεσμικά όργανα, οργανώσεις** και ομάδες που μπορούν να **επηρεάσουν** πραγματικά την υλοποίηση δεδομένου προγράμματος ή να ωφεληθούν σημαντικά από τα αποτελέσματά του·

20. επικροτεί την αναγνώριση από την Επιτροπή των διαδικασιών και των τεχνικών που έχουν **αναπτυχθεί μέχρι σήμερα** στα κράτη

μέλη για την εφαρμογή της εταιρικής σχέσης (εργαστήρια, έρευνες, φόρουμ, διαβουλεύσεις, συναντήσεις), αλλά εφιστά ταυτόχρονα την προσοχή στην ανάγκη συνεκτικότητας των **επαναστατικών αλλαγών που έχουν συντελεστεί στους τρόπους κοινωνικής επικοινωνίας** χάρη στην εξάπλωση των νέων τηλεπικοινωνιακών τεχνολογιών. Ο ευρωπαϊκός κώδικας δεοντολογίας σχετικά με την εταιρική σχέση θα πρέπει να προτρέπει τα κράτη μέλη να δείχνουν περισσότερη τόλμη και καινοτομία σε σχέση με αυτό το θέμα. Αυτό άλλωστε αποτελεί επίσης απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή των πιο νεαρών πολιτών στη διαδικασία της εταιρικής σχέσης·

21. συμμερίζεται την ανησυχία της Επιτροπής όσον αφορά την ανάγκη να εξασφαλιστεί η συμμετοχή εκπροσώπων των **πλέον ευάλωτων και περιθωριοποιημένων ομάδων**. Ωστόσο, δεν θεωρεί απαραίτητο να κατονομαστούν αυτές οι ομάδες στο γενικό έγγραφο, αφού μπορεί να πρόκειται και για άλλες ομάδες, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες και το συγκεκριμένο πρόγραμμα·

22. επισημαίνει, εντούτοις, ότι, λόγω της πιθανότητας εμφάνισης κοινωνικών **συγκρούσεων**, όπως έχει συμβεί στο παρελθόν κατά την εφαρμογή ορισμένων πρωτοβουλιών, ο Κώδικας θα πρέπει να προτρέπει τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν τη συμμετοχή, ήδη από τα πρώτα στάδια της διαδικασίας της εταιρικής σχέσης, εκπροσώπων των ομάδων και των φορέων που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν αρνητικά την υλοποίηση δεδομένου προγράμματος·

Περιφερειακές, τοπικές, αστικές και άλλες δημόσιες αρχές

23. υπενθυμίζει ότι **οι εταίροι που εκπροσωπούν περιφερειακές και τοπικές κοινότητες**, ανεξάρτητα από τις επίσημες αρμοδιότητες που έχουν σε κάθε κράτος μέλος, εκφράζουν κοινές απόψεις, αξίες και συμφέροντα. Επομένως, η θέση τους ως εταιρών είναι αντικειμενικά διαφορετική από εκείνη των τομεακών και των κοινωνικών εταιρών, οι οποίοι εκπροσωπούν ειδικές απόψεις, αξίες και συμφέροντα. Το γεγονός αυτό πρέπει να **αντικατοπτριστεί σαφώς** στο έγγραφο του Κώδικα·

24. συνιστά να προσδιοριστούν σαφώς στον Κώδικα οι εδαφικοί φορείς που πρέπει να συμμετέχουν στη διαδικασία της εταιρικής σχέσης. Η σύσταση αυτή αφορά ιδίως τους φορείς που δεν έχουν χαρακτήρα εδαφικής μονάδας συγκεκριμένου κράτους μέλους, δηλαδή τις **λειτουργικές περιοχές** (αστικές, αγροτικές, υποδομών, περιβαλλοντικές, διασυνοριακές, παράκτιες κλπ.), τους εδαφικούς ομίλους διαδημοτικής συνεργασίας και τα δίκτυα συνεργασίας πόλεων και δήμων·

25. υποστηρίζει την πρόθεση της Επιτροπής να καθιερωθεί στον Κώδικα η **υποχρέωση των περιφερειακών αρχών, όταν είναι διαχειριστικές αρχές των προγραμμάτων, να οργανώνουν εταιρικές σχέσεις** με εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης, των οικονομικών και κοινωνικών εταιρών και των φορέων που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών εταιρών, των μη κυβερνητικών οργανώσεων και των φορέων που είναι υπεύθυνοι για την προώθηση της ισότητας και την καταπολέμηση των διακρίσεων, σε όλα τα στάδια της υλοποίησης των προγραμμάτων·

26. συνιστά να συμμετέχουν **οι αστικές αρχές και οι εκπρόσωποι των λειτουργικών αστικών περιοχών** στην εταιρική σχέση, όχι μόνο όταν πραγματοποιούνται ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις, αλλά κάθε φορά που η συμμετοχή τους είναι χρήσιμη για την υλοποίηση δεδομένου προγράμματος·

Οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι

27. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι πρέπει να εξασφαλίζεται **ίση εκπροσώπηση των οργανώσεων των εργοδοτών και των εργαζομένων** στην εταιρική σχέση. Θα πρέπει, ωστόσο, να ληφθούν υπόψη οι πολύ διαφορετικοί βαθμοί και τρόποι οργάνωσης αυτών των ομάδων στα διάφορα κράτη μέλη. Σε πολλούς κλάδους, η φύση της εργασίας καθιστά πρακτικά αδύνατη τη συγκρότηση οργανώσεων των εργαζομένων. Ο Κώδικας θα πρέπει να περιλαμβάνει συστάσεις οι οποίες, δίχως να επιβάλλουν συγκεκριμένες λύσεις, θα υποχρεώνουν τα κράτη μέλη να αναπτύξουν διαδικασίες συνεργασίας με τους οικονομικούς και τους κοινωνικούς εταίρους συνεκτιμώντας τα εθνικά, τα περιφερειακά ή ακόμη και τα τοπικά χαρακτηριστικά.

28. επισημαίνει ότι, δεδομένης της κατάστασης που επικρατεί σήμερα σε πολλές ευρωπαϊκές αγορές εργασίας, θα πρέπει να περιληφθούν μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και **οι οργανώσεις ή τα θεσμικά όργανα που εκπροσωπούν τους αναζητούντες εργασία** και ιδιαίτερα τους νέους με σημαντικά προσόντα.

Φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, περιλαμβανομένων των περιβαλλοντικών εταίρων, των μη κυβερνητικών οργανώσεων και των φορέων που είναι αρμόδιοι για την προώθηση της ισότητας και την καταπολέμηση των διακρίσεων

29. υποστηρίζει πλήρως τη σύσταση της Επιτροπής να βασιστεί η εταιρική σχέση με τις πολυποικίλες οργανώσεις εκπροσώπησης της κοινωνίας των πολιτών στη συνεργασία με **κεντρικές** οργανώσεις «συλλογικής εκπροσώπησης» και να υποστηριχθεί η ανάπτυξη διάφορων **μορφών δικτύωσης και συνεργασίας** μεταξύ των εμέρους οργανώσεων που συμμετέχουν στην εταιρική σχέση.

30. επισημαίνει ότι ο Κώδικας θα πρέπει να προσδιορίζει σαφή και διαφανή **κριτήρια για την επιλογή των αντιπροσωπευτικών ΜΚΟ**, κυρίως βάσει των αρμοδιοτήτων τους και της μέχρι σήμερα δράσης τους στον τομέα που αφορά το εκάστοτε πρόγραμμα.

Η Διαδικασία της εταιρικής σχέσης

Προσαρμογή της εταιρικής σχέσης στο πρόγραμμα

31. αναγνωρίζει την ανάγκη **προσαρμογής των εταίρων στο είδος κάθε προγράμματος**, όμως αμφιβάλλει εάν τα προγράμματα πρέπει να κατηγοριοποιηθούν σύμφωνα με το είδος του Ταμείου (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, Ταμείο Συνοχής, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο), ιδίως καθώς προβλέπεται συγχρηματοδότηση προγραμμάτων από περισσότερα Ταμεία. Η επιλογή των εταίρων θα πρέπει να καθορίζεται από το είδος του προγράμματος και από το πεδίο εφαρμογής του.

32. συνιστά να συμπεριληφθεί στον Κώδικα η γενική αρχή ότι η αναγνώριση συγκεκριμένου είδους εταίρων ως **βασικών** («εταίρων-κλειδιών») δεν θα πρέπει να αποκλείει αυτομάτως τη συμμετοχή και άλλων φορέων στην εταιρική σχέση, εάν υπάρχουν ουσιαστικοί λόγοι που την επιβάλλουν.

33. τονίζει ότι, στα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και από το Ταμείο

Συνοχής, θα πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν ως εταίροι και οι οργανώσεις που εκπροσωπούν ομίλους **εδαφικών κοινοτήτων τοπικού και περιφερειακού επιπέδου, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών ομίλων**.

34. φρονεί ότι οι **φορείς από τη σφαίρα της έρευνας και της ανάπτυξης** θα πρέπει να συμμετέχουν ως εταίροι στα κατάλληλα προγράμματα, στην έκταση και με τη μορφή που αντιστοιχούν στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Η συμμετοχή τους αυτή επιβάλλεται από την πολυπλοκότητα των σύγχρονων αναπτυξιακών διαδικασιών και από την ανάγκη πρόσβασης σε αναλυτική εξειδικευμένη γνώση, για να υπάρξει αποτελεσματική επιρροή στις εν λόγω διαδικασίες.

Συμμετοχή των εταίρων στην προετοιμασία των εγγράφων προγραμματισμού

35. συμφωνεί με την προτεινόμενη από την Επιτροπή αρχή περί συμμετοχής των εταίρων **στον προγραμματισμό από όσο το δυνατόν νωρίτερο στάδιο**, όπως και με την αρχή του διαχωρισμού αυτής της εταιρικής σχέσης από τη διαδικασία της στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης.

36. υπογραμμίζει ιδιαίτερος τη σημασία της **συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών** στον προγραμματισμό κατά τις φάσεις: 1) της ανάλυσης των προκλήσεων και των αναγκών που πρέπει να αντιμετωπιστούν μέσω των Ταμείων του ΚΣΠ, 2) της επιλογής των στόχων και των προτεραιοτήτων και 3) των συντονιστικών μηχανισμών για την ενίσχυση των αναπτυξιακών συνεργειών. Ταυτόχρονα, προτρέπει τα κράτη μέλη να προσδιορίσουν συγκεκριμένους τρόπους εξασφάλισης αυτής της εταιρικής σχέσης.

Προετοιμασία των συμβάσεων εταιρικής σχέσης

37. συνιστά να καθιερωθεί γενική υποχρέωση των κρατών μελών να αναπτύξουν συγκεκριμένες διαδικασίες για την εξασφάλιση πραγματικής εταιρικής σχέσης κατά την κατάρτιση των σχετικών συμφωνιών.

38. φρονεί ότι οι αρμόδιες τοπικές και περιφερειακές αρχές θα πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διαπραγματευτικής διαδικασίας για την προετοιμασία των **συμφωνιών εταιρικής σχέσης**, τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.

39. επικροτεί την αναφορά, που περιλαμβάνεται στο σχέδιο του Κώδικα, στην πρωτοβουλία της Επιτροπής των Περιφερειών περί **τοπικών συμφώνων για τη στρατηγική «Ευρώπη 2020»** ως σημαντικού στοιχείου της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Ταυτόχρονα, φρονεί ότι αυτό το μέσο δεν έχει αξιοποιηθεί επαρκώς.

Κανόνες συμμετοχής στην εταιρική σχέση

40. **δέχεται και υποστηρίζει τις απαιτήσεις**, που προβλέπονται στο σχέδιο του Κώδικα, να καθορίσουν τα κράτη μέλη **σαφείς διαδικαστικούς κανόνες για την εταιρική σχέση**, όσον αφορά τα εξής θέματα: 1) όσο το δυνατόν ενωρίτερη πρόσβαση στα έγγραφα, 2) παροχή επαρκούς χρόνου για αναλύσεις, διαβουλεύσεις και αντιδράσεις, 3) εξασφάλιση διαύλων για τη ροή των πληροφοριών, 4) διαφάνεια όσον αφορά τις αντιδράσεις στις προτάσεις και στις παρατηρήσεις και 5) διάδοση των αποτελεσμάτων.

Πληροφορίες για τον τρόπο υλοποίησης της εταιρικής σχέσης στα έγγραφα προγραμματισμού

41. **δέχεται και υποστηρίζει τις απαιτήσεις**, που προβλέπονται στο σχέδιο του Κώδικα, να συμπεριλαμβάνουν τα κράτη μέλη στις συμβάσεις λεπτομερείς κανόνες για την εταιρική σχέση. Στις απαιτήσεις αυτές πρέπει, ωστόσο, να συνεκτιμάται η ιδιαίτερη κατάσταση κάθε κράτους μέλους, ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες αρχές του, του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου.

Σύνθεση, σημασία και αρχές λειτουργίας των επιτροπών παρακολούθησης

42. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι οι **επιτροπές παρακολούθησης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο** στην υλοποίηση όλων των προγραμμάτων του κοινού στρατηγικού πλαισίου της ΕΕ. Δέχεται και υποστηρίζει τις λεπτομερείς απαιτήσεις που προβλέπονται στο σχέδιο του Κώδικα, να εξασφαλίζουν τα κράτη μέλη τη συμμετοχή των εταιρών και ιδίως των δημόσιων αρχών του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου στη συγκρότηση των **επιτροπών παρακολούθησης**. Οι αρχές αυτές θα πρέπει να συμμετέχουν τόσο στην επίσημη θέσπιση των αρχών λειτουργίας όσο και σε όλη τη μετέπειτα δραστηριότητα των **επιτροπών παρακολούθησης**.

Συμμετοχή των εταιρών στην επιλογή των έργων

43. δέχεται την πρόταση να συμπεριληφθεί στο σχέδιο του Κώδικα σύσταση προς τις διαχειριστικές αρχές να καθορίσουν λεπτομερείς απαιτήσεις όσον αφορά: 1) τη συμμετοχή των κατάλληλων εταιρών στις **προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για μελλοντικά έργα** και στην αξιολόγηση αυτών των προτάσεων, 2) την αποτελεσματική **αποτροπή καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ των εταιρών**, 3) την τακτική ανανέωση των εκπροσώπων των εταιρών που ασχολούνται με τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και 4) την πλήρη επίγνωση, από πλευράς των εταιρών, των **υποχρεώσεων** που απορρέουν από τη συμμετοχή τους στις διαδικασίες επιλογής των έργων. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές έχουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην επιλογή και την αξιολόγηση των έργων που προβλέπεται να έχουν εδαφικό αντίκτυπο

Συμμετοχή των εταιρών στις φάσεις της υποβολής εκθέσεων και της αξιολόγησης

44. δέχεται την πρόταση να συμπεριληφθεί στο σχέδιο του Κώδικα σύσταση προς τις διαχειριστικές αρχές να καθορίσουν λεπτομερείς απαιτήσεις όσον αφορά τη **συμμετοχή των εταιρών στην κατάρτιση τόσο των ετήσιων εκθέσεων** για την υλοποίηση των προγραμμάτων όσο και των περιοδικών εκθέσεων προόδου σχετικά με την υλοποίηση των συμβάσεων εταιρικής σχέσης που θα υποβληθούν το πρώτο εξάμηνο του 2017 και του 2019 και, ιδιαίτερα, τη συμπερίληψη στις εκθέσεις αυτές πληροφοριών σχετικά με την εκπλήρωση και την αξιολόγηση του ρόλου των εταιρών στην υλοποίηση των συμβάσεων εταιρικής σχέσης.

45. **συμμερίζεται το αίτημα της Επιτροπής να συνοδεύεται** κάθε πρόγραμμα του ΚΣΠ από ένα σχέδιο αξιολόγησης που θα καταρτίζεται από τη διαχειριστική αρχή του προγράμματος. Πιστεύει επίσης ότι θα πρέπει να παρασχεθεί σοβαρή δικαιολογία για την **υιοθέτηση διαφορετικών αρχών για την κατάρτιση των σχεδίων αξιολόγησης** των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, από τη μία πλευρά, και των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, από την άλλη.

Βοήθεια στους εταίρους

46. ορισμένοι εταίροι, ιδίως μεταξύ των φορέων που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών όπως οι περιβαλλοντικές ή οι μη κυβερνητικές οργανώσεις και οι φορείς που είναι υπεύθυνοι για την προώθηση της ισότητας και την καταπολέμηση των διακρίσεων, ίσως δυσκολευτούν να συμμετάσχουν ουσιαστικά στη διαδικασία της εταιρικής σχέσης, λόγω ανεπαρκών γνώσεων και περιορισμένων πόρων.

47. συνεπώς, η Επιτροπή των Περιφερειών δέχεται και υποστηρίζει τη σύσταση, που περιλαμβάνεται στο σχέδιο του Κώδικα, να χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη μέρος των πόρων που προβλέπονται για τεχνική βοήθεια για να καλύψουν τις ανάγκες των ασθενέστερων εταιρών.

Βρυξέλλες, 29 Νοεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (CLLD)»

(2013/C 17/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- θεωρεί ότι η χρηματοδότηση της ΕΕ στην τοπική ανάπτυξη πρέπει οπωσδήποτε να συνεχιστεί και στην επόμενη περίοδο προγραμματισμού, έτσι ώστε να μπορέσουν οι πολίτες να αποκτήσουν αρτιότερη γνώση σχετικά με τους στόχους της στρατηγικής Ευρώπη 2020 και να διευκολυνθεί και να τονωθεί η οικονομική ανάκαμψη και η δημιουργία απασχόλησης,
- θεωρεί ότι το μέσο CLLD αποτελεί ένα από τα πιο πρωτοποριακά στοιχεία της δέσμης νομοθετικών μέτρων που προτείνονται για την περίοδο 2014-2020, και ότι η χρήση του θα πρέπει να ενθαρρυνθεί θερμά,
- επισημαίνει ότι το μέσο CLLD είναι η μόνη διάταξη του CPR, με ειδική πρόβλεψη για πραγματικές συνέργειες σε επίπεδο από κοινού εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας και των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής. Συνεπώς, το CLLD μπορεί να λειτουργήσει ως «μονοαπευθυντική θυρίδα» για τους τοπικούς δικαιούχους, γεγονός που θα επιτρέπει την ολοκληρωμένη και απλοποιημένη επιτόπου διάθεση της χρηματοδότησης του ΚΠΣ,
- θεωρεί το CLLD βασικό εργαλείο για την αρμονική ανάπτυξη των αστικών και αγροτικών περιοχών, το οποίο ενισχύει την ικανότητά τους να αναπτύξουν δεσμούς με τις περιαστικές και αγροτικές περιοχές,
- καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει τα πορίσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλων εκθέσεων και αξιολογήσεων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα διδάγματα που αντλήθηκαν από το LEADER και το URBACT θα οδηγήσουν στη διαμόρφωση ενός πολύ πιο ισχυρού, διαφανούς και υπεύθυνου προτύπου CLLD,,
- ζητεί από την Επιτροπή να διατυπώσει το συντομότερο δυνατό κοινές, ενδεικτικές και απλουστευμένες κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του CLLD σε κρίσιμους τομείς.

Εισηγητής: ο κ. Graham GARVIE (UK/ALDE), Μέλος του περιφερειακού συμβουλίου Scottish Borders

Έγγραφο αναφοράς

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

H ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. επικροτεί τις προτάσεις της Επιτροπής για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού που δίνουν συγκεκριμένη και ανανεωμένη έμφαση στην τοπική ανάπτυξη σε όλη την ΕΕ μέσω της περιφερειακής, αγροτικής και θαλάσσιας πολιτικής,

2. θεωρεί ότι η τοπική ανάπτυξη αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης προσέγγισης της ΕΕ για την εδαφική ανάπτυξη,

3. πιστεύει ότι η τοπική ανάπτυξη ορίζεται καλύτερα ως μια σφαιρική αντίληψη που επικεντρώνεται στις προκλήσεις και το δυναμικό των περιφερειών κάθε τύπου: αστικές, αγροτικές, αγροτο-αστικές ή λειτουργικές περιοχές,

4. θεωρεί ότι η χρηματοδότηση της ΕΕ στην τοπική ανάπτυξη πρέπει οπωσδήποτε να συνεχιστεί και στην επόμενη περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, έτσι ώστε να μπορέσουν οι πολίτες να αποκτήσουν αρτιότερη γνώση σχετικά με τους στόχους της στρατηγικής Ευρώπη 2020 και να διευκολυνθεί κατ' αυτό τον τρόπο η εφαρμογή τους σε τοπικό επίπεδο, αλλά και για να διευκολυνθεί και να τονωθεί η οικονομική ανάκαμψη και η δημιουργία απασχόλησης στις περιοχές που πλήττονται ιδιαίτερα από την τρέχουσα οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση,

5. υποστηρίζει ότι η προσέγγιση τοπικής ανάπτυξης μπορεί να υλοποιηθεί με διάφορα μέσα, και μία από τις επιλογές που προτείνει η Επιτροπή είναι το νέο μέσο τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (CLLD). Ωστόσο, η έννοια της τοπικής ανάπτυξης είναι ευρύτερη και πρέπει να λαμβάνει υπόψη το θεσμικό πλαίσιο και τις πρακτικές των κρατών μελών της ΕΕ,

6. επικροτεί θερμά το γεγονός ότι ένα ολόκληρο κεφάλαιο στον προτεινόμενο κανονισμό περί κοινών διατάξεων (CPR) είναι ειδικά αφιερωμένο στο μέσο CLLD,

7. επισημαίνει ότι το μέσο CLLD είναι η μόνη διάταξη του CPR, με ειδική πρόβλεψη για πραγματικές συνέργειες σε επίπεδο από κοινού εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) και των Διαρθρωτικών Ταμείων (Ευρωπαϊκό Ταμείο

Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής. Συνεπώς, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της αξιοπιστίας της πολιτικής συνοχής, καθιστώντας σαφές ότι τα διάφορα ταμεία της ΕΕ μπορούν πράγματι να λειτουργήσουν από κοινού με ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό τρόπο,

8. πιστεύει ότι το μέσο αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί ταυτοχρόνως και για την αρτιότερη διασφάλιση της οικονομικής κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και για την τοπική εφαρμογή έντεκα θεματικών στόχων του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου (ΚΠΣ) και συνεπώς για την ίδια τη στρατηγική Ευρώπη 2020. Επιθυμεί, ωστόσο, να υπογραμμίσει ότι πρέπει να παραταθεί η προβλεπόμενη προθεσμία για την κατάρτιση της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής,

9. θεωρεί ότι στους δύσκολους καιρούς της κρίσης και της οικονομικής ύφεσης, η εξάλειψη των τεχνητών εμποδίων μεταξύ των διαφόρων ταμείων της ΕΕ είναι πιο επιθυμητή από ποτέ, ώστε τα ταμεία να μπορούν να λειτουργήσουν σε τοπικό επίπεδο, τόσο στις αστικές όσο και στις αγροτικές περιοχές, λαμβάνοντας περισσότερο υπόψη και δίνοντας έμφαση στις ειδικές ανάγκες κάθε συγκεκριμένης περιοχής,

10. τονίζει ότι η ανάπτυξη ικανοτήτων αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό του CLLD και ότι επαρκείς πόροι πρέπει να διατεθούν για να επιτρέψουν στους τοπικούς φορείς να προετοιμάζουν και να υλοποιούν την τοπική στρατηγική,

11. εκφράζει τον ενθουσιασμό της που το CPR προβλέπει ότι οι περιοχές CLLD θα επωφεληθούν από ένα υψηλότερο ποσοστό συγχρηματοδότησης (συγκεκριμένα 10% επιπλέον από την κοινοτική συγχρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, εάν το σύνολο των δράσεων υλοποιούνται μέσω CLLD) και πιστεύει ότι τα ίδια ή παρόμοια κίνητρα θα πρέπει να εφαρμόζονται σε όλα τα ταμεία, συμπεριλαμβανομένων ειδικότερα των ΕΤΘΑ,

12. τονίζει ότι η βασική προστιθέμενη αξία του CLLD είναι η συμμετοχή της τοπικής κοινότητας, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού και του εθελοντικού τομέα, με τη δημιουργία των Ομάδων Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ), που θα διαμορφώσουν ολοκληρωμένες στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης,

13. πιστεύει ότι η συγκεκριμένη προσέγγιση από τη βάση στην κορυφή έρχεται σε μεγάλη αντίθεση με την προσέγγιση από την κορυφή στην βάση που ακολουθείται συνήθως στην χρηματοδότηση από την ΕΕ. Κατά τον τρόπον αυτό, το μέσο CLLD καθίσταται το καλύτερο πρακτικό παράδειγμα του τι σημαίνει αρχή της επικουρικότητας σε τοπικό επίπεδο και θα βοηθήσει στην αύξηση της δημόσιας ανάληψης ευθύνης και της ευαισθητοποίησης ως προς τις επιτόπιες δράσεις που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ,

Κύριοι στόχοι

Ευρώπη 2020 και Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο

14. υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες είναι απολύτως ελεύθερα να αποφασίσουν, αν θα εισαγάγουν το μέσο CLLD για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ στις συμβάσεις εταιρικής σχέσης ή στα επιχειρησιακά προγράμματά τους,

15. θεωρεί ότι, παράλληλα με τα προγράμματα για το αστικό περιβάλλον, τις ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις και κοινά σχέδια δράσης, το μέσο CLLD αποτελεί ένα από τα πιο πρωτοποριακά στοιχεία της δέσμης νομοθετικών μέτρων που προτείνονται για την περίοδο 2014-2020, και ότι η χρήση του θα πρέπει να ενθαρρυνθεί θερμά,

16. πιστεύει ότι το CLLD μπορεί να αποτελέσει σημαντικό εργαλείο για να διευκολυνθεί η υλοποίηση των στόχων που τάσσονται στο κοινό στρατηγικό πλαίσιο καθώς και των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020 και της Εδαφικής Ατζέντας 2020 στο τοπικό επίπεδο, επιτρέποντας τον κοινό προγραμματισμό των πολιτικών που υλοποιούν την Ευρώπη 2020,

17. θεωρεί ότι το CLLD πρέπει να βασιστεί στα διδάγματα που αντλήθηκαν από προηγούμενα εξειδικευμένα τομεακά μέσα που αποσκοπούσαν στην τοπική ανάπτυξη, ιδίως το LEADER για την αγροτική ανάπτυξη και οι πρωτοβουλίες του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας - Άξονας 4 καθώς και το πρόγραμμα δικτύου για την αστική ανάπτυξη (URBACT), η προηγούμενη πρωτοβουλία URBAN για τη βιώσιμη ανάπτυξη σε προβληματικές αστικές περιοχές και η πρώην πρωτοβουλία EQUAL για τον αποκλεισμό, τις διακρίσεις και την ανισότητα,

18. εκφράζει την ανησυχία της για την υπερβολική έμφαση που δίδεται στην ανάπτυξη της στρατηγικής και την οικοδόμηση ικανοτήτων στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων για το CLLD στο ΚΠΣ. Αν και πρέπει να αναγνωριστεί ότι αυτή η διαδικασία είναι απαραίτητη, το CLLD πρέπει να εστιάζεται προπαντός στην επίτευξη απτών και σημαντικών αποτελεσμάτων, μέσω επενδύσεων που μπορούν να βελτιώσουν την ευημερία της τοπικής κοινότητας,

19. διερωτάται ποιο είναι το σκεπτικό βάσει του οποίου το CLLD μνημονεύεται μόνο στο πλαίσιο του Στόχου 9 του ΚΠΣ για την κοινωνική ένταξη. Το CLLD είναι εργαλείο πολλαπλών χρήσεων που επικεντρώνεται στην τοπική κοινότητα, του οποίου η ποικιλόμορφη φύση και οι προκλήσεις εκτείνονται πολύ πιο πέρα

από την κοινωνική ένταξη. Συγκεκριμένα, μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στη διόρθωση σημαντικών γεωγραφικών και δημογραφικών ανισορροπιών που δυσχεραίνουν την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη ορισμένων περιφερειών,

20. ζητεί, ως εκ τούτου, να τροποποιηθεί το ΚΠΣ κατά τέτοιο τρόπο ώστε το CLLD να μνημονεύεται μεταξύ των έντεκα θεματικών στόχων του ΚΠΣ και να εφαρμόζεται έτσι σύμφωνα με τις τοπικές συνθήκες και όχι μόνο των δραστηριοτήτων κοινωνικής ένταξης,

21. τονίζει ότι οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) CLLD πρέπει να είναι σε θέση να επωφεληθούν από το πρόσθετο ποσοστό συγχρηματοδότησης ύψους 10% ανεξάρτητα από ποιον θεματικό στόχο του ΚΠΣ επιδιώκουν. Συγκεκριμένα, το πρόσθετο 10% πρέπει να ισχύει ακόμη και όταν η χρηματοδότηση που προβλέπεται στον κανονισμό κοινών διατάξεων (CPR) για την κοινωνική ένταξη δεν χορηγείται αποκλειστικά στο CLLD,

Ειδική προστιθέμενη αξία

22. πιστεύει ότι τα στοιχεία προστιθέμενης αξίας του CLLD είναι τα εξής: συμμετοχή, διαβούλευση και συνεργασία του τοπικού πληθυσμού και όλων των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων της περιοχής, αντιστοίχιση της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής με τις ιδιαίτερες ανάγκες της περιοχής, ισχυρή επίδραση στην πολυεπίπεδη και διατομεακή συνεργασία, αξιοποίηση της υγιούς τοπικής γνώσης και εμπειρογνομοσύνης, τοπική ικανότητα καινοτομίας, ολοκληρωμένη πολυτομεακή προσέγγιση, τοπικά καθορισμένες ενέργειες και αποτελέσματα και ευέλικτη και στρατηγική προσέγγιση,

23. θεωρεί ότι μια προσέγγιση τοπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο του CLLD ανταποκρίνεται επίσης στην ανάγκη για μια πολιτική συνοχής που θα προσανατολίζεται περισσότερο στα αποτελέσματα με την αντιμετώπιση προκλήσεων στο κατάλληλο εδαφικό επίπεδο, και θα ενδυναμώνει τις κοινότητες και την τοπική αυτοδιοίκηση προκειμένου να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στην υλοποίηση των στόχων της πολιτικής της ΕΕ και ιδίως της στρατηγικής Ευρώπη 2020,

24. επισημαίνει ότι το CLLD μπορεί να λειτουργήσει ως «μονο-απευθυντική θυρίδα» για τους τοπικούς δικαιούχους, γεγονός που θα επιτρέπει την ολοκληρωμένη και απλοποιημένη επιτόπου διάθεση της χρηματοδότησης του ΚΠΣ. Τούτο θα μπορούσε βεβαίως να αποτελέσει τεράστια πρόοδο έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι ένας δήμος θα είναι σε θέση να διαμορφώσει ολοκληρωμένα σχέδια που μπορούν να λάβουν συγχρηματοδότηση από μια σειρά ταμείων της ΕΕ,

25. υποστηρίζει ότι το CLLD, λόγω του ολοκληρωμένου χαρακτήρα του και της συμμετοχής της τοπικής κοινότητας, είναι δομικά καλύτερα σε θέση να στηρίξει τη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων, την ανάπτυξη και την οικονομική και κοινωνική καινοτομία από ό,τι οι τυποποιημένες διαδικασίες εφαρμογής από την κορυφή προς τη βάση,

26. πιστεύει ότι το CLLD θα διευκολύνει την εφαρμογή καινοτόμων σχεδίων που διαφορετικά δεν θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν σε επιχειρησιακά προγράμματα. Η κύρια προστιθέμενη αξία των τοπικών αναπτυξιακών εταιρικών σχέσεων είναι η αξιοποίηση της ποικιλομορφίας της εμπειρογνομοσύνης των ΟΤΔ οι οποίες, καθώς συνεργάζονται με τους δικαιούχους προκειμένου να αναπτύξουν περαιτέρω την αρχική αίτηση χρηματοδότησής τους, βελτιώνουν την ποιότητά της και εξασφαλίζουν την καλύτερη προσαρμογή της στις ειδικές τοπικές ανάγκες,

27. καλεί τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να αξιολογήσουν προσεκτικά εάν η συμπερίληψη ενός συγκεκριμένου άξονα CLLD στη συμφωνία εταιρικής σχέσης ή στο επιχειρησιακό πρόγραμμα θα δώσει μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία στην ενωσιακή χρηματοδότηση από ό,τι τα συνήθη προγράμματα από την κορυφή στη βάση,

Κλίμακα

28. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι υπάρχει επαρκής κρίσιμη μάζα τόσο ως προς το μέγεθος των ομάδων τοπικής δράσης όσο και ως προς το μέσο ποσό χρηματοδότησης για το οποίο θα είναι υπεύθυνες οι ΟΤΔ του CLLD. Η σημερινή εμπειρία από το LEADER και τον Άξονα 4 του ΕΤΑ δείχνει ότι η κάθε ομάδα τοπικής δράσης του CLLD θα μπορούσε να καλύψει ένα συνολικό πληθυσμό από 5 000 έως 150 000 κατοίκους και μια ολοκληρωμένη τοπική στρατηγική μπορεί να χειρίζεται κατά μέσο όρο € 2 εκατ. έως € 10 εκατ. ενωσιακής χρηματοδότησης κατά την επταετή περίοδο,

29. πιστεύει, ωστόσο, ότι το CLLD έχει τη δυνατότητα, σε ορισμένες περιπτώσεις, να διεκπεραιώσει μεγαλύτερη κρίσιμη μάζα από ό,τι αναφέρεται στο σημείο 28 και αιτιολογημένες εξαιρέσεις θα πρέπει να προβλέπονται για μεγαλύτερες αστικές περιοχές και γεωγραφικές περιοχές, όπως τα νησιά ή οι απομακρυσμένες περιοχές, αρκεί να διατηρηθεί η αρχή της τοπικής ανάπτυξης υπό κοινοτική ηγεσία,

Ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη

30. υπενθυμίζει ότι το CLLD ως προαιρετικό μέσο τοπικής ανάπτυξης σε όλα τα ταμεία του ΚΠΣ σχετίζεται με άλλα μέσα, όπως οι ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις (ΟΕΕ) και συμβάλλει στην υλοποίηση μιας ευρύτερης στρατηγικής ανάπτυξης που καθιστά δυνατή την εδαφική εφαρμογή των πολιτικών σε τοπικό επίπεδο,

31. θεωρεί ότι οι ευρωπαϊκές και εθνικές διατάξεις εφαρμογής πρέπει να προβλέπουν σαφώς ότι οι ΟΕΕ και οι ΟΤΔ μπορούν να συνδυαστούν προκειμένου να ενταχθούν οι τοπικές φιλοδοξίες σε μια κοινή στρατηγική, όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο. Ειδικότερα, οι κανόνες εφαρμογής πρέπει να επιτρέπουν και να διευκολύνουν την

ανάληψη από μία ή περισσότερες ΟΤΔ και σε μικρότερη κλίμακα, μέρος των δραστηριοτήτων που ανατίθενται σε ΟΕΕ σε μεγαλύτερη γεωγραφική κλίμακα,

32. θεωρεί ότι σε αυτές τις περιπτώσεις είναι απόλυτα λογικό να επωφεληθεί και μια ΟΕΕ από το πρόσθετο 10% που προβλέπεται για το CLLD,

33. υπενθυμίζει ωστόσο ότι η προστιθέμενη αξία του CLLD είναι ακριβώς η συμμετοχή της ευρύτερης τοπικής κοινότητας και η σαφής σύνδεση των υφιστάμενων εργαλείων, όπως το LEADER και ο Άξονας 4 του ΕΤΑ με τα διαρθρωτικά ταμεία,

CLLD στις αστικές περιοχές

34. πιστεύει ότι το στοιχείο της κοινότητας του CLLD είναι ιδιαίτερα κατάλληλο για την αντιμετώπιση γεωγραφικά συγκεντρωμένων προβλημάτων που απαιτούν μια απάντηση που να καλύπτει το σύνολο της κοινότητας,

35. έχει την πεποίθηση ότι το CLLD μπορεί επίσης να αποτελέσει ένα από τα διαθέσιμα εργαλεία για τη δημιουργία αστικών περιοχών χωρίς αποκλεισμούς, με δημόσιες υπηρεσίες προσβάσιμες σε όλους, πρόληψη της γκετοποίησης, ανταπόκριση σε καταστάσεις φτώχειας και πρόωθηση των κοινωνικών διασυνδέσεων μεταξύ διαφορετικών κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών που ενθαρρύνουν την ενεργό γήρανση, την κοινωνική καινοτομία και την αμοιβαία στήριξη μεταξύ των γενεών και των πολιτισμών,

36. θεωρεί ότι, ενώ το επίκεντρο της παρούσας γνωμοδότησης είναι να διερευνηθεί την εφαρμογή της CLLD σε άλλους τομείς και κλάδους πέραν της υφιστάμενης και καλά δοκιμασμένης χρήσης του LEADER στις αγροτικές περιοχές, η CLLD, ως φυσική προέκταση του μετά το 2014 LEADER, μπορεί επίσης να αποτελέσει ένα από τα διάφορα μέσα αντιμετώπισης των προκλήσεων που τίθενται στις αγροτικές ζώνες όσον αφορά την προσβασιμότητα, την οικονομική ανάπτυξη και τη διαφοροποίηση, τη διατήρηση της παροχής βασικών υπηρεσιών στον πληθυσμό, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών που προωθούν την ενεργό γήρανση, την κοινωνική καινοτομία και την αμοιβαία υποστήριξη μεταξύ των γενεών και των πολιτισμών,

37. θεωρεί ότι μπορούν να υφίστανται πολλές ΟΤΔ του CLLD σε επίπεδο γειτονιάς ή κοινότητας σε ευρύτερες αστικές περιοχές, προκειμένου να εξευρίσκουν λύσεις από τη βάση στην κορυφή σε προκλήσεις όπως πολλαπλές στερήσεις, υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή της απασχολησιμότητας ή συγκεκριμένες ομάδες με κοινά μειονεκτήματα. Ένας βαθμός συντονισμού πρέπει να επιτευχθεί μεταξύ των ΟΤΔ, όταν σε μια περιοχή ενεργοποιούνται περισσότερες από μία,

RURBAN (διασύνδεση αγροτικών – αστικών περιοχών)

38. θεωρεί το CLLD βασικό εργαλείο για την αρμονική ανάπτυξη των αστικών και αγροτικών περιοχών, το οποίο ενισχύει την ικανότητά τους να αναπτύξουν δεσμούς με τις περιφερειακές και αγροτικές περιοχές, συμβάλλει στο να αποφευχθεί η άτακτη αστική εξάπλωση, ενθαρρύνει τη δημιουργία ενός ισορροπημένου δικτύου μικρών και μεσαίων πόλεων και ενισχύει τους δεσμούς μεταξύ των παραγωγών και των καταναλωτών τοπικών γεωργικών προϊόντων,

39. εκφράζει την ικανοποίησή της για την προπαρασκευαστική δράση RURBAN, η οποία έχει ως στόχο να συγκεντρώσει τις πλέον πρόσφατες ερευνητικές και πολιτικές εξελίξεις στον τομέα των αστικών και αγροτικών διασυνδέσεων. Η ΕτΠ επιθυμεί να εξελιχθεί η δράση αυτή, πριν από την έναρξη της περιόδου 2014-2020, σε πρόγραμμα για την ενθάρρυνση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών, αξιολόγησης από ομότιμους, εξεύρεσης καινοτόμων λύσεων και δικτύωσης που να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τις νέες συνεργασίες CLLD,

40. επιθυμεί επίσης να υπενθυμίσει την πρόταση της Επιτροπής των Περιφερειών για τη θέσπιση ενός επιχειρησιακού προγράμματος αποκαλούμενου RURBACT που να ενθαρρύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τη δημιουργία δικτύων για τα προβλήματα των αστικών και των αγροτικών περιοχών ⁽¹⁾,

41. θεωρεί ότι οι διάφορες μορφές αστικών και αγροτικών διασυνδέσεων στην ΕΕ επηρεάζονται έντονα από τις εθνικές πολιτικές και τα διοικητικά συστήματα. Συνεπώς, κάθε μορφή παρέμβασης της ΕΕ θα πρέπει να είναι αρκετά ευέλικτη ώστε να λαμβάνει υπόψη το ευρύ φάσμα συστημάτων διακυβέρνησης,

42. θεωρεί κύρια πρόκληση την ανάγκη να ξεπεραστεί ο σημερινός γεωγραφικός και τομεακός διαχωρισμός των κοινοτικών ταμείων. Ενώ τα επιχειρησιακά προγράμματα τείνουν να είναι μάλλον τομεακά, τα νέα μέσα, όπως το CLLD και οι ΟΕΕ, θα μπορούσαν να παράσχουν την απαραίτητη εδαφική προσέγγιση και να υπερβούν τους τομεακούς διαχωρισμούς,

43. πιστεύει ότι, για την εξέταση των σχέσεων αστικών και αγροτικών περιοχών, το CLLD πρέπει να αναγνωρίσει ότι τα εθνικά πλαίσια είναι πολύ διαφορετικά, ιδίως όσον αφορά τις αγροτοαστικές συνδέσεις σε όλα τα κράτη μέλη (μεγάλες διαφορές στην ευημερία μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών, λιγότερες δυνατότητες) ή μεταξύ των χωρών με πολλούς δήμους (όπου η συνεργασία πρέπει να είναι υπερβεί τοπικούς φραγμούς για να αποκτηθεί κρίσιμη μάζα) ή εκείνων με μεγάλους δήμους (όπου οι τοπικές εταιρικές σχέσεις υλοποιούνται ως επί το πλείστον στην ίδια την περιοχή),

⁽¹⁾ Το πρόγραμμα RURBACT θα βασιστεί στην εμπειρία του δικτύου RUR@CT προκειμένου να ληφθεί καλύτερα υπόψη η σχέση αστικής και αγροτικής διάστασης.

Παράκτιες αλιευτικές κοινότητες

44. σημειώνει ότι το μέσο CLLD μπορεί να εφαρμοστεί με επιτυχία και σε περιοχές με ειδικά τομεακά προβλήματα. Μια περίπτωση είναι αυτή του σημερινού Άξονα 4 του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας, όπου χρησιμοποιείται μεθοδολογία CLLD για να βοηθήσει τις τοπικές αλιευτικές κοινότητες καθώς και τον τομέα της αλιείας,

45. αναφέρει ότι σε πολλά μέρη σε όλη την Ευρώπη, το CLLD μπορεί με επιτυχία να βασιστεί στις υφιστάμενες τοπικές εταιρικές σχέσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ και / ή το ΕΤΑ. Επιπλέον, σε ορισμένες περιοχές υπάρχει ήδη αποδεδειγμένη συνεργασία μεταξύ εταιρικών σχέσεων του Άξονα 4 του ΕΤΑ και του LEADER διότι μερικές φορές αποτελούν τον ίδιο φορέα. Το CLLD παρέχει επίσης τη δυνατότητα σύνδεσης των παρεμβάσεων του ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ με το ΕΚΤ και το ΕΤΠΑ, όταν χρειάζεται,

46. ανησυχεί για το γεγονός ότι η διαχείριση του ΕΤΘΑ θα γίνεται σε επίπεδο κρατών μελών, ενώ των διαρθρωτικών ταμείων και του LEADER είναι συχνά σε περιφερειακό επίπεδο. Η ασυνέπεια αυτή θα αποτελέσει μειονέκτημα για το CLLD,

Εταιρική σχέση

47. υπενθυμίζει τα προηγούμενα αιτήματά της προκειμένου να αναθεωρηθεί ο κανόνας σύμφωνα με τον οποίο οι δημόσιες αρχές δεν μπορούν να κατέχουν περισσότερο από το 49% των δικαιωμάτων ψήφου στις ήδη θεσμοθετημένες τοπικές αναπτυξιακές εταιρικές σχέσεις και, σε αυτές τις περιπτώσεις, τάσσεται υπέρ μιας «ισόρροπης εκπροσώπησης» των διαφόρων τομέων στις Ομάδες Τοπικής Δράσης,

48. θεωρεί, μεταξύ άλλων, ότι οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων στις ΟΤΔ πρέπει να είναι ισχυρές και σαφώς καθορισμένες από την αρχή, έτσι ώστε η τοπική αρχή ως ο δημοκρατικός υπόλογος δημόσιος οργανισμός στην τοπική εταιρική σχέση να είναι σε θέση να κατευθύνει τη γενική στρατηγική ενώ, ταυτόχρονα, να εξασφαλίζεται ότι η ΟΤΔ δεν κυριαρχείται από τον δήμο,

49. τονίζει ότι, ενώ το CLLD στοχεύει να ενδυναμώσει τον τοπικό ιδιωτικό και εθελοντικό τομέα, χρειάζεται να αναγνωριστεί ο θεμελιώδης ρόλος που καλείται να διαδραματίσει η τοπική αυτοδιοίκηση σε αυτές τις διευθετήσεις. Συχνά, οι τοπικές αρχές οφείλουν να αναλάβουν ηγετικό ρόλο, προκειμένου να διαβεβαιώσουν τις διαχειριστικές αρχές και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι θα υπάρχει η κατάλληλη διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με τον έλεγχο και την τήρηση των αποφάσεων και ότι υπάρχει τοπική ικανότητα που θα καταστήσει αποτελεσματικές τις δομές και τις διαδικασίες των ΟΤΔ,

50. υπενθυμίζει ότι το CLLD μπορεί να οργανωθεί κατάλληλα ώστε η ανάθεση αρμοδιοτήτων στις ΟΤΔ από την διαχειριστική αρχή ή άλλο τοπικό και περιφερειακό φορέα υλοποίησης να γίνεται αναλογικά και να αντικατοπτρίζει την πραγματική ικανότητα της ΟΤΔ και την ανάγκη να λαμβάνει αποφάσεις χωρίς αποκλεισμούς αλλά με διαφάνεια και λογοδοσία,

51. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει υπόψη τις τοπικές πρωτοβουλίες που εφαρμόζονται ήδη σε κάθε κράτος μέλος έτσι ώστε να διασυνδέσει κατά τρόπον αρμονικό τις πρωτοβουλίες αυτές με το νέο μέσο της τοπικής ανάπτυξης CLLD,

Προκλήσεις

52. καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει τα πορίσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλων εκθέσεων και αξιολογήσεων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα διδάγματα που αντλήθηκαν από το LEADER και το URBACT θα οδηγήσουν στη διαμόρφωση ενός πολύ πιο ισχυρού, διαφανούς και υπεύθυνου προτύπου CLLD,

53. ζητεί να καθοριστούν εξαρχής σαφείς κανόνες για την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων και να είναι τουλάχιστον εξίσου αυστηροί με εκείνους που ισχύουν ήδη για τους δημοτικούς συμβούλους όσον αφορά την λογοδοσία, τον δημόσιο έλεγχο, την ένσταση κατά απόφασης και τη διαφάνεια στις ΟΤΔ. Τόσο οι δήμοι όσο και οι ΟΤΔ πρέπει να είναι υπεύθυνοι και διαφανείς για το δημόσιο χρήμα που ξοδεύουν και τις αποφάσεις που λαμβάνουν,

54. τονίζει ότι η ικανότητα αποτελεί κρίσιμο ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί με την απλούστευση των διαδικαστικών και διοικητικών απαιτήσεων και όπου είναι δυνατόν με την ίδρυση «μονοαπευθυντικών θυρίδων» που να συνδέουν τα ταμεία, όπου είναι δυνατόν, και με ηλεκτρονικά μέσα,

55. πιστεύει ότι αυτό απαιτεί αυστηρότερο έλεγχο και συμμόρφωση σε όλα τα ταμεία από ό,τι προτείνεται σήμερα. Επίσης, οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να είναι αναλογικές, διαφορετικά θα αποθαρρύνουν τους πιθανούς τοπικούς δικαιούχους να υποβάλλουν αίτηση για χρηματοδότηση της ΕΕ,

56. εκφράζει την ανησυχία της, συνεπώς, ότι το CLLD ενδέχεται να αντιμετωπίσει διαφορετικά είδη δημοσιονομικής διαχείρισης και ελέγχου ανάλογα με το ταμείο που διέπονται συχνά από κάθετη διαχείριση διαφορετικών αρχών ή υπουργείων, γεγονός που θα

μπορούσε να οδηγήσει ολοκληρωμένα έργα, με χρηματοδότηση από δύο ή περισσότερα ταμεία, να προχωρούν με το ρυθμό του πιο αργού ταμείου. Έχει επίσης σημασία να αποφεύγουν οι προαναφερθείσες αρχές τη θέσπιση δικών τους επιπρόσθετων και περίπλοκων διοικητικών κανόνων,

57. τονίζει ότι η οικοδόμηση τοπικών ικανοτήτων και στρατηγικών αποτελεί απλώς ένα εργαλείο, προκειμένου το CLLD να επιτύχει πραγματικές επενδύσεις και μετρήσιμα αποτελέσματα προς όφελος της τοπικής κοινωνίας,

58. πιστεύει ότι το CLLD πρέπει να προσδώσει πολύ μεγαλύτερη έμφαση στον καθορισμό και την εφαρμογή τοπικών στρατηγικών που να οδηγούν σε σαφώς καθορισμένα αποτελέσματα,

59. τονίζει ότι ένα από τα βασικά πλεονεκτήματα του CLLD είναι η ικανότητα καινοτομίας και αυτό επιτυγχάνεται με την ευελιξία κατά την υλοποίηση. Σχετικά, τόσο οι ενωσιακοί όσο και οι εθνικοί κανόνες θα πρέπει να αποφεύγουν να επιβάλλουν ομοιόμορφα και «από την κορυφή στη βάση» μέτρα, κανόνες επιλεξιμότητας και κριτήρια σε χώρες και περιφέρειες, προκειμένου να διευκολύνουν τις τοπικές λύσεις στα τοπικά προβλήματα που εντοπίζονται με τη μέθοδο από τη βάση στην κορυφή,

60. θεωρεί ότι η σύνδεση μεταξύ καθορισμού των τοπικών στρατηγικών και ανταλλαγής καλών ιδεών και ευρύτερης εφαρμογής πρέπει να είναι άμεση και ισχυρή, ιδιαίτερα όσον αφορά την εφαρμογή παρεμβάσεων μεγαλύτερης κλίμακας στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων,

61. σημειώνει ότι οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να μπου στον πειρασμό να μην στηρίξουν ολοκληρωμένα και με ένταση πόρων μέσα, όπως το CLLD, εάν υπάρχουν ευκολότεροι τρόποι διάθεσης της χρηματοδότησης. Ωστόσο, με περισσότερη τεχνική βοήθεια από ό,τι είναι διαθέσιμη αυτή τη στιγμή, το CLLD διαθέτει πολύ ισχυρότερη ποιοτική διάσταση και στήριξη από την τοπική κοινότητα από ό,τι μια προσέγγιση από την κορυφή στη βάση,

62. επισημαίνει την ασυνέπεια όσον αφορά τη διάθεση του 5% των πόρων του LEADER αλλά όχι των υπόλοιπων ταμείων, όταν χρησιμοποιείται το CLLD. Ζητεί, συνεπώς, από τις διαχειριστικές αρχές να εφαρμόσουν αυτό το 5% και στα άλλα τρία ταμεία, όταν επιλέγεται το CLLD στα ταμεία του ΚΠΣ, είτε σε συμφωνία εταιρικής σχέσης ή στο επιχειρησιακό πρόγραμμα,

63. πιστεύει ότι ο σημερινός κατακερματισμός της τοπικής ανάπτυξης στα διάφορα προγράμματα πρέπει να αντιμετωπιστεί με την αύξηση της προβολής, της λογοδοσίας καθώς και με την επίδειξη έργου, την αμοιβαία μάθηση και τη μεταφορά γνώσης, ιδίως όσον αφορά τα ποιοτικά αποτελέσματα,

64. ζητεί από τις τέσσερις αρμόδιες Γενικές Διευθύνσεις της Επιτροπής να διατυπώσουν το συντομότερο δυνατό κοινές, ενδεικτικές και απλουστευμένες κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του CLLD σε κρίσιμους τομείς όπως: αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο τα ταμεία του ΚΠΣ μπορούν στην πράξη να διαμορφώνουν ολοκληρωμένα τοπικά προγράμματα και επιμέρους σχέδια, επιλεξιμότητα των δαπανών, υποβολή εκθέσεων, συνεργασία, έλεγχος και συμμόρφωση, εφαρμόσιμες μέθοδοι προώθησης και μεταφοράς γνώσης. Συνεπώς, η Επιτροπή θα πρέπει να προβεί σε στρατηγικό διάλογο με τους αρμόδιους για την ανάπτυξη σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, οι οποίοι μπορούν να θέσουν ερωτήματα που θα πρέπει να απαντηθούν από τις κατευθυντήριες γραμμές καθώς και ορισμένες πιθανές απαντήσεις και παραδείγματα υφιστάμενων τοπικών αναπτυξιακών συμπράξεων.

Βρυξέλλες, 29 Νοεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Εκσυγχρονισμός των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις»

(2013/C 17/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόθεση της Επιτροπής να επικεντρωθεί σε περιπτώσεις με ιδιαίτερα ισχυρό αντίκτυπο στην εσωτερική αγορά και να ιεραρχήσει περισσότερο τις διαδικασίες ενισχύσεων, ώστε να περιοριστεί η διοικητική επιβάρυνση όλων των ενδιαφερομένων μερών - Επιτροπή, κράτη μέλη και περιφερειακές και τοπικές αρχές,
- επισημαίνει ότι, για τον καθορισμό προτεραιοτήτων όσον αφορά τις ενισχύσεις με πραγματική και ουσιαστική σημασία για την εσωτερική αγορά, κατάλληλη αφετηρία θα μπορούσε να είναι η διασαφήνιση του κριτηρίου του αντίκτυπου στο διασυνοριακό εμπόριο και ο πιο συγκεκριμένος ορισμός της έννοιας της επιχειρηματικότητας,
- ζητεί να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, αν και διάφορες πληρωμές για δραστηριότητες καθαρά τοπικού χαρακτήρα, μπορούν να χαρακτηριστούν, από νομική άποψη, κρατικές ενισχύσεις, ενδέχεται να έχουν περιορισμένο αντίκτυπο στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών,
- ζητεί να οριστεί υψηλότερο όριο στον κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας και την αύξηση των ειδικών ορίων ήσσονος σημασίας για τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ), καθώς και τη διεύρυνση των οριζόντιων κατηγοριών του εξουσιοδοτικού κανονισμού και την αντίστοιχη διεύρυνση και αποσαφήνιση του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ως επιλογές για την επίτευξη του στόχου της Επιτροπής στο πλαίσιο αυτής της εκσυγχρονιστικής πρωτοβουλίας,

Εισηγητής

Ο κ. Clemens LINDEMANN (DE/PES), Πρόεδρος του τοπικού διαμερίσματος Saarpfalz (Landrat des Saarpfalz-Kreises)

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών – Εκσυγχρονισμός των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις

COM(2012) 209 final

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****Γενικές παρατηρήσεις**

1. εκφράζει την ικανοποίησή της διότι η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις έχουν μετατραπεί σε ένα κατακερματισμένο και πολύπλοκο νομικό πλαίσιο, με αποτέλεσμα τη σημαντική διοικητική επιβάρυνση όλων των ενδιαφερομένων μερών, χωρίς συνάρτηση με το εύρος του αντίκτυπου στην εσωτερική αγορά,

2. ζητεί επομένως, να απλουστευθούν αισθητά οι κανόνες για τις ενισχύσεις ώστε να επικεντρώνονται στις βασικές περιπτώσεις, να βελτιωθεί η πρακτική εφαρμογή τους και να επιταχυνθούν και περιοριστούν οι διαδικασίες,

3. χαιρετίζει τη δήλωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι θα περιορίσει τους κανόνες και θα διευκρινίσει σημαντικές έννοιες,

4. εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόθεση της Επιτροπής να επικεντρωθεί σε περιπτώσεις με ιδιαίτερα ισχυρό αντίκτυπο στην εσωτερική αγορά και να ιεραρχήσει περισσότερο τις διαδικασίες ενισχύσεων, ώστε να περιοριστεί η διοικητική επιβάρυνση όλων των ενδιαφερομένων μερών -Επιτροπή, κράτη μέλη και περιφερειακές και τοπικές αρχές,

5. επισημαίνει ότι, για τον καθορισμό προτεραιοτήτων όσον αφορά τις ενισχύσεις με πραγματική και ουσιαστική σημασία για την εσωτερική αγορά, κατάλληλη αφετηρία θα μπορούσε να είναι η διασαφήνιση του κριτηρίου του αντίκτυπου στο διασυνοριακό εμπόριο και ο πιο συγκεκριμένος ορισμός της έννοιας της επιχειρηματικότητας,

6. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασαφηνίσει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες θεωρείται ότι υφίσταται εμπόδιο στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και τότε μια δραστηριότητα κρίνεται ότι δεν έχει σημασία για την εσωτερική αγορά,

7. ζητεί να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, αν και διάφορες πληρωμές για δραστηριότητες καθαρά τοπικού χαρακτήρα, μπορούν να χαρακτηριστούν, από νομική άποψη, κρατικές ενισχύσεις, ενδέχεται να έχουν περιορισμένο αντίκτυπο στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών,

8. προτείνει να εξετάζεται τουλάχιστον η εναλλακτική λύση μιας απλουστευμένης διαδικασίας, εάν αυτές οι αντισταθμιστικές πληρωμές δεν εμπίπτουν σε γενική εξαίρεση,

9. ζητεί να αποσαφηνιστεί η έννοια της επιχειρηματικότητας μέσω μιας σαφέστερης οριοθέτησης μεταξύ εμπορικών και μη εμπορικών τομέων -π.χ. βάσει κριτηρίων- και μέσω της από κοινού κατάρτισης εθνικών καταλόγων από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή. Ενώ τα αφηρημένα κριτήρια θα λαμβάνουν υπόψη και τις δυναμικές εξελίξεις, οι κατάλογοι που συντάσσονται από κοινού θα παρέχουν ασφάλεια δικαίου για καθορισμένους τομείς. Έτσι, θα διευκολυνθεί το έργο τόσο των τοπικών και περιφερειακών αρχών όσο και της Επιτροπής,

10. εάν αυτή η προσέγγιση απορριφθεί, προτείνει ως εναλλακτική λύση να προσδιοριστούν ακριβέστερα οι προϋποθέσεις για την θεωρούμενη ύπαρξη οικονομικής δραστηριότητας στους τομείς αυτούς,

11. πιστεύει ότι οι κοινωνικοί, πολιτιστικοί και εκπαιδευτικοί τομείς, καθώς και οι υπηρεσίες γενικού συμφέροντος μη οικονομικού χαρακτήρα, δεν εμπίπτουν απαραίτητα στον ορισμό της επιχειρηματικότητας,

12. τονίζει ότι δεν θα πρέπει να κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε πολύ περιορισμένη σε μέγεθος και εμβέλεια ενίσχυση και ότι τα ίδια τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναλάβουν την ευθύνη για την εφαρμογή του νόμου για τις ενισχύσεις (π.χ. με εξαιρέσεις ή κανόνες ήσσονος σημασίας),

13. ζητεί να οριστεί υψηλότερο όριο στον κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας και την αύξηση των ειδικών ορίων ήσσονος σημασίας για τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ), καθώς και τη διεύρυνση των οριζόντιων κατηγοριών του εξουσιοδοτικού κανονισμού και την αντίστοιχη διεύρυνση και αποσαφήνιση του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ως επιλογές για την επίτευξη του στόχου της Επιτροπής στο πλαίσιο αυτής της εκσυγχρονιστικής πρωτοβουλίας,

14. τονίζει την ανάγκη για σαφέστερη οριοθέτηση μεταξύ των γενικών διατάξεων για τις ενισχύσεις που υπόκεινται σε αυτόν τον εκσυγχρονισμό και των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων για υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ) (πακέτο Almunia), ιδίως όσον αφορά τις οριακές περιπτώσεις στις οποίες η κατηγοριοποίηση ως υπηρεσίας τέτοιου είδους δεν είναι σαφής,

Εντονότερη συνεκτίμηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

15. επιδοκιμάζει την εντονότερη εστίαση στους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ωστόσο, αντί της επιδιωκόμενης απλούστευσης, τούτο δεν πρέπει να καταλήξει σε αύξηση και περαιτέρω περιπλοκή των κανόνων για τις δημόσιες αρχές,

16. τονίζει τη σημασία των περιφερειακών κατευθυντήριων γραμμών για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, καθώς αυτές καθορίζουν ποιες επιχειρήσεις μπορούν να λάβουν στήριξη και σε ποιους τομείς. Στο πλαίσιο αυτό, οι τοπικές αρχές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να διαθέτουν τη διακριτική ευχέρεια για την υποστήριξη των επιχειρήσεων σε ενισχυόμενες περιοχές, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους,

17. τονίζει την ανάγκη ευέλικτης και προσαρμοσμένης στις τοπικές συνθήκες στήριξης όπου υπάρχει συγκεκριμένη ανάγκη για μέτρα στήριξης, λόγω δημογραφικών μεταβολών ή μόνιμων φυσικών μειονεκτημάτων, ιδιαίτερα στις αγροτικές ή ορεινές περιοχές,

18. ζητεί να δοθεί μεγαλύτερο περιθώριο ελιγμών τόσο για την χάραξη αναπτυξιακών στρατηγικών και μέτρων στήριξης προσαρμοσμένων στο περιφερειακό επίπεδο όσο και για να διευκολυνθούν οι τοπικοί και οι περιφερειακοί προϋπολογισμοί,

19. τονίζει ότι κατά την αναθεώρηση των περιφερειακών κατευθυντήριων γραμμών για το χρονικό διάστημα 2014-2020 στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, δεν θα πρέπει να υπάρξουν αδικαιολόγητες ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά το ανώτατο όριο βάσει πληθυσμού, καθώς και ότι πρέπει να λαμβάνονται στο μέλλον υπόψη και οι μεγάλες επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς,

20. εκφράζει την ικανοποίησή της για το μέσο των ολοκληρωμένων εδαφικών επενδύσεων, το οποίο διευρύνει το πεδίο εφαρμογής για την τοπική χάραξη πολιτικής και επιτρέπει την υλοποίηση διατομεακών επενδύσεων,

21. χαιρετίζει το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιδιώκει μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση, καθώς και την βελτίωση του συντονισμού των μέτρων στήριξης,

22. χαιρετίζει τη δυνατότητα συνδυασμού των μέσων στήριξης και της διαταμειακής χρηματοδότησης και τις συνεπόμενες βελτιώσεις στην αιφόρο χρήση των περιφερειακών ενισχύσεων,

23. απαιτεί, σε αυτό το πλαίσιο και ενόψει της αναθεώρησης των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, οι κρατικές ενισχύσεις προς τις ΥΓΟΣ (υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος), οι οποίες, σύμφωνα με την Απόφαση της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, θεωρούνται κατ' αρχήν συμβατές με τη Συνθήκη και δύνανται ταυτοχρόνως να συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία, να μη συμπεριληφθούν, ή να συμπεριληφθούν με πολύ χαμηλό επιτόκιο, στον υπο-

λογισμό των ανώτατων ορίων έντασης των περιφερειακών ενισχύσεων. Η διευκρίνιση αυτή θα πρέπει να γίνει είτε στη σχετική τροποποιημένη έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, είτε με την έκδοση ανακοίνωσης σχετικά με το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων για τα διαρθρωτικά ταμεία που συγχρηματοδοτούν τις ΥΓΟΣ,

24. προτρέπει την Επιτροπή να αναγνωρίσει ότι, ανεξαρτήτως της δημόσιας ανάθεσης, η συγχρηματοδότηση δημόσιων έργων υποδομής από τον δημόσιο τομέα δεν μπορεί να θεωρείται ως κρατική ενίσχυση,

25. υπογραμμίζει ότι έχει σημασία να αποσαφηνισθεί κατά πόσον είναι εφαρμοστέο το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων για τα έργα υποδομής υπό το φως της ερμηνευτικής δυσχέρειας που συνεπάγεται η απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Μαρτίου 2011 στην υπόθεση Freistaat Sachsen και Land Sachsen-Anhalt (T-443/08) και Mitteldeutsche Flughafen AG Flughafen Leipzig-Halle GmbH (T-455/08) κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία προκάλεσε σημαντικές καθυστερήσεις για τον εκ των προτέρων έλεγχο 200 περίπου έργων υποδομής με συγχρηματοδότηση των διαρθρωτικών ταμείων,

Απλούστευση των κανόνων για τις ενισχύσεις

26. στήριζει την πρόθεση της Επιτροπής να εκδώσει ανακοίνωση που να ερμηνεύει την έννοια των κρατικών ενισχύσεων με βάση τις αποφάσεις και τη νομολογία, καθώς και την ομοιόμορφη εφαρμογή της έννοιας αυτής,

27. ζητεί οι ερμηνευτικές ανακοινώσεις να μην δημιουργούν πρόσθετη ανάγκη ερμηνείας και να αποφεύγεται εντελώς η χρήση αορίστων νομικών εννοιών,

28. στήριζει την πρόθεση της Επιτροπής να καταστήσει αυστηρότερες τις ποικίλες ρυθμίσεις του παράγωγου δικαίου και τους μη δεσμευτικούς κανόνες (soft law) σχετικά με τις ενισχύσεις (κανονισμοί, ανακοινώσεις, κατευθυντήριες γραμμές κ.λπ.) και, όπου είναι δυνατόν, να τις συμπτύξει,

29. διαφωνεί με την συμπεριληψη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρόσθετων κριτηρίων ποιότητας και αποτελεσματικότητας κατά την αξιολόγηση της συμβατότητας. Τα κριτήρια ποιότητας και αποτελεσματικότητας, τα οποία περιορίζουν περαιτέρω τη διακριτική ευχέρεια των τοπικών και περιφερειακών φορέων που χορηγούν τις ενισχύσεις, δεν επιτίτουν κατ' αρχήν στις αρμοδιότητες της Επιτροπής, όπως ορίζεται στο κεφάλαιο της ΣΛΕΕ για τον ανταγωνισμό. Οι αποφάσεις σχετικά με την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα πρέπει να λαμβάνονται από τις τοπικές αρχές με βάση τα τοπικά περιθώρια,

30. σημειώνει ότι οι σταθερά αυξανόμενες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων για τους εθνικούς οργανισμούς αποτελούν τεράστια διοικητική επιβάρυνση, τόσο για τα κράτη μέλη όσο και για την Επιτροπή,

31. ζητεί, ιδίως λόγω της επιδιωκόμενης από την ΕΕ μείωσης της γραφειοκρατίας, να καθιερωθεί σύστημα τυχαίων δειγματοληπτικών ελέγχων, έτσι ώστε να μην απαιτείται η γενικευμένη υποβολή αναφορών έως ένα ορισμένο οικονομικό όριο,

Αναθεώρηση της νομοθεσίας

32. Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις, θα αναθεωρηθούν τέσσερα νομοθετικά κείμενα με σκοπό την ενίσχυση των προτεραιοτήτων:

α) Αναθεώρηση του κανονισμού της Επιτροπής για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για την εφαρμογή των άρθρων 87(107 ΣΛΕΕ) και 88 (108 ΣΛΕΕ) της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας

33. χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να δοθεί στα κράτη μέλη μεγαλύτερη διακριτική ευχέρεια όσον αφορά στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Ωστόσο, αυτό θα πρέπει να ισχύει γενικά και όχι μόνο για τις ενισχύσεις που αφορούν μικρά ποσά. Έτσι, αφενός θα διευκολυνθεί σημαντικά το έργο της Επιτροπής και, αφετέρου, οι τοπικοί φορείς θα ωφεληθούν, δεδομένου ότι το εθνικό επίπεδο βρίσκεται πιο κοντά στις τοπικές ανάγκες από την Επιτροπή,

34. ζητεί να αυξηθεί το όριο που θέτει ο γενικός κανονισμός για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας από τα 200 000 ευρώ σε τουλάχιστον 500 000 ευρώ για περίοδο τριών φορολογικών ετών, ώστε να συνάδει με τις ορθές προσπάθειες της Επιτροπής να επικεντρωθεί περισσότερο στις περιπτώσεις που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την εσωτερική αγορά,

35. επισημαίνει ότι ο ειδικός κανονισμός για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορά τις ΥΓΟΣ προβλέπει υψηλότερα κατώτατα όρια και τούτο σε γνώση και αντιδιαστολή με τα χαμηλότερα κατώτατα όρια του γενικού κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας,

36. ζητεί, συνεπώς, να αυξηθούν αισθητά τα κατώτατα όρια για τις υπηρεσίες αυτές, σε σχέση με τα γενικά όρια, προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ΥΓΟΣ και να διατηρηθεί η ιδιαίτερη θέση τους στο συνολικό πλαίσιο,

37. υπενθυμίζει ότι, στο πλαίσιο της δέσμης Almunia, η ΕτΠ έχει ήδη ζητήσει να τεθεί το όριο για τις ΥΓΟΣ στα 800 000 ευρώ ετησίως, και σήμερα επαναλαμβάνει το αίτημα αυτό,

38. όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται υπό μορφή άλλη από εκείνη της επιχορήγησης (π.χ. εγγυήσεις, ιδίως τριτεγγυήσεις) ζητεί οι διατάξεις του κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας αναφορικά με τις ΥΓΟΣ να ισχύουν και για τον γενικό κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας,

39. ζητεί, συνεπώς, να αυξηθεί το ειδικό ανώτατο ποσό για τις μεμονωμένες ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει εγγυήσεων, κατ' αναλογία με τον κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας σχετικά με τις ΥΓΟΣ, στο ποσό των 3,75 εκατομμύρια ευρώ. Τούτο είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε συνάρτηση με τον κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας όσον αφορά τις ΥΓΟΣ, που απαγορεύει τον συνδυασμό αυτού του είδους ενισχύσεων με άλλες πηγές ενισχύσεων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες,

β) Αναθεώρηση του εξουσιοδοτικού κανονισμού του Συμβουλίου

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 994/1998 του Συμβουλίου της 7ης Μαΐου 1998 για την εφαρμογή των άρθρων 92 (112 ΣΛΕΕ) και 93 (113 ΣΛΕΕ) της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων

40. εκφράζει την ικανοποίησή της για τα μέτρα που προβλέπει η Επιτροπή για την τροποποίηση του εξουσιοδοτικού κανονισμού του Συμβουλίου, ώστε να καταστούν και άλλες/περισσότερες κατηγορίες ενισχύσεων συμβατές με την εσωτερική αγορά και, ως εκ τούτου, να απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων,

41. χαιρετίζει επίσης την δήλωση της Επιτροπής ότι τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων θα απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων:

— ενισχύσεις υπέρ του πολιτισμού,

— ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών και θεομηνιών,

— ενισχύσεις σε έργα (εν μέρει) χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ, όπως το πρόγραμμα JESSICA (Κοινή Ευρωπαϊκή Υποστήριξη για Βιώσιμες Επενδύσεις στις Αστικές Περιοχές) και

— άλλες,

42. προτείνει να συμπεριληφθούν στην κατηγορία «άλλες» ο κοινωνικός, εκπαιδευτικός και υγειονομικός τομέας εφόσον δεν συνεπάγονται εμπορικές ή κερδοσκοπικές δραστηριότητες, η παροχή ευρυζωνικών συνδέσεων, καθώς και τα μέτρα αντιμετώπισης επιζωτικών,

43. ζητεί να διασαφηνιστεί η σχέση μεταξύ αυτών των οριζόντιων απαλλαγών με την απόφαση εξαιρέσεως για τις ΥΓΟΣ,

γ) Αναθεώρηση του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 2008, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 (107 ΣΛΕΕ) και 88 (108 ΣΛΕΕ) της συνθήκης ΕΚ (Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία)

44. εκφράζει την ικανοποίησή της για τα μέτρα που ανακοινώθηκαν σχετικά με την αναθεώρηση και την επέκταση του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία όσον αφορά τις κατηγορίες ενισχύσεων που καλύπτονται από τον αναθεωρημένο εξουσιοδοτικό κανονισμό, με στόχο τον περιορισμό της διοικητικής επιβάρυνσης των τοπικών και περιφερειακών αρχών,

45. ζητεί η επέκταση των απαλλαγών κατά κατηγορία να περιλαμβάνει, κατ' αναλογία με την οριζόντια επέκταση του εξουσιοδοτικού κανονισμού και τον κοινωνικό τομέα, την εκπαίδευση, την υγεία και την ευρυζωνικότητα,

46. τονίζει ότι, στον τομέα της εκπαίδευσης, τα μη κρατικά σχολεία και η επιμόρφωση ενηλίκων θα πρέπει να περιλαμβάνονται στην απαλλαγή, στο μέτρο που δεν εμπίπτουν στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων για ΥΓΟΣ,

47. υπογραμμίζει ότι το ίδιο πρέπει να ισχύει για τις υπηρεσίες υγείας που παρέχονται από εξειδικευμένα τμήματα ή κλινικές καθώς και για τις μη εμπορικές κοινωνικές υπηρεσίες που παρέχονται από φιλανθρωπικές οργανώσεις και από ιδρύματα κοινωνικής μέριμνας για ηλικιωμένους (σε αντιδιαστολή με τα γηροκομεία),

48. υπενθυμίζει το ψηφιακό θεματολόγιο, καθώς και το στόχο της ΕΕ να προσφέρει ευρυζωνικές υπηρεσίες σε όλους τους Ευρωπαίους έως το 2013,

49. σημειώνει ότι, χωρίς κρατικές ενισχύσεις, δεν θα μπορούσαν να δημιουργηθούν στις αγροτικές περιοχές οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη τέτοιων ευρυζωνικών δικτύων υψηλής απόδοσης και τονίζει ότι οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων δεν θα πρέπει να εμποδίζουν άσκοπα την ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων στις αγροτικές περιοχές. Οι αγροτικές περιοχές θα πρέπει να προστατευθούν από τον ψηφιακό αποκλεισμό,

50. τονίζει ότι, σε αυτό το πλαίσιο, πρέπει να λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη τα πλεονεκτήματα που απορρέουν κατά την εγκατάσταση ευρυζωνικών υποδομών από τη δημιουργία κατάντη αγοράς ευρυζωνικών υπηρεσιών,

51. εκφράζει τη λύπη της διότι στο σχέδιο αναθεωρημένων κατευθυντήριων γραμμών για την ευρυζωνικότητα που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν λαμβάνονται υπόψη οι επανειλημμένες εκκλήσεις για σημαντικό εξορθολογισμό και απλούστευση των κανόνων,

52. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασφαλίσει ότι, με τη συμπερίληψη της ανάπτυξης της ευρυζωνικότητας στον κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία, η γενικευμένη ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας θα καταστεί εφικτή ακόμη και σε πιο αραιοκατοικημένες περιοχές, όπου τα έσοδα δεν αναμένεται να καλύψουν το πλήρες κόστος της εγκατάστασης της τεχνολογίας και τις λειτουργικές δαπάνες,

53. ζητεί η επέκταση των απαλλαγών κατά κατηγορία να περιλαμβάνει, κατ' αναλογία με την οριζόντια επέκταση του εξουσιοδοτικού κανονισμού, μέτρα για την αντιμετώπιση των επιζωοτιών,

ιδίως όσον αφορά την παροχή διευκολύνσεων για τις περιπτώσεις αυτές,

54. χαιρετίζει το γεγονός ότι η επέκταση των απαλλαγών θα αναθέσει στα κράτη μέλη μεγαλύτερη ευθύνη. Επίσης, εκφράζει την ικανοποίησή της για την αυξημένη ευθύνη των κρατών μελών σε ό,τι αφορά τον γενικό έλεγχο των ενισχύσεων,

55. τονίζει ότι αυτό δεν θα πρέπει οδηγήσει μόνο στον περιορισμό της επιβάρυνσης της Επιτροπής, ενώ θα αυξάνεται σταθερά η επιβάρυνση των κρατών μελών εξαιτίας των πολυάριθμων απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων και τεκμηρίωσης και των συγκεκριμένων και λεπτομερών όρων για τη χρήση των νέων εγκαταστάσεων κλπ.,

56. ως εκ τούτου, θεωρεί απαραίτητο να μην επεκταθούν περαιτέρω τα δικαιώματα εκ των υστέρων ελέγχου της Επιτροπής αλλά να ανατεθεί η ευθύνη πραγματικά στο κράτος μέλος. Οι εθνικοί φορείς ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού ως ένα είδος αρχής αρμόδιας για προκαταρκτικούς ελέγχους, τουλάχιστον όχι σε περιπτώσεις στις οποίες αρμόδια για τη λήψη αποφάσεων είναι η Επιτροπή,

57. απορρίπτει την ιδέα της Επιτροπής να μεταφερθούν αρμοδιότητες ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων σε ανεξάρτητες αρχές (π.χ. αρχές ανταγωνισμού), καθώς η απόφαση για το πώς θα οργανωθούν οι έλεγχοι των ενισχύσεων σε εθνικό επίπεδο αφορά αποκλειστικά τα κράτη μέλη και όχι την Επιτροπή. Για τον ίδιο λόγο, αντιτάσσεται στη δυνατότητα να πραγματοποιεί η Επιτροπή δικές της έρευνες,

δ) Αναθεώρηση του κανονισμού διαδικασίας των κρατικών ενισχύσεων

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (113 ΣΛΕΕ)

58. εκφράζει την ικανοποίησή της για την απλούστευση του κανονισμού διαδικασίας,

59. διαφωνεί με τη θέσπιση νέων διερευνητικών αρμοδιοτήτων της Επιτροπής έναντι των επιχειρήσεων, π.χ. με τη χρήση συστημάτων πληροφόρησης για τις αγορές, με αποτέλεσμα να παρακάμπτονται τα κράτη μέλη. Τούτο θα σήμαινε τη μεταφορά εθνικών αρμοδιοτήτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Βρυξέλλες, 29 Νοεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προς ένα 7ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον: καλύτερη εφαρμογή της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας»

(2013/C 17/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- Απευθύνει έκκληση το 7ο ΠΔΠ να υποστηρίζει τις τοπικές και τις περιφερειακές στον ρόλο τους όσον αφορά την εφαρμογή. Ιδίως περιλαμβάνοντας στοιχεία όπως: μεγαλύτερη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών σε όλη τη διαδικασία διαμόρφωσης, μεταφοράς και αξιολόγησης της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, αποτελεσματικές πολιτικές βασισμένες στις πηγές και διευρυμένες επιλογές κάλυψης του κόστους για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, εστίαση στο πώς μπορεί να επιτευχθεί η βιώσιμη διαχείριση του αστικού περιβάλλοντος και καθορισμό λογικών προθεσμιών μεταξύ της υλοποίησης των νόμων και της μετέπειτα αξιολόγησής τους·
- υποστηρίζει τη βελτίωση της δομής, ενεργός διάδοση και προσβασιμότητα των σχετικών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης δομημένων πλαίσιων εφαρμογής και πληροφοριών (ΕΣΠΠ). Ανάλογη υποστήριξη θα πρέπει να παρέχεται στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας που παρέχουν τα Διαρθρωτικά Ταμεία για την περίοδο 2007-2014, καθώς και το μελλοντικό πρόγραμμα LIFE·
- πιστεύει ότι μέσω του 7ου ΠΔΠ η ΕΕ και τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναλάβουν τη δέσμευση να εισάγουν νέα και αποτελεσματικότερα μέσα για τη βελτίωση της ικανότητας απόκρισης, όπως το γενικό ευρωπαϊκό πλαίσιο για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις και την περιβαλλοντική επιτήρηση, ελεγκτικές εξουσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, γενικά κριτήρια για τη γενική επεξεργασία των καταγγελιών, Και την οδηγία σχετικά με την πρόσβαση στη δικαιοσύνη·
- επικροτεί τις προτεινόμενες συμφωνίες εταιρικής σχέσης με θέμα την εφαρμογή αν και υποστηρίζει ότι δεν θα πρέπει να συνάπτονται μόνο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ενός κράτους μέλους, αλλά ότι θα πρέπει να συμμετέχουν σε αυτές και μία ή περισσότερες αρχές, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται κατάλληλα η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση·
- συνιστά να βελτιωθούν τα περιβαλλοντικά αποτελέσματα μέσω καινοτόμων μεθόδων πολυεπίπεδης διακυβέρνησης όπως η επέκταση του Συμφώνου των Δημάρχων στην αποδοτικότητα των πόρων και την ανάπτυξη του Βραβείου Πράσινης Ευρωπαϊκής Πρωτεύουσας·
- επικροτεί τη στήριξη που παρέχει στην ανακοίνωσή της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην πρόταση της ΕυΠ, να συνδιοργανώσει ένα τακτικό φόρουμ για την αντιμετώπιση περιφερειακών και τοπικών προβλημάτων και την αναζήτηση λύσεων στην εφαρμογή της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Εισηγήτρια	Η κα Nilgun CANVER (UK/PES), Δημοτική σύμβουλος του Haringey (Λονδίνο)
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής «Βελτίωση των οφελών από τα περιβαλλοντικά μέτρα της ΕΕ: οικοδόμηση εμπιστοσύνης μέσω της βελτίωσης της γνωστικής βάσης και της ικανότητας απόκρισης»
	COM(2012) 95 final

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

A. Γενικές παρατηρήσεις

1. Υπενθυμίζει ότι ο σκοπός της παρούσας γνωμοδότησης είναι τριπλός:

— να σχολιάσει την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 7ης Μαρτίου 2012, η οποία προορίζεται να συμβάλει στη διαμόρφωση του μελλοντικού 7ου Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον (7ο ΠΔΠ):

— να συμβάλει στη συζήτηση γύρω από το μελλοντικό 7ο ΠΔΠ και την αναμενόμενη εστίασή της στην καλύτερη εφαρμογή·

— να επεκταθεί επί της προηγούμενης διερευνητικής γνωμοδότησης της ΕτΠ με θέμα «Ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη μελλοντική περιβαλλοντική πολιτική» (CdR 164/2010 fin), η οποία ανέδειξε τρόπους αύξησης της αποτελεσματικότητας της περιβαλλοντικής προστασίας σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης και σε όλα τα στάδια χάραξης πολιτικής.

2. Αναγνωρίζει ότι, ενώ η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2008 σχετικά με την εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ⁽¹⁾ εστίαζε στη χρήση των εκτελεστικών εξουσιών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αντιμετώπιση των παραβάσεων της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας, η υπό εξέταση ανακοίνωση του 2012 εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο μπορεί να βελτιωθεί η εφαρμογή, μέσω χρηστής διακυβέρνησης σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Αυτό αντικατοπτρίζει προηγούμενες επικρίσεις και συστάσεις της ΕτΠ ⁽²⁾.

3. Σημειώνει ότι η ανακοίνωση έχει ως στόχο να εντατικοποιηθεί ο διάλογος με όλους τους ενδιαφερομένους, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, γύρω από τους τρόπους βελτίωσης της συνεργασίας για την καλύτερη εφαρμογή του ευρωπαϊκού δικαίου, μέσω της βελτίωσης της συλλογής και ανταλλαγής γνώσεων, καθώς και της μεγαλύτερης οικείωσης και δυνατότητας

απόκρισης από όλους, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση τοπικών προβλημάτων. Η ΕτΠ υποστηρίζει την άποψη ότι η γνώση και η δυνατότητα απόκρισης είναι συμπληρωματικές πτυχές της εφαρμογής.

4. Πιστεύει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές μπορούν δυναμικά να επιτύχουν μεγαλύτερη συνοχή στην εφαρμογή και την επιβολή με διάφορα μέσα, ιδίως δε: θέτοντας μακροπρόθεσμους περιβαλλοντικούς στόχους και στρατηγικές, κινητοποιώντας τους πολίτες τους, ιδρύοντας λειτουργικά τμήματα και υπηρεσίες, χρησιμοποιώντας κονδύλια της ΕΕ για επενδύσεις σε περιβαλλοντικές υποδομές και υπηρεσίες οικοσυστήματος, μέσω της προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος και της μείωσης του κινδύνου καταστροφών, εφαρμόζοντας τις διατάξεις των οδηγιών ΣΠΕ και ΕΠΕ και προωθώντας τη διαφάνεια και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη ⁽³⁾.

5. Ωστόσο, αναγνωρίζει ότι τα νέα καθήκοντα και η νομοθεσία που εφαρμόζονται από την ΕΕ στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές σε αυτόν τον τομέα μπορεί να θέσουν ζητήματα πρόσθετου κόστους και διοικητικού φόρτου. Η ΕτΠ πιστεύει ότι πρέπει να αναληφθούν νέες πρωτοβουλίες χωρίς να αυξάνονται ο διοικητικός φόρτος και το αντίστοιχο κόστος των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αξιολογήσει τον αντίκτυπο των μέτρων αυτών και να διεξάγει μελέτες επί του θέματος. Υπενθυμίζει τις σταθερές απόψεις της σχετικά με τον διοικητικό φόρτο και, βασιζόμενη στις διατάξεις της Συνθήκης ⁽⁴⁾, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διεξάγει ενδελεχή αξιολόγηση του διοικητικού και κανονιστικού φόρτου που προκύπτει από κάθε νέα πρωτοβουλία της ΕΕ η οποία δρομολογείται με βάση αυτή την ανακοίνωση.

B. Η εφαρμογή ως προτεραιότητα του 7ου ΠΔΠ

6. Επαναλαμβάνει την άποψη της ότι υπάρχει ανάγκη για ένα 7ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον, δεδομένου ότι το τρέχον ΠΔΠ έληξε στις 22 Ιουλίου 2012 και πρέπει να εξασφαλιστεί η συνέχεια του. Το 7ο ΠΔΠ θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι οι περιβαλλοντικές επιλογές της ΕΕ παραμένουν επαρκώς σαφείς και προβλέψιμες για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ CdR 164/2010 fin, CdR 38/2010 fin, CdR 199/2009 fin, CdR 89/2009 fin.

⁽⁴⁾ «Στα σχέδια νομοθετικών πράξεων λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ανάγκη το τυχόν οικονομικό ή διοικητικό βάρος που βαρύνει την Ένωση, τις εθνικές κυβερνήσεις, τις περιφερειακές ή τοπικές αρχές, τους οικονομικούς φορείς και τους πολίτες να είναι το ελάχιστο δυνατό και ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο.» [Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Άρθρο 5, Πρώτο κολλο αριθ. 2.

⁽⁵⁾ CdR 164/2010 fin, Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ης Απριλίου 2012 (2011/2194(INI)).

⁽¹⁾ COM(2008) 773 final.

⁽²⁾ CdR 164/2010 fin.

7. Υπενθυμίζει τις προηγούμενες συστάσεις της σχετικά με το συνολικό χαρακτήρα και τις προτεραιότητες του 7ου ΠΔΠ ⁽⁶⁾, στις οποίες τόνισε ιδίως την ανάγκη το 7ο ΠΔΠ να συμβάλει στους στόχους βιώσιμης, έξυπνης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και να διαμορφώσει ένα όραμα σχετικά με τον μακροπρόθεσμο προσανατολισμό της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ. Θα πρέπει επίσης να θεσπίσει θέσει σαφείς στόχους, χρονοδιαγράμματα και δράσεις για το 2020. Υπάρχει ανάγκη να συνθεωρηθεί η δήλωση της διάσκεψης «Rio+20», όπως υιοθετήθηκε από τη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη στις 22 Ιουνίου 2012, η έμφαση που αυτή δίνει σε μια πράσινη οικονομία χωρίς αποκλεισμούς και στους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης μετά το 2015, καθώς και η συμβολή της ΕτΠ στη Σύνοδο Κορυφής του Rio ⁽⁷⁾.

8. Σημειώνει με ανησυχία ότι η εφαρμογή του περιβαλλοντικού κεκτημένου της ΕΕ παραμένει ανεπαρκής και ότι η πλήρης εφαρμογή και επιβολή σε όλα τα επίπεδα έχουν κρίσιμη σημασία για τη βελτίωση της κατάστασης του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας, για την εξασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού, τη δημιουργία νομικής βεβαιότητας για τη βιομηχανία και την αποφυγή στρεβλώσεων της αγοράς ⁽⁸⁾. Έως το τέλος του 2009, το 18,8 % (544) όλων των διαδικασιών επί παραβάσει κατά κρατών μελών της ΕΕ της κοινοτικής νομοθεσίας αφορούσε το περιβάλλον, γεγονός που δείχνει τη συνεχιζόμενη επιβάρυνση του περιβάλλοντος και τη στρέβλωση του ανταγωνισμού ⁽⁹⁾.

9. Σημειώνει, για παράδειγμα, ότι το κόστος της μη εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας εκτιμάται σε 50 δισ. ευρώ περίπου ετησίως, που αφορούν τις επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και το άμεσο κόστος στο περιβάλλον ⁽¹⁰⁾. Πρόσθετες δαπάνες που προκύπτουν από τη μη εφαρμογή, περιλαμβάνουν τις χαμένες ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις, το κόστος συμμόρφωσης, τη στρέβλωση του ανταγωνισμού μεταξύ των ευρωπαϊκών βιομηχανιών, καθώς και την αύξηση των δαπανών που σχετίζονται με τις περιπτώσεις παράβασης. Εκτιμάται ότι η πλήρης εφαρμογή της περί αποβλήτων νομοθεσίας της ΕΕ θα οδηγήσει σε πρόσθετο κύκλο εργασιών της βιομηχανίας των αποβλήτων (και της ανακύκλωσης) ύψους 42 δισ. ευρώ και θα δημιουργήσει 400 000 θέσεις εργασίας ⁽¹¹⁾. Δεδομένου ότι ο κύκλος εργασιών της ευρωπαϊκής βιομηχανίας περιβάλλοντος εκτιμάται ότι υπερβαίνει τα 300 δισ. ευρώ, η αβεβαιότητα για τις δυνατότητες εφαρμογής και τα χρονικά πλαίσια ενδέχεται να έχει σημαντικό κόστος υπό το πρίσμα των χαμένων ευκαιριών ⁽¹²⁾. Αν, λόγω μιας διαδικασίας επί παραβάσει, πρέπει να γίνουν επενδύσεις σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, είναι πιθανό να κοστίσουν περισσότερο απ' ό,τι αν είχε σχεδιαστεί καλύτερα η εφαρμογή.

10. Απευθύνει έκκληση η ορθή εφαρμογή να γίνει στόχος προτεραιότητας του 7ου ΠΔΠ προκειμένου να τηρηθούν οι δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί για την επίτευξη καλύτερων περιβαλλοντικών

αποτελεσμάτων, ιδίως αυτών που τίθενται στον οδικό χάρτη για την αποδοτικότητα των πόρων, τον χάρτη πορείας για χαμηλές εκπομπές άνθρακα και τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα μέχρι το 2020.

11. Απευθύνει έκκληση το 7ο ΠΔΠ να υποστηρίξει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στην αποστολή τους όσον αφορά την εφαρμογή, ιδίως περιλαμβάνοντας στοιχεία όπως:

- μεγαλύτερη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών σε όλη τη διαδικασία διαμόρφωσης, μεταφοράς και αξιολόγησης της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, με βάση τις εμπειρίες σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο, προκειμένου να βελτιωθεί η εφαρμογή της νομοθεσίας και να διευκολυνθεί η μεγαλύτερη οικειότητα·
- μηχανισμοί για τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και για να τους δοθεί η δυνατότητα να ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές στην εφαρμογή πολιτικής·
- αποτελεσματικές πολιτικές βασισμένες στις πηγές και διευρυμένες επιλογές κάλυψης του κόστους για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές·
- εστίαση στο πώς μπορεί να επιτευχθεί η βιώσιμη διαχείριση του αστικού περιβάλλοντος, μέσω της επικέντρωσης σε ολοκληρωμένο περιβαλλοντικό σχεδιασμό, βιώσιμη κινητικότητα, ποιότητα ζωής και δημόσια υγεία·
- καθορισμός λογικών χρονικών περιθωρίων μεταξύ της υλοποίησης των νόμων και της μετέπειτα αξιολόγησής τους, προκειμένου οι μεν τοπικές και περιφερειακές αρχές να διαθέτουν χρόνο για τον σχεδιασμό της υλοποίησης και την εξέταση προσαρμογών εντός ενός σταθερού νομικού πλαισίου η δε ΕΕ να διατηρήσει την ευελιξία επικαιροποίησης της νομοθεσίας ώστε αυτή να αντικατοπτρίζει την τεχνολογική πρόοδο και τις μεταβαλλόμενες ανάγκες ή προσδοκίες του κοινού.

12. Πιστεύει ότι μέσω του 7ου ΠΔΠ η ΕΕ και τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναλάβουν τη δέσμευση να εισάγουν νέα και αποτελεσματικότερα μέσα εφαρμογής, με βάση πρωτοβουλίες της ανακοίνωσης, οι οποίες αναλύονται λεπτομερώς στα τμήματα Γ και Δ, όπως ⁽¹³⁾:

- η βελτίωση της δομής, ενεργός διάδοση και προσβασιμότητα των σχετικών πληροφοριών για το περιβάλλον και την εφαρμογή, μεταξύ άλλων εκ μέρους των εθνικών υπηρεσιών προστασίας του περιβάλλοντος και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος·

⁽⁶⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽⁷⁾ CdR 187/2011 fin.

⁽⁸⁾ Βλ. επίσης το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ης Απριλίου 2012 (2011/2194(INI)) και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 2010 «Βελτίωση των μέσων περιβαλλοντικής πολιτικής».

⁽⁹⁾ Ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Στατιστικές για περιβαλλοντικές παραβάσεις».

⁽¹⁰⁾ Μελέτη που ανατέθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με τίτλο «Το κόστος της μη εφαρμογής του περιβαλλοντικού κεκτημένου» COWI 2011.

⁽¹¹⁾ Μελέτη που ανατέθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με τίτλο «Εφαρμογή της νομοθεσίας ΕΕ περί αποβλήτων για την πράσινη ανάπτυξη», Bio Intelligence Service 2011.

⁽¹²⁾ Μελέτη «Το κόστος της μη εφαρμογής του περιβαλλοντικού κεκτημένου», COWI, 2011.

⁽¹³⁾ CdR 164/2010 fin, CdR 140/2011 fin.

Βλ. επίσης, ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ης Απριλίου 2012 (2011/2194(INI)), συμπεράσματα του Συμβουλίου για το 7ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον, 11 Ιουνίου 2012, συμπεράσματα του Συμβουλίου «Αξιολόγηση του έκτου κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον και την περαιτέρω πορεία: για ένα 7ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον της ΕΕ», 10 Οκτωβρίου 2011.

- ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις σε επίπεδο κράτους μέλους·
- κριτήρια για την εθνική διεκπεραίωση καταγγελιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων για την επίλυση διαφορών, όπως η διαμεσολάβηση·
- αναβίωση της πρότασης οδηγίας σχετικά με την πρόσβαση στη δικαιοσύνη·
- την κατάρτιση τριμερών συμφωνιών με τα κράτη μέλη και τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, καθώς και άλλων μέσων διυπηρεσιακής συνεργασίας (πολυεπίπεδη διακυβέρνηση)·
- αποτελεσματική παρακολούθηση του χάρτη πορείας της ΕΕ για την αποδοτικότητα των πόρων, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης στόχων και δεικτών αποδοτικότητας των πόρων στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης και τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων των κρατών μελών·
- καινοτόμες έννοιες χρηματοδότησης και τρόποι ενθάρρυνσης των ιδιωτικών επενδύσεων σε εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής κατάργησης επιδοτήσεων που είναι επιβλαβείς για το περιβάλλον και της πρόωξης φιλικών προς το περιβάλλον φορολογικών μεταρρυθμίσεων που λαμβάνουν περισσότερο υπόψη την χρήση των πόρων·
- βελτίωση της ενσωμάτωσης της πολιτικής για το περιβάλλον και το κλίμα σε άλλες πολιτικές της ΕΕ, με στόχο να διευκολυνθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την εφαρμογή σε τοπικό επίπεδο, καθώς και η ενσωμάτωση εκτιμήσεων για τη μείωση κινδύνου στις αξιολογήσεις των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Γ. Βελτίωση της γνωστικής βάσης σχετικά με την εφαρμογή

13. Συμμερίζεται τις ανησυχίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τις άνιστες προσπάθειες παρακολούθησης στην Ευρώπη, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα οι πληροφορίες που παράγονται να είναι συχνά ελλιπείς, ασύμβατες ή παρωχημένες. Δεν αναρτώνται επιγραμματικά αρκετές χρήσιμες πληροφορίες, ενώ πολλές φορές δεν δημοσιεύονται συστηματικά. Η ΕτΠ αναγνωρίζει ότι η βελτίωση της ποιότητας των πληροφοριών και της πρόσβασης σε αυτές σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο θα επιτρέψει να εντοπίζονται νωρίτερα σημαντικά περιβαλλοντικά προβλήματα και, ως εκ τούτου, θα συμβάλει μακροπρόθεσμα στην εξοικονόμηση δαπανών.

14. Υπογραμμίζει τον βασικό ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στη συλλογή των δεδομένων για το περιβάλλον. Σκοπός πρέπει να είναι να εξασφαλιστεί η συνέπεια και η συμβατότητα των πληροφοριών και σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και να καταστούν πιο αποτελεσματικές και αξιόπιστες οι εν λόγω πληροφορίες.

15. Πιστεύει ότι η διαφάνεια διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην προώθηση της καλύτερης εφαρμογής και επιβολής. Υπάρχει ανάγκη προώθησης επενδύσεων σε επιγραμματικά συστήματα πληροφοριών τα οποία καθιστούν διαθέσιμες στο ευρύ κοινό και σε δημόσιους φορείς τις πληροφορίες για το περιβάλλον και την εφαρμογή, με εντατικοποίηση των προσπαθειών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης για τη πρωτόβουλη διάδοση και την παροχή πρόσβασης σε περιβαλλοντικές πληροφορίες.

Πιο αποτελεσματικά συστήματα πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο

16. Τονίζει ότι ταυτόχρονα με την ενίσχυση της οδηγίας για τις πληροφορίες, όπως προβλέπεται από την ανακοίνωση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη και οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές εφαρμόζουν σωστά τις τρέχουσες ελάχιστες απαιτήσεις της οδηγίας, ιδίως εκείνες για την ενεργό και συστηματική διάδοση επικαιροποιημένων πληροφοριών στους πολίτες, σύμφωνα με τη σύμβαση του Aarhus (¹⁴).

17. Υποστηρίζει την ανάπτυξη δομημένων πλαισίων εφαρμογής και πληροφοριών (ΕΣΠΠ) για όλους τους βασικούς νόμους της ΕΕ που διέπουν το περιβάλλον. Η ανάπτυξη παρόμοιων συστημάτων πληροφοριών πρέπει, όμως, να είναι αποτελεσματική και αποδοτική, με την πιο καλή και ευέλικτη αξιοποίηση των συστημάτων των κρατών μελών. Καλεί τα κράτη μέλη να συνεργαστούν με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με στόχο τη δημιουργία τέτοιων πλαισίων με τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών. Η ΕτΠ πιστεύει ότι τα δομημένα πλαίσια εφαρμογής και πληροφοριών, σε συνδυασμό με σειρά πρωτοβουλιών βάσει του ΕΣΠΠ, θα καθοδηγούσαν την ανάπτυξη διαφανών συστημάτων πληροφοριών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, τα οποία θα εξασφάλιζαν την επιγραμματική πρόσβαση των πληροφοριών και θα επέτρεπαν την παρακολούθηση της εφαρμογής με τον πιο αποτελεσματικό και έγκαιρο τρόπο από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, τους πολίτες, τους εμπειρογνώμονες και τις επιχειρήσεις (¹⁵).

18. Διακρίνει περιθώρια για περαιτέρω συνεργασία και απλούστευση των απαιτήσεων για στοιχεία που υποβάλλουν οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, σύμφωνα με την αρχή «Μια παραγωγή, πολλές χρήσεις». Τα δεδομένα που συγκεντρώνονται ως τμήμα των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων στο πλαίσιο μιας νομοθετικής πράξης, έχουν συχνά σημασία και για άλλες νομοθετικές πράξεις.

19. Τονίζει ωστόσο ότι υπάρχει ανάγκη να βελτιωθούν οι ορισμοί στις οδηγίες της ΕΕ για να εξασφαλιστούν ίσοι όροι ανταγωνισμού στην παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων, τη δημόσια πληροφόρηση και την εφαρμογή, π.χ. σχετικά με τις διάφορες επιλογές για τη διαχείριση των αποβλήτων και ροών αποβλήτων στο πλαίσιο της οδηγίας-πλαίσιο για τα απόβλητα.

(¹⁴) Σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (UNECE) σχετικά με την πρόσβαση στην πληροφόρηση, τη δημόσια συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά ζητήματα.

(¹⁵) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δίνει ως παράδειγμα το εξής: για την εθνική, περιφερειακή και τοπική εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για το πόσιμο ύδωρ, θα πρέπει να είναι δυνατόν να εντοπιστούν σε ένα χάρτη σημεία υδροληψίας πόσιμου ύδατος, ζώνες προστασίας των πηγών, εγκαταστάσεις επεξεργασίας και δίκτυα διανομής να υπάρχουν σύνδεσμοι με σχετικές πληροφορίες, όπως τα προγράμματα για τον περιορισμό των διαρροών. (European Commission MEMO/12/159).

20. Δίνει μεγάλη σημασία στη δέσμευση που αναλαμβάνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο η χρηματοδότηση της ΕΕ θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τη διαμόρφωση, αναβάθμιση και ανάπτυξη, στα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τους δήμους, δομημένων πλαισίων εφαρμογής και πληροφοριών, των σχετικών διαλειτουργικών συστημάτων πληροφοριών και τη σχετική κατάρτιση, καθώς και την αύξηση της διοικητικής ικανότητας, όταν χρειάζεται. Ιδίως, τέτοια υποστήριξη θα πρέπει να παρέχεται στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας που παρέχουν τα Διαρθρωτικά Ταμεία για την περίοδο 2007-2014, καθώς και το μελλοντικό πρόγραμμα LIFE.

21. Απευθύνει έκκληση στον ΕΟΠ να διερευνήσει στο πλαίσιο των πιλοτικών προγραμμάτων τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να μειωθούν με τις ΤΠΕ και την ηλε-διακυβέρνηση οι πιέσεις που ασκούνται στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές λόγω της υποχρέωσης παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων, χωρίς να επηρεάζεται ο αντίκτυπος της νομοθεσίας.

22. Υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών μελών να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που παρέχουν τεχνικές παρατήρησης της γης όπως το GMES – ακόμα και όσον αφορά τη μείωση του κόστους παρακολούθησης – για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της παρακολούθησης της εφαρμογής σε τοπικό επίπεδο ⁽¹⁶⁾. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει την προώθηση πιλοτικών σχεδίων με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές.

23. Υπογραμμίζει τη σημασία των οδηγιών ΣΠΕ και ΕΠΕ ως εργαλείων για την τοπική και περιφερειακή συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων σχετικά με την πολιτική περιβάλλοντος και επαναλαμβάνει την έκκληση που απευθύνει, στο πλαίσιο της επερχόμενης αναθεώρησης της ΕΠΕ, να ενισχυθούν οι διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες η δημόσια διαβούλευση για την ΕΠΕ πρέπει να γίνεται όσο το δυνατόν νωρίτερα, για παράδειγμα, κατά την προκαταρκτική φάση προσδιορισμού του πεδίου εφαρμογής και πρότερης εξακρίβωσης/εκτίμησης, ούτως ώστε να επιταχύνεται η ολοκλήρωση των επόμενων φάσεων και η λήψη των αποφάσεων από τις αρμόδιες αρχές και να προβλέπονται οι ελάχιστες απαιτήσεις σχετικά με τον καλύτερο τρόπο διάθεσης της τεκμηρίωσης ΕΠΕ στο ενδιαφερόμενο κοινό ⁽¹⁷⁾.

Βελτίωση της ενημέρωσης σε επίπεδο ΕΕ

24. Υποστηρίζει την ανάγκη για καλύτερα ανά την ΕΕ, συστηματικά και πρωτοβούλως διαδεδομένα ηλεκτρονικά γεωγραφικά δεδομένα και χάρτες για το περιβάλλον προκειμένου να εξασφαλιστούν ίσοι όροι ανταγωνισμού και να συμπληρωθούν τα βελτιωμένα συστήματα πληροφόρησης στα κράτη μέλη και στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές.

25. Επικροτεί την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επεκτείνει σε όλους τους σχετικούς περιβαλλοντικούς νόμους της ΕΕ την προσέγγιση που χρησιμοποιείται στην οδηγία για τα ύδατα κολύμβησης και να βασιστεί στις – υπό ανάπτυξη – πιλοτικές πρωτοβουλίες του ΕΟΠ σε ό,τι αφορά την ποιότητα του αέρα και τα απόβλητα.

26. Αναγνωρίζει τον ρόλο του ΕΟΠ στην επεξεργασία των δεδομένων παρακολούθησης που υποβάλλουν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή και υποστηρίζει τον αυξανόμενο ρόλο του σε ό,τι αφορά την υποστήριξη της ανάλυσης εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των εκθέσεων εφαρμογής. Απευθύνει έκκληση για εντονότερο συντονιστικό ρόλο του ΕΟΠ για την εξασφάλιση συνέπειας και συμβατότητας στη συλλογή και σύνθεση αυτών των δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ, όπως έγινε στο πλαίσιο διάφορων εργαλείων, π.χ. των INSPIRE, SEIS, GMES, GEOSS, και EyeonEarth.

27. Αναμένει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συνεχίσει το ενιαίο σύστημα πληροφοριών για το περιβάλλον (ΕΣΠΠ) και θα παρουσιάσει το σχέδιο εφαρμογής του ΕΣΠΠ μέχρι το τέλος του 2012, στο οποίο θα εξηγηθεί την επικρατούσα κατάσταση και θα προτείνει τρόπους βελτίωσης.

28. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δημοσιεύσει τις μελέτες ελέγχου της συμμόρφωσης σχετικά με την εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της ΕΕ που ζητά τακτικά από τα 27 κράτη μέλη, προκειμένου να καταστεί δυνατή η διεξαγωγή ολοκληρωμένων και δημοκρατικών συζητήσεων σχετικά με την κατάσταση του δικαίου περιβάλλοντος.

Δ. Βελτίωση της ικανότητας απόκρισης

Βελτίωση των ελέγχων και της εποπτείας

29. Επαναλαμβάνει την έκκληση της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει ένα γενικό ευρωπαϊκό πλαίσιο για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις και την περιβαλλοντική επιτήρηση ⁽¹⁸⁾. Ένα τέτοιο πλαίσιο θα πρέπει να δώσει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν κατευθυντήριες γραμμές με ευέλικτο τρόπο, επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα υψηλό επίπεδο συνέπειας εφαρμογής.

30. Για τη βελτίωση των κανονιστικών ρυθμίσεων, το ευρωπαϊκό πλαίσιο για τις επιθεωρήσεις θα πρέπει να καταστεί το κεντρικό πλαίσιο της ενωσιακής περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Οι ειδικές διατάξεις στις τομεακές οδηγίες της ΕΕ για το περιβάλλον πρέπει να αποφεύγονται όσο το δυνατό περισσότερο. Αν χρειάζεται να συμπεριληφθούν ξεχωριστές διατάξεις σε τομεακές οδηγίες, αυτές θα πρέπει να προσαρμόζονται στο συγκεκριμένο πλαίσιο.

31. Πιστεύει ότι ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για τις εθνικές επιθεωρήσεις μπορεί να μειώσει τον αθέμιτο ανταγωνισμό μεταξύ των περιφερειών και των δήμων της ΕΕ, ανταγωνισμός ο οποίος υφίσταται λόγω των διαφορετικών καθεστώτων επιθεώρησης, να εξασφαλίσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού σε ό,τι αφορά την προσφυγή στη δικαιοσύνη και να βελτιώσει τη διασυννοιακή συνεργασία και τη συνέπεια σε όλη την ΕΕ. Ωστόσο, η μορφή και το περιεχόμενο των επιθεωρήσεων θα πρέπει να ρυθμίζονται σε εθνικό επίπεδο και να αναπτύσσονται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, με βάση γενικές αρχές που θα καθορίζονται από το πλαίσιο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης μιας προσέγγισης με μεγαλύτερο εξορθολογισμό και συνεκτικότητα του ρίσκου ⁽¹⁹⁾ ενώ ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, θα μπορούσε να διαδραματίσει, σε συνεργασία με τις εθνικές υπηρεσίες προστασίας του περιβάλλοντος, σημαντικό ρόλο στον καθορισμό και την προώθησή τους.

⁽¹⁶⁾ Βλ. επίσης CdR 163/2011 fin.

⁽¹⁷⁾ CdR 38/2010 fin

⁽¹⁸⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽¹⁹⁾ CdR 164/2010 fin.

32. Πιστεύει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να εξετάζει περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει υποψία μη συμμόρφωσης με το ευρωπαϊκό δικαιο περιβάλλοντος. Τέτοιες δυνατότητες έρευνας υπάρχουν επί του παρόντος στους τομείς της τελωνειακής ένωσης, της γεωργίας, της αλιείας, της περιφερειακής πολιτικής, του ανταγωνισμού, της κτηνιατρικής πολιτικής και της χρηματοοικονομικής πολιτικής⁽²⁰⁾. Παρόμοιες ελεγκτικές εξουσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μπορεί να ελθουν σε σύγκρουση με τις σχέσεις που υφίστανται μεταξύ των αρχών των κρατών μελών. Γι αυτό και οι ανωτέρω έλεγχοι πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους κανόνες διυπηρεσιακής εποπτείας που ισχύουν στα κράτη μέλη. Επίσης, οι επιθεωρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να διενεργούνται κατά το δυνατό σύμφωνα με την κανονική διαδικασία επί παραβάσει της ΕΕ.

33. Θεωρεί ότι έχει θεμελιώδη σημασία, ως συμπληρωματική δράση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει εκθέσεις σχετικά με τους δυνατούς τρόπους ενίσχυσης του ευρωπαϊκού δικτύου για την εφαρμογή και επιβολή του δικαίου του περιβάλλοντος (IMPEL) συμπεριλαμβανομένης ιδίως της εξασφάλισης κατάλληλης μακροπρόθεσμης χρηματοδοτικής στήριξης για το IMPEL, της αύξησης της συστηματικής χρήσης του IMPEL για την αξιολόγηση από ομοτίμους των επιθεωρήσεων, και των εργασιών του για τον εντοπισμό και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, καθώς και την περαιτέρω επέκτασή του σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο⁽²¹⁾.

Καλύτερος χειρισμός των καταγγελιών και της διαμεσολάβησης σε εθνικό επίπεδο

34. Εκφράζει την ανησυχία της για τις ελλείψεις και την απουσία λύσεων που παρατηρούνται σε πολλά συστήματα επεξεργασίας των καταγγελιών και ωθούν τους πολίτες να προσφύγουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή τον Διαμεσολαβητή της ΕΕ, που υφίστανται πιέσεις λόγω του όγκου των καταγγελιών.

35. Υποστηρίζει προτάσεις για τη θέσπιση γενικών κριτηρίων για την εθνική επεξεργασία των καταγγελιών, συμπεριλαμβανομένων αυτών για την επίλυση των διαφορών – όπως η διαμεσολάβηση – με βάση την πρόσφατη συγκεκριμένη διάταξη για εθνική προσφυγή και τους μηχανισμούς επίλυσης των διαφορών στη νομοθεσία για τους καταναλωτές⁽²²⁾. Τα κριτήρια θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν για παράδειγμα γενικές διασφαλίσεις σε θέματα όπως η εμπιστευτικότητα, η επικαιρότητα ή ακόμα η ανάγκη παροχής επιγραμμικών πληροφοριών επιγραμμικά στους πολίτες σχετικά με τον τρόπο επίλυσης ενός προβλήματος, η παροχή στους πολίτες και τις ΜΚΟ ανεξάρτητων τοπικών θεσμών για τις καταγγελίες, λαμβάνοντας υπόψη ταυτόχρονα τις υποχρεώσεις πρόσβασης στη δικαιοσύνη που απορρέουν από τη Σύμβαση του Aarhus και χωρίς να επηρεάζουν το γενικό δικαίωμα καταγγελίας στα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

⁽²⁰⁾ Βλ. επίσης ClientEarth 2012: The 7th Environment Action Programme and Enforcement.

⁽²¹⁾ Βλ. επίσης CdR 164/2010 fin, IMPEL 2012, Απάντηση στη διαβούλευση για το 7ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον, ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Απριλίου 2012 (2011/2194(INI)), συμπεράσματα του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2010 «Βελτίωση των μέσων περιβαλλοντικής πολιτικής».

⁽²²⁾ Οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ.

Βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη

36. Σημειώνει ότι, αν και η πρόταση οδηγίας του 2003 σχετικά με την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε περιβαλλοντικά θέματα δεν έχει υιοθετηθεί ακόμα ως νομικό εργαλείο, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβεβαίωσε ότι τα εθνικά δικαστήρια πρέπει να ερμηνεύουν τους κανόνες για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη κατά τρόπο που να είναι συμβατοί με τη Σύμβαση του Aarhus⁽²³⁾. Τα εθνικά δικαστήρια, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές και τα οικονομικά, καθώς και τα περιβαλλοντικά συμφέροντα, βρίσκονται σε κατάσταση αβεβαιότητας όσον αφορά την αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης, λόγω της νομολογίας, η οποία προβλέπει μεγαλύτερη πρόσβαση στα δικαστήρια για τους πολίτες και τις ΜΚΟ.

37. Ως εκ τούτου, επαναλαμβάνει ότι πρέπει να δοθεί νέα πνοή στην οδηγία για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη⁽²⁴⁾. Αυτό θα καλύψει τα υφιστάμενα κενά πολλών κρατών μελών σε ό,τι αφορά τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του άρθρου 9 παρ. 3 και 4 της Σύμβασης του Aarhus. Επίσης, θα ενισχύσει τον ρόλο του κοινού ως καταλύτη για την καλύτερη εφαρμογή του περιβαλλοντικού δικαίου σε όλα τα επίπεδα. Η τρέχουσα ανακοίνωση δεν εξηγεί με σαφή τρόπο πώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να λύσει αυτό το πρόβλημα.

Βελτίωση των περιβαλλοντικών αποτελεσμάτων μέσω της ανάπτυξης ικανοτήτων και της εφαρμογής συμφωνιών που δεσμεύουν τα κράτη μέλη

38. Επικροτεί τη στήριξη που παρέχει στην ανακοίνωσή της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην πρόταση της ΕτΠ, να συνδιοργανώσει ένα τακτικό φόρουμ για την αντιμετώπιση περιφερειακών και τοπικών προβλημάτων και την αναζήτηση λύσεων στην εφαρμογή του ευρωπαϊκού δικαίου περιβάλλοντος⁽²⁵⁾. Ένα τέτοιο φόρουμ θα επιτρέψει τον διαρκή διάλογο και την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ επαγγελματιών των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των ενώσεών τους στον τομέα του περιβάλλοντος, και συμβουλευτικών πλατφορμών και δικτύων της ΕτΠ, μαζί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

39. Επικροτεί το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω του νέου εργαλείου των «Συμφωνιών εταιρικής σχέσης με θέμα την εφαρμογή», λαμβάνει σε μεγάλο βαθμό υπόψη μια προηγούμενη έκκληση της ΕτΠ⁽²⁶⁾, η ΕΕ να συνεχίσει το πιλοτικό έργο που δρομολόγησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ήδη από το 2002 σε ό,τι αφορά τις τριμερείς συμβάσεις και συμφωνίες⁽²⁷⁾. Η ΕτΠ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παράσχει περισσότερες πληροφορίες και καθοδήγηση όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο προβλέπει να σχεδιάσει και να εφαρμόσει το εργαλείο.

40. Πιστεύει ότι οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης εφαρμογής δεν θα πρέπει να συνάπτονται μόνο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ενός κράτους μέλους, αλλά ότι θα πρέπει να συμμετέχουν σε αυτές και μια ή περισσότερες τοπικές και περιφερειακές αρχές, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται κατάλληλα η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση – οι δε συμφωνίες θα πρέπει να γίνονται πλέον τριμερείς συμφωνίες εφαρμογής.

⁽²³⁾ Υπόθεση C-240/09.

⁽²⁴⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽²⁵⁾ COM(2012) 95 τελικό, σελίδα 10. Επιστολή του Επιτρόπου Potocnik της 5ης Ιουλίου 2012.

⁽²⁶⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽²⁷⁾ CdR 89/2009 fin, COM(2002) 709 final.

41. Πιστεύει ότι οι τριμερείς συμφωνίες εφαρμογής θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην υλοποίηση ορισμένων ευρωπαϊκών περιβαλλοντικών πολιτικών, όταν δεν εξασφαλίζονται οι απαραίτητες δεσμεύσεις για την επίλυση αναδυόμενων ή τρεχόντων περιβαλλοντικών προβλημάτων ή προβλημάτων ή προβλημάτων μη-συμμόρφωσης με τα παραδοσιακά εργαλεία. Οι συμβάσεις θα πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα την ανάληψη σαφών δεσμεύσεων από τα κράτη μέλη, καθώς και τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, να εφαρμόσουν τα απαραίτητα μέτρα, καθώς και από την ΕΕ να παράσχει υποστήριξη. Αυτές οι δεσμεύσεις πρέπει να επισημοποιηθούν με επιδιωκόμενους στόχους και χρονοδιαγράμματα, καθώς και να δημοσιοποιηθούν για να μπορούν να υπόκεινται σε έλεγχο.

Βελτίωση των περιβαλλοντικών αποτελεσμάτων μέσω καινοτόμων μεθόδων πολυεπίπεδης διακυβέρνησης

42. Εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η ανακοίνωση δεν αντικατοπτρίζει την πρόταση της ΕτΠ να εξετάσει από κοινού συγκεκριμένους τρόπους για την επέκταση του Συμφώνου των Δημάρχων, προκειμένου αυτό να καλύψει βασικούς τομείς του χάρτη πορείας για μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποδοτικά τους πόρους της, όπως η βιοποικιλότητα, η χρήση της γης, η διαχείριση των αποβλήτων και των υδάτων, ή ακόμη η ατμοσφαιρική ρύπανση (28). Η ΕτΠ πιστεύει ότι κάτι τέτοιο θα διευκόλυνε την εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της ΕΕ μέσω μιας καινοτόμου μεθόδου πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η οποία προωθεί την πρωτόβουλη δέσμευση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών για την υλοποίηση της εφαρμογής, αντί να βασίζεται στην απλή εφαρμογή του ευρωπαϊκού δικαίου.

43. Εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η ανακοίνωση δεν κάνει αναφορά στο Βραβείο Πράσινης Ευρωπαϊκής Πρωτεύουσας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο η ΕτΠ υποστηρίζει σθεναρά, καθώς θεωρεί ότι αποτελεί σημαντικό τρόπο προβολής των πόλεων που αποτελούν παράδειγμα και καινοτομούν στην εφαρμογή του ευρωπαϊκού δικαίου περιβάλλοντος, καθώς και για την ανταλλαγή εμπειριών με άλλες πόλεις. Για αυτόν το σκοπό, η ΕτΠ επαναλαμβάνει τις συστάσεις που διατύπωσε το 2010 σχετικά με την περαιτέρω ανάπτυξη του Βραβείου (29).

44. τονίζει ότι ούτε τα προβλήματα του περιβάλλοντος και της κλιματικής αλλαγής μπορούν να λυθούν, ούτε η ευρωπαϊκή πολιτική να εφαρμοστεί, από μία και μόνο βαθμίδα διακυβέρνησης.

Χρειάζεται να υιοθετηθεί μια πολυεπίπεδη προσέγγιση, όπου κάθε βαθμίδα διακυβέρνησης (ευρωπαϊκή, εθνική, περιφερειακή και τοπική) αναλαμβάνει τις ευθύνες της και θεσπίζει εκείνα τα μέτρα που μπορεί και που πρέπει να εφαρμόσει η ίδια. Συνιστά τη συγκρότηση διυπηρεσιακών ομάδων στα κράτη μέλη, οι οποίες θα επιτρέπουν σε ειδήμονες από τις διάφορες βαθμίδες διοίκησης να συνεργάζονται για την ανάπτυξη των εθνικών σχεδίων και προγραμμάτων (30).

Ε. Επικουρικότητα, αναλογικότητα και βελτίωση της νομοθεσίας

45. Υπενθυμίζει ότι η περιβαλλοντική πολιτική είναι ένας τομέας στον οποίο η ΕΕ και τα κράτη μέλη μοιράζονται τις αρμοδιότητες και, ότι ως εκ τούτου, εφαρμόζεται η αρχή της επικουρικότητας.

46. Σημειώνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αξιολογεί τις διάφορες επιλογές που προβλέπονται στην ανακοίνωση από την άποψη της συμβατότητας τους με την αρχή της επικουρικότητας. Εκτιμά ότι οι επιλογές που παρουσιάζονται στην ανακοίνωση σε αυτό το στάδιο είναι προς συζήτηση και προβληματισμό και ότι, ως εκ τούτου, δεν έχουν ακόμα αναπτυχθεί αρκετά για τη διαμόρφωση οριστικής άποψης, καθώς αυτό εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το αν (και τον τρόπο με τον οποίο) η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα αποφασίσει να αναπτύξει μερικές από αυτές.

47. Με αυτή την επιφύλαξη, σημειώνει τις συνεισφορές του Δικτύου Παρακολούθησης της Επικουρικότητας, οι οποίες δείχνουν γενικά ότι οι επιλογές της ανακοίνωσης, όταν έχουν διαμορφωθεί πλήρως, δεν είναι πιθανό να αποτελέσουν σημαντική παραβίαση της αρχής της επικουρικότητας (31).

48. Σημειώνει, ωστόσο, ότι αν και η αναβάθμιση του τρέχοντος πλαισίου για τις επιθεωρήσεις τυγχάνει υποστήριξης, ενδέχεται να προβληθεί αντίσταση από ορισμένες χώρες του ΔΠΕ στο να γίνει δεσμευτικό και στη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού οργανισμού επιθεώρησης. Ομοίως, ενώ η θέσπιση κριτηρίων για τη διεκπεραίωση των καταγγελιών από τα κράτη μέλη τυγχάνει υποστήριξης, ορισμένα μέλη του ΔΠΕ ενδέχεται να προτιμούν αυτά να είναι μη δεσμευτικές συστάσεις. Φαίνεται ότι γίνεται δεκτό να ορίζει η ΕΕ τις συνθήκες αποτελεσματικής και ουσιαστικής πρόσβασης στις αποφάσεις των εθνικών δικαστηρίων σχετικά με το ευρωπαϊκό δικαίο περιβάλλοντος.

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

(28) CdR 140/2011 fin, CdR 164/2010 fin, COM(2011) 571 final.

(29) CdR 164/2010 fin.

(30) Η σύσταση παρόμοιων ομάδων συνιστάται στη γνωμοδότηση CdR 164/2010 fin.

(31) Τα αποτελέσματα είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα: <http://extranet.cor.europa.eu/subsidiarity/Pages/default.aspx>

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Εφαρμογή της θεματικής στρατηγικής για το έδαφος»

(2013/C 17/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

- εκτιμά ότι τύπος του εδάφους, η διαχείριση της γης και οι κλιματολογικές συνθήκες διαφέρουν σημαντικά από τη μια περιφέρεια της Ευρώπης στην άλλη, πράγμα που σημαίνει ότι απαιτούνται συγκεκριμένες στρατηγικές από πλευράς καθοδήγησης και προστασίας προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία του εδάφους κατά τρόπο αναλογικό, με βάση τις περιφερειακές προτεραιότητες, αλλά πάντοτε εντός ενός σφαιρικού πλαισίου, για την επίτευξη των στόχων των πολιτικών της ΕΕ·
- σημειώνει ότι η αντιμετώπιση των κινδύνων και των απειλών για το έδαφος είναι επιτακτική, ιδίως στο πλαίσιο της αλλαγής του κλίματος·
- τονίζει ότι η κλιματική αλλαγή μπορεί να έχει σειρά επιπτώσεων στο έδαφος, κυρίως εξαιτίας μεταβολών της υγρασίας και της θερμοκρασίας του εδάφους, αλλά και της συχνότητας των βροχοπτώσεων, με επακόλουθη υποβάθμιση του εδάφους συνοδευόμενη από απώλεια οργανικής ύλης και αύξηση της διάβρωσης, της συμπίκνωσης και των απορροών·
- υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην παρακολούθηση της υποβάθμισης του εδάφους και στην κατάρτιση καταλόγου μολυσμένων τοποθεσιών·
- πιστεύει ότι η πολιτική προστασίας του εδάφους πρέπει να επιτύχει τη δέουσα ισορροπία μεταξύ της ανάληψης δράσης σε επίπεδο ΕΕ και της εφαρμογής της αρχής της επικουρικότητας και της καλύτερης νομοθεσίας, προκειμένου να αποφευχθούν μη αναγκαία πρόσθετα διοικητικά βάρη και δυσανάλογες δαπάνες. Η νομοθεσία της ΕΕ για το έδαφος θα πρέπει ως εκ τούτου να σχεδιαστεί ώστε να παρεμβάινει μόνο στην περίπτωση στην οποία απαιτείται η ανάληψη δράσης·
- εκτιμά ότι οι ελλείψεις από πλευράς μέτρων για την προστασία του εδάφους μπορούν να αντιμετωπιστούν καλύτερα σύμφωνα με μια κοινή βάση για το σύνολο της ΕΕ μέσω της θέσπισης γενικού πλαισίου και κοινών αρχών προς τήρηση από όλες τις χώρες. Θα μπορούσε, ως εκ τούτου, να υποστηριχθεί μια οδηγία πλαίσιο για το έδαφος, αν και είναι σημαντικό η πολιτική να μην είναι αδικαιολόγητα περιοριστική όπως με τη συμπερίληψη ποσοτικών διατάξεων και οριακών τιμών.

Berichterstatter

Corrie McCHORD (UK/SPE), Mitglied des Stadtrates von Stirling

Referenzdokument

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών – Εφαρμογή της θεματικής στρατηγικής για το έδαφος και τρέχουσες δραστηριότητες COM(2012) 46 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****A. Γενικές παρατηρήσεις**

1. Η έκθεση της Επιτροπής προβαίνει σε επισκόπηση της εφαρμογής της θεματικής στρατηγικής για την προστασία του εδάφους – από την έγκρισή της, τον Σεπτέμβριο του 2006 – και παρουσιάζει τις τρέχουσες τάσεις υποβάθμισης του εδάφους και τις μελλοντικές προκλήσεις για την εξασφάλιση της προστασίας του.

2. Η στρατηγική εντοπίζει τέσσερις βασικούς πυλώνες εφαρμογής: ευαισθητοποίηση, έρευνα, ενσωμάτωση και νομοθεσία. Αναπόσπαστο τμήμα της στρατηγικής αποτελεί η πρόταση οδηγίας για τον καθορισμό πλαισίου προστασίας του εδάφους (COM(2006) 232 final), η οποία διαρθρώνεται με βάση τρεις άξονες: προληπτικά μέτρα, εντοπισμό του προβλήματος και επιχειρησιακά μέτρα.

3. Η ΕτΠ έχει ήδη δημοσιεύσει τις ακόλουθες γνωμοδοτήσεις σχετικά με την προστασία του εδάφους:

— Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους – εμβληματική πρωτοβουλία στο πλαίσιο της στρατηγικής "Ευρώπη 2020" (Michel Lebrun, CdR 140/2011 fin).

— Ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη μελλοντική περιβαλλοντική πολιτική (Paula Baker, CdR 164/2010 fin).

— Θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους (Cor Lamers, CdR 321/2006 fin).

— Προς μια θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους (Corrie McChord, CdR 190/2002 fin).

4. Το έδαφος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών συστημάτων μας, υποστηρίζοντας – μεταξύ άλλων περιβαλλοντικών υπηρεσιών – την παραγωγή τροφίμων, τον έλεγχο της ποιότητας και της ποσότητας της ροής του νερού, τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή, καθώς και τη βιοποικιλότητα. Έχει κρίσιμη σημασία για τη αειφορία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα της οικονομίας της Ευρώπης να εξασφαλιστεί ότι η κατάσταση του εδάφους επιτρέπει να επιτελεστούν αυτές οι ανωτέρω βασικές λειτουργίες.

5. Σε έκθεση ⁽¹⁾ μείζονος σημασίας που δημοσιεύθηκε το 2012 από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) και το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπογράμμισε τη σημασία των δέκα μεγαλύτερων απειλών για τα εδάφη στην Ευρώπη: μείωση της οργανικής ύλης, διάβρωση, συμπίεση, σφράγιση, αλάτωση, οξίνιση, βιοποικιλότητα, απερίθωση (για τη Νότια Ευρώπη), κατολισθήσεις και ρύπανση του εδάφους. Επίσης, εξετάζει τον εδαφικό άνθρακα και το κλίμα, τη διάβρωση, την κατακράτηση υδάτων, την οξίνιση και τα βιοκαύσιμα. Στην έκθεση αναφέρεται ότι εξακολουθεί να παρατηρείται στην ΕΕ υποβάθμιση του εδάφους, η οποία επιδεινώνεται σε ορισμένες περιοχές της Ευρώπης. Η έκθεση αποδεικνύει ότι η νομοθεσία και οι υφιστάμενες πολιτικές σε ευρωπαϊκό, εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, αποδείχθηκαν ανεπαρκείς για την πλήρη προστασία των εδαφών.

6. Ο ανόργανος και οργανικός τύπος του εδάφους, η διαχείριση της γης και οι κλιματολογικές συνθήκες διαφέρουν σημαντικά από τη μια περιφέρεια της Ευρώπης στην άλλη, πράγμα που σημαίνει ότι απαιτούνται συγκεκριμένες στρατηγικές από πλευράς καθοδήγησης και προστασίας προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία του εδάφους κατά τρόπο αναλογικό, με βάση τις περιφερειακές προτεραιότητες, αλλά πάντοτε εντός ενός σφαιρικού πλαισίου.

7. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές έχουν να διαδραματίσουν κείμενο ρόλο για την προστασία των ευρωπαϊκών εδαφών. Στο έργο τους περιλαμβάνεται η ευθύνη να πληροί η νομοθεσία για τη χρήση της γης το στόχο της προστασίας του εδάφους και να εφαρμόζεται κατάλληλα, δεδομένου ότι αυτές είναι οι αρχές που είναι αρμόδιες για θέματα χωροταξίας και για τη χορήγηση αδειών δόμησης και χρήσης της γης. Οι ΤΠΑ ενδέχεται επίσης να είναι αρμόδιες για την πρόληψη της άτακτης επέκτασης των αστικών ζωνών και της σφράγισης του εδάφους, καθώς και την παροχή κινήτρων για την αποκατάσταση αστικών κατοικημένων περιοχών, υποβαθμισμένων ή εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων και την προστασία και αξιοποίηση των αναξιοποίητων περιοχών.

8. Η ΕτΠ υποστηρίζει ότι οποιοδήποτε μελλοντικές ενωσιακές διατάξεις θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από τη δέουσα ευελιξία λόγω των διαφορετικών εθνικών και περιφερειακών περιστάσεων. Ένα κοινό πλαίσιο για το έδαφος σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ θα συμβάλει στην εξομίωση των υποχρεώσεων προστασίας του εδάφους στις οποίες υπόκεινται οι διαχειριστές γης (με την ευρύτερη δυνατή έννοια του όρου) σε όλα τα κράτη μέλη, περιορίζοντας έτσι το ενδεχόμενο στρέβλωσης του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/dgs/jrc/downloads/jrc_reference_report_2012_02_soil.pdf

B. Τρέχουσες και μελλοντικές προκλήσεις

9. Στο τέταρτο τμήμα της έκθεσης της Επιτροπής, αξιολογούνται οι τρέχουσες και οι μελλοντικές προκλήσεις. Η ΕτΠ συμφωνεί με την ανάλυση της Επιτροπής ότι η υποβάθμιση του εδάφους έχει ενταθεί την τελευταία δεκαετία τόσο σε ενωσιακό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο και αυτή η τάση προβλέπεται να συνεχιστεί, εκτός εάν αντιμετωπιστούν με αποτελεσματικό τρόπο ζητήματα που άπτονται της χρήσης της γης, της οργανικής ύλης και του οργανικού άνθρακα, καθώς και της αποδοτικής χρήσης των πόρων.

10. Είναι σαφές ότι η προβλεπόμενη αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού, η άνοδος της κατανάλωσης κρέατος και γαλακτοκομικών προϊόντων και η αυξημένη χρήση βιομάζας για ενεργειακούς σκοπούς, σε συνδυασμό με τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή, θα οξύνουν τον ανταγωνισμό για χερσαίους και υδάτινους πόρους και υπάρχει ο κίνδυνος να υποβαθμιστεί περαιτέρω το έδαφος.

11. Η αντιμετώπιση των κινδύνων και των απειλών για το έδαφος είναι επιτακτική, ιδίως στο πλαίσιο της αλλαγής του κλίματος. Η γεωργία έχει ιδιαίτερα ισχυρό αντίκτυπο στις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) και νιτρικού οξέος (N₂O) από το έδαφος. Τα εδάφη της ΕΕ περιέχουν πάνω από 70 δισεκατομμύρια τόνους οργανικού άνθρακα που ισοδυναμούν περίπου με το πεντηκονταπλάσιο των εσωτερικών της ετήσιων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Η απώλεια οργανικής ύλης του εδάφους και ως εκ τούτου η αύξηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό ζήτημα, καθώς συμβάλει στην κλιματική αλλαγή. Υπάρχουν ενδείξεις⁽²⁾ ότι η οργανική ύλη μειώνεται στο Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γαλλία, το Βέλγιο και την Αυστρία. Η απώλεια οργανικής ύλης του εδάφους έχει αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα του εδάφους και μπορεί να προκαλέσει εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα. Κατ' αυτόν τον τρόπο, μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο στους στόχους που έχει θέσει η ΕΕ για μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

12. Η κλιματική αλλαγή μπορεί να έχει σειρά επιπτώσεων στο έδαφος, κυρίως εξαιτίας μεταβολών της υγρασίας και της θερμοκρασίας του εδάφους, αλλά και της συχνότητας των βροχοπτώσεων, με επακόλουθη υποβάθμιση του εδάφους συνοδευόμενη από απώλεια οργανικής ύλης και αύξηση της διάβρωσης, της συμπίκνωσης και των απορροών. Επί του παρόντος, οι πολιτικές διαχείρισης της γης δεν παρέχουν προστασία στον άνθρακα που είναι δεσμευμένος στο έδαφος σε όλες τις χώρες της Ευρώπης.

13. Απευθύνονται εκκλήσεις για επείγουσα δράση με σκοπό την αποκατάσταση των πληγέντων τυρφώνων προκειμένου να σταματήσει η απώλεια άνθρακα, καθώς και την αναζωογόνηση των πολλαπλών οικοσυστημάτων των υγιών τυρφώνων. Μολονότι οι τυρφώνες αντιπροσωπεύουν μόνο το 2% των καλλιεργημένων γαιών στην ΕΕ, ευθύνονται για περισσότερο από 50% των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα του τομέα. Τα τελευταία χρόνια, ο αντίκτυπος της εμπορικής εκμετάλλευσης τυρφώνων με στόχο την προμήθεια τύρφης

για δενδροκηπευτικούς σκοπούς προκαλεί ολοένα και μεγαλύτερη ανησυχία.

14. Ως εκ τούτου, η διατήρηση των αποθεμάτων άνθρακα (και συνεπώς η ελαχιστοποίηση εκπομπών νιτρώδους οξειδίου) θα συμβάλει σημαντικά στη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Το σχέδιο "Αειφόρος γεωργία και διατήρηση της ποιότητας των εδαφών" της Επιτροπής⁽³⁾ είχε ως αποτέλεσμα τη συλλογή μιας χρήσιμης δέσμης περιπτώσεων μελετών και συστάσεων.

15. Η αποτελεσματική χρήση των πόρων έχει θεμελιώδη σημασία. Η γεωργία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη γονιμότητα του εδάφους, ιδίως από την ύπαρξη θρεπτικών ουσιών. Η πλειοψηφία φωσφορούχων λιπασμάτων που χρησιμοποιούνται στην ΕΕ είναι εισαγόμενα. Κάθε χρόνο η ΕΕ παράγει επίσης μεγάλες ποσότητες κοπριάς, βιολογικών αποβλήτων και ιλύος καθαρισμού λυμάτων. Ένας τρόπος για την αντιμετώπιση του προβλήματος που θέτει η ασφάλεια του εφοδιασμού σε θρεπτικές ουσίες, η βελτίωση των συνθηκών του εδάφους και ο περιορισμός της ρύπανσης από δυνητικά τοξικά στοιχεία είναι να εξασφαλιστεί η κατάλληλη συλλογή, επεξεργασία και χρήση αυτών των υλικών. Η ΕτΠ συνιστά να αναθεωρηθεί η οδηγία σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων, προκειμένου να ελεγχθεί η χρήση άλλων οργανικών υλικών στο έδαφος, τα οποία δεν καλύπτονται επί του παρόντος από αυτή την οδηγία.

16. Οι τρέχουσες τάσεις κατάληψης εδάφους (σφράγισης του εδάφους) δεν είναι βιώσιμες σε όλη την ΕΕ και αυτός είναι σημαντικός λόγος της υποβάθμισης του εδάφους στην ΕΕ. Η σφράγιση του εδάφους επηρεάζει συχνά την εύφορη γεωργική γη, θέτει σε κίνδυνο τη βιοποικιλότητα, αυξάνει τον κίνδυνο πλημμυρών και λειψυδρίας και συμβάλλει στην υπερθέρμανση του πλανήτη. Τον Απρίλιο του 2012, η Επιτροπή δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές⁽⁴⁾ σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για τον περιορισμό της σφράγισης του εδάφους και τον μετριασμό των επιπτώσεών της. Η ΕτΠ συνιστά ενθέρμως της χρήση αυτών των κατευθυντήριων γραμμών.

17. Οι ατμοσφαιρικές εναποθέσεις στο έδαφος ρύπων που προκαλούν οξίνιση, ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις οφειλόμενες στην οξίνιση και στη νιτροποίηση. Τα οξείδια του αζώτου και η αμμωνία θεωρούνται πλέον ως οι κύριοι παράγοντες οξίνισης, ενώ οι εκπομπές διοξειδίου του θείου έχουν γενικά μειωθεί τα τελευταία χρόνια, ως αποτέλεσμα της πρόβλεψης νομοθεσίας στον τομέα. Έχει θεμελιώδη σημασία να εξασφαλιστεί ότι οι εκπομπές ρύπων που προκαλούν οξίνιση σε όλη την Ευρώπη συνεχίζουν να μειώνονται, προκειμένου να μειωθεί η έκταση των περιοχών που υπερβαίνουν τα κρίσιμα φορτία οξύτητας.

Γ. Τρέχουσες δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

18. Η έκθεση της Επιτροπής (τμήμα 5) εντοπίζει τις πέντε ακόλουθες τρέχουσες δραστηριότητες τις οποίες σχολιάζει η ΕτΠ:

⁽²⁾ Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος / Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ), 2012: Η κατάσταση του εδάφους στην Ευρώπη, http://ec.europa.eu/dgs/jrc/downloads/jrc_refereence_report_2012_02_soil.pdf

⁽³⁾ Βλ. <http://eu-soils.jrc.ec.europa.eu/projects/SOCO/>

⁽⁴⁾ Έκθεση σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για τον περιορισμό της σφράγισης του εδάφους και τον μετριασμό των επιπτώσεών της (Απρίλιος 2011)

Ευαισθητοποίηση

19. Η ευαισθητοποίηση σε ό,τι αφορά τη θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους και την ανάγκη προστασίας του εδάφους στην ΕΕ έχει μεγάλη σημασία. Οι διαχειριστές γαιών πρέπει να έχουν επίγνωση των πρακτικών βιώσιμης διαχείρισης του εδάφους που διατηρούν τις υπηρεσίες οικοσυστήματος του εδάφους. Ως εκ τούτου, η ΕΤΠ επικροτεί το έργο της Επιτροπής από το 2006 σε ό,τι αφορά την ευαισθητοποίηση σχετικά με το έδαφος. Το εν λόγω έργο περιλαμβάνει τη δημοσίευση ατλάντων του εδάφους εκ μέρους της Επιτροπής – μεταξύ άλλων τον Εδαφικό Ατλαντα της Ευρώπης ⁽⁵⁾ και τον Ευρωπαϊκό Ατλαντα της βιοποικιλότητας του εδάφους ⁽⁶⁾ – καθώς και σημαντικές διασκέψεις για το έδαφος. Επίσης, η ΕΤΠ επιδοκμάζει το έργο της Επιτροπής σε ό,τι αφορά τη συγκρότηση ομάδας εργασίας για την ευαισθητοποίηση και την εκπαίδευση στο πλαίσιο του Δικτύου Ευρωπαϊκών Γραφείων Εδαφών.

20. Η ευαισθητοποίηση των διαχειριστών γαιών και των άλλων ενδιαφερόμενων φορέων, καθώς και η εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τη σημασία των εδαφών θα διαδραματίσουν βασικό ρόλο στην προώθηση της βιώσιμης χρήσης του εδάφους. Ωστόσο, από μόνη της η ευαισθητοποίηση δεν πρόκειται να επιτύχει το απαιτούμενο επίπεδο προστασίας του εδάφους. Αντίθετα, απαιτείται συνδυασμός μέτρων, στα οποία η εκπαίδευση και η παροχή οικονομικών κινήτρων έχει την ίδια προτεραιότητα με τις ρυθμιστικές παρεμβάσεις. Η χρήση μέτρων ευαισθητοποίησης για να βελτιωθεί η εφαρμογή βιώσιμων πρακτικών διαχείρισης του εδάφους, θα συνεχίσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ελαχιστοποίηση της υποβάθμισης του εδάφους. Ως εκ τούτου, η ΕΤΠ ενθαρρύνει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να δράσουν ως πρέσβεις σε αυτόν τον τομέα και να ακολουθήσουν το θετικό παράδειγμα του European Land and Soil Alliance (ELSA e.V. – Ευρωπαϊκός Συνασπισμός για τη γη και το έδαφος).

Έρευνα

21. Η έρευνα έχει κρίσιμη σημασία για να εξασφαλιστεί η καλύτερη κατανόηση των προτεραιοτήτων προστασίας του εδάφους και να διασφαλιστεί ότι η ανάπτυξη πολιτικής συνεχίζεται να βασίζεται σε ασφαλή επιστημονικά δεδομένα. Ως εκ τούτου, η ΕΤΠ επικροτεί το έργο της Επιτροπής από το 2006 σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση περίπου 25 ερευνητικών έργων ⁽⁷⁾, όπως τα «ENVASSO», «RAM-SOIL» και «SOILSERVICE», για την αντιμετώπιση ζητημάτων που σχετίζονται με το έδαφος. Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι οι γνώσεις που έχουν αποκτηθεί από αυτά τα ερευνητικά έργα συνεχίζονται να διαδίδονται κατάλληλα στους τελικούς χρήστες αυτής της έρευνας, στους οποίους περιλαμβάνονται εν τέλει και οι διαχειριστές γαιών. Για την κάλυψη του τρέχοντος γνωστικού χάσματος χρειάζεται πρόσθετη έρευνα για το έδαφος και επιπλέον στοιχεία από την παρακολούθηση του εδάφους. Αυτό όμως θα πρέπει να εφαρμοστεί έχοντας πάντοτε κατά νου την αναλογικότητα του κόστους και την αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ όλων των αρχών που συμμετέχουν. Η αναζήτηση μεθόδων αξιολόγησης, μέτρων μετριάσεως και ελάχιστων απαιτήσεων για την εναρμόνιση των δραστηριοτήτων παρακολούθησης του εδάφους έχουν κρίσιμη σημασία.

22. Η ΕΤΠ σημειώνει ότι η Επιτροπή συνεχίζει να χρηματοδοτεί την έρευνα, ιδίως στα πεδία των κατολισθήσεων, της σφράγισης του εδάφους, των εδαφικών λειτουργιών, των κύκλων του εδαφικού άνθρακα και αζώτου (με έμφαση στην αποκατάσταση των τυρφώνων), της γονιμότητας του εδάφους και της ανακύκλωσης θρεπτικών στοιχείων στη γεωργία. Η ΕΤΠ υποστηρίζει την ανάγκη για όλη

αυτή την έρευνα, η οποία θα απαιτήσει επίσης κατάλληλες ανταλλαγές γνώσεων με τους ενδιαφερόμενους φορείς.

23. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητά μία επικαιροποιημένη επισκόπηση όσον αφορά την έκταση της ρύπανσης του εδάφους στην ΕΕ και την αντιμετώπιση του ζητήματος από τα κράτη μέλη. Ειδικότερα, θα πρέπει να εξεταστεί λεπτομερώς η σχέση μεταξύ της ρύπανσης του εδάφους και της ρύπανσης του πόσιμου ύδατος, δεδομένου ότι σε πολλά κράτη τα υπόγεια ύδατα είναι πολύ σημαντικά για την εξασφάλιση πόσιμου ύδατος.

Παρακολούθηση

24. Επί του παρόντος δεν υπάρχουν περιβαλλοντικά πρότυπα για την προστασία των ζωτικών διεργασιών και λειτουργιών του εδάφους, η δε Ευρώπη δεν διαθέτει σφαιρικό σύστημα παρακολούθησης του εδάφους. Υπάρχει ανάγκη κάλυψης της έλλειψης συστηματικά συλλεγόμενων εδαφολογικών στοιχείων από ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ, κατανόησης των ήδη διαθέσιμων πληροφοριών, εντοπισμού των υφιστάμενων ελλείψεων και διατύπωσης συστάσεων για τη μελλοντική παρακολούθηση του εδάφους. Η ΕΤΠ συμφωνεί ότι υπάρχει ανάγκη για περισσότερη παρακολούθηση, π.χ. για να υποστηριχθούν οι κατάλληλες προσεγγίσεις της προστασίας του εδάφους. Υπάρχει ανάγκη να βελτιωθεί η πρόσβαση των αρμοδίων για τη χάραξη πολιτικής και τη λήψη αποφάσεων σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο σε συναφή εδαφολογικά στοιχεία και πληροφορίες ενδεδειγμένης κλίμακας. Επιπλέον, σε όλη την Ευρώπη δεν υπάρχει επαρκής μακροπρόθεσμη παρακολούθηση των εδαφών σε ένα δίκτυο τόπων για την αντιμετώπιση διαφόρων θεμάτων, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των αλληλεπιδράσεων μεταξύ εδαφών και κλιματολογικών αλλαγών. Ως εκ τούτου, η ΕΤΠ επικροτεί τη συνέχιση της λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Κέντρου Δεδομένων για το Έδαφος (ESDAC).

25. Μολονότι η στρατηγική διανύει το έκτο έτος της, η ΕΕ δεν έχει ακόμα υιοθετήσει συστηματικά ή εναρμονισμένα συστήματα παρακολούθησης του εδάφους σε όλη την επικράτεια της και οι ερευνητικές μέθοδοι εμφανίζουν αρκετές διαφοροποιήσεις. Υπάρχουν μεγάλες διαφορές στις μορφές προστασίας του εδάφους και της ποιότητας του εδάφους σε ολόκληρη την ΕΕ. Η προτεινόμενη οδηγία για τον καθορισμό πλαισίου προστασίας του εδάφους επιδίωξε να αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΤΠ επικροτεί ερευνητικά έργα όπως το LUCAS, τα οποία έχουν ως στόχο την παροχή δεδομένων στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Δεδομένων για το Έδαφος. Η ΕΤΠ υποστηρίζει τις προτάσεις της Επιτροπής να εδραιώσει την εναρμονισμένη παρακολούθηση του εδάφους με την επανάληψη των ερευνών του εδάφους και την αξιοποίηση νέων τεχνικών τηλεπισκόπησης.

26. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην παρακολούθηση της υποβάθμισης του εδάφους και στην κατάρτιση καταλόγου μολυσμένων τοποθεσιών. Για να είναι στοχοθετημένη και αποδοτική, η πολιτική προστασίας του εδάφους πρέπει να βασίζεται στη γνώση των περιοχών όπου σημειώνεται υποβάθμιση.

27. Η παρακολούθηση της ποιότητας του εδάφους γίνεται με πολλούς διαφορετικούς τρόπους σε όλα τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή πρότεινε την εναρμόνιση των δραστηριοτήτων παρακολούθησης για να αποκτήσει σαφέστερη εικόνα της κατάστασης των εδαφών στην Ευρώπη. Το Κοινό Κέντρο Ερευνών έχει ήδη συλλέξει σημαντικό

⁽⁵⁾ Βλ http://eussoils.jrc.ec.europa.eu/projects/soil_atlas/index.html

⁽⁶⁾ Ευρωπαϊκός Ατλαντας της βιοποικιλότητας του εδάφους

⁽⁷⁾ JRC Soil Projects

όγκο πληροφοριών, μπορούν όμως να επιτευχθούν περισσότερα αν τα κράτη μέλη στείλουν σαφείς και συγκρίσιμες εκθέσεις. Η εναρμονισμένη παρακολούθηση θα πρέπει να εφαρμοστεί σε συνέργεια με την απόφαση για τον μηχανισμό παρακολούθησης, η οποία επί του παρόντος υπόκειται σε αναθεώρηση.

Ενσωμάτωση

28. Η ΕτΠ επικροτεί τον εντατικό διάλογο που έχει δρομολογήσει η Επιτροπή με τα κράτη μέλη, όσον αφορά τα σχετικά με το έδαφος μέτρα του χάρτη πορείας για την αποδοτική χρήση των πόρων, της ΚΓΠ και της περιφερειακής πολιτικής. Η διατομεακή φύση των εδαφών καθιστά αναγκαία την ενσωμάτωση των προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προστασία του εδάφους σε σειρά πρωτοβουλιών και μηχανισμών υλοποίησης πολιτικών (όπως π.χ. η οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα, οι οδηγίες της ΕΕ για τη νιτρορύπανση, τις πλημμύρες και την ιλύ καθαρισμού λυμάτων, οι οδηγίες για τους οικοτόπους, τα πτηνά και τη βιοποικιλότητα, οι οδηγίες για την περιβαλλοντική αξιολόγηση σχεδίων, προγραμμάτων και έργων, ο κανονισμός για την αγροτική ανάπτυξη και η ΚΓΠ).

29. Η ΕτΠ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εδραιώσει τη θεματική στρατηγική για το έδαφος κατά την έννοια ενός σχεδίου δράσης, έτσι ώστε τα κράτη μέλη και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να είναι σε καλύτερη θέση να εφαρμόσουν μια πολιτική για το έδαφος και να τηρήσουν τους ευρωπαϊκούς κανόνες. Προς το παρόν, προτάσεις και μέτρα για το έδαφος περιλαμβάνονται διάσπαρτα σε πολλές προτάσεις της ΕΕ. Μια θεματική στρατηγική για το έδαφος θα μπορούσε να προσφέρει μια συνολική εικόνα των υφιστάμενων και των νέων μέτρων. Μία τέτοια στρατηγική θα μπορούσε να αναφέρει λεπτομερώς:

- Τα προβλήματα του εδάφους που αντιμετωπίζονται με την τομεακή νομοθεσία για το περιβάλλον και τα προβλήματα τα οποία εξακολουθούν να υπάρχουν·
- Ποιες δυνατότητες υπάρχουν για την επίλυση των υπόλοιπων προβλημάτων του εδάφους με την προσαρμογή της τομεακής νομοθεσίας για το περιβάλλον·
- Μια επισκόπηση των έργων που αφορούν το έδαφος και υλοποιούνται με κονδύλια της ΕΕ. Η ΕτΠ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δημιουργήσει στα ταμεία της ΕΕ περιθώρια για την κάλυψη έργων για το έδαφος.

30. Πρέπει να επικροτηθεί η προτεινόμενη «οικολογική στροφή» της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής. Υπάρχει ανάγκη για μεταρρύθμιση, προκειμένου να ληφθούν μέτρα για να γίνει η ΚΓΠ πιο ελκυστική για περιφερειακές λύσεις σε ζητήματα όπως η προστασία του εδάφους. Αυτό συμπεριλαμβάνει την εξέταση χρήσης των κονδυλίων της ΕΕ που προορίζονται για την ανάπτυξη της υπαίθρου, προκειμένου να συναφθούν συμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης με σκοπό τη χρηματοδότηση των διαχειριστών γης για την προστασία του εδάφους, την αποκατάσταση των τυρφώνων, τη δημιουργία υγροβιοτό-

πων, τη μετατροπή αρόσιμων γαιών σε βοσκοτόπους, την πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους και την προστασία της οργανικής ύλης. Ως εκ τούτου, η ΕτΠ υποστηρίζει σθεναρά τα σχόλια της Επιτροπής σχετικά με την αύξηση της υιοθέτησης μέτρων μέσω των ταμείων αγροτικής ανάπτυξης, για τη βελτίωση της ποιότητας του εδάφους και την επέκταση της καλυπτόμενης επιφάνειας εδάφους.

31. Η έκθεση ΕΟΠ/ΚΚΕρ 2012 δείχνει ότι τα υφιστάμενα μέτρα της ΚΓΠ που αποσκοπούν στην καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση (ΚΓΠΚ) δεν ήταν τα πλέον κατάλληλα για σκοπούς προστασίας του εδάφους. Ως εκ τούτου, οι τρέχουσες προτάσεις για τον οικολογικό προσανατολισμό της ΚΓΠ πρέπει να στραφούν περισσότερο προς τη βελτίωση της προστασίας του εδάφους, χωρίς ωστόσο να αυξάνουν τον διοικητικό φόρτο των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών. Αυτό περιλαμβάνει αξιολόγηση του κατά πόσον υπάρχουν περιθώρια για περαιτέρω αύξηση της υιοθέτησης μέτρων "ΚΓΠΚ" για τη βελτίωση της ποιότητας του εδάφους.

32. Πρέπει επίσης να αναγνωριστεί ότι τα μέτρα της ΚΓΠ καλύπτουν μόνον τις γεωργικές εκτάσεις που τυγχάνουν ενισχύσεων ανά εκμετάλλευση. Η ΕτΠ υποστηρίζει τις προτάσεις της Επιτροπής να αποσαφηνιστούν και να εξειδικευθούν τα σχετικά με το έδαφος πρότυπα στο πλαίσιο της συνολικής μεταρρύθμισης της ΚΓΠ. Ειδικότερα, η ΕτΠ επικροτεί την τρέχουσα πρόταση για μια νέα καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση, η οποία αφορά την προστασία της οργανικής ύλης και περιλαμβάνει την απαγόρευση της καύσης της καλαμιάς στις αροτραίες καλλιέργειες και την απαγόρευση της πρώτης άρσης υγρότοπων και πλούσιων σε άνθρακα εδαφών.

33. Η ΕτΠ υποστηρίζει τις εν εξελίξει εργασίες της Επιτροπής για την καλύτερη ενσωμάτωση της προστασίας του εδάφους σε άλλους σχετικούς τομείς πολιτικής. Σε αυτές περιλαμβάνεται η ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για τη γεωργική παραγωγικότητα και αειφορία, με ιδιαίτερη έμφαση στην διαχείριση της γης, το προσχέδιο για τη διαφύλαξη των υδάτων της Ευρώπης και την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής.

34. Υπάρχουν σαφείς δεσμοί μεταξύ της διαχείρισης του εδάφους και της διάχυτης ρύπανσης και αυτό αποτελεί σημαντικό και επείγον ζήτημα που αφορά την ποιότητα του νερού σε όλη την Ευρώπη. Η διάβρωση του εδάφους η απώλεια θρεπτικών στοιχείων και φυτοφαρμάκων από τις γεωργικές εκτάσεις ενέχουν κινδύνους για την ποιότητα του νερού. Η οδηγία 91/676/ΕΟΚ για τη νιτρορύπανση, η οδηγία 2006/118/ΕΚ για τα υπόγεια ύδατα και η οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα δεν προβλέπουν την απαίτηση για άμεση θέσπιση νομοθεσίας ειδικά για το έδαφος, παρά τη σημασία της διάχυτης ρύπανσης. Αν τα υπόγεια ύδατα μολυνθούν, ενδέχεται να χρειαστούν πολλές εκατοντάδες χρόνια για να απολυμανθούν. Ως εκ τούτου, η ΕτΠ απευθύνει έκκληση για την εισαγωγή κατάλληλων μέτρων καταπολέμησης της υποβάθμισης του εδάφους και των κινδύνων διάχυτης ρύπανσης στα υπόγεια ύδατα, καθώς και σε άλλα υδάτινα ρεύματα.

35. Αν και η πρόληψη της υποβάθμισης του εδάφους θα πρέπει να παραμείνει προτεραιότητα, η τρέχουσα κατάσταση ορισμένων ευρωπαϊκών εδαφών θα απαιτήσει να ληφθούν μέτρα για την αποκατάσταση μολυσμένων εδαφών. Η ΕτΠ επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής να συνεχιστεί η στήριξη της ανάπλασης εγκαταλειμμένων βιομηχανικών εγκαταστάσεων από το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να συνεχίσουν να έχουν επίγνωση του γεγονότος ότι παραμένουν διαθέσιμοι σημαντικοί πόροι στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής για όσες επιλέξιμες περιοχές επιθυμούν να αντιμετωπίσουν την υποβάθμιση του εδάφους.

36. Η ΕτΠ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παράσχει επιπλέον δυνατότητες υλοποίησης έργων για το έδαφος υπό το πρόγραμμα στήριξης LIFE +. Οι χρηματοδοτικές ρυθμίσεις μπορούν να τοποθετηθούν σε ευρύτερη βάση κατά την προσεχή περίοδο. Σύμφωνα με τις ισχύουσες απαιτήσεις, τα έργα που υπάγονται στο κεφάλαιο «Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση» πρέπει να έχουν χαρακτήρα υποδείγματος και/ή να είναι καινοτόμα. Ωστόσο, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του εδάφους, σε πολλές περιπτώσεις, δεν υπάρχει συγκεκριμένη ανάγκη για καινοτομία αλλά περισσότερο για την επανάληψη των δραστηριοτήτων ή για τη συνέχεια αυτών που έχουν ήδη αρχίσει.

Νομοθεσία

37. Η ΕτΠ επικροτεί το γεγονός ότι η Επιτροπή προτείνει την επανεξέταση της οδηγίας για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η οποία θα αποτελέσει ευκαιρία για την πληρέστερη ενσωμάτωση του σχετικού με το έδαφος προβληματισμού σε πρώιμο στάδιο του σχεδιασμού των έργων. Θα είναι σημαντικό για την Επιτροπή να εξετάσει τρόπους δημιουργίας κινήτρων για τη μείωση των ανθρακούχων εκπομπών και τη διατήρηση της οργανικής ύλης του εδάφους με τον συνυπολογισμό των χρήσεων γης, των αλλαγών των χρήσεων γης και της δασοκομίας (LULUCF) στις δεσμεύσεις της ΕΕ για το 2020 όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος.

Διεθνές επίπεδο

38. Η φθορά του εδάφους ενδέχεται να έχει διασυννοριακές επιπτώσεις (π.χ. εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, διάχυτοι ρύποι, διαβρωμένα ιζήματα, απώλεια άνθρακα από το έδαφος, εξάπλωση της ρύπανσης πέραν των συνόρων). Οι γαίες της Ευρώπης αποτελούν σημαντική δεξαμενή, αλλά και ενδεχόμενη πηγή αερίων θερμοκηπίου, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών N₂O.

39. Η ΕτΠ επικροτεί τις εποικοδομητικές προσπάθειες που κατέβαλε η Επιτροπή στη διάσκεψη Rio+20 και την ενσωμάτωση των ανησυχιών για την υποβάθμιση του εδάφους στο τελικό κείμενο⁽⁸⁾. Προτρέπει την Επιτροπή να διατηρήσει την πολιτική για το έδαφος μεταξύ των προτεραιοτήτων της σε διεθνείς διασκέψεις όπως οι συνεδριάσεις στο πλαίσιο της UNFCCC και τα άλλα σχετικά Φόρουμ, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα. Η ΕτΠ επιδοκιμάζει επίσης το γεγονός ότι η Επιτροπή και η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της

απερήμωσης (UNCCD) υποστηρίζουν ενεργά την πρωτοβουλία για τις οικονομικές πτυχές της υποβάθμισης του εδάφους, ούτως ώστε να δημιουργηθούν κίνητρα για επενδύσεις σε πολιτικές αειφόρου διαχείρισης της γης. Τέλος, η ΕτΠ επικροτεί το γεγονός ότι η Επιτροπή θα συνεργαστεί σε διεθνές επίπεδο για να προωθήσει τη σύσταση διακυβερνητικής επιτροπής εδαφών.

Δ. Επικουρικότητα, αναλογικότητα και βελτίωση της νομοθεσίας

40. Η έκθεση της Επιτροπής δεν γειρεί ζητήματα επικουρικότητας ή αναλογικότητας από μόνη της, καθώς είναι μια έκθεση για την εφαρμογή της θεματικής στρατηγικής για το έδαφος. Ωστόσο, γίνεται έμμεσα αναφορά σε ενδεχόμενη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία του εδάφους, η οποία μπορεί να γειρεί τέτοια ζητήματα.

41. Εκείνα τα κράτη μέλη που αντιτάχθηκαν στην πρόταση του 2006 για μια οδηγία πλαίσιο και τα οποία εμπόδισαν την έγκριση νομοθεσίας στο Συμβούλιο το 2010, επικαλέστηκαν κυρίως το επιχείρημα της επικουρικότητας. Το πρόβλημα είναι ότι, ενώ ορισμένα κράτη μέλη διαθέτουν ήδη προηγμένη νομοθεσία για την προστασία του εδάφους, άλλα κράτη μέλη δεν έχουν νομοθετικό πλαίσιο, ή διαθέτουν λιγότερο εξελιγμένο νομοθετικό πλαίσιο. Η ΕτΠ καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν αμέσως μέτρα σε εθνικό επίπεδο. Απευθύνει δε έκκληση ώστε:

- τα κράτη μέλη που έχουν ήδη μια πολιτική για το έδαφος να την αναπτύξουν στο βαθμό που αυτή είναι απαραίτητη,
- τα κράτη μέλη που έχουν ήδη μια καλά αναπτυγμένη πολιτική για το έδαφος να λειτουργήσουν ως γέφυρα για εκείνα τα κράτη μέλη τα οποία δεν έχουν καμία αντίστοιχη πολιτική, με την ανταλλαγή τεχνογνωσίας. Η ΕτΠ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εσπεύσει τη διαδικασία αυτή,
- τα κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη μια πολιτική για το έδαφος να θεσπίσουν μία στο άμεσο μέλλον, εν αναμονή της επίτευξης προόδου σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η ΕτΠ υποστηρίζει τα μέτρα της Επιτροπής που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να θεσπίσουν και να εφαρμόσουν ρυθμίσεις προστασίας του εδάφους που εμπίπτουν στο δικό τους πεδίο αρμοδιοτήτων.

42. Η υποβάθμιση του εδάφους, συμπεριλαμβανομένων των διαρροών αερίων θερμοκηπίου, της ρύπανσης, της συμπύκνωσης (συμπύεσης), της διάχυτης ρύπανσης και της σφράγισης του εδάφους έχει διασυννοριακές επιπτώσεις και ως εκ τούτου απαιτεί τουλάχιστον το συντονισμό πολιτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ένα παράδειγμα είναι ο κίνδυνος αύξησης πλημμυρών σε γειτονικές χώρες από τη συμπύεση ή υποβάθμιση του εδάφους, το οποίο δεν μπορεί πλέον να αποθηκεύσει το νερό της βροχής. Η ρύπανση των υδάτων και ο ευτροφισμός μπορούν και αυτά να συμβούν

⁽⁸⁾ <http://www.unccd2012.org/thefuturewewant.html>

ως επίπτωση της ρύπανσης του εδάφους και δεν περιορίζονται από τα σύνορα μιας χώρας. Τα ιζήματα που παρασύρονται από τη διάβρωση του εδάφους σε μια χώρα μπορεί να «μπλοκάρουν» φράγματα ή να προκαλέσουν βλάβες σε υποδομές (π.χ. λιμένες) άλλων χωρών, ενώ το μολυσμένο έδαφος μπορεί να μολύνει τα υπόγεια ύδατα μιας γειτονικής χώρας. Ως εκ τούτου, η ευρωπαϊκή νομοθεσία γίνεται αντιληπτή ως τρόπος προστασίας των χρηστών γαιών μιας χώρας, από τις επιβλαβείς συνέπειες πρακτικών σε μια άλλη χώρα, για τις οποίες αυτοί δεν είναι υπεύθυνοι⁽⁹⁾. Όπου εκδηλώνεται διασυνοριακός αντίκτυπος, οι συνεργατικές πρωτοβουλίες μεταξύ περιφερειακών και τοπικών αρχών είναι θεμελιώδεις για την αντιμετώπιση του ζητήματος.

43. Δεδομένου ότι η Ευρώπη παρατηρεί ζημιόγουνους επιπτώσεις στο έδαφος της ακόμα και έξι χρόνια μετά τη δημοσίευση της θεματικής στρατηγικής για το έδαφος, είναι δύσκολο να αποδειχθεί πώς ακόμη και μια αναθεωρημένη θεματική στρατηγική, χωρίς την οδηγία πλαίσιο για το έδαφος, θα αρκεί για την επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας του εδάφους σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και πώς θα ξεπεραστούν τα προαναφερθέντα προβλήματα. Τόσο η Επιτροπή όσο και τα κράτη μέλη πρέπει να καταβάλουν περισσότερες προσπάθειες για την προστασία του εδάφους.

44. Για να εξασφαλιστεί η αναλογικότητα, η μελλοντική νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία του εδάφους πρέπει να αφήσει αρκετό περιθώριο στα κράτη μέλη να αποφασίσουν ποια είναι τα καταλληλότερα μέτρα στο καταλληλότερο γεωγραφικό και διοικητικό επίπεδο. Αυτό έχει καθοριστική σημασία, προκειμένου να εξασφαλιστεί η δυνατότητα ορθής συνεκτίμησης των ιδιαίτερων περιφερειακών και τοπικών χαρακτηριστικών, όσον αφορά την ετερογένεια των εδαφών, τις χρήσεις της γης, τις τοπικές κλιματολογικές συνθήκες και κοινωνικοοικονομικές πτυχές.

E. Συμπεράσματα

45. Η ΕτΠ εκδιάζει το έργο της Επιτροπής στην εφαρμογή της θεματικής στρατηγικής για το έδαφος. Τα ευρωπαϊκά εδάφη έχουν θεμελιώδη σημασία για τις συνθήκες διαβίωσής μας και ως εκ τούτου πρέπει να προστατεύονται. Η σημασία του εδάφους ως μη ανανεώσιμης πηγής ενέργειας, η οποία είναι βασική για ένα βιώσιμο περιβάλλον, θα πρέπει να αναγνωριστεί από σφαιρικές πολιτικές και μέτρα για την προστασία του εδάφους.

46. Το έδαφος χρήζει προστασίας προκειμένου:

- να διασφαλιστεί τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον η προμήθεια ασφαλών και ποιοτικών τροφίμων·
- να παραμείνουν καθαρά τα επιφανειακά και τα υπόγεια ύδατα·

— να επιτευχθεί η αποθήκευση του άνθρακα, ο περιορισμός των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή·

— να καταστεί δυνατή η διαχείριση και ο μετριασμός των επιπτώσεων των πλημμυρών και άλλων φυσικών καταστροφών·

— να διατηρηθεί η βιοποικιλότητα και τα συστατικά της·

— να διαφυλαχθεί η ύπαρξη υγιών χώρων αναψυχής·

— να διαφυλαχθεί η γεωποικιλότητα, καθώς και η πολιτιστική και αρχαιολογική κληρονομιά.

47. Σε όλες τις χώρες της Ευρώπης μπορεί να προκύψει σειρά προβλημάτων στο έδαφος, μερικές φορές με σοβαρές, δαπανηρές και μη αναστρέψιμες συνέπειες. Αυτά προκαλούνται κυρίως από τη μόλυνση του εδάφους, τις κατολισθήσεις, την απομείωση οργανικών υλών, τη διάβρωση, την αλάτωση, και τη σφράγιση (στεγανοποίηση). Πρέπει να θεσπιστεί περαιτέρω νομοθεσία σε επίπεδο ΕΕ - και να ληφθούν μέτρα σε επίπεδο κρατών μελών, εφόσον αυτό δεν υφίσταται ήδη - και επίσης να χαραχθούν επιπλέον πολιτικές για την προστασία του εδάφους, λόγω των κρίσιμων λειτουργιών και των προϊόντων οικοσυστήματος που παρέχουν τα εδάφη στην οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον της Ευρώπης. Το κόστος της νομοθετικής δράσης θα πρέπει να συγκριθεί με το κόστος της αδράνειας, δηλαδή το κόστος που θα προκύψει από την αλλαγή του κλίματος, τη ρύπανση των υδάτων, τη διαχείριση πλημμυρών, τη δημόσια υγεία, κλπ. Η Επιτροπή εκτίμησε το 2006 ότι το συνολικό κόστος της υποβάθμισης του εδάφους στην ΕΕ των 25 κρατών μελών θα μπορούσε να ανέλθει σε 38 δις ευρώ τον χρόνο.

48. Η ποιότητα του εδάφους συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με άλλες περιβαλλοντικές πτυχές που αφορούν την ΕΕ (όπως η ποιότητα του αέρα ή των υδάτων, ο κίνδυνος πλημμυρών, η βιοποικιλότητα, η αλλαγή του κλίματος, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, κλπ.). Η μελλοντική πολιτική για το έδαφος πρέπει να αναγνωρίσει ότι συνδέεται με άλλους περιβαλλοντικούς στόχους της ΕΕ (π.χ. την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα). Πολλές υφιστάμενες ενωσιακές διατάξεις έχουν ορισμένα στοιχεία προστασίας του εδάφους, αν και δεν έχει ακόμα τεθεί σε εφαρμογή σφαιρική νομοθεσία ειδικά για το έδαφος. Οι τρέχουσες διατάξεις περιορίζονται γενικά σε συγκεκριμένες χρήσεις του εδάφους ή στη διαχείρισή του και δεν προβλέπουν τη συνολική κάλυψη του εδάφους.

49. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρέπει να αξιολογήσουν την κατάληψη εδάφους στις περιοχές τους και να εκτιμήσουν τι μπορεί να γίνει αν οι τάσεις κατάληψης δεν είναι βιώσιμες. Αυτό το έργο μπορεί να υποστηριχθεί, χρησιμοποιώντας τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής, για τις βέλτιστες πρακτικές περιορισμού, άμβλυνσης ή αντιστάθμισης της σφράγισης εδαφών, καθώς και μέσω της τρέχουσας εφαρμογής των τεσσάρων πυλώνων της θεματικής στρατηγικής για το έδαφος. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει επίσης να συνεχίσουν να συμβάλουν πρωτόβουλα στην εν λόγω στρατηγική, για παράδειγμα υποστηρίζοντας την ανάπτυξη τοπικών κωδίκων συμπεριφοράς για την προστασία του εδάφους.

⁽⁹⁾ Ευρωπαϊκό Γραφείο Περιβάλλοντος (ΕΓΠ) (2011), "Soil: Worth Standing your ground for. Arguments for the Soil Framework Directive".

50. Οι ελλείψεις από πλευράς μέτρων για την προστασία του εδάφους μπορούν να αντιμετωπιστούν καλύτερα σύμφωνα με μια κοινή βάση για το σύνολο της ΕΕ μέσω της θέσπισης γενικού πλαισίου και κοινών αρχών προς τήρηση από όλες τις χώρες. Θα μπορούσε, ως εκ τούτου, να υποστηριχθεί μια οδηγία πλαίσιο για το έδαφος, αν και είναι σημαντικό η πολιτική να μην είναι αδικαιολόγητα περιοριστική όπως με τη συμπερίληψη ποσοτικών διατάξεων και οριακών τιμών. Η αρχή της επικουρικότητας είναι ιδιαίτερα σημαντική, αφού το έδαφος διαφέρει σε μεγάλο βαθμό από τη μια περιφέρεια της Ευρώπης στην άλλη. Οι στρατηγικές για την προστασία του εδάφους θα πρέπει ως εκ τούτου να βασίζονται στους υφιστάμενους κινδύνους και στις εκάστοτε περιστάσεις, να είναι αναλογικές και να συνεκτιμούν τις περιφερειακές συνθήκες. Για να επιτευχθεί αποτελεσματική προστασία του εδάφους χρειάζεται να ληφθούν μέτρα προσαρμοσμένα σε κάθε περίπτωση. Η υλοποίηση

της πολιτικής για το έδαφος πραγματοποιείται πρωτίστως σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο και άρα οι απαιτούμενες νομοθετικές ρυθμίσεις πρέπει να θεσπίζονται σε αυτό το επίπεδο. Χρειάζεται δε καλύτερη παρακολούθηση του εδάφους για την ανάπτυξη, την υποστήριξη και την αξιολόγηση περιφερειακών προσεγγίσεων της προστασίας του εδάφους.

51. Η πολιτική προστασίας του εδάφους πρέπει να επιτύχει τη δέουσα ισορροπία μεταξύ της ανάληψης δράσης σε επίπεδο ΕΕ και της εφαρμογής της αρχής της επικουρικότητας και της καλύτερης νομοθεσίας, προκειμένου να αποφευχθούν μη αναγκαία πρόσθετα διοικητικά βάρη και δυσανάλογες δαπάνες. Η νομοθεσία της ΕΕ για το έδαφος θα πρέπει ως εκ τούτου να σχεδιαστεί ώστε να παρεμβαίνει μόνο στην περίπτωση στην οποία απαιτείται η ανάληψη δράσης.

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Καινοτομία για βιώσιμη ανάπτυξη: μια βιοοικονομία για την Ευρώπη»

(2013/C 17/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ σημειώνει ότι:

- οι βιοεπιτημες και η βιοτεχνολογία συνεισφέρουν τα μέγιστα στις κύριες πολιτικές επιδιώξεις της ΕΕ στους τομείς της υγείας, της αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας·
- η μετάβαση στη βιοοικονομία είναι προϋπόθεση για την πρωτοπορία της ΕΕ στον τομέα αυτόν, ιδίως όσον αφορά την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα·
- στον «Ορίζοντα 2020», η βιοοικονομία – μαζί με την επισιτιστική ασφάλεια και την αειφόρο γεωργία – χαρακτηρίζεται ως "κοινωνική πρόκληση" και η Επιτροπή προτείνει προϋπολογισμό ύψους σχεδόν 4,5 δισ. ευρώ, πράγμα που επικροτεί η ΕτΠ·
- απαιτούνται τουλάχιστον 25 έτη πριν η βιοοικονομία μπορέσει να ανταγωνιστεί τη βασισμένη στα ορυκτά καύσιμα οικονομία και γι' αυτόν τον λόγο χρειάζονται μακροπρόθεσμες επενδύσεις (στην Ε&Α), στρατηγικές (πέραν του 2020) και συνεργασία των ενδιαφερομένων φορέων σε όλη την αλυσίδα προστιθέμενης αξίας με σκοπό τη μετάδοση γνώσης μεταξύ των φορέων αυτών·
- η βιοοικονομία θα εξασφαλίσει νέες θέσεις εργασίας και ευκαιρίες καινοτομίας στην αλυσίδα προστιθέμενης αξίας της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένου του γεωργικού τομέα·
- η χωροταξική πολιτική είναι σημαντική για τη διατήρηση εκτάσεων που προορίζονται για γεωργική και δασοκομική εκμετάλλευση·
- το σχέδιο δράσης που προτείνει η Επιτροπή δεν περιλαμβάνει μέτρα για την αύξηση της αποδοτικότητας από πλευράς φυσικών πόρων.

Εισηγητής	Ο κ. Rogier VAN DER SANDE (NL/ALDE), μέλος του Συμβουλίου της Επαρχίας της Νότιας Ολλανδίας
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών - Καινοτομία για βιώσιμη ανάπτυξη: μια βιοοικονομία για την Ευρώπη COM(2012) 60 final

I. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Κύρια μηνύματα

1. επιδοκιμάζει την παρούσα ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία προκρίνεται η ευρύτερη και πιο βιώσιμη χρήση της ανανεώσιμης ενέργειας και εκφράζεται το αίτημα της μετάβασης της κοινωνίας από τα ορυκτά καύσιμα στα βιοκαύσιμα με τη στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας·

2. συμφωνεί με την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι η βιοοικονομία αποτελεί καθοριστικό στοιχείο της ευφούς και οικολογικής ανάπτυξης και ότι συμβάλλει στην επίτευξη τόσο των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» όσο και των εμβληματικών πρωτοβουλιών της Ένωσης καινοτομίας και της αποδοτικής, από πλευράς πόρων, Ευρώπης. Επαναλαμβάνει δε ότι οι βιοεπιπέσιμες και η βιοτεχνολογία συνεισφέρουν τα μέγιστα στις κύριες πολιτικές επιδιώξεις της ΕΕ στους τομείς της υγείας, της αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας ⁽¹⁾·

3. αναγνωρίζει ότι η μετάβαση στη βιοοικονομία είναι προϋπόθεση για την πρωτοπορία της ΕΕ στον σχετικό τομέα, ιδίως όσον αφορά την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα. Τονίζει επίσης ότι η βιοοικονομία προσφέρει πολλές δυνατότητες τόνωσης της απασχόλησης και όχι μόνο στον γεωργικό τομέα. Εξάλλου, σημειώνει τη φθίνουσα πορεία των φυσικών πόρων παγκοσμίως· η ΕΕ πρέπει να επισπεύσει τη δράση της, εφόσον επιθυμεί να παραμείνει ανταγωνιστική στον τομέα της βιοοικονομίας, δεδομένου ότι άλλες χώρες στον πλανήτη (π.χ. η Κίνα και οι ΗΠΑ) ακολουθούν παρόμοιες στρατηγικές και ενθαρρύνουν την ανάληψη πρωτοβουλιών στις αγορές. Επίσης, η ΕπΤ πιστεύει ότι η ΕΕ πρέπει να δώσει μια πειστική απάντηση στον τομέα της βιοοικονομίας με γνώμονα την καινοτομία·

4. πιστεύει ότι από το σχέδιο δράσης που περιγράφεται στην ανακοίνωση απουσιάζουν τα πρακτικά μέτρα και εργαλεία που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των ενδεχόμενων εμποδίων και κινδύνων κατά τη μετάβαση στη βιοοικονομία. Πρέπει να δοθεί έμφαση τόσο στην αποφυγή επικαλύψεων ή αντιφάσεων στους κανονισμούς, όσο και στη διαδεσιμότητα επιχειρηματικών κεφαλαίων·

5. κρίνει θετικό το γεγονός ότι η βιοοικονομία χαρακτηρίζεται ως «κοινωνικής πρόκληση» «Ορίζοντα 2020» ⁽²⁾, καθώς και ότι η

Επιτροπή προτείνει, μαζί με την επισιτιστική ασφάλεια και την αειφόρο γεωργία, προϋπολογισμό ύψους σχεδόν 4,5 δισ. ευρώ. Έτσι, υπάρχουν τα περιθώρια λήψης ρηξικέλευθων μέτρων για την αντιμετώπιση ζητημάτων όπως η επισιτιστική ασφάλεια, η ανεπάρκεια φυσικών πόρων, η αειφόρος γεωργία, η εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, η γονιμότητα του εδάφους ή η κλιματική αλλαγή σε συνδυασμό με την αειφόρο οικονομική ανάπτυξη. Επισημαίνει, ωστόσο, ότι η επικέντρωση των πόρων αυτών στους τομείς «επισιτιστική ασφάλεια, αειφόρος γεωργία, έρευνα στον τομέα της θάλασσας και της ναυτιλίας, και βιοοικονομίας» συνεπάγεται περιορισμό σε σχέση με τους τομείς που έχει συμπεριλάβει η Επιτροπή στην ανακοίνωση για την βιοοικονομία. Υπογραμμίζει δε ότι απαιτούνται τουλάχιστον 25 έτη πριν η βιοοικονομία μπορέσει να ανταγωνιστεί τη βασισμένη στα ορυκτά καύσιμα οικονομία. Γι' αυτόν τον λόγο χρειάζονται μακροπρόθεσμες επενδύσεις (στην έρευνα και την καινοτομία), στρατηγικές (πέραν του 2020) και συνεργασία των ενδιαφερομένων φορέων σε όλη την αλυσίδα προστιθέμενης αξίας με σκοπό τη μετάδοση γνώσης μεταξύ των φορέων αυτών·

6. θεωρεί ότι έλλειψη φυσικών πόρων θα συντελέσει τελικά στη μετάβαση του γεωργικού τομέα από την πρωταρχική λειτουργία του ως προμηθευτή τροφίμων σε αυτή του προμηθευτή ποικίλων οργανικών προϊόντων (εκτός των ειδών διατροφής) και θα ενισχύσει την αειφορία του. Η βιοοικονομία θα εξασφαλίσει νέες θέσεις εργασίας και ευκαιρίες καινοτομίας στην αλυσίδα προστιθέμενης αξίας, συμπεριλαμβανομένου του γεωργικού τομέα. Συν τοις άλλοις, η ΕπΤ πιστεύει ⁽³⁾ ότι, για να αξιοποιηθούν πλήρως οι φυσικοί πόροι, στο έπακρο, απαιτείται στενή συνεργασία των τομέων της γεωργίας, της βιοοικονομίας και των επιστημών με σκοπό τη δημιουργία ενός βιώσιμου και πιο αποδοτικού γεωργικού τομέα. Η εντατικοποίηση της πρωτογενούς παραγωγής δεν πρέπει ωστόσο να αποβεί σε βάρος της αρχής της βιωσιμότητας. Υπογραμμίζει συνεπώς τη σημασία της χωροταξικής πολιτικής για τη διατήρηση εκτάσεων που προορίζονται για γεωργική και δασοκομική εκμετάλλευση·

7. συμφωνεί ότι προϋποθέσεις για την ταχύτερη μετάβαση σε μια βιώσιμη βιοοικονομία της ΕΕ είναι τόσο η ασφαλής και επαρκής παροχή υψηλής ποιότητας οργανικών προϊόντων αειφόρου επεξεργασίας, όσο και η ύπαρξη αποδοτικών, από πλευράς πόρων, συστημάτων πρωτογενούς παραγωγής. Επισημαίνει ότι το σχέδιο δράσης που προτείνει η Επιτροπή δεν περιλαμβάνει μέτρα για την αύξηση της αποδοτικότητας από πλευράς φυσικών πόρων·

⁽¹⁾ CdR 174/2007 fin EN

⁽²⁾ COM(2011) 808 final

⁽³⁾ Βλ. CdR 1749/2012 – NAT-V-022.

Η υλοποίηση της (διατομεακής) βιοοικονομίας

8. υπογραμμίζει ότι πρέπει να δοθεί περισσότερη έμφαση στη στρατηγική, στις πολιτικές, στη ρύθμιση και στην παροχή κινήτρων στον τομέα της βιοοικονομίας. Απαιτούνται συνεχής συντονισμός, σαφής πολιτική δέσμευση και περαιτέρω αλληλεπίδραση των ενωσιακών πολιτικών («Ορίζοντας 2020», Πολιτική συνοχής, ΚΓΠ, οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα) προκειμένου να αποφευχθούν οι ανακολουθίες στις πολιτικές επιδιώξεις και διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση όλων των ενδιαφερομένων·

9. επικροτεί τις προσπάθειες και τις φιλοδοξίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την άσκηση ολοκληρωμένης διατομεακής και διαθεματικής πολιτικής στον τομέα της βιοοικονομίας. Σημειώνει, πάντως, ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να επιτύχει άρτιο πολιτικό συντονισμό, καθώς και ότι δεν λαμβάνει ακόμα υπόψη της το εύρος εφαρμογής της πολιτικής αυτής σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα·

10. υποστηρίζει την προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ορίσει ευρέως και ενιαία την έννοια της «βιοοικονομίας». Φρονεί δε ότι λόγω του διατομεακού χαρακτήρα της βιοοικονομίας ενδεχομένως να ποικίλλει και ο τρόπος με τον οποίο την αντιλαμβάνονται οι ενωσιακοί, εθνικοί και περιφερειακοί παράγοντες που δραστηριοποιούνται στον τομέα. Προτείνει η πυραμίδα της βιομάζας (βλ. διάγραμμα 1) (*) να αποτελέσει το περίγραμμα μίας πιο συγκροτημένης ανάλυσης των αξιών και της προτιμητέας χρήσης της βιομάζας·

11. πιστεύει ότι η ΕΕ πρέπει να αναπτύξει και να υλοποιήσει το δικό της σαφές και μακρόπνοο όραμα για τη βιοοικονομία βασιζόμενη στα διάφορα στρώματα της πυραμίδας της βιομάζας (βλ. διάγραμμα 1, τα υψηλότερα στρώματα αντιστοιχούν σε μεγαλύτερη αξία). Είναι της άποψης ότι η ΕΕ οφείλει να ενεργήσει με κριτήριο την αξία, εστιάζοντας στα ανώτερα στρώματα της πυραμίδας και προκρίνοντας τη χρήση βιομάζας δεύτερης και τρίτης γενιάς (?). Αναγνωρίζει ότι οι επενδύσεις σε βιομάζα πρώτης γενιάς αποτελούν το αναγκαίο πρώτο βήμα για τη μετάβαση σε αυτήν της δεύτερης

(*) Η έκθεση τιτλοφορείται: De Ecopyramid – Biomassa beter benutten (Derksen et al 2008) και η σύνοψη στα αγγλικά: Ecopyramid – better biomass efficiency (Οικοπυραμίδα – αριότερη απόδοση της βιομάζας) <http://www.innovatienetwerk.org/en/bibliotheek/rapporten/342/DeEcopyramide>

(?) Γενικά, τα βιοκαύσιμα πρώτης γενιάς παράγονται από σιτηρά (π.χ. σιτάρι, αραβόσπορος), ελαιόσπορα (π.χ. κράμβη, φοινικέλαιο) και καλλιέργειες ζάχαρης (π.χ. ζαχαρότευπτα, ζαχαροκάλαμα) με τη χρήση της ήδη υπάρχουσας τεχνολογίας. Τα βιοκαύσιμα δεύτερης γενιάς προέρχονται εν πολλοίς από куτταρινούχα υλικά (λιγνοκυτταρινούχη πρώτη ύλη τροφδοσίας), και γεωργικά υπολείμματα ή ειδικά καλλιεργούμενα φυτά (τα οποία δεν προορίζονται για την παραγωγή τροφίμων), τα δε καύσιμα τρίτης γενιάς μπορούν να ορισθούν ως καλλιεργούμενες μορφές βιομάζας που είναι εξαιρετικά αποτελεσματικές όσον αφορά το φως και τη χρήση της γης, αλλά χωρίς να έχουν τη μορφή των καλλιεργειών τροφίμων. Τα φύκια είναι το καλύτερο παράδειγμα του συγκεκριμένου είδους βιομάζας, καθώς από αυτά παράγονται έλαια και άλλα πολύ αξιόλογα προϊόντα. πβλ. <http://www.biofuelstrp.eu/fuelproduction.html> και <http://biofuelsandthepoor.com/facts-and-definition.>

και τρίτης γενιάς. Τέλος, η ΕτΠ φρονεί ότι όλες οι σχετικές με τη βιοοικονομία διατομεακές πολιτικές πρέπει να είναι συνυφασμένες με τους ενωσιακούς στόχους·

διάγραμμα 1: η πυραμίδα της βιομάζας

12. θεωρεί ότι η ΕΕ πρέπει να καταλάβει και να διατηρήσει τα πρωτεία όσον αφορά την κατάρτιση κριτηρίων βιωσιμότητας για τη βελτιστοποίηση της προσφοράς και ζήτησης βιομάζας («ανανεώσιμοι βιολογικοί πόροι»), τη βιώσιμη χρήση της γης, τις αυξημένες δυνατότητες της γεωργικής παραγωγής και την περαιτέρω χρήση βιομάζας δεύτερης και τρίτης γενιάς, ελαχιστοποιώντας τις ενδεχόμενες αρνητικές συνέπειες της μη βιώσιμης χρήσης βιομάζας πρώτης γενιάς και δίνοντας ικανοποιητική απάντηση στο δίλημμα καύσιμα ή τρόφιμα·

13. συμβουλεύει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εκπονήσει ενιαίο χάρτη πορείας στον οποίο να αναλύονται τα επόμενα βήματα που πρέπει να γίνουν για την ανάπτυξη της βιοοικονομίας, λαμβάνοντας υπόψη την αλυσίδα της προστιθέμενης αξίας και το ήδη συντελεσθέν έργο (της εκάστοτε Ευρωπαϊκής Τεχνολογικής Πλατφόρμας, του ΟΟΣΑ κ.τ.λ.). Επίσης, η ΕτΠ ζητά να εφαρμοστούν πρακτικά μέτρα και μέσα, χωρίς να παραγνωρίζονται οι ιδιαιτερότητες της κάθε περιφέρειας. Υπογραμμίζει δε τις δυνατότητες της διαπεριφερειακής συνεργασίας για την αλυσίδα της προστιθέμενης αξίας·

14. επισημαίνει ότι η βιοοικονομία εκτείνεται σε ένα ευρύ φάσμα τομέων πολιτικής αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ως εκ τούτου, για να διευκολυνθεί περαιτέρω η υλοποίηση ενωσιακών πρωτοβουλιών και προγραμμάτων σχετικών με τη βιοοικονομία, η ΕτΠ προτείνει τα διάφορα συναφή αιτήματα προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάζονται μέσω της μονοαπευθυντικής διαδικασίας·

Μέσα πολυεπίπεδης διαχείρισης και επικουρικότητα

15. κρίνει θετικό το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνεκτιμά στην ανακοίνωσή της την περιφερειακή διάσταση της βιοοικονομίας και θεωρεί ότι τόσο η ανακοίνωση όσο και όλες οι προτάσεις του Σχεδίου δράσης για τη βιοοικονομία συμμορφώνονται με την αρχή της επικουρικότητας.

16. σημειώνει ότι ελάχιστα είναι τα κράτη μέλη της ΕΕ που στηρίζουν ενεργά προς το παρόν την ανάπτυξη της βιοοικονομίας. Επίσης επισημαίνεται ότι οι σχετικές στρατηγικές υλοποιούνται από τις εθνικές κυβερνήσεις με ενδεικτικό παράδειγμα την κοινή περιφερειακή στρατηγική της βιοοικονομίας *Biobased Delta Europe* (στις νοτιοδυτικές Κάτω Χώρες και στη Φλάνδρα). Η ΕτΠ πιστεύει ότι απαιτείται να διαμορφωθεί ένα συνολικότερο πλαίσιο και να επιδειχθεί πιο συνεργατικό ευρωπαϊκό πνεύμα. Επιπλέον, θεωρεί ότι πρέπει να ενισχυθούν οι τοπικές και περιφερειακές πρωτοβουλίες μέσω αφ' ενός μεν της εφαρμογής στρατηγικών βιοοικονομίας σε όλα τα επίπεδα συνεργασίας (ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό), αφ' ετέρου δε του συντονισμού των διατομεακών δράσεων. Προς τούτο, πρέπει να δημιουργηθούν μηχανισμοί συντονισμού των (διατομεακών) πεδίων πολιτικής που σχετίζονται με τη βιοοικονομία σε ενωσιακή, εθνική, περιφερειακή και τοπική κλίμακα.

17. υποστηρίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη σύσταση ομάδας βιοοικονομίας, η οποία θα συμβάλει στην εμπέδωση των συνεργειών και της συνοχής μεταξύ των σχετικών πολιτικών, και παράλληλα θα αναλύει και θα αξιολογεί τις πρακτικές προεκτάσεις των πολιτικών δράσεων στον τομέα της βιοοικονομίας. Κατά την ΕτΠ, η ακριβής αποστολή της εν λόγω ομάδας είναι ακόμα ασαφής και το ίδιο ισχύει για το πρακτικό μέρος της λειτουργίας της, καθώς και τον τρόπο συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Αντ' αυτής, η ΕτΠ προτείνει τη συγκρότηση ενός φόρουμ ή ομάδας πολλαπλών ενδιαφερομένων που θα συνέρχονται σε τριπλή βάση (επιχειρήσεις, ερευνητικά ιδρύματα, τοπικές και περιφερειακές αρχές) προκειμένου να ανταλλάσσουν γνώσεις, ιδέες και να συζητούν λύσεις για την «οργανική» κοινωνία και ενέργειες με στόχο τη μετάβαση από μια οικονομία βασισμένη στα ορυκτά καύσιμα στη βιοοικονομία. Η ΕτΠ φρονεί ότι στο φόρουμ αυτό θα πρέπει να εκπροσωπείται ικανός αριθμός των συναφών τομέων, δημιουργώντας έτσι μια στέρεα βάση για τη διευκόλυνση της διατομεακής προσέγγισης της βιοοικονομίας.

18. πιστεύει ότι ποικίλλουν η λειτουργία και ο ρόλος της εκάστοτε εθνικής, περιφερειακής και τοπικής πλατφόρμας βιοοικονομίας και άρα καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να χαράξει ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για την περιγραφή των αρμοδιοτήτων των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών ομάδων βιοοικονομίας. Τονίζει δε ότι αυτές οι ομάδες βιοοικονομίας πρέπει να συντονίζουν την πολιτική, επιστημονική και επιχειρηματική κοινότητα με σκοπό την επίτευξη συναίνεσης ως προς τα μέτρα που θα πρέπει να λαμβάνονται σε προαναταγωνιστικό στάδιο. Ζητά να ακολουθηθεί μια κατά τόπους προσέγγιση, με γνώμονα αφ' ενός τις εκάστοτε γεωγραφικές, αναπτυξιακές, περιβαλλοντικές και περιφερειακές συνθήκες και προτεραιότητες, και αφ' ετέρου τις υφιστάμενες περιφερειακές πρωτοβουλίες. Επίσης, η ΕτΠ φρονεί ότι κάθε περιφέρεια πρέπει «να εκθέτει τη δική της περίπτωση» και να χαράσσει τη δική της περιφερειακή στρατηγική βιοοικονομίας.

19. υπογραμμίζει τη σημαντική λειτουργία των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην υλοποίηση και στην ανάπτυξη της βιοοικονομίας.

νομίας. Αναγνωρίζει ότι οι εν λόγω αρχές συμβάλλουν τα μέγιστα στον καθορισμό των κινδύνων και των πιθανών εμποδίων στην επίτοπια εφαρμογή και, συνεπώς, τάσσεται σαφώς υπέρ της ενεργού συμμετοχής τους στη συγκρότηση, την οργάνωση και την υλοποίηση της ομάδας βιοοικονομίας. Ζητά δε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να φανεί αρκετά ευέλικτη και να διευκρινίσει τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των περιφερειακών ή / και εθνικών ομάδων, τον τρόπο επικοινωνίας τους, καθώς και το πώς η περιφερειακή ή / και τοπική πείρα θα αξιοποιηθεί από την ομάδα βιοοικονομίας της ΕΕ.

20. είναι της άποψης ότι η επιτυχία της μετάβασης στη βιοοικονομία εξαρτάται από την ενεργό συμμετοχή της κοινωνίας πολιτών στις διαδικασίες σχεδιασμού και εφαρμογής και, άρα υπογραμμίζει τη σημασία που έχει η ενημέρωση του κοινού. Παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναδείξει τη σχέση των επιστημών με την κοινωνία και τη χάραξη πολιτικής, καθώς και τη σημασία του ρόλου των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε αυτή τη μετάβαση.

21. πιστεύει ότι η μετάβαση στη βιοοικονομία θα τελεσφορήσει μόνο σε μια κοινωνία «βιολογικής» παραγωγής και άρα θεωρεί ότι οι ΜΚΟ, μαζί με τις οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών, πρέπει να δραστηριοποιηθούν περαιτέρω στα πρώτα στάδια της μετάβασης και να εκπροσωπούνται στις προαναφερθείσες ομάδες.

22. επισημαίνει τις δυνατότητες που προσφέρει η βιοοικονομία για την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στην ΕΕ. Προς τούτο απαιτούνται εργαζόμενοι υψηλής εξειδίκευσης που θα αναζητούν καινοτόμες λύσεις και θα αναπτύξουν τη βάση των γνώσεων στην οποία θα θεμελιωθεί η βιοοικονομία. Τονίζει επίσης ότι οι εξελίξεις που άπτονται της βιοοικονομίας πρέπει να ενσωματωθούν στη διδακτέα ύλη τόσο της βασικής όσο και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσω κύκλων σπουδών και επιμορφωτικών προγραμμάτων με γνωστικό αντικείμενο τη γεωργία, τη χημεία και τα τρόφιμα. Ωστόσο, η εκπαίδευση εμπίπτει στις αρμοδιότητες των κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 165 ΣΛΕΕ και ως εκ τούτου, δεν μπορούν να θεσπιστούν απαιτήσεις σε αυτόν τον τομέα σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

23. πιστεύει ότι η συνεργασία στη βάση του υποδείγματος του τριπλού έλικα είναι αναγκαία για την επίτευξη της καινοτομίας και για την αξιοποίηση της γνώσης στη βιοοικονομία. Το υπόδειγμα του τριπλού έλικα απαιτεί επίσης εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη με στόχο την εύρυθμη λειτουργία των περιφερειακών οικοσυστημάτων καινοτομίας. Ο τομέας ωφελείται βέβαια από την ευρεία και θετική συμμετοχή των πολιτών και ως εκ τούτου είναι πρωτοπόρος στην Ευρώπη σε ό,τι αφορά την έρευνα υψηλής έντασης με γνώμονα παράλληλα την καινοτομική δραστηριότητα των χρηστών.

Μια ουσιαστική βιοοικονομία στην εσωτερική αγορά και στις παγκόσμιες αγορές

24. τονίζει τη σημασία των συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα για την ταχύτερη μετάβαση στη βιοοικονομία. Φρονεί ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη μετουσίωση της επιστημονικής έρευνας σε πρακτικές εφαρμογές και στην εισαγωγή της στην αγορά με τη μορφή νέων προϊόντων ή τεχνικών. Η συμβολή των περιφερειακών ΜΜΕ στην καινοτομία είναι άκρως σημαντική και επομένως πρέπει να στηριχθούν με δραστικό και συγκροτημένο τρόπο οι δραστηριότητες στον τομέα αυτόν.

25. θεωρεί ότι πρέπει να διευκολυνθεί η πρόσβαση των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση μέσω επενδύσεων σε νέες επιχειρήσεις, σε επιχειρηματικά κεφάλαια, μέσω της στήριξης της μεταφοράς τεχνολογίας, της απλοποίησης της οικείας νομοθεσίας και της αξιοποίησης της γνώσης στο πεδίο της βιοοικονομίας. Επίσης, η ΕτΠ εισηγείται τη συγκρότηση μιας ομάδας ΜΜΕ η οποία θα λειτουργεί ως σύμβουλος της ομάδας βιοοικονομίας και θα μεριμνά για την εφαρμογή μιας προσέγγισης προσανατολισμένης στις επιχειρήσεις·

26. εκφράζει την ανησυχία της γιατί, στην παρούσα πολιτική και οικονομική συγκυρία στην ΕΕ, δεν στηρίζεται η χρήση της βιομάζας ως (πρώτης) ύλης·

27. τονίζει ότι η μετάβαση στη βιοοικονομία πρέπει να μην αντιβαίνει στην πραγμάτωση της εσωτερικής αγοράς και στην εμπορική πολιτική·

Περιφερειακά παραδείγματα και χρηματοδοτικά μέσα

28. επιδοκιμάζει την ανάδειξη ενωσιακών δικτύων περιφερειών και συμπράξεων στο πεδίο της βιοοικονομίας με χαρακτηριστικά παραδείγματα τη συνεργασία Φλάνδρας-ΝΔ Κάτω Χωρών, τη ΒΔ Γαλλία, το γερμανικό κρατίδιο της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας, την περιφέρεια Ελσίνκι (Φινλανδία), τη Στυρία (Αυστρία) και τις πρωτοβουλίες της Σουηδίας, της Εσθονίας και της Ουγγαρίας. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να στηρίξει αυτά τα δίκτυα και τις συμπράξεις με σκοπό την περαιτέρω ανταλλαγή πείρας, την επεξεργασία προτάσεων για κοινά έργα με άλλες περιφέρειες, καθώς και τη συμμετοχή τους στην ομάδα βιοοικονομίας. Συν τοις άλλοις, η ΕτΠ τονίζει τη σημασία που έχει η αμοιβαία μαθητεία όσον αφορά τη σύσταση επενδυτικών ταμείων και τη μεταφορά τεχνολογίας·

29. πιστεύει ότι έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα οι πρωτοβουλίες από τη βάση προς τα άνω για τη δημιουργία μια κοινωνίας βασισμένης στη βιοοικονομία, καθώς και ότι είναι ύψιστης σημασίας η επιλογή μιας προσέγγισης με άξονα τις επιχειρήσεις και τη ζήτηση να συνδυάζεται με μία προσέγγιση με άξονα την εκάστοτε κυβέρνηση·

30. επισημαίνει ότι πρέπει οι περιφέρειες παραγωγής βιομάζας να μπορούν να εκμεταλλευτούν την τεχνολογική καινοτομία και να μην θεωρούνται απλώς ως προμηθευτές βιομάζας. Απαιτείται συνεπώς να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στη μετάδοση τεχνολογίας και στην αξιοποίηση της γνώσης. Πιστεύει ότι οι αστικές και οι αγροτικές περιφέρειες πρέπει να διατηρούν στενές σχέσεις μεταξύ τους για τη μετάδοση της τεχνολογίας και την αξιοποίηση της γνώσης·

31. θεωρεί ότι μέρος των κονδυλίων της ΚΓΠ πρέπει να ενισχύσει, μαζί με τον «Ορίζοντα 2020», την «Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα» στην προσπάθεια να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ της έρευνας και της ανάπτυξης αφ' ενός και των γεωργικών μεθόδων αφ' ετέρου, με στόχο τη διεύρυνση της βάσης των γνώσεων και την αξιοποίησή τους⁽⁶⁾·

⁽⁶⁾ Σχέδιο γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα, CdR 1749/2012 (NAT-V-022).

32. προτείνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διευκολύνει την προβολή και την καταγραφή των βέλτιστων πρακτικών, των συντελούμενων δράσεων και των διαθέσιμων βιο-προϊόντων των περιφερειών και των περιφερειακών συμπράξεων, βασίζομενη σε ήδη υπάρχοντα προγράμματα και αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί όπως το πρόγραμμα ABC-Europe, Cluster-IP, που χρηματοδοτούνται από την ΓΔ Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας⁽⁷⁾, τα προγράμματα Interreg στα πλαίσια της περιφερειακής πολιτικής και οι Περιφέρειες Γνώσης που εντάσσονται στο ΠΠ7⁽⁸⁾, προάγοντας τον πολυταμειακό προγραμματισμό·

33. ενστερνίζεται την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να δεσμεύσει μέρος των κονδυλίων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) για την υλοποίηση έργων με στόχο την προαγωγή μιας οικονομίας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών για τις λιγότερο ανεπτυγμένες, τις ευρισκόμενες σε μεταβατικό στάδιο καθώς και τις «πλουσιότερες» περιφέρειες. Πιστεύει ότι τούτο θα ενισχύσει την ομαλή μετάβαση στην κοινωνία της βιοοικονομίας. Επισημαίνει επίσης τις δυνατότητες των "στρατηγικών έξυπνης ειδικευσης" να βοηθήσουν τις περιφέρειες ώστε να προσεγγίσουν με τρόπο πιο στρατηγικό και σφαιρικό το ζήτημα της βιοοικονομίας·

34. προτείνει να στηριχθούν οι προηγμένες στο πεδίο της βιοοικονομίας περιφέρειες στην προσπάθειά τους να λάβουν τα απαιτούμενα μέτρα στις αλυσίδες προστιθέμενης αξίας της βιοοικονομίας και να συνδέσουν τη δράση τους με αυτή των λιγότερο προηγμένων περιφερειών. Θεωρεί ότι τόσο οι προηγμένες όσο και οι λιγότερο προηγμένες περιφέρειες πρέπει να εγκαθιδρύσουν από κοινού πιλοτικές μονάδες, στις οποίες οι νέες επιχειρήσεις θα μπορούν να δοκιμάζουν νέα προϊόντα σε ένα προστατευμένο περιβάλλον. Κατά την ΕτΠ, ο δρόμος προς την αριστεία οδηγεί στην αποδοτική χρήση των πόρων σε συνδυασμό με τη συνοχή. Τέλος, η ΕτΠ υποστηρίζει πρωτοβουλίες όπως οι Περιφέρειες Γνώσης, οι οποίες αποτελούν χρήσιμο δίαυλο ανταλλαγής γνώσης, συμβάλλουν σημαντικά στην υιοθέτηση και στην αποτελεσματική εφαρμογή της έρευνας, καθώς και στη δημιουργία νέων μορφών συνεργασίας στην έρευνα·

35. είναι πεπεισμένη ότι τόσο οι Κοινότητες Γνώσης και Καινοτομίας (ΚΓΚ) όσο και οι Περιφερειακές Κοινότητες Υλοποίησης και Καινοτομίας (ΠΚΥΚ) μπορούν να δώσουν λύσεις σε μακροπρόθεσμα κοινωνικά ζητήματα, καθώς και να εντοπίσουν και να αξιοποιήσουν νέες ευκαιρίες καινοτομίας στην ΕΕ. Επομένως, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δρομολογήσει μια ΚΓΚ επικεντρωμένη στην βιοοικονομία ενόψει του νέου κύματος ΚΓΚ της περιόδου 2014-2020⁽⁹⁾·

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/biotechnology/index_en.htm και <http://www.europe-innova.eu/web/guest/cluster-cooperation/cluster-innovation-platform>.

⁽⁸⁾ <ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/kbbe/docs/regional-biotech-report.pdf>, http://cordis.europa.eu/fp7/kbbe/library_nl.html

⁽⁹⁾ Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΚΤ), με τις οικείες Κοινότητες Γνώσης και Καινοτομίας (ΚΓΚ) σε διάφορα πεδία, θα εξετάσει το 2014 θέματα που σχετίζονται με τη βιοοικονομία, ιδίως στο πλαίσιο της προτεινόμενης ΚΓΚ «Food4future» (Τρόφιμα για το μέλλον), βλ. COM(2012) 60 final, τα προϊόντα της βιοοικονομίας δεν εξαντλούνται στα είδη διατροφής. Είναι σημαντικό να μην παραληφθεί το στοιχείο των μη τροφίμων ως μέρος της συνολικής αλυσίδας προστιθέμενης αξίας της βιοοικονομίας.

36. δεδομένων των παραπάνω, διαπιστώνει ότι όλοι οι ενδιαφερόμενοι (σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) συναισθάνονται την ανάγκη ανάπτυξης μιας βιοοικονομίας ή μιας οικονομίας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Η επιδίωξη και η ευόδωση αυτού του στόχου προϋποθέτουν τη ρήξη με τον μέχρι τώρα τρόπο σκέψης και δράσης καθότι οι περιφέρειες συντελούν αποφασιστικά στην πρακτική εφαρμογή του, η ΕτΠ προσφέρει τις ειδικές γνώσεις της και δηλώνει πρόθυμη να συνεργαστεί στενά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην προαγωγή, στην επόμενη φάση, της στρατηγικής της βιοοικονομίας στην ΕΕ·

37. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες σε επίπεδο ΕΕ:

α) να αναπτύξει περαιτέρω της στρατηγική της βιοοικονομίας (σε μια τριπλή βάση, όπως προαναφέρθηκε), εστιάζοντας στα ανώτερα στρώματα της πυραμίδας της βιομάζας. Να συγκροτήσει μια ομάδα βιοοικονομίας απαρτιζόμενη από εκπροσώπους του επιχειρηματικού κόσμου, των ερευνητικών και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, καθώς και των δημόσιων αρχών (σε περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο)·

β) να προσεγγίσει με τρόπο σφαιρικό το θέμα της βιοοικονομίας, με γνώμονα και ζητούμενο την πολυταμειακή στρατηγική τόσο σε περιφερειακό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο («Ορίζοντας 2020», Πολιτική συνοχής, ΚΓΠ, Ενέργεια)·

γ) να βοηθήσει τους πολίτες των περιφερειών να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη προαγωγής της βιοοικονομίας και τις ευκαιρίες που αυτή συνεπάγεται·

δ) να βασίσει την σφαιρική προσέγγιση του θέματος της βιοοικονομίας στη θέσπιση προοδευτικής και μη αντιφατικής νομοθεσίας και αντίστοιχων μέτρων (με τη βοήθεια συστημάτων πιστοποίησης, ολοκληρωμένων και ειδικά προσαρμοσμένων προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας σε διάφορες ΓΔ) και να δώσει στις περιφέρειες τη δυνατότητα να επιλέξουν οι ίδιες την κατεύθυνση που θα ακολουθήσουν αναφορικά με τη βιοοικονομία και τις Στρατηγικές Έξυπνης Ειδίκευσης·

καλεί επίσης την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να χαράξει μια ενωσιακή στρατηγική με θέμα:

— την εξειδίκευση και την αξιοποίηση των καινοτομιών στη βιοοικονομία της ΕΕ προκειμένου η τελευταία να παραμείνει ανταγωνιστική σε παγκόσμια κλίμακα·

— την έρευνα και την ανάπτυξη βιομάζας δεύτερης και τρίτης γενιάς·

— τις αλυσίδες προστιθέμενης αξίας (από την παραγωγή πρώτων υλών έως τα τελικά προϊόντα της αγοράς)·

— τα προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας·

38. κρίνει ότι οι περιφέρειες μπορούν να προσφέρουν τα εξής:

α) την καταγραφή και τη διάθεση σε τρίτους πληροφοριών σχετικών με τις βέλτιστες πρακτικές που σχεδιάζουν και εφαρμόζουν επιτυχώς στο πεδίο της βιοοικονομίας, καθώς και την εξέυρεση τρόπων διάδοσής τους σε άλλες περιφέρειες "δρόμος προς την αριστεία"·

β) τη συνδρομή τους στην προσπάθεια δομών τριπλής βάσης και την τροφοδοσία των ομάδων βιοοικονομίας με σχετικό υλικό·

γ) δεδομένης της εγγύτητάς τους στον πολίτη, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να ευαισθητοποιήσουν περαιτέρω το κοινό σε ζητήματα (αναγκαιότητας και ωφελειών) της βιοοικονομίας·

δ) υποστήριξη της προσπάθειας χάραξης του δρόμου προς την αριστεία, διευκολύνοντας και εγκαινιάζοντας τη διαπεριφερειακή συνεργασία των λιγότερο με τις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και επιλέγοντας πολυταμειακές οροσεγγίσεις στα ενωσιακά έργα και προγράμματα.

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

**Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για τη
“γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα”»**

(2013/C 17/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ συνιστά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- να αναγνωρίσει τη σπουδαιότητα του ρόλου των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και των ενδιαφερομένων φορέων στην επιτυχία της ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα·
- να προωθήσει την ενεργό συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στις δομές διακυβέρνησης που έχουν συσταθεί για την ενθάρρυνση και τη διασφάλιση της παρακολούθησης αυτής της πρωτοβουλίας·
- να ορίσει την «αύξηση της παραγωγικότητας» ως «παραγωγή περισσότερων και καλύτερων προϊόντων από λιγότερους πόρους»·
- να επιτρέψει την επιλογή ενός ευρέος φάσματος θεμάτων που αφορούν την πρωτογενή παραγωγή, τη διαχείριση πόρων, τη βιοοικονομία, την αλυσίδα εφοδιασμού, την ποιότητα, την ασφάλεια των τροφίμων και τους καταναλωτές, δεδομένου ότι η ΕΣΚ θα πρέπει να τα συμπεριλάβει στο πεδίο εφαρμογής της·
- να δώσει προτεραιότητα σε προγράμματα καινοτομίας που εξασφαλίζουν τη διατήρηση των γεωργικών δραστηριοτήτων σε όλη την Ευρώπη, διασφαλίζοντας ότι τα προγράμματα αυτά θα προβλέπουν τη διεξαγωγή ερευνητικού έργου που θα είναι ωφέλιμο για τις αγροτικές κτηνοτροφικές περιοχές, τις περιαστικές περιοχές, τις περιοχές που υπόκεινται σε φυσικούς περιορισμούς και τις τοπικές αγροτικές περιοχές·
- να προτιμήσει τις εκ των κάτω προς τα άνω πρωτοβουλίες καινοτομίας των ΜΜΕ αντί των πρωτοβουλιών υπέρ της βιομηχανίας, για να καταστεί δυνατή η αντιμετώπιση της υφιστάμενης ανισομερούς συμμετοχής, η οποία οφείλεται στο γεγονός ότι υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα οργάνωσης και διαφορετικές ικανότητες·
- να συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες για τη βελτίωση της θέσης των παραγωγών του πρωτογενούς τομέα στην παραγωγή τροφίμων, στην επεξεργασία τους και στην αλυσίδα διανομής·
- να επιτρέψει στις επιχειρησιακές ομάδες να κάνουν επίσης χρήση πόρων του ΕΓΤΑΑ για την κάλυψη των αρχικών τους δαπανών, όπως για την ανάπτυξη μιας προσέγγισης που θα τους επιτρέψει να επιλύσουν ένα θέμα τεχνικής ή επιστημονικής φύσεως.

Εισηγήτρια	η κ. Anne BLIEK-DE JONG (NL/ALDE), Μέλος του εκτελεστικού συμβουλίου της επαρχίας Flevoland
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για την «γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα» COM(2012)79 final

I. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Η εμβληματική πρωτοβουλία «Ένωση καινοτομίας» της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

υποστηρίζει τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» για μιαν έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και έχει επίγνωση ότι:

1. για να επιβιώσει του ανταγωνισμού που αναπτύσσεται σε παγκόσμια κλίμακα, η Ευρώπη πρέπει να εντίνει τις προσπάθειές της για να διατηρήσει και να βελτιώσει τη θέση που κατέχει στον τομέα του εμπορίου, την ηγετική της θέση στον τομέα της βιομηχανίας και την αριστεία της επιστημονικής της βάσης·

2. οι ευρωπαϊκές γνώσεις σχετικά με τη βιώσιμη παραγωγή τροφίμων (συμπεριλαμβανομένων των γνώσεων για τη διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων), τις λύσεις ΤΠΕ, την ασφάλεια των τροφίμων, τη γεωργική βιοτεχνολογία, τις τεχνολογίες ανάπτυξης, την προστασία των καλλιεργειών, τους υδάτινους πόρους, τα κατάλοιπα, την ενέργεια, τη διαχείριση των αποβλήτων και την αγροτική κοινωνιολογία είναι ευπρόσδεκτες σε όλο τον κόσμο και έχουν τεράστιες δυνατότητες εμπορίας στις ταχέως αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες αγορές εντός και εκτός της Ευρώπης·

3. για να επιτύχει να παραγάγει αξία από τις γνώσεις αυτές, η Ευρώπη χρειάζεται: 1) πιο καινοτόμες ΜΜΕ προκειμένου να δημιουργήσουν ανάπτυξη και θέσεις εργασίας, 2) αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων, 3) καινοτομία σε όλους τους υφιστάμενους και τους αναδυόμενους τομείς, 4) διεπιστημονικές συνεργασίες για τη δημιουργία καινοτόμων λύσεων, και 5) ενδιαφερόμενα μέρη που επιθυμούν να δοκιμάσουν, να επιβεβαιώσουν και να θέσουν σε ευρεία εφαρμογή πολλά υποσχόμενες λύσεις.

Προκλήσεις στον τομέα της γεωργίας, της ασφάλειας των τροφίμων και των φυσικών πόρων

σημειώνει ότι:

4. ο κόσμος αντιμετωπίζει σήμερα μια σημαντική και διαφορετική σειρά από προκλήσεις: συνεχή αύξηση του πληθυσμού και αύξηση της αγοραστικής δύναμης, με αποτέλεσμα αλλαγές στη διατροφή και αύξηση της ζήτησης πρωτογενών προϊόντων, σε συνδυασμό με απειλές για την παγκόσμια γεωργική παραγωγική ικανότητα εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής·

5. οι προκλήσεις αυτές συνοδεύονται με την απειλή της έλλειψης τροφίμων, ζωοτροφών, ορυκτών καυσίμων, εμπορευμάτων, ινών και γλυκού νερού· με ολοένα μεγαλύτερη υποβάθμιση του εδάφους και απώλεια της βιοποικιλότητας· και με ολοένα μεγαλύτερο κίνδυνο δυσλειτουργίας της χρηματοπιστωτικής αγοράς, πολιτικής αποσταθεροποίησης και ένοπλων συγκρούσεων·

6. η γεωργία και ο επισιτισμός πρέπει στο μέλλον να είναι περισσότερο φειδωλοί στη χρήση εκ μέρους τους των υδάτινων πόρων και των ορυκτών καυσίμων και τη χρήση λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων· να υιοθετούν πιο διαφοροποιημένες και πιο έξυπνες προσεγγίσεις αξιοποιώντας τις συνέργειες μεταξύ αροτραίων καλλιεργειών, κτηνοτροφίας, διαχείρισης των βιολογικών αποβλήτων, ροών καταλοίπων και παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας·

και επισημαίνει ότι:

7. τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν εκφράσει επανειλημμένα έντονο ενδιαφέρον για την προώθηση καινοτομών στη γεωργία μέσω μιας προσεγγίσης που να εφαρμόζεται σε όλη την επικράτεια της Ένωσης, το δε Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 20ής Ιουνίου 2008 είχε ήδη επισημάνει την «την ανάγκη να συνεχιστούν οι εργασίες για την καινοτομία, την έρευνα και την ανάπτυξη της γεωργικής παραγωγής, προκειμένου ιδίως να βελτιωθεί η ενεργειακή της απόδοση, η αύξηση της παραγωγικότητας και η προσαρμοστικότητα της στην αλλαγή του κλίματος»·

8. σε ανάλογα συμπεράσματα κατέληξαν οι γεωργικές οργανώσεις και τα γεωργικά επιμελητήρια· σημειώνει επίσης ότι το ανακοινωθέν των G20 από τις Κάννες υπογραμμίζει ότι έχει ζωτική σημασία να πραγματοποιηθούν επενδύσεις υπέρ της γεωργικής έρευνας και καινοτομίας.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή των Περιφερειών

9. χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής να προωθηθεί η καινοτομία στον γεωργικό τομέα με τη θέσπιση ειδικής Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα και τους δύο βασικούς στόχους της 1) τη στήριξη του γεωργικού τομέα, για να γίνει πιο παραγωγικός και αποτελεσματικός (αντιστρέφοντας, έως το 2020, την πρόσφατη επιβράδυνση της αύξησης της παραγωγικότητας) και 2) την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης της γεωργίας (εξασφαλίζοντας, έως το 2020, την κατάλληλη χρήση της γης)·

10. χαιρετίζει ιδιαίτερα το γεγονός ότι τα τοπικά συστήματα γεωργικών προϊόντων και τροφίμων ελήφθησαν υπόψη κατά τον καθορισμό των θεμάτων που αναφέρονται ως επιλέξιμα για την ανάπτυξη συνεργασίας, όπως η οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ των φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού για τη δημιουργία πλατφορμών εφοδιαστικής με σκοπό την προώθηση των μικρών αλυσίδων εφοδιασμού και των τοπικών αγορών, καθώς και οι δραστηριότητες προώθησης προϊόντων, σε τοπικό πλαίσιο, που συνδέονται με την ανάπτυξη μικρών αλυσίδων εφοδιασμού και των τοπικών αγορών·

11. χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής να διαθέσει 4,5 δισεκατομμύρια ευρώ για την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα της ασφάλειας των τροφίμων, της βιοοικονομίας και της αειφόρου γεωργίας (με βάση το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»).

12. συμφωνεί ότι τα κεφάλαια της ΚΓΠ θα πρέπει, σε συνδυασμό με τα κεφάλαια του προγράμματος-πλαίσου για την έρευνα, να υποστηρίξουν την ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα για να γεφυρωθεί το χάσμα ανάμεσα στον κόσμο της έρευνας και τη γεωργική πρακτική.

13. πιστεύει ότι η μετατόπιση που απαιτεί ο αγροτικός τομέας, επιτακτική λόγω της αυξανόμενης ανάγκης για αποδοτική χρήση των πόρων, θα οδηγήσει πρωτίστως στην παραγωγή περισσότερων τροφίμων με πιο βιώσιμο τρόπο, αλλά και στην παροχή σειράς διαφορετικών κοινωνικών υπηρεσιών και βιοπροϊόντων που σχετίζονται με την υγεία, την αναψυχή, τη χωροταξία, τη διαχείριση των αποβλήτων, τις ζωοτροφές, τις ίνες και την ανανεώσιμη ενέργεια.. Αυτό το ευρύτερο φάσμα θα ωφελήσει τόσο τον τομέα όσο και την κοινωνία, εφόσον διασφαλιστεί κατάλληλη ισορροπία μεταξύ της παραγωγής τροφίμων και μη τροφίμων, ο αγροτικός τομέας εστιάζει στις επαναπροσδιορισμένες προτεραιότητες της ΚΓΠ και οι αρχές είναι συνεπείς στην εφαρμογή αυτών των προτεραιοτήτων.

14. πιστεύει ότι ο επανακαθορισμός του γεωργικού τομέα παρέχει νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες και ευκαιρίες καινοτομίας για την αλυσίδα προστιθέμενης αξίας της Ευρώπης.

15. πιστεύει ότι για τη διασφάλιση της βέλτιστης χρήσης των φυσικών πόρων, είναι απαραίτητη η ύπαρξη ισχυρών αλληλεπιδράσεων μεταξύ των τομέων της γεωργίας, της βιοοικονομίας και της επιστήμης⁽¹⁾ προκειμένου να δημιουργηθεί ένας βιώσιμος και πιο αποδοτικός γεωργικός τομέας. Σε ό,τι αφορά τον ρόλο της γεωργίας στην παραγωγή βιομάζας ως πηγής ενέργειας, πρέπει να δοθεί προσοχή στην ισορροπημένη συνύπαρξη της παραγωγής τροφίμων και της παραγωγής βιομάζας.

II. ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ / ΒΑΣΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Ανησυχίες

υπενθυμίζει ότι:

16. η προσπάθεια να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ της επιστήμης και της πρακτικής είναι ζωτικής σημασίας, αλλά από μόνη της η ύπαρξη της ΕΣΚ δεν λύνει το πολιτιστικό και επαγγελματικό χάσμα ανάμεσα σε δύο εξίσου σημαντικές οπτικές γωνίες: 1) την οπτική γωνία της επιστημονικής κοινότητας, η οποία τείνει να επικεντρώνεται στην αριστεία στην βάση της επιστήμης, στην έρευνα αιχμής και στις μελλοντικές και αναδυόμενες τεχνολογίες, στις δεξιότητες και στην εξέλιξη της σταδιοδρομίας, καθώς και στις ερευνητικές υποδομές· και 2) την οπτική γωνία των επιχειρηματιών και των φορέων χάραξης πολιτικής, οι οποίοι αναζητούν τρόπους για να παραγάγουν αξία από τη γνώση και λύσεις που να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των αναγκών της κοινωνίας και επιχειρηματικές ευκαιρίες. Και οι δύο πλευρές θα χρειαστεί να καταβάλλουν προσπάθειες επικοινωνίας και κίνητρα.

(¹) CdR 1112/2012 – EDUC-V-24 «Καινοτομία για βιώσιμη ανάπτυξη: μια βιοοικονομία για την Ευρώπη».

17. το προτεινόμενο ΕΓΤΑΑ προσφέρει μια σειρά από κίνητρα (όπως προβλέπουν τα άρθρα 15, 16, 18, 20, 33, 36, 46, 53, 61, 62 και 63), αλλά αυτά δεν θα βρουν ανταπόκριση εκτός και εάν κάποιος μεσίτης γνώσης της ΕΣΚ κάνει γνωστές τις δυνατότητες σε επίπεδο κρατών μελών πριν από την ολοκλήρωση της σύναψης συμβάσεων εταιρικής σχέσης και κατά τη διαδικασία κατάρτισης των εθνικών και/ή περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.

18. η ΕΣΚ δεν θα ενσωματωθεί στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, παρά μόνον εάν προβλέπεται εθνική συγχρηματοδότηση για την κάλυψη των διαφόρων σταδίων της διαδικασίας της καινοτομίας: 1) συνεργασία (για τη σύσταση των επιχειρησιακών ομάδων) για την ανάπτυξη επιχειρήσεων (με σκοπό την εφαρμογή ενός καινοτόμου σχεδίου)· 2) μεταφορά γνώσεων και υπηρεσίες παροχής συμβουλών (για την απόκτηση εμπειρίας και την αξιοποίηση των υφιστάμενων ερευνητικών αποτελεσμάτων)· 3) καθιέρωση συστημάτων ποιότητας (για την ενθάρρυνση της παροχής κοινωνικών οφελών και τη βελτίωση των αποτελεσμάτων των επιχειρήσεων)· και 4) πραγματοποίηση επενδύσεων (παροχή οικονομικής στήριξης για την επίτευξη των στόχων, παραγωγικότητα και βιωσιμότητα).

19. μέχρι στιγμής, έχουν δημιουργηθεί πέντε ευρωπαϊκές συμπτώσεις καινοτομίας, για τα ακόλουθα θέματα:

α. ενεργός και υγιής γήρανση, SEC (2011) 1028, που υιοθετήθηκε στις 1.9.2011

β. πρώτες ύλες, COM (2012) 82, που υιοθετήθηκε στις 29.2.2012

γ. γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα, COM (2012) 79, που υιοθετήθηκε στις 29.2.2012

δ. νερό, COM (2012) 216, που υιοθετήθηκε στις 10.5.2012

ε. έξυπνες πόλεις, C (2012) 4701, που υιοθετήθηκε στις 10.7.2012

όλες δε είναι: 1) σημαντικές για τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές, αλλά και, 2) εξαρτώνται από την περιφερειακή διαχείριση, υποστήριξη και χρηματοδότηση για να μπορέσουν να στεφθούν με επιτυχία· ωστόσο, μέχρι σήμερα οι περιφερειακές αρχές δεν έχουν προσκληθεί να συμμετέχουν στη διαδικασία.

Βασικοί παράγοντες για την επιτυχία

επισημαίνει ότι:

20. οι περιφέρειες και οι αγροτικές κοινότητες μπορούν να δραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην καθοδήγηση και τη συγχρηματοδότηση των δράσεων του ΕΓΤΑΑ και των άλλων μέσων για την ενθάρρυνση της καινοτομίας, η δε συμμετοχή τους είναι τώρα απαραίτητη για την προσαρμογή της υποστήριξης στα ειδικά γεωργικά, περιβαλλοντικά και εδαφικά χαρακτηριστικά κάθε επιμέρους περιοχής, πράγμα που θα συμβάλει στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων.

21. οι περιφέρειες και οι αγροτικές κοινότητες θα επιθυμούσαν να έχουν λόγο σχετικά με τις προτεραιότητες ή την εφαρμογή και τις ρυθμίσεις διαχείρισης.

22. η δημιουργία ενός πολυεπίπεδου (ευρωπαϊκού, εθνικού, περιφερειακού) πλαισίου διακυβέρνησης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για μια επιτυχημένη μεταρρύθμιση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής μετά το 2013, συμπεριλαμβανομένης της ΕΣΚ.

23. οι ενδιαφερόμενοι θα κληθούν να αποτελέσουν μια βασική λειτουργική ομάδα που θα συνεχίσει να διερευνά τα κενά γνώσης σε τομείς όπως η τεχνολογία, τα επιχειρηματικά πρότυπα, τα οργανωτικά συστήματα, οι στρατηγικές μάρκετινγκ, οι ανάγκες των καταναλωτών και η εκπαίδευση, και συνεπώς η χρηματοδότηση του ΕΓΤΑΑ θα ήταν γι' αυτούς ευπρόσδεκτη το επόμενο βήμα τους θα είναι, ενδεχομένως, να αναζητήσουν εταίρους για τη δημιουργία μιας διεπιστημονικής ομάδας, προκειμένου να διερευνήσουν τις δυνατότητες της διασυνοριακής συνεργασίας και/ή να διερευνήσουν την υπάρχουσα βάση γνώσεων πριν έλθουν σε επαφή με το δίκτυο Info-Point Europe προκειμένου να ζητήσουν περαιτέρω στήριξη, αλλά το βήμα αυτό δεν θα πρέπει να είναι υποχρεωτικό.

24. ορισμένες πρωτοβουλίες εκ των κάτω προς τα άνω για τη βιωσιμότητα ή την παραγωγικότητα θα μπορούσαν να είναι ευπρόσδεκτες σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, αλλά υπάρχει ακόμη ο κίνδυνος να μην ανταποκρίνονται στην επιλογή των θεμάτων προτεραιότητας, όπως αυτά έχουν καθοριστεί στο Στρατηγικό Σχέδιο Εφαρμογής και στον πολυετή χάρτη πορείας (που δημοσιεύθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο υψηλού επιπέδου μετά από διαβούλευση με τη μόνιμη επιτροπή γεωργικής έρευνας και την επιτροπή αγροτικής ανάπτυξης)· αυτό ωστόσο δεν θα πρέπει να αποτελέσει εμπόδιο στην εξασφάλιση στήριξης, διότι, σε αντίθετη περίπτωση, θα ήταν ιδιαίτερα αποθαρρυντικό για τους συμμετέχοντες και θα δημιουργούσε ρήγμα στο πιο εύλωτο σημείο της διαδικασίας καινοτομίας.

25. η μεστέια γνώσης και καινοτομίας είναι απαραίτητη για την έναρξη μιας διαδικασίας καινοτομίας και την περαιτέρω πρόοδο.

III. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

θα συνιστούσε θερμά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

26. να αναγνωρίσει τη σπουδαιότητα του ρόλου των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και των ενδιαφερομένων φορέων στην επιτυχία της ΕΣΚ για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα.

27. να προωθήσει την ενεργό συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στις δομές διακυβέρνησης που έχουν συσταθεί για την ενθάρρυνση και την διασφάλιση της παρακολούθησης αυτής της πρωτοβουλίας.

28. να καλέσει έναν εκπρόσωπο της Επιτροπής των Περιφερειών να συμμετάσχει στις εργασίες του Διοικητικού Συμβουλίου υψηλού επιπέδου, το οποίο θα χαράξει τη στρατηγική για την ΕΣΚ, και την επιτροπή συντονισμού του ευρωπαϊκού δικτύου αγροτικής ανάπτυξης, ώστε να διασφαλιστεί ότι η πρωτοβουλία εφαρμόζεται λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές ανάγκες των τοπικών και των περιφερειακών αρχών.

29. να υποχρεώσει τα κράτη μέλη να ενσωματώσουν τους διατομεακούς στόχους της ΕΣΚ στη Σύμβαση Σύμπραξης.

30. να ορίσει την «αύξηση της παραγωγικότητας» ως «παραγωγή περισσότερων και καλύτερων προϊόντων από λιγότερους πόρους».

31. να επιτρέψει την επιλογή ενός ευρέος φάσματος θεμάτων που αφορούν την πρωτογενή παραγωγή, τη διαχείριση πόρων, τη βιοοικονομία, την αλυσίδα εφοδιασμού, την ποιότητα, την ασφάλεια των τροφίμων και τους καταναλωτές, δεδομένου ότι η ΕΣΚ θα πρέπει να τα συμπεριλάβει στο πεδίο εφαρμογής της.

32. να δώσει προτεραιότητα σε προγράμματα καινοτομίας που εξασφαλίζουν τη διατήρηση των γεωργικών δραστηριοτήτων σε όλη την Ευρώπη, διασφαλίζοντας ότι τα προγράμματα αυτά θα προβλέπουν τη διεξαγωγή ερευνητικού έργου που θα είναι ωφέλιμο για τις αγροτικές κτηνοτροφικές περιοχές, τις περιαστικές περιοχές, τις περιοχές που υπόκεινται σε φυσικούς περιορισμούς και τις τοπικές αγροτικές περιοχές.

33. να προτιμήσει τις εκ των κάτω προς τα άνω πρωτοβουλίες καινοτομίας των ΜΜΕ αντί των πρωτοβουλιών υπέρ της βιομηχανίας, για να καταστεί δυνατή η αντιμετώπιση της υφιστάμενης ανισομερούς συμμετοχής, η οποία οφείλεται στο γεγονός ότι υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα οργάνωσης και διαφορετικές ικανότητες.

34. να δώσει έμφαση στη βιώσιμη γεωργία, στην παραγωγική γεωργία, η οποία έχει πλέον στη διάθεσή της υψηλό επίπεδο τεχνολογίας, με στόχο την αποφυγή της σπατάλης τροφίμων και απωλειών μετά τη συγκομιδή, καθώς και στην καλλιέργεια υπεύθυνης συμπεριφοράς εκ μέρους των καταναλωτών, και βεβαίως στην εντατικοποίηση του όγκου παραγωγής.

35. να επικεντρωθεί στην εξαγωγή και εμπορία της γνώσης και της (βιο)τεχνολογίας της ΕΕ και στη δίκαιη συμμετοχή σε απομακρυσμένες τοπικές (σε μεγάλες πόλεις ή μικρότερης κλίμακας) παραγωγές σε τρίτες χώρες.

36. να συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες για τη βελτίωση της θέσης των παραγωγών του πρωτογενούς τομέα στην παραγωγή τροφίμων, στην επεξεργασία τους και στην αλυσίδα διανομής.

37. να ασκήσει πίεση ώστε στα κριτήρια για την κατάταξη των ιδρυμάτων γνώσης να συμπεριληφθεί «ο βαθμός πρακτικής αξιοποιήσιμότητας των αποτελεσμάτων της έρευνας», πράγμα που θα παράσχει ένα κίνητρο για τους επιστήμονες να καλύψουν το χάσμα καινοτομίας.

38. να διάκειται ευνοϊκά προς τα κορυφαία ευρωπαϊκά δίκτυα των περιφερειών, των ερευνητικών ιδρυμάτων και των ομάδων που εργάζονται για την προώθηση της υψηλής παραγωγικότητας και της αειφόρου γεωργίας, να αναγνωρίσει τον ρόλο των εν λόγω δικτύων και ομάδων και να διευκολύνει τη μεταφορά γνώσεων μεταξύ των επιχειρηματιών τόσο σε τοπικό όσο και σε διαπεριφερειακό επίπεδο.

39. να επιτρέψει στα κράτη μέλη να υποστηρίξουν με χρηματοδοτικούς πόρους του ΕΓΤΑΑ και με πόρους περιφερειακής συγχρηματοδότησης πρώιμες και περιφερειακές δραστηριότητες επιχειρησιακών ομάδων, το έργο των οποίων συνδέεται με τους σκοπούς και τους στόχους της ΕΣΚ, ανεξάρτητα από το κατά πόσον θα έχουν επιτύχει να εξασφαλίσουν επίσης χρηματοδότηση από το δίκτυο της ΕΣΚ, αφού ανταποκρίθουν σε κλήσεις.

40. να δεχθεί ότι οι επιχειρησιακές ομάδες μπορούν να λειτουργούν είτε εντός των συνόρων ενός κράτους μέλους είτε έχοντας μέλη σε διαφορετικά κράτη μέλη και σε τρίτες χώρες.

41. να αναφέρεται σε «αγρότες και οργανώσεις παραγωγών» όταν οι «αγρότες» αναφέρονται ως επιλέξιμοι, ώστε να διευκολυνθούν οι συστάσεις ομάδων·

42. να επιτρέπει στις επιχειρησιακές ομάδες να κάνουν επίσης χρήση πόρων του ΕΓΤΑΑ για την κάλυψη των αρχικών τους δαπανών, όπως για την ανάπτυξη μιας προσέγγισης που θα τους επιτρέψει να επιλύσουν ένα θέμα τεχνικής ή επιστημονικής φύσεως ή να κάνουν χρήση των υπηρεσιών ενός μεσίτη γνώσης·

43. πριν από τη σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου υψηλού επιπέδου, της ομάδας στήριξης/ειδικής ομάδας SHERPA, του γραφείου στήριξης των επιχειρησιακών ομάδων και της γραμματείας που συντάσσει το Στρατηγικό Σχέδιο Εφαρμογής, να αναθέσει σε μια ομάδα επικοινωνίας να προωθήσει τη χρήση: 1) των ΕΣΚ στο πλαίσιο των Εθνικών Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης· 2) των επιλογών που προβλέπει το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» για τη στήριξη: ερευνητικών έργων, έργων πολλαπλών παραγόντων, δράσεων συσπειρώσεων καινοτομίας, μεσιτών καινοτομίας και πόλων καινοτομίας· 3) των μέσων και των επαφών του ΕΣΚ· και 4) ενός εγχειριδίου/οδηγίων για τις τοπικές ομάδες.

Προς τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές:

συνιστά στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές:

44. να υποστηρίξουν τη συμμετοχή στην ΕΣΚ και στον σχετικό προγραμματισμό, στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΓΤΑΑ, και να προετοιμαστούν κατάλληλα για την σύσταση επιχειρησιακών ομάδων·

45. να ενθαρρύνουν τα κράτη μέλη να εξετάσουν με σοβαρότητα την επιτακτική ανάγκη αντιμετώπισης του ζητήματος της παραγωγικότητας, της αποδοτικής χρήσης των πόρων και της βιωσιμότητας και κατά συνέπεια να χρησιμοποιήσουν τουλάχιστον το 10% της συνολικής συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ για την προώθηση της μεταφοράς γνώσεων και καινοτομίας στον τομέα της γεωργίας, της δασοκομίας και των αγροτικών περιοχών·

46. να αυξήσουν την τρέχουσα συμμετοχή τους στο Εθνικό και Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

98Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 29ΗΣ ΚΑΙ 30ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2012

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο»

(2013/C 17/11)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επαναλαμβάνει την πεποίθησή της ότι είναι απαραίτητο ένα Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (ΚΣΠ) για την περίοδο 2014-2020 προκειμένου να επιτευχθεί συντονισμός και συνέργεια μεταξύ των παρεμβάσεων αυτών των Ταμείων και να δοθεί σαφής στρατηγική κατεύθυνση για τις συμβάσεις εταιρικής σχέσης και τα επιχειρησιακά προγράμματα·
- αμφιβάλλει για την ορθότητα του προτεινόμενου χωρισμού των στοιχείων του ΚΣΠ μεταξύ ενός παραρτήματος του κανονισμού περί καθορισμού κοινών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία («γενικός κανονισμός») και μιας πράξης κατ' εξουσιοδότηση με τις ενδεικτικές ενέργειες υψηλής ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας και τις προτεραιότητες για τη συνεργασία. Τάσσεται υπέρ της έγκρισης του ΚΣΠ αποκλειστικά ως παραρτήματος του γενικού κανονισμού·
- φρονεί ότι οι ενδεικτικές ενέργειες υψηλής ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας θα πρέπει να υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τη μορφή μη δεσμευτικής ανακοίνωσής της, όπως συνέβη με τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας 2007-2013·
- υπογραμμίζει ότι στόχος του ΚΣΠ θα πρέπει να είναι η δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για την ομαλή μετάβαση από τη νομοθετική δέσμη στη σύμβαση εταιρικής σχέσης και στα επιχειρησιακά προγράμματα, επισημαίνει δε την ανάγκη μεγαλύτερης διευκρίνισης των μηχανισμών εφαρμογής·
- εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι οι 11 θεματικοί στόχοι που αναφέρονται στην πρόταση γενικού κανονισμού διαφέρουν από τις έξι προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης και τις έξι διαφορετικές προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας, γεγονός που καθιστά εξαιρετικά δύσκολο τον συντονισμό·
- είναι πεπεισμένη για την ανάγκη αποκέντρωσης της επιχειρησιακής διαχείρισης προς το τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο, προκειμένου να αυξηθεί ο συντονισμός και η συμπληρωματικότητα μεταξύ των Ταμείων και να εξασφαλιστεί έτσι μια πραγματικά ολοκληρωμένη προσέγγιση: πολυθεματική, διαμορφούμενη «από τη βάση προς την κορυφή» και βασισμένη στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε τόπου·
- συνιστά ένδερμα την εφαρμογή επιχειρησιακών προγραμμάτων βασισμένων σε περισσότερα του ενός Ταμεία·
- ζητεί ένα σταθερό πλαίσιο προγραμματισμού, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέπεια με την πολυετή προοπτική της πολιτικής για τη συνοχή·
- διερωτάται αν είναι δυνατόν να τροποποιηθεί το ΚΣΠ με πράξη κατ' εξουσιοδότηση.

Γενικός εισηγητής	Ο κ. Marek WOŹNIAK (PL/EPP), Περιφερειάρχης της Wielkopolska
Έγγραφο αναφοράς	Τροποποιημένη πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, τα οποία καλύπτονται από το κοινό στρατηγικό πλαίσιο, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 COM(2012) 496 final, Παράρτημα I

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. επαναλαμβάνει την πεποίθησή της ότι είναι απαραίτητο ένα Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (ΚΣΠ) για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) για την περίοδο 2014-2020, προκειμένου να επιτευχθεί συντονισμός και συνέργεια μεταξύ των παρεμβάσεων αυτών των Ταμείων και να δοθεί σαφής στρατηγική κατεύθυνση για τις συμβάσεις εταιρικής σχέσης και τα επιχειρησιακά προγράμματα·

2. υπενθυμίζει τις πολιτικές συστάσεις που εκπόνησε στη γνωμοδότησή της για τον γενικό κανονισμό και τονίζει ότι, λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΚΣΠ πρόκειται να υιοθετηθεί ως προσάρτημα στον γενικό κανονισμό, το στρατηγικό όραμα και οι στόχοι θα πρέπει να υποδεικνύονται σε αυτόν, ενώ το ΚΣΠ θα πρέπει να θεωρείται ως ο κύριος μηχανισμός εφαρμογής·

3. αμφιβάλλει για την ορθότητα του προτεινόμενου χωρισμού των στοιχείων του ΚΣΠ μεταξύ ενός παραρτήματος του κανονισμού περί καθορισμού κοινών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία («γενικός κανονισμός») ⁽¹⁾ και μιας πράξης κατ' εξουσιοδότηση με τις ενδεικτικές ενέργειες υψηλής ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας και τις προτεραιότητες για τη συνεργασία. Τάσσεται υπέρ της έγκρισης του ΚΣΠ αποκλειστικά ως παραρτήματος του γενικού κανονισμού. Υπενθυμίζει ότι οι πράξεις κατ' εξουσιοδότηση πρέπει να περιορίζονται στα μη ουσιώδη στοιχεία των βασικών νομοθετικών πράξεων, ενώ όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με το ΚΣΠ, όντως εκ φύσεως στρατηγικά, έχουν θεμελιώδη/ουσιώδη σημασία για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές. Για τις πράξεις κατ' εξουσιοδότηση δεν προβλέπεται διαβούλευση με την ΕΠ, ενώ το ΚΣΠ αποτελεί τομέα υποχρεωτικής διαβούλευσης σύμφωνα με το άρθρο 177 της ΣΛΕΕ·

4. φρονεί ότι το ΚΣΠ πρέπει να εγκριθεί από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και να υποβληθεί σε ενδεχόμενη αναθεώρηση μόνο σε περίπτωση ριζικών αλλαγών στην κοινωνικο-οικονομική κατάσταση της ΕΕ. Διερωτάται, συνεπώς, αν είναι δυνατόν να τροποποιηθεί το Παράρτημα I με πράξη κατ' εξουσιοδότηση·

5. φρονεί ότι οι ενδεικτικές ενέργειες υψηλής ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας θα πρέπει να υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τη μορφή μη δεσμευτικής ανακοίνωσής της, όπως συνέβη με τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας 2007-2013 (COM(2005) 299 τελικό)·

6. υπογραμμίζει ότι τα Ταμεία του ΚΣΠ θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη στήριξη μέσω για την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και την πραγματοποίηση επενδύσεων που θα μειώσουν τις αναπτυξιακές ανισότητες ανάμεσα στα κράτη μέλη, καθώς και μεταξύ αλλά και εντός των περιφερειών. Ζητεί δε να ληφθούν ως κατευθυντήρια αρχή οι υποχρεώσεις που προβλέπονται από τη Συνθήκη·

7. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι οι προτάσεις που θα περιλαμβάνονται στο ΚΣΠ θα εφαρμόζονται σύμφωνα με τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 11 της πρότασης γενικού κανονισμού, κατά το οποίο το ΚΣΠ πρέπει να αντιμετωπίσει τις σημαντικότερες εδαφικές προκλήσεις. Επισημαίνει δε ότι οι προτάσεις που θα παρουσιαστούν στο ΚΣΠ θα πρέπει να περιλαμβάνουν σαφείς αναφορές στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και στις περιοχές με ιδιαίτερα εδαφικά χαρακτηριστικά, όπως είναι οι ορεινές ή οι απόκεντρες περιοχές, οι βιομηχανικές περιοχές που τελούν υπό μετάβαση, τα νησιά, οι περιοχές με μεγάλη διασπορά του πληθυσμού και οι αραιοκατοικημένες περιοχές, για τις οποίες απαιτούνται ειδικοί τύποι παρεμβάσεων·

8. επικροτεί την αναφορά στην ανάγκη συμμετοχής περιφερειακών και τοπικών εταίρων ως προϋπόθεσης για την επίτευξη των πολιτικών στόχων. Πιστεύει ότι θα διευκολυνθεί έτσι η εφαρμογή μιας προσέγγισης της εδαφικής ανάπτυξης που διαμορφώνεται «από τη βάση προς την κορυφή»·

(¹) COM(2012) 496 final.

9. ζητεί να διαδραματίζει τελικά το ΚΣΠ, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, ρόλο διασαφήνισης και ακριβέστερου προσδιορισμού της λογικής των παρεμβάσεων των Ταμείων κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού, διατηρώντας ταυτόχρονα τη δυνατότητα προσαρμογής των παρεμβάσεων των προγραμμάτων στις ιδιαίτερες καταστάσεις, ανάγκες και δυνατότητες κάθε κράτους μέλους και περιφέρειας. Το ΚΣΠ θα πρέπει να παρέχει ένα ενδεικτικό πλαίσιο για τις συμβάσεις εταιρικής σχέσης και τα επιχειρησιακά προγράμματα που καταρτίζει κάθε κράτος μέλος, επιτρέποντας έτσι στα κράτη μέλη και στις τοπικές και τις περιφερειακές τους αρχές να αντιδρούν ανεξάρτητα στις αναπτυξιακές προκλήσεις, ιδίως σε σχέση με τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Υπογραμμίζει ότι στόχος του ΚΣΠ θα πρέπει να είναι η δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για την ομαλή μετάβαση από τη νομοθετική δέσμη στη σύμβαση εταιρικής σχέσης και στα επιχειρησιακά προγράμματα.

10. επισημαίνει την ανάγκη μεγαλύτερης διευκρίνισης των μηχανισμών εφαρμογής·

11. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι οι 11 θεματικοί στόχοι που αναφέρονται στην πρόταση γενικού κανονισμού διαφέρουν από τις έξι προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης και τις έξι διαφορετικές προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας, γεγονός που καθιστά εξαιρετικά δύσκολο τον συντονισμό·

Εισαγωγή στο παράρτημα που αφορά το ΚΣΠ

12. λυπάται που το ΚΣΠ στερείται στοιχείων σχετικά με τους βασικούς στόχους που θα πρέπει να επιτευχθούν με το ΚΣΠ·

Συνοχή και συνέπεια με την οικονομική διακυβέρνηση της Ένωσης

13. ζητεί σταθερό πλαίσιο προγραμματισμού, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέπεια με την πολυετή προοπτική της πολιτικής για τη συνοχή·

14. πιστεύει ότι μια σημαντική ενέργεια που πρέπει να γίνει εξ αρχής, π.χ. κατά την προετοιμασία των συμβάσεων εταιρικής σχέσης και των επιχειρησιακών προγραμμάτων, είναι ο προσδιορισμός κατάλληλων προτεραιοτήτων των προγραμμάτων για το σύνολο της περιόδου 2014-2020. Στο πλαίσιο αυτό, διατηρεί ορισμένες επιφυλάξεις ότι η συνεκτίμηση των ανά χώρα συστάσεων και των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων ενδέχεται να εμποδίσει τον συντονισμένο πολυετή προγραμματισμό των προγραμμάτων σε περιφερειακό επίπεδο·

15. υπενθυμίζει τη γνωμοδότησή της για τον γενικό κανονισμό, όπου απορρίπτει τις προτάσεις να συνδεθεί η πολιτική συνοχής με την τήρηση του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης⁽²⁾, αλλά

προβλέπει τη δυνατότητα τροποποίησης των συμβάσεων εταιρικής σχέσης και των επιχειρησιακών προγραμμάτων με βάση τις συστάσεις που θα προκύψουν από το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο·

16. υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι ο συχνός αναπρογραμματισμός μειώνει την προβλεψιμότητα της διαχείρισης των πόρων και, επομένως, πρέπει να περιορίζεται μόνο στις περιπτώσεις απόλυτης ανάγκης·

Μηχανισμοί συντονισμού μεταξύ των Ταμείων του ΚΣΠ

17. υπογραμμίζει την ανάγκη καλύτερου συντονισμού μεταξύ των Ταμείων του ΚΣΠ, προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων τους και να εξασφαλιστεί η απαραίτητη συνέργεια, στο σημερινό πλαίσιο της δύσκολης δημοσιονομικής κατάστασης και των περιορισμένων οικονομικών πόρων. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα μπορέσει να επιτευχθεί υψηλότερος βαθμός συνέργειας και συμπληρωματικότητας των επενδύσεων της ΕΕ·

18. ζητεί να βρίσκεται η συμπληρωματικότητα στο κέντρο της προσοχής κατά την προετοιμασία του ΚΣΠ. Θα πρέπει να επιδιώκεται η ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης, πολυθεματικής προσέγγισης, που θα συνδέει ενδεικτικές ενέργειες διάφορων Ταμείων, οι οποίες αλληλοσυμπληρώνονται για την επίτευξη του ίδιου στόχου. Λυπάται, ωστόσο, που η Επιτροπή δεν προέβη σε λεπτομερέστερη ανάλυση των δυνατοτήτων συμπληρωματικότητας μεταξύ των διάφορων θεματικών προτεραιοτήτων, των επενδυτικών προτεραιοτήτων που αφορούν περισσότερα Ταμεία του ΚΣΠ, καθώς και μεταξύ ενδεικτικών ενεργειών και επενδυτικών προτεραιοτήτων. Υπογραμμίζει σχετικά ότι το προτεινόμενο έγγραφο για το ΚΣΠ πρέπει να εξασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των πεδίων παρέμβασης των επιμέρους Ταμείων και να αποκλείει τον κίνδυνο επικάλυψων·

19. είναι πεπεισμένη για την ανάγκη αποκέντρωσης της επιχειρησιακής διαχείρισης προς το τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο, προκειμένου να αυξηθεί ο συντονισμός και η συμπληρωματικότητα μεταξύ των Ταμείων και να εξασφαλιστεί έτσι μια πραγματικά ολοκληρωμένη προσέγγιση: πολυθεματική, διαμορφούμενη «από τη βάση προς την κορυφή» και βασισμένη στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε τόπου·

20. συνιστά εντόνως την εφαρμογή επιχειρησιακών προγραμμάτων βασισμένων σε περισσότερα του ενός Ταμεία, πράγμα που θα συμβάλει στη μεγιστοποίηση του θετικού αντικτύπου των παρεμβάσεων της ΕΕ στις περιφέρειες, χάρη στην πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν τα διάφορα περιφερειακά μέσα ανάπτυξης και στην πραγματική υλοποίηση των στρατηγικών κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·

⁽²⁾ Με αυτό εννοείται η διακοπή των πληρωμών και των υποχρεώσεων για τα επιχειρησιακά προγράμματα σε περίπτωση παραβίασης των συστάσεων για την οικονομική διακυβέρνηση της ΕΕ.

21. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη μεγάλη έμφαση που δίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ανάγκη ολοκληρωμένου προγραμματισμού της εδαφικής ανάπτυξης. Επικροτεί τις αναφορές στις «ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις» (ΟΕΕ), τις «ολοκληρωμένες ενέργειες» (ΟΕ) και τα «κοινά σχέδια δράσης» (ΚΣΔ), αλλά λυπάται που δεν παρέχεται περιγραφή αυτών των μέσων ή της έννοιας των «ολοκληρωμένων ενεργειών» στον γενικό κανονισμό και στο παράρτημα που αφορά το ΚΣΠ. Υπογραμμίζει την ανάγκη ακριβούς ορισμού της έννοιας των ΟΕ ως μέσου που επιτρέπει την ολοκλήρωση της χρηματοδότησης με άλλους τομείς πολιτικής και μέσα της ΕΕ·

22. ειδικότερα όσον αφορά τη στρατηγική αστικής ανάπτυξης, πρώην άρθρο 7 του Κανονισμού ΕΤΠΑ, τονίζει τη σημασία της καινοτομίας για τους πόρους που διατίθενται σε ολοκληρωμένες δράσεις αστικής ανάπτυξης των πόλεων, που πρέπει να υλοποιηθεί με τη μορφή των «ολοκληρωμένων εδαφικών επενδύσεων» (ΟΕΕ), και εκφράζει τη λύπη της διότι το ρυθμιστικό πλαίσιο δεν καθορίζει σαφώς ότι, σε αυτή την περίπτωση, την ευθύνη για τη διαχείριση και την εφαρμογή των «ολοκληρωμένων εδαφικών επενδύσεων» (ΟΕΕ) έχουν άμεσα οι δημοτικές αρχές·

23. φρονεί ότι πρέπει να διατηρηθεί ο τοπικός χαρακτήρας της ανάπτυξης που καθοδηγείται από τις τοπικές κοινότητες·

24. όπως και στη γνωμοδότησή της σχετικά με την «Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων», υπογραμμίζει τον ολιστικό χαρακτήρα της τοπικής ανάπτυξης που επικεντρώνεται στις προκλήσεις και το δυναμικό του κάθε τύπου περιφέρειας, όπως των αστικών, των αγροτικών, των περιαιστικών και των λειτουργικών περιοχών. Εφιστά την προσοχή στη δυνατότητα αξιοποίησης της τοπικής ανάπτυξης που καθοδηγείται από τις τοπικές κοινότητες για την επίτευξη και των 11 θεματικών στόχων του στρατηγικού πλαισίου, ανάλογα με τις τοπικές ανάγκες·

Συντονισμός των Ταμείων του ΚΣΠ με άλλες πολιτικές και μέσα της ΕΕ

25. επικροτεί την αναφορά στην ανάγκη συντονισμού με άλλες πολιτικές και μέσα της ΕΕ που δεν εμπίπτουν στο ΚΣΠ. Θα μπορέσει έτσι να επιτευχθεί στενότερη διασύνδεση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και της πολιτικής για τη συνοχή με τις τομεακές πολιτικές της ΕΕ σε ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό επίπεδο. Πιστεύει, ειδικότερα, ότι θα μπορέσει έτσι να εξορθολογιστεί η διαχείριση και να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των υλοποιούμενων προγραμμάτων·

26. ζητεί ακριβέστερο προσδιορισμό των μηχανισμών συντονισμού και παροχή κατευθυντήριων γραμμών για τις πολιτικές και τα μέσα της ΕΕ που συνδέονται με το ΚΣΠ, ιδίως στο επίπεδο της ΕΕ. Υπενθυμίζει ότι τα περισσότερα από αυτά τα μέσα είναι κεντρικά διαχειριζόμενα· επομένως, πέραν του ρόλου των κρατών μελών, πρέπει να υπογραμμιστεί και η συνυπευθυνότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής·

27. επικροτεί την προσθήκη στο σχέδιο του παραρτήματος ενός καταλόγου των συναφών τομέων πολιτικής και μέσων/προγραμμάτων

των της ΕΕ, ο οποίος συμπεριλαμβάνει τα προγράμματα «Ορίζοντας 2020», ΝΕΡ, COSME, LIFE, ERASMUS για όλους, το πρόγραμμα για την κοινωνική αλλαγή και καινοτομία, τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη», τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Γειτονίας, τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης·

28. επικροτεί την έμφαση που δίδεται στη σύνδεση μεταξύ των Ταμείων του ΚΣΠ και του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέλυσε περαιτέρω τις κατευθυντήριες γραμμές, προτείνοντας να υποστηρίζονται από τα Ταμεία του ΚΣΠ στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης βασισμένες σε ενέργειες που βαίνουν προς αμφότερες τις κατευθύνσεις του προγράμματος: «ανάντη» προς την ανάπτυξη ικανοτήτων και «κατάντη» προς την αξιοποίηση και άμεση διάδοση στην αγορά των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας·

29. επικροτεί τη σύσταση να μπορούν τα Ταμεία του ΚΣΠ να συγχρηματοδοτούν εταιρικές σχέσεις μεταξύ των τομέων της εκπαίδευσης, των επιχειρήσεων και της έρευνας και να συντονίζονται αυτές οι δράσεις με διεθνείς εταιρικές σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με τη μορφή «συμμαχιών γνώσης» και «τομεακών συμμαχιών δεξιοτήτων», οι οποίες θα μπορούν να λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα «Erasmus για όλους»·

30. επικροτεί την προσθήκη της δυνατότητας χρήσης των Ταμείων του ΚΣΠ για τη συμπλήρωση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», π.χ. μέσω ζυζυγιών δεύτερου ή τρίτου επιπέδου με τις υποδομές προτεραιότητας της ΕΕ·

31. υπενθυμίζει τη γνωμοδότηση που έχει εκπονήσει για το πρόγραμμα LIFE και συμφωνεί ότι το πρόγραμμα αυτό διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο στην κινητοποίηση σημαντικά περισσότερων πόρων του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του Ταμείου Συνοχής για περιβαλλοντικούς στόχους. Η ΕτΠ υποστηρίζει τα «ολοκληρωμένα έργα» του LIFE, τα οποία παρουσιάζονται ως έργα νέας, ανώτερης κατηγορίας·

32. τονίζει την ανάγκη ενίσχυσης του συντονισμού μεταξύ των εξωτερικών μέσων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας, του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, ιδίως για τις περιφέρειες που συνορεύουν με χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και της Ένωσης για τη Μεσόγειο και για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της ΕΕ που συνορεύουν με χώρες ΑΚΕ·

Συντονισμός με δραστηριότητες συνεργασίας

33. επισημαίνει, όπως και στη γνωμοδότησή της για την πρόταση γενικού κανονισμού, ότι δεν δικαιολογείται η ένταξη της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας στο περιεχόμενο των συμβάσεων εταιρικής σχέσης. Γι' αυτό, απορρίπτει την υπαγωγή του τμήματος «Προτεραιότητες της συνεργασίας» στο πεδίο εφαρμογής της πράξης κατ' εξουσιοδότηση·

34. επικροτεί, αντιθέτως, τη συμπερίληψη του συντομευμένου τμήματος «Συντονισμός της συνεργασίας» στο παράρτημα που αφορά το ΚΣΠ.

35. επισημαίνει ότι θα ήταν σκόπιμο να διευρυνθεί η διεθνής εδαφική συνεργασία στο πλαίσιο του ΕΚΤ, ώστε να περιλάβει και τη διαπεριφερειακή και τη διασυνοριακή συνεργασία.

36. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη συνεκτίμηση της μακροπεριφερειακής διάστασης και τονίζει τη σημασία που δίνεται στο πλαίσιο του μέσου για την εδαφική συνεργασία στην επίτευξη των στόχων των μακροπεριφερειακών στρατηγικών.

Οριζόντιες αρχές και εγκάρσιοι στόχοι πολιτικής

37. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη συμπερίληψη των αρχών της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και της εταιρικής σχέσης στις οριζόντιες αρχές του ΚΣΠ, σύμφωνα με τη σύσταση που είχε διατυπώσει για το άρθρο 5 της πρότασης γενικού κανονισμού.

38. ζητεί να εφαρμόζεται στην πράξη η αρχή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, υπογραμμίζοντας τη σημασία της εφαρμογής μιας ανιούσας προσέγγισης «από τη βάση προς την κορυφή» κατά τη διαδικασία λήψης των αποφάσεων και κατά την προετοιμασία των συμβάσεων εταιρικής σχέσης και των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

39. τάσσεται κατηγορηματικά υπέρ των δράσεων που αποσκοπούν στην προώθηση της ισότητας των φύλων. Δεν θεωρεί, ωστόσο, αποτελεσματικό τον προσδιορισμό νέων, χωριστών οργάνων, ειδικά για τον σκοπό αυτό, στο σύστημα εφαρμογής των Ταμείων. Θα ήταν σκοπιμότερο να εφαρμοστούν διαδικαστικές λύσεις που να

επιτρέπουν την αποτελεσματική εφαρμογή αυτής της αρχής στο πλαίσιο των υφιστάμενων θεσμικών δομών.

40. υπενθυμίζει τις παλαιότερες γνωμοδοτήσεις της για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, στις οποίες επισημαίνεται η έλλειψη ενδιαφέροντος για το ζήτημα της δημογραφικής αλλαγής, και εκφράζει μεγάλη ικανοποίηση για τη συμπερίληψη του ζητήματος αυτού μεταξύ των προτεινόμενων εγκάρσιων στόχων πολιτικής.

Ρυθμίσεις για να αντιμετωπιστούν οι εδαφικές προκλήσεις

41. επικροτεί το γεγονός ότι το ΚΣΠ τονίζει την ανάγκη προσαρμογής των μορφών παρέμβασης στις τοπικές προκλήσεις και δυνατότητες, αλλά αναμένει βαθύτερη ανάλυση και περαιτέρω εργασίες σε αυτό το πεδίο, ώστε τα αποτελέσματα να μπορούν να παράσχουν καθοδήγηση στις αυτοδιοικητικές αρχές.

42. επικροτεί την πρόταση να μεταφράζουν οι συμβάσεις εταιρικής σχέσης στο εθνικό τους πλαίσιο τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο ΚΣΠ. Υπογραμμίζει την ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη οι μονάδες των χαμηλότερων επιπέδων διακυβέρνησης, πράγμα για το οποίο απαιτείται συμμετοχή των αρμόδιων τοπικών και περιφερειακών αρχών.

43. σημειώνει τη δυσκολία που συνεπάγεται η εναρμόνιση του ορισμού των εδαφικών ζωνών στα Ταμεία του ΚΣΠ και προσφέρει την υποστήριξή της προκειμένου να σημειωθεί πρόοδος σε αυτό το ζήτημα. Τονίζει ότι ο ορισμός αυτός αλλάζει ανάλογα με την τομεακή νομοθεσία, πράγμα που δυσχεραίνει τον εντοπισμό των σημαντικότερων εδαφικών προκλήσεων.

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

COM(2012) 496 final

Παράρτημα I, σημείο 3.2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη και οι αρχές διαχείρισης που είναι υπεύθυνες για την υλοποίηση των Ταμείων του ΚΣΠ συνεργάζονται στενά για την προετοιμασία, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της σύμβασης εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων.	Τα κράτη μέλη, <u>οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, εταίρους</u> και οι αρχές διαχείρισης που είναι υπεύθυνες για την υλοποίηση των Ταμείων του ΚΣΠ συνεργάζονται στενά για την προετοιμασία, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της σύμβασης εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων.

Αιτιολογία

Αυτονόητη.

Τροπολογία 2

COM(2012) 496 final

Παράρτημα I, σημείο 3.3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
(...) 2. Τα κράτη μέλη προωθούν την ανάπτυξη των περιφερειακών και υποπεριφερειακών προσεγγίσεων, ιδιαίτερα μέσω της τοπικής ανάπτυξης που καθοδηγείται από τις κοινότητες, αναθέτοντας τη λήψη αποφάσεων και την υλοποίηση σε εταιρική σχέση φορέων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και της κοινωνίας των πολιτών. Η καθοδηγούμενη από την κοινότητα τοπική ανάπτυξη υλοποιείται στο πλαίσιο μιας στρατηγικής προσέγγισης για να εξασφαλιστεί ότι ο «από τη βάση προς την κορυφή» ορισμός των τοπικών αναγκών λαμβάνει υπόψη τις προτεραιότητες που έχουν οριστεί σε υψηλότερο επίπεδο. Συνεπώς, τα κράτη μέλη καθορίζουν την προσέγγιση της καθοδηγούμενης από την κοινότητα τοπικής ανάπτυξης μέσω των Ταμείων του ΚΣΠ και αναφέρουν στις συμβάσεις εταιρικής σχέσης τις κύριες προκλήσεις που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με τον τρόπο αυτό, τους κύριους στόχους και τις προτεραιότητες για την καθοδηγούμενη από την κοινότητα τοπική ανάπτυξη, τους τύπους εδαφών που πρέπει να καλυφθούν, ποιος ιδιαίτερος ρόλος θα δοθεί σε ομάδες τοπικής δράσης όσον αφορά την υλοποίηση στρατηγικών και τον ρόλο που προβλέπεται για τα διάφορα Ταμεία του ΚΣΠ κατά την εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης σε διάφορους τύπους εδαφών, όπως αγροτικές, αστικές και παράκτιες περιοχές και των αντίστοιχων μηχανισμών συντονισμού.	(...) 2. <u>Η καθοδηγούμενη από την κοινότητα τοπική ανάπτυξη υλοποιείται στο πλαίσιο μιας στρατηγικής προσέγγισης για να εξασφαλιστεί ότι ο «από τη βάση προς την κορυφή» ορισμός των τοπικών αναγκών λαμβάνει υπόψη τις προτεραιότητες που έχουν οριστεί σε υψηλότερο επίπεδο. Τα κράτη μέλη προωθούν την ανάπτυξη των περιφερειακών και υποπεριφερειακών προσεγγίσεων, ιδιαίτερα μέσω της τοπικής ανάπτυξης που καθοδηγείται από τις κοινότητες, αναθέτοντας τη λήψη αποφάσεων και την υλοποίηση σε εταιρική σχέση φορέων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και της κοινωνίας των πολιτών. Η καθοδηγούμενη από την κοινότητα τοπική ανάπτυξη υλοποιείται στο πλαίσιο μιας στρατηγικής προσέγγισης για να εξασφαλιστεί ότι ο «από τη βάση προς την κορυφή» ορισμός των τοπικών αναγκών λαμβάνει υπόψη τις προτεραιότητες που έχουν οριστεί σε υψηλότερο επίπεδο. Συνεπώς, τα κράτη μέλη καθορίζουν την προσέγγιση της καθοδηγούμενης από την κοινότητα τοπικής ανάπτυξης μέσω των Ταμείων του ΚΣΠ και αναφέρουν στις συμβάσεις εταιρικής σχέσης τις κύριες προκλήσεις που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με τον τρόπο αυτό, τους κύριους στόχους και τις προτεραιότητες για την καθοδηγούμενη από την κοινότητα τοπική ανάπτυξη, τους τύπους εδαφών που πρέπει να καλυφθούν, ποιος ιδιαίτερος ρόλος θα δοθεί σε ομάδες τοπικής δράσης όσον αφορά την υλοποίηση στρατηγικών και τον ρόλο που προβλέπεται για τα διάφορα Ταμεία του ΚΣΠ κατά την εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης σε διάφορους τύπους εδαφών, όπως αγροτικές, αστικές και παράκτιες περιοχές και των αντίστοιχων μηχανισμών συντονισμού.</u> 3. <u>Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση (ΟΕΕ) είναι ένα μέσο που προβλέπει ολοκληρωμένες ρυθμίσεις παροχής για επενδύσεις στο πλαίσιο περισσότερων του ενός αξόνων προτεραιότητας ενός ή περισσότερων επιχειρησιακών προγραμμάτων. Η χρηματοδότηση από διάφορους άξονες προτεραιότητας και διάφορα προγράμματα μπορεί να συγκεντρωθεί σε μία ενιαία στρατηγική επενδύσεων για ένα συγκεκριμένο έδαφος ή μια λειτουργική περιοχή. Το μέσο αυτό μπορεί να λάβει τη μορφή ολοκληρωμένης στρατηγικής για αστική ανάπτυξη, αλλά και για διακοινοτική συνεργασία στις αγροτικές περιοχές. Δίνει τη δυνατότητα στις αρχές διαχείρισης να αναθέσουν την εκτέλεση τμημάτων των διαφόρων αξόνων προτεραιότητας σε μία τοπική αρχή, ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι επενδύσεις αναλαμβάνονται κατά τρόπο συμπληρωματικό. Στο εσωτερικό μιας ΟΕΕ ορισμένα στοιχεία μπορούν να υλοποιηθούν με τοπική ανάπτυξη που καθοδηγείται από την τοπική κοινότητα και να συνδυαστούν έτσι οι δύο προσεγγίσεις.</u> 4. <u>Ολοκληρωμένη ενέργεια (ΟΕ) είναι ένα έργο, σύμβαση, δράση ή ομάδα έργων που λαμβάνει στήριξη από ένα ή περισσότερα Ταμεία του ΚΣΠ και από άλλα μέσα της Ένωσης. Υπόκειται στον όρο ότι μια συγκεκριμένη δαπάνη δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί δύο φορές από τα Ταμεία του ΚΣΠ ή άλλο μέσο της Ένωσης.</u>

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
	<u>5. Κοινό σχέδιο δράσης (ΚΣΔ) είναι μια ενέργεια που εφαρμόζεται μέσω προσέγγισης με βάση το αποτέλεσμα, προκειμένου να επιτευχθούν ειδικοί στόχοι που έχουν συμφωνηθεί από κοινού μεταξύ του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και της Επιτροπής. Μπορεί να αποτελεί τμήμα ενός ή περισσότερων επιχειρησιακών προγραμμάτων, συμβάλλοντας έτσι στην καλύτερη ολοκλήρωση των διαφόρων Ταμείων του ΚΣΠ για την επίτευξη ενός κοινού στόχου.</u> <u>6. Κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα (ΚΕΠ) είναι ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα που συνδυάζει στήριξη από περισσότερα Ταμεία του ΚΣΠ.</u> <u>7. Τα κράτη μέλη προωθούν τη χρήση τοπικής ανάπτυξης καθοδηγούμενης από την τοπική κοινότητα, ολοκληρωμένων εδαφικών επενδύσεων, ολοκληρωμένων ενεργειών, κοινών σχεδίων δράσης και κοινών επιχειρησιακών προγραμμάτων, αναφέροντας στις συμβάσεις εταιρικής σχέσης τις κυριότερες προκλήσεις που πρόκειται να αντιμετωπιστούν με αυτόν τον τρόπο, τους κύριους στόχους και τις βασικές προτεραιότητες αυτών των μέσων, τους τύπους των εδαφών που θα καλυφθούν, τον συγκεκριμένο ρόλο που θα ανατεθεί στις τοπικές ομάδες δράσης κατά την εφαρμογή των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης, τον ρόλο που προβλέπεται για τα διάφορα Ταμεία του ΚΣΠ στους διάφορους τύπους εδαφών (αγροτικές, αστικές, παράκτιες περιοχές κλπ.) και τους αντίστοιχους μηχανισμούς συντονισμού.</u>

Αιτιολογία

Βλ. σημείο 21 της γνωμοδότησης.

Τροπολογία 3

COM(2012) 496 final

Παράρτημα 1 - Να προστεθεί νέο σημείο μετά το σημείο 3.3.2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
	<u>3. Όταν μια «ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση» σύμφωνα με το άρθρο 99 της πρότασης γενικού κανονισμού για τα διαρθρωτικά ταμεία, αφορά μια στρατηγική βιώσιμη αστικής ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο 7 της πρότασης κανονισμού για το ΕΤΠΑ, η διαχείριση και η υλοποίηση της εν λόγω ολοκληρωμένης επένδυσης πρέπει να ανατίθεται άμεσα στις δικαιούχους δημοτικές αρχές.</u>

Αιτιολογία

Το κείμενο μετατρέπει σε νομοθετική διάταξη το σημείο 22 της γνωμοδότησης, με στόχο να υπογραμμίσει την καινοτομία της ανάθεσης της διαχείρισης και της εφαρμογής των ΟΕΕ στις δημοτικές αρχές, όπως ήδη προβλέπεται στο άρθρο 7 του κανονισμού ΕΤΠΑ και στο άρθρο 99 του γενικού κανονισμού.

Τροπολογία 4COM(2012) 496 *final*

Παράρτημα I, σημείο 4.4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, κατά περίπτωση, ότι η χρηματοδότηση από τα Ταμεία του ΚΣΠ συντονίζεται με τη στήριξη από το πρόγραμμα NER 300 (...)	Τα κράτη μέλη <u>και η Επιτροπή</u> εξασφαλίζουν, κατά περίπτωση, ότι η χρηματοδότηση από τα Ταμεία του ΚΣΠ συντονίζεται με τη στήριξη από το πρόγραμμα NER 300 (...)

Αιτιολογία

Βλ. σημείο 26 της γνωμοδότησης.

Τροπολογία 5COM(2012) 496 *final*

Παράρτημα I, σημείο 4.5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
1. Τα κράτη μέλη, όταν είναι δυνατόν, επιδιώκουν να αξιοποιήσουν συνέργειες με τα ενωσιακά μέσα πολιτικής (τόσο τα χρηματοδοτικά όσο και τα μη χρηματοδοτικά) που εξυπηρετούν το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, την προστασία του περιβάλλοντος και την αποδοτικότητα των πόρων.	1. Τα κράτη μέλη <u>και η Επιτροπή</u> , όταν είναι δυνατόν, επιδιώκουν να αξιοποιήσουν συνέργειες με τα ενωσιακά μέσα πολιτικής (τόσο τα χρηματοδοτικά όσο και τα μη χρηματοδοτικά) που εξυπηρετούν το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, την προστασία του περιβάλλοντος και την αποδοτικότητα των πόρων.
2. Τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση, εξασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα και το συντονισμό με το LIFE, ειδικότερα με τα ολοκληρωμένα έργα στους τομείς που αφορούν τη φύση, το νερό, το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.	2. Τα κράτη μέλη <u>και η Επιτροπή</u> , κατά περίπτωση, εξασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα και το συντονισμό με το LIFE, ειδικότερα με τα ολοκληρωμένα έργα στους τομείς που αφορούν τη φύση, το νερό, το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Αιτιολογία

Βλ. σημείο 26 της γνωμοδότησης.

Τροπολογία 6COM(2012) 496 *final*

Παράρτημα I, σημείο 4.6.1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη επιδιώκουν να χρησιμοποιούν τα Ταμεία του ΚΣΠ για την ενσωμάτωση εργαλείων και μεθόδων που αναπτύσσονται και δοκιμάζονται επιτυχώς στο πλαίσιο του προγράμματος «Erasmus για όλους».	Τα κράτη μέλη <u>και η Επιτροπή</u> επιδιώκουν να χρησιμοποιούν τα Ταμεία του ΚΣΠ για την ενσωμάτωση εργαλείων και μεθόδων που αναπτύσσονται και δοκιμάζονται επιτυχώς στο πλαίσιο του προγράμματος «Erasmus για όλους».

Αιτιολογία

Βλ. σημείο 26 της γνωμοδότησης.

Τροπολογία 7

COM(2012) 496 final

Παράρτημα I, σημείο 4.9.2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
2. Για την υποστήριξη της αποτελεσματικότερης εδαφικής ολοκλήρωσης, τα κράτη μέλη προσπαθούν να αξιοποιήσουν συνέργειες μεταξύ δραστηριοτήτων εδαφικής συνεργασίας στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας, ιδίως για διασυνοριακές δραστηριότητες συνεργασίας. Τα κράτη μέλη μεριμνούν επίσης, όπου ενδείκνυται, να εξασφαλίζουν ότι οι υφιστάμενες δραστηριότητες συνδέονται με τους νεοσυσταθέντες ευρωπαϊκούς ομίλους εδαφικής συνεργασίας, με ιδιαίτερη έμφαση στο συντονισμό και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.	2. Για την υποστήριξη της αποτελεσματικότερης εδαφικής ολοκλήρωσης, τα κράτη μέλη προσπαθούν να αξιοποιήσουν συνέργειες μεταξύ δραστηριοτήτων εδαφικής συνεργασίας στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας, <u>του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης</u>, ιδίως για διασυνοριακές δραστηριότητες συνεργασίας. Τα κράτη μέλη μεριμνούν επίσης, όπου ενδείκνυται, να εξασφαλίζουν ότι οι υφιστάμενες δραστηριότητες συνδέονται με τους νεοσυσταθέντες ευρωπαϊκούς ομίλους εδαφικής συνεργασίας, με ιδιαίτερη έμφαση στο συντονισμό και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.

Αιτιολογία

Βλ. σημείο 32 της γνωμοδότησης.

Τροπολογία 8

COM(2012) 496 final

Παράρτημα I, σημείο 6.3.2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη συμμετοχή των αρμόδιων φορέων που είναι αρμόδιοι για την προώθηση της ισότητας των φύλων, την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προσβασιμότητα στην εταιρική σχέση και διασφαλίζουν κατάλληλες δομές σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές για την παροχή συμβουλών σχετικά με την ισότητα των φύλων, την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προσβασιμότητα προκειμένου να παρέχουν την αναγκαία εμπειρογνωμοσύνη στην προετοιμασία, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των Ταμείων του ΚΣΠ. Η σύνθεση των επιτροπών παρακολούθησης πρέπει να είναι ισόρροπη από άποψη συμμετοχής ανδρών και γυναικών και μεταξύ των καθηκόντων τους να περιλαμβάνονται γνώσεις/αρμοδιότητες σχετικές με θέματα των φύλων.	Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη συμμετοχή <u>στην εταιρική σχέση, στο πλαίσιο των υφιστάμενων εθνικών δομών</u>, των αρμόδιων φορέων που είναι αρμόδιοι για την προώθηση της ισότητας των φύλων, την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προσβασιμότητα στην εταιρική σχέση και διασφαλίζουν κατάλληλες δομές σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές για την παροχή συμβουλών, προκειμένου να παρέχουν συμβουλές σχετικά με την ισότητα των φύλων, την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προσβασιμότητα, καθώς και προκειμένου να παρέχουν την αναγκαία εμπειρογνωμοσύνη στην προετοιμασία, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των Ταμείων του ΚΣΠ. Η σύνθεση των επιτροπών παρακολούθησης πρέπει να είναι ισόρροπη από άποψη συμμετοχής ανδρών και γυναικών και μεταξύ των καθηκόντων τους να περιλαμβάνονται γνώσεις/αρμοδιότητες σχετικές με θέματα των φύλων.

Αιτιολογία

Βλ. σημείο 39 της γνωμοδότησης.

Τροπολογία 9

COM(2012) 496 final

Παράρτημα I, σημείο 7

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
7.1. Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες προβαίνουν στις ακόλουθες ενέργειες με σκοπό την προετοιμασία των συμβάσεων εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων:	7.1. Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες προβαίνουν στις ακόλουθες ενέργειες με σκοπό την προετοιμασία των συμβάσεων εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
α) Ανάλυση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων και της ικανότητας του κράτους μέλους ή της περιφέρειας, ιδίως σε σχέση με τις βασικές προκλήσεις που προσδιορίστηκαν στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων και στις ειδικές συστάσεις για κάθε χώρα. Οι αρμόδιες αρχές πραγματοποιούν λεπτομερή ανάλυση των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών χαρακτηριστικών·	α) Ανάλυση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων και της ικανότητας του κράτους μέλους ή της περιφέρειας, ιδίως σε σχέση με τις βασικές προκλήσεις που προσδιορίστηκαν <u>στις εκθέσεις της Επιτροπής για την πολιτική συνοχής</u>, στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων και στις ειδικές συστάσεις για κάθε χώρα. Οι αρμόδιες αρχές πραγματοποιούν λεπτομερή ανάλυση των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών χαρακτηριστικών·
β) Μια αξιολόγηση των κυριότερων προκλήσεων που πρέπει να αντιμετωπιστούν ανά περιφέρεια ή κράτος μέλος, ο εντοπισμός των σημείων συμφόρησης και των ελλειψουσών ζευξών, του χάσματος καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης προγραμματισμού και ικανότητας υλοποίησης που παρεμποδίζουν το μακροπρόθεσμο δυναμικό για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Αυτό αποτελεί τη βάση για τον προσδιορισμό των πιθανών τομέων και δραστηριοτήτων για την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων της πολιτικής, τις παρεμβάσεις και τη συγκέντρωση·	β) Μια αξιολόγηση των κυριότερων προκλήσεων που πρέπει να αντιμετωπιστούν ανά περιφέρεια ή κράτος μέλος, ο εντοπισμός των σημείων συμφόρησης και των ελλειψουσών ζευξών, του χάσματος καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης προγραμματισμού και ικανότητας υλοποίησης που παρεμποδίζουν το μακροπρόθεσμο δυναμικό για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Αυτό αποτελεί τη βάση για τον προσδιορισμό των πιθανών τομέων και δραστηριοτήτων για την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων της πολιτικής, τις παρεμβάσεις και τη συγκέντρωση·
γ) Μια εκτίμηση των διατομεακών, των διαδικαιοδοτικών ή των διασυνοριακών προκλήσεων που αφορούν το συντονισμό, ιδίως στο πλαίσιο των μακροπεριφερειακών στρατηγικών και των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες·	γ) <u>Αξιολόγηση των τοπικών ιδιαιτεροτήτων που πρέπει να ληφθούν υπόψη, ήτοι:</u> — <u>του ρόλου των πόλεων, των αγροτικών, αλιευτικών και παράκτιων περιοχών και των περιοχών που αντιμετωπίζουν ειδικά γεωγραφικά ή δημογραφικά προβλήματα·</u> — <u>των ιδιαίτερων προκλήσεων των περιοχών στις οποίες συντελείται βιομηχανική μετάβαση, των εξόχως απόκεντρων περιφερειών, των υπερβόρειων περιοχών που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και των νησιωτικών, διασυνοριακών και ορεινών περιοχών·</u> — <u>των ζευξών υπαίθρου-πόλης όσον αφορά την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας υποδομές και υπηρεσίες και των προβλημάτων στις περιοχές με υψηλή συγκέντρωση κοινωνικά περιθωριοποιημένων κοινοτήτων·</u>
δ) Προσδιορισμός των μέτρων για την επίτευξη καλύτερου συντονισμού μεταξύ των διαφόρων εδαφικών επιπέδων και πηγές χρηματοδότησης με σκοπό μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που θα συνδέει την «Ευρώπη 2020», με τους περιφερειακούς και τοπικούς φορείς·	γδ) Μια εκτίμηση των διατομεακών, των διαδικαιοδοτικών ή των διασυνοριακών προκλήσεων που αφορούν το συντονισμό, ιδίως στο πλαίσιο των μακροπεριφερειακών στρατηγικών και των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες·
7.2. Προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη ο στόχος της εδαφικής συνοχής, τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες εξασφαλίζουν ότι η γενική προσέγγιση για την προώθηση της έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης:	7.2. Προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη ο στόχος της εδαφικής συνοχής, τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες εξασφαλίζουν ότι η γενική προσέγγιση για την προώθηση της έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης:
α) απηχεί το ρόλο των πόλεων, των αγροτικών περιοχών αλιείας και των παράκτιων περιοχών και των περιοχών που αντιμετωπίζουν ειδικά γεωγραφικά ή δημογραφικά προβλήματα·	α) απηχεί το ρόλο των πόλεων, των αγροτικών περιοχών αλιείας και των παράκτιων περιοχών και των περιοχών που αντιμετωπίζουν ειδικά γεωγραφικά ή δημογραφικά προβλήματα·

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
β) λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες προκλήσεις για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, τις υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και τις νησιωτικές, διασυνοριακές και ορεινές περιοχές· γ) αντιμετωπίζει τις ζεύξεις υπαίθρου-πόλης όσον αφορά την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας υποδομές και υπηρεσίες και τα προβλήματα στις περιοχές με υψηλή συγκέντρωση κοινωνικά περιθωριοποιημένων κοινοτήτων.	β) λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες προκλήσεις για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, τις υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και τις νησιωτικές, διασυνοριακές και ορεινές περιοχές· γ) αντιμετωπίζει τις ζεύξεις υπαίθρου-πόλης όσον αφορά την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας υποδομές και υπηρεσίες και τα προβλήματα στις περιοχές με υψηλή συγκέντρωση κοινωνικά περιθωριοποιημένων κοινοτήτων.

Αιτιολογία

Η ΕτΠ επικροτεί την αναφορά των υποχρεώσεων που προβλέπει η Συνθήκη όσον αφορά τον στόχο της εδαφικής συνοχής στο σημείο 7.2, αλλά συνιστά να συμπεριληφθεί αυτή η παράμετρος στις ενέργειες που απαριθμούνται στο σημείο 7.1.

Βρυξέλλες, 29 Νοεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών»

(2013/C 17/12)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- διαπιστώνει ότι τα φαινόμενα απόσπασης εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν διευρυνθεί τα τελευταία χρόνια· τονίζει, παράλληλα, ότι ο αριθμός των αποσπασμένων εργαζομένων παρουσιάζει μεγάλες διακυμάνσεις σε συνάρτηση τόσο με το κράτος μέλος προέλευσης όσο και με το κράτος μέλος προορισμού της απόσπασης·
- με αυτήν την έννοια, θεωρεί ότι επείγει η υιοθέτηση ενός μέσου της ΕΕ σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών, το οποίο θα εναρμονίζει τον έλεγχο της εφαρμογής του και θα επιτρέπει την εξέταση των ουσιαστικών ζητημάτων που προκύπτουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία οδήγησαν σε περιοριστική ερμηνεία της οδηγίας 96/71/ΕΚ·
- εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η παρούσα πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν προβαίνει σε αναθεώρηση ή αναδιατύπωση της οδηγίας 96/71/ΕΚ, και επομένως δεν προσφέρεται για την εξέταση όλων των θεμελιωδών ζητημάτων που εγείρει η νομολογία, και ιδιαίτερα οι αποφάσεις σχετικά με την επέκταση της εφαρμογής των συλλογικών συμβάσεων, την επέκταση του «σκληρού πυρήνα εφαρμόσιμων κανόνων», την εφαρμογή πιο ευνοϊκών όρων στη χώρα υποδοχής, και τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως το δικαίωμα απεργίας·
- προτείνει να ενισχυθεί η από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη του εργοδότη και του υπεργολάβου με την εισαγωγή διάταξης για τον περιορισμό του αριθμού των επιπέδων υπεργολαβίας·
- χαίρεται το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέσυρε, στις 11 Σεπτεμβρίου 2012, την πρόταση κανονισμού (Monti II) σχετικά με τη συμβατότητα μεταξύ του δικαιώματος απεργίας και οικονομικών ελευθεριών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, βασισμένη στη ρήτρα ευελιξίας σχετικά με την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς (άρθρο 352 ΣΛΕΕ).

Εισηγητής	ο κ. Alain HUTCHINSON, Μέλος του Κοινοβουλίου της Αυτόνομης Περιφέρειας Βρυξελλών - Πρωτεύουσας (Région de Bruxelles – Capitale)
Έγγραφο αναφοράς	Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την επιβολή της οδηγίας 96/71/EK σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών COM(2012) 131 final και Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την άσκηση του δικαιώματος ανάληψης συλλογικής δράσης στο πλαίσιο της ελευθερίας εγκατάστασης και της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών COM(2012) 130 final

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. στηρίζει κάθε πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αποσκοπεί στην ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης της εσωτερικής αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 9 της Συνθήκης της Λισαβόνας με το οποίο διασφαλίζεται η συμπερίληψη της κοινωνικής διάστασης σε όλες τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα φαινόμενα απόσπασης εργαζομένων επεκτείνονται

2. διαπιστώνει ότι τα φαινόμενα απόσπασης εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν διευρυνθεί τα τελευταία χρόνια. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μπορεί να εκτιμηθεί ότι κάθε χρόνο περίπου ένα εκατομμύριο εργαζόμενοι αποσπώνται μεταξύ κρατών μελών από τους εργοδότες τους· τονίζει, παράλληλα, ότι ο αριθμός των αποσπασμένων εργαζομένων παρουσιάζει μεγάλες διακυμάνσεις σε συνάρτηση τόσο με το κράτος μέλος προέλευσης, όσο και με το κράτος μέλος προορισμού της απόσπασης·

3. παρατηρεί ότι οι τομείς στους οποίους σημειώνεται συχνότερα απόσπαση εργαζομένων είναι οι τομείς που απαιτούν τη μεγαλύτερη ένταση εργασίας. Κατά παράδοση, ο τομέας των κατασκευών και των δημοσίων έργων απασχολούν τον μεγαλύτερο αριθμό αποσπασμένων εργαζομένων (24% των αποσπασμένων εργαζομένων στην Ευρώπη, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), στην πλειοψηφία εργάτες·

4. τονίζει ότι σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχουν σημαντικές μισθολογικές αποκλίσεις μεταξύ των διαφόρων χωρών·

Η εδαφική διάσταση της απόσπασης εργαζομένων

5. εφιστά την προσοχή στη γεωγραφική συγκέντρωση που χαρακτηρίζει ορισμένους κλάδους, καθώς οι διασυνοριακές περιοχές λαμβάνουν τον μεγαλύτερο αριθμό δηλώσεων απόσπασης·

6. κρίνει ότι οι περιφέρειες, και ιδιαίτερα οι διασυνοριακές περιοχές, θα χρειαστεί να αναλάβουν μεγαλύτερο ρόλο κατά τη συνεργασία μεταξύ των δημόσιων αρχών των διαφόρων χωρών, αφενός για να διασφαλιστεί ότι οι αποσπάσεις αυτές πραγματοποιούνται με σεβασμό των δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας των ατόμων και αφετέρου προκειμένου να επιτευχθεί ανταλλαγή ορθών πρακτικών. Για τον σκοπό αυτόν, οι εμπλεκόμενες περιοχές πρέπει να διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα, ώστε να μπορούν να εκπληρώσουν την αποστολή τους·

7. τονίζει ότι η εδαφική εμβέλεια των συλλογικών συμβάσεων εργασίας είναι ένας από τους όρους ισχύος τους για τους αποσπασμένους εργαζομένους, με την έννοια της οδηγίας 1996/71/CE, και ότι, συνεπώς, είναι αναγκαίο να μπορούν οι αρμόδιες αρχές να ενημερώνουν τους πάροχους υπηρεσιών και τους αποσπασμένους εργαζόμενους από άλλη χώρα στο έδαφός τους σχετικά με το περιεχόμενο των συμβάσεων αυτών, καθώς και να διασφαλίζουν την εφαρμογή τους·

Η ανάγκη για καλύτερο έλεγχο της εφαρμογής των κανόνων σχετικά με την απόσπαση

8. τονίζει ότι αυτές οι αποσπάσεις εργαζομένων πραγματοποιούνται συχνά στα όρια των κανονισμών εργασίας, κοινωνικής ασφάλισης καθώς και της φορολογικής νομοθεσίας. Οι νομικές υποχρεώσεις μπορούν να παρακαμφθούν, μεταξύ άλλων, με τους ακόλουθους τρόπους:

- με προσλήψεις που έχουν ως μοναδικό σκοπό την απόσπαση, με εταιρείες-βιτρίνες που επιτρέπουν τη συγκρότηση διεύθυνσης στη χώρα που υποτίθεται ότι είναι η χώρα προέλευσης της απόσπασης·
- με εικονικά αυτοαπασχολούμενους που δεν καταβάλουν κοινωνικές εισφορές και κατορθώνουν να αποφύγουν την εφαρμογή των κανόνων εργασίας και αμοιβής στη χώρα υποδοχής, που προβλέπονται στην οδηγία 96/71/EK, η οποία ισχύει μόνο για τους μισθωτούς εργαζομένους·
- με τη δημιουργία πλατφόρμας αποσπασμένων εργαζομένων από ορισμένους μεγάλους ομίλους, ιδρύοντας υποκαταστήματα σε χώρα με οικονομικά συμφέρουσα φορολογική και κοινωνική νομοθεσία και αποσπώντας εργαζόμενους στη χώρα αυτή·
- με την καταχρηστική εφαρμογή της απόσπασης για μόνιμες θέσεις εργασίας·
- με την παράλειψη της δήλωσης της απόσπασης·

τονίζει ότι, σύμφωνα με σχετικές μελέτες, σε ορισμένες περιπτώσεις δεν τηρούνται οι νομικές διατάξεις που ισχύουν στο κράτος μέλος υποδοχής όσον αφορά τους ελάχιστους όρους και τις συνθήκες εργασίας και ότι έχουν διαπιστωθεί προσπάθειες παράκαμψης της κοινωνικής και φορολογικής νομοθεσίας·

9. τονίζει ότι, εφόσον και η ίδια η Επιτροπή διαπιστώνει τεράστιες διαφορές όσον αφορά τα μέτρα ελέγχου που εφαρμόζουν είτε τα κράτη μέλη είτε τρίτες χώρες που έχουν συνάψει συμφωνία για την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, αποκτά ιδιαίτερη σημασία η θέσπιση κοινών προτύπων ελέγχου. Ωστόσο, στο πλαίσιο αυτό, δεν πρέπει να περιορίζονται οι δυνατότητες των εθνικών αρχών να διενεργούν ελέγχους·

10. με αυτήν την έννοια, θεωρεί ότι επείγει η υιοθέτηση ενός μέσου της ΕΕ σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών, το οποίο θα εναρμονίζει τον έλεγχο της εφαρμογής του και θα επιτρέπει την εξέταση των ουσιαστικών ζητημάτων που προκύπτουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδιαίτερα από τις αποφάσεις για τις υποθέσεις Viking (υπόθεση C-438/05), Laval (υπόθεση C-341/05) Ruffert (υπόθεση C-346/06) και Λουξεμβούργο (υπόθεση C-319/06) που οδήγησαν σε περιοριστική ερμηνεία της οδηγίας 96/71/ΕΚ·

11. αξιολογεί επομένως θετικά την πρόταση για τη θέσπιση οδηγίας στον τομέα αυτόν, αλλά εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η παρούσα πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν προβαίνει σε αναθεώρηση ή αναδιατύπωση της οδηγίας 96/71/ΕΚ, και επομένως δεν προσφέρεται για την εξέταση όλων των θεμελιωδών ζητημάτων που εγείρουν οι προαναφερθείσες αποφάσεις, και ιδιαίτερα οι αποφάσεις σχετικά με την επέκταση της εφαρμογής των συλλογικών συμβάσεων, την επέκταση του «σκληρού πυρήνα εφαρμοσίων κανόνων», την εφαρμογή πιο ευνοϊκών όρων στη χώρα υποδοχής, και τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων όπως το δικαίωμα για απεργία·

12. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η πρόταση οδηγίας που της υποβλήθηκε περιορίζεται ουσιαστικά στην αναφορά μέτρων και μηχανισμών για τη βελτίωση και την ενίσχυση του ελέγχου της υλοποίησης και της εκτέλεσης των διατάξεων της οδηγίας 96/71/ΕΚ, η οποία, όπως έχει αποδειχθεί μέχρι σήμερα, δεν επαρκεί για την καταπολέμηση του κοινωνικού ντάμπινγκ και της απάτης·

Τα θεμελιώδη δικαιώματα δεν πρέπει να υπόκεινται στις οικονομικές ελευθερίες

13. χαιρετίζει το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέσυρε, στις 11 Σεπτεμβρίου 2012, την πρόταση κανονισμού (Monti II) σχετικά με τη συμβατότητα του δικαιώματος για απεργία με τις οικονομικές ελευθερίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, βασιζόμενη στη ρήτρα ευελιξίας σχετικά με την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς (άρθρο 352 ΣΛΕΕ)·

14. συμφωνεί με την άποψη ότι το δικαίωμα απεργίας δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπόκειται στον συμπληρωματικό στόχο της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς, καθώς πρόκειται για απαραβίαστη αρχή που κατοχυρώνεται από τον Χάρτη Θεμελιωδών δικαιωμάτων, καθώς και επειδή ο ειδικός νόμος («lex specialis»), όπως ορίζεται στο άρθρο 153 της Συνθήκης, εξαιρεί ρητά το δικαίωμα απεργίας από την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας·

15. εκτιμά, ωστόσο, ότι η απόσυρση της πρότασης κανονισμού αφήνει σε εκκρεμότητα διάφορα ζητήματα που τίθενται από τη νομολογία του Δικαστηρίου. Ζητά, επομένως, την υποβολή νέας

νομοθετικής πρότασης που να εγγυάται ρητώς ότι τα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα (δικαίωμα συλλογικών διαπραγματεύσεων, δικαίωμα συνδικαλιστικής δράσης) δεν θα περιορίζονται από τις οικονομικές ελευθερίες (δικαίωμα εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών) και ότι οι οικονομικές ελευθερίες δεν θα δικαιολογούν την καταστρατήγηση των εθνικών νόμων και πρακτικών σε κοινωνικά θέματα·

16. υπενθυμίζει ότι 12 εθνικά κοινοβούλια (19 ψήφοι) εφάρμοσαν για πρώτη φορά τον μηχανισμό έγκαιρης προειδοποίησης έναντι της Επιτροπής, ενάντια στην εν λόγω πρόταση κανονισμού, με το επιχείρημα ότι οι προτάσεις της έρχονται σε σύγκρουση με τις εθνικές αρμοδιότητες και τον σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας και της αναλογικότητας·

17. κρίνει, ωστόσο, απαραίτητο να δραστηριοποιηθεί ο ευρωπαϊός νομοθέτης προκειμένου να διευκρινιστεί η σχέση μεταξύ των «δικαιωμάτων συλλογικής δράσης» και της ελευθερίας εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών σε περίπτωση πραγματικά διεθνούς οικονομικής δραστηριότητας, όπως, π.χ. οι επιχειρήσεις με εγκαταστάσεις σε πολλά κράτη μέλη·

18. κρίνει, επομένως, ότι εάν η Επιτροπή δεν είχε αποσύρει την πρόταση κανονισμού της, υπό το φως αιτιολογημένων γνωματεύσεων που υιοθετήθηκαν από εθνικά κοινοβούλια καθώς και των σχετικών θέσεων που διατυπώθηκαν σε περιφερειακό επίπεδο μέσω της ΕτΠ, η ίδια θα μπορούσε να προβεί σε εκ των υστέρων προσφυγή κατά της πρότασης κανονισμού λόγω παραβίασης της αρχής της επικουρικότητας, τόσο όσον αφορά την επιλογή της νομικής βάσης όσο και λόγω της ανεπαρκούς απόδειξης της προστιθέμενης αξίας που προσφέρει παρόμοια δράση της Ένωσης στον τομέα αυτόν· επισημαίνει στην Επιτροπή ότι η ΕτΠ θα εξακολουθήσει να επαγρυπνεί για την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας επί του θέματος·

19. θεωρεί ότι η πρόταση για την επιβολή της οδηγίας 96/71/ΕΚ εξακολουθεί να είναι επίκαιρη και αξίζει ιδιαίτερης προσοχής·

20. κρίνει ότι η οδηγία 96/71/ΕΚ καθιερώνει τα θεμελιώδη δικαιώματα, των οποίων η εφαρμογή πρέπει να απλουστευτεί, και ότι τα δικαιώματα αυτά, που συνδέονται με την αξιοπρέπεια του ανθρώπου, ενισχύθηκαν με την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, γεγονός που προσδίδει δεσμευτικό νομικό χαρακτήρα στον Χάρτη Θεμελιωδών δικαιωμάτων, και ότι τα εν λόγω δικαιώματα σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να διέπονται από τη λογική των οικονομικών ελευθεριών·

21. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η πρόταση της Επιτροπής δεν αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης σχετικά με την επιλογή της νομικής βάσης, καθώς και ότι η επιλεγείσα βάση συνιστά βάση «παροχής υπηρεσιών» (άρθρο 62 ΣΛΕΕ σε συνδυασμό με το άρθρο 53), με αποτέλεσμα να εξετάζονται τα ζητήματα της εφαρμογής της οδηγίας 96/71/ΕΚ και πάλι υπό το πρίσμα των οικονομικών ελευθεριών και να μη συμμετέχουν πλήρως η Επιτροπή των Περιφερειών, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και οι κοινωνικοί εταίροι στην κατάρτιση ενός εγγράφου που τους αφορά άμεσα·

Η πρόταση οδηγίας πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις περιπτώσεις απόσπασης

22. στηρίζει, ωστόσο, το περιεχόμενο της πρότασης της Επιτροπής για την καταπολέμηση του κοινωνικού ντάμπινγκ και την απάτη στα πλαίσια της απόσπασης εργαζομένων, καθώς και τη θέσπιση μηχανισμών ελέγχου της εφαρμογής των όρων εργασίας και αμοιβής των αποσπασμένων εργαζομένων. Ωστόσο, η εν λόγω πρόταση δεν πληροί αυτούς τους στόχους και θα πρέπει να βελτιωθεί σε βασικά σημεία·

23. κρίνει ότι οι περιπτώσεις αποσπάσεων από τρίτες χώρες, οι οποίες λαμβάνονται υπόψη στην οδηγία 96/71/EK, θα έπρεπε να αναφέρονται και στην πρόταση της Επιτροπής. Επίσης, η οδηγία θα πρέπει, το συντομότερο μετά την υιοθέτησή της, να ενσωματωθεί στο νομικό κεκτημένο του ΕΟΧ καθώς και στη συμφωνία σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων που έχει συναφθεί με την Ελβετία·

24. κατανοεί ότι υπάρχουν παράγοντες που δυσχεραίνουν τον έλεγχο, όπως το εμπόδιο της γλώσσας, ο έλεγχος βραχυπρόθεσμων αποσπάσεων, η δυσκολία συγκέντρωσης πληροφοριών σε άλλο κράτος μέλος, η πολύπλοκη διαδικασία επιβολής κυρώσεων, τα ελλιπή μέσα ελέγχου των εθνικών διοικητικών αρχών·

25. υποστηρίζει συνεπώς την υιοθέτηση διατάξεων της πρότασης οδηγίας που αποσκοπούν στην κατά το μέτρο του δυνατού, πλήρη εξάλειψη των εμποδίων αυτών και στην ενίσχυση των μηχανισμών εφαρμογής ελέγχων και επιβολής κυρώσεων, προκειμένου να καταστεί όχι μόνον αποτελεσματικότερη, αλλά και ουσιαστική η εφαρμογή της οδηγίας 96/71/EK· παράλληλα, το σύστημα της διασυνοριακής εφαρμογής δικαστικών αποφάσεων πρέπει να διατυπωθεί με σαφέστερο τρόπο, να είναι σύμφωνο με τις ισχύουσες αρχές της διεθνούς συνεργασίας και της αμοιβαίας αναγνώρισης και εφαρμογής των δικαστικών αποφάσεων και να λαμβάνει υπόψη τα δικονομικά δικαιώματα του ατόμου·

26. θεωρεί ότι σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την οδηγία 96/71/EK και την παρούσα οδηγία, παραδείγματος χάριν εάν αποδειχθεί ότι ένας εργαζόμενος δεν είναι όντως αποσπασμένος, θα εφαρμοστεί στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση η νομοθεσία που ισχύει στο κράτος μέλος παροχής της υπηρεσίας. Όλοι οι αποσπασμένοι εργαζόμενοι θα θεωρηθεί ότι ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας σύμφωνα με το άρθρο 45 της ΣΛΕΕ·

Από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη: μία διάταξη κείρας σημασίας της πρότασης οδηγίας που θα άξιζε να συμπληρωθεί

27. επιδοκιμάζει τις διατάξεις σχετικά με την από κοινού ευθύνη του εργοδότη και του υπεργολάβου, ιδιαίτερα στον τομέα των κατασκευών, και επικροτεί το ότι οκτώ κράτη μέλη (Αυστρία, Γερμανία, Ισπανία, Φινλανδία, Γαλλία, Ιταλία, Κάτω Χώρες και Βέλγιο) ήδη εφαρμόζουν αυτήν την από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη. Ωστόσο, αυτή η προσέγγιση δεν είναι επαρκής για την αποτελεσματική πρόληψη των καταχρήσεων. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να διασφαλιστεί ότι θα λογοδοτούν όλες οι επιχειρήσεις που εμπλέκονται στην κατάχρηση της απόσπασης ή επωφελούνται από αυτήν·

28. κρίνει ότι ενδείκνυται να συμπληρωθεί η διάταξη σχετικά με την από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη με μία διάταξη για τον περιορισμό του αριθμού των επιπέδων υπεργολαβίας, ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος παρεκκλίσεων στον τομέα της απόσπασης εργαζο-

μένων. Με αυτόν τον τρόπο θα επιτευχθεί και η καλύτερη καταγραφή των επιχειρήσεων υπεργολαβίας·

Ο προορατικός ρόλος των κοινωνικών εταίρων κατά τον έλεγχο της εφαρμογής της νομοθεσίας

29. στηρίζει τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που επιδιώκει να αναθέσει καθοριστικό ρόλο στις συνδικαλιστικές οργανώσεις, τους κοινωνικούς εταίρους και στις αρχές επιθεώρησης εργασίας· παράλληλα, όμως, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι διαφορές στα συστήματα των μεμονωμένων κρατών μελών·

30. κρίνει ότι είναι σημαντικό να ενισχυθεί ο ρόλος των παραγόντων αυτών και γι' αυτό θα πρέπει να παρασχεθεί στα όργανα που είναι αρμόδια για τον έλεγχο της επιβολής των δικαιωμάτων των εργαζομένων στα κράτη μέλη, η δυνατότητα να ανταλλάσσουν τις πρακτικές τους σχετικά με τον έλεγχο, ώστε να συνενώσουν τις προσπάθειές τους σε αυτόν τον τομέα·

31. κρίνει, επίσης, ότι οι εκπρόσωποι των εργαζομένων στις κατασκευαστικές εταιρείες, ιδίως δε τα μέλη των Επιχειρησιακών Επιτροπών, θα πρέπει επίσης να αναφερθούν ως βασικοί παράγοντες. Στα μεγάλα εργοτάξια, παραδείγματος χάρι, ο συντονισμός μεταξύ των αντιπροσωπευτικών φορέων μπορεί επίσης να λειτουργήσει ως έρευνα για την ενημέρωση και την έγκαιρη προειδοποίηση. Οι πρωτοβουλίες των εκπροσώπων των εργαζομένων νομιμοποιούνται και από το γεγονός ότι πολυάριθμες επιχειρήσεις ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με την πολιτική τους όσον αφορά την κοινωνική ευθύνη·

Το κείμενο της πρότασης απαιτεί διευκρινίσεις που είναι αναγκαίες για την ορθή εφαρμογή των διατάξεών της

32. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι το εθνικό δικαστήριο θα διαδραματίζει βασικό ρόλο όσον αφορά την πρακτική εφαρμογή της πρότασης οδηγίας, καθώς και ότι συνεπώς η οδηγία πρέπει να περιέχει σαφείς και συγκεκριμένες διατάξεις, ώστε να μην δημιουργηθούν νέες αμφιβολίες σχετικά με την ερμηνεία του κειμένου από τα εθνικά δικαστήρια, με αποτέλεσμα να πολλαπλασιαστούν οι υποθέσεις προδικαστικού χαρακτήρα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

33. κρίνει συνεπώς ότι είναι απαραίτητο να αποσαφηνιστούν και να προσδιοριστούν ακριβέστερα ορισμένοι όροι της πρότασης οδηγίας. Για παράδειγμα, πρέπει να καθορίζονται με σαφήνεια οι όροι απόσπασης εργαζομένων και να διασφαλίζεται ότι οι εργαζόμενοι δεν θα υφίστανται τις νομικές συνέπειες της κατάχρησης. Επίσης, πρέπει να διευκρινιστεί η χρήση δύο διαφορετικών όρων για την «προσωρινή απόσπαση» σε ορισμένες γλωσσικές εκδόσεις (στην γαλλική έκδοση χρησιμοποιείται ο όρος «προσωρινή απόσπαση» και «απόσπαση ορισμένου χρόνου»), ή η χρήση του όρου «αποτελεσματικότητα» που πρέπει να συνδεθεί με τον όρο «αποδοτικότητα», ή η έννοια του όρου «βασική δέσμη όρων εργασίας», που δεν απαντά στην οδηγία 96/71/EK·

34. για τους ίδιους λόγους εφιστά την προσοχή στην αιτιολογική έκθεση (σημείο 5) της πρότασης, όπου τονίζεται ότι πρέπει να αποσαφηνιστεί «η σχέση της οδηγίας 96/71/EK με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 593/2008 για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενόχες», ενώ οι διατάξεις της πρότασης δεν δίδουν καμία σχετική απάντηση·

Η ανάγκη εξάλειψης κάθε ασάφειας όσον αφορά εφαρμογή των διατάξεων στην πράξη

35. Θεωρεί ότι από αυτήν την άποψη, η αιτιολογική έκθεση της πρότασης ενδέχεται να δημιουργήσει σύγχυση όσον αφορά το θέμα της νομοθεσίας που διέπει τη σύμβαση εργασίας (της χώρας προέλευσης ή της χώρας υποδοχής.) Αν αληθεύει, όπως υπογραμμίζεται στο αιτιολογικό σημείο 6, ότι η πρόταση δεν θίγει άμεσα την εφαρμογή του δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού Ρώμη I, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η οδηγία του 1996 δεν απέβλεπε στην τροποποίηση της διάταξης (άρθρο 6 της τότε ισχύουσας Σύμβασης της Ρώμης του 1980), αλλά στην αποσαφήνιση των όρων εφαρμογής των κανόνων δημόσιας τάξης, κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού Ρώμη I (άρθρο 7 της τότε ισχύουσας της Σύμβασης της Ρώμης του 1980).

36. Θα μεριμνήσει ώστε η πρόταση οδηγίας να μην αλλοιώνει το πνεύμα και τον σκοπό της οδηγίας 96/71/EK.

37. κρίνει ότι η απαίτηση τήρησης των διατάξεων της οδηγίας 96/71/EK από τον υποψήφιο θα πρέπει να αποτελεί κριτήριο για την ανάθεση δημοσίων ή ιδιωτικών συμβάσεων, να προβλέπεται δε ο αποκλεισμός του υποψηφίου σε περίπτωση σοβαρού αδικήματος, όπως ισχύει σήμερα .

38. προσυπογράφει τη βούληση της Επιτροπής να εναρμονίσει τις νομοθεσίες των κρατών μελών που αφορούν την εκτέλεση σε διασυνοριακό επίπεδο προστίμων και διοικητικών κυρώσεων που έχουν επιβληθεί.

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Προοίμιο

1ο σημείο αναφοράς

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 53 παράγραφος 1 και το άρθρο 62,	Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 53 <u>153</u> παράγραφος 1 <u>στοιχείο β), και το άρθρο 62,</u>

Αιτιολογία

Οι συνθήκες εργασίας και απασχόλησης υπάγονται παραδοσιακά στις συλλογικές διαπραγματεύσεις και, συνεπώς, στην αυτονομία των κοινωνικών εταίρων, οι οποίοι, εξάλλου, καλούνται να διαδραματίσουν κίριο ρόλο στον έλεγχο της εφαρμογής των σχετικών συμβατικών κανόνων. Για τους λόγους αυτούς, το άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχείο β) της Συνθήκης, το οποίο αναφέρεται ρητώς στις πρωτοβουλίες της Ένωσης σε θέματα όρων εργασίας, συνιστά την καταλληλότερη νομική βάση. Εξάλλου, δεδομένου ότι πρόκειται για πρόταση εκτελεστικής οδηγίας για την οδηγία 96/71/EK, η οποία στηρίζεται σε νομική βάση που αφορά την «παροχή υπηρεσιών», οι αποφάσεις του Δικαστηρίου όσον αφορά την επιλογή της νομικής βάσης δεν αποκλείουν ρητώς τη χρήση καταλληλότερης νομικής βάσης για την υιοθέτηση της υπό εξέταση πρότασης.

Τροπολογία 2

Αιτιολογική σκέψη 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
3) Για τους εργαζομένους που αποσπώνται προσωρινά σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος στο οποίο εκτελούν συνήθως την εργασία τους με σκοπό την παροχή υπηρεσιών, η οδηγία 96/71/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών, θεσπίζει μια βασική δέσμη σαφώς καθορισμένων όρων εργασίας και απασχόλησης, με τους οποίους πρέπει να συμμορφώνεται ο πάροχος υπηρεσιών στο κράτος μέλος στο οποίο γίνεται η απόσπαση, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η ελάχιστη προστασία των αποσπασμένων εργαζομένων.	3) Για τους εργαζομένους που αποσπώνται <u>για την εκτέλεση, προσωρινώς, εργασίας στο έδαφος ενός κράτους μέλους άλλου από το κράτος στο έδαφος του οποίου εργάζονται συνήθως προσωρινά σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος στο οποίο εκτελούν συνήθως την εργασία τους με σκοπό την παροχή υπηρεσιών,</u> η οδηγία 96/71/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών, θεσπίζει μια βασική δέσμη σαφώς καθορισμένων όρων εργασίας και απασχόλησης, με τους οποίους πρέπει να συμμορφώνεται ο πάροχος υπηρεσιών στο κράτος μέλος στο οποίο γίνεται η απόσπαση, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η ελάχιστη προστασία των αποσπασμένων εργαζομένων.

Αιτιολογία

Η τροπολογία δεν έχει απλώς σημειολογικό χαρακτήρα, αλλά επιδιώκει τη συνοχή με τις έννοιες που χρησιμοποιούνται στην οδηγία 96/71/ΕΚ. Στην τροπολογία χρησιμοποιείται κατά λέξη η διατύπωση της αιτιολογικής σκέψης 3 της οδηγίας 96/71/ΕΚ, όπου χρησιμοποιείται ο όρος προσωρινώς (σ.τ.Μ. η εν λόγω αλλαγή δεν αφορά την ελληνική έκδοση). Επίσης, στην προαναφερθείσα οδηγία οι αποσπάσεις δεν περιορίζονται σε αυτές μεταξύ κρατών μελών, όπως συμβαίνει με τη διατύπωση της παρούσας πρότασης (σ.τ.Μ. Η εν λόγω αλλαγή επίσης δεν αφορά την ελληνική έκδοση).

Τροπολογία 3

Αιτιολογική σκέψη 6

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
6) Όπως και με την οδηγία 96/71/ΕΚ, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει την εφαρμογή του δικαίου το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού Ρώμη I, διέπει τις ατομικές συμβάσεις απασχόλησης ούτε την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας.	6) Όπως και με την οδηγία 96/71/ΕΚ, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει την εφαρμογή του δικαίου το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού Ρώμη I, διέπει τις ατομικές συμβάσεις απασχόλησης, <u>ούτε την εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν στο κράτος μέλος υποδοχής του αποσπώμενου κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 του κανονισμού Ρώμη I</u> , ούτε την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας.

Αιτιολογία

Αυτή η προσθήκη είναι σημαντική καθότι συμβάλλει στην αποφυγή παρερμηνειών όσον αφορά το φάσμα της οδηγίας 96/71/ΕΚ και τη σύνδεσή της με το διεθνές ιδιωτικό δίκαιο. Πράγματι, η οδηγία 96/71/ΕΚ δεν αφορά άμεσα την εφαρμογή του δικαίου που διέπει, δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού Ρώμη I, τις ατομικές συμβάσεις εργασίας αλλά προβλέπει ρητά, δυνάμει του άρθρου 9 του κανονισμού Ρώμη I, την εφαρμογή των κανόνων που ισχύουν στη χώρα υποδοχής (ανεξάρτητα από το δικαιο που διέπει τη σύμβαση) στους αποσπασμένους εργαζομένους. Εάν αυτό δεν υπογραμμιζόταν ή επιβεβαιωνόταν ξεκάθαρα σε αυτό το έγγραφο θα μπορούσαν να δημιουργηθούν παρερμηνείες με κίνδυνο απόκλισης από το γράμμα και το πνεύμα της οδηγίας 96/71/ΕΚ.

Τροπολογία 4

Αιτιολογική σκέψη 14

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
Η υποχρέωση των κρατών μελών να καθιστούν τις πληροφορίες για τους όρους απασχόλησης διαθέσιμες στους πάντες και η υποχρέωσή τους να εξασφαλίζουν την αποτελεσματική πρόσβαση όχι μόνο των παρόχων υπηρεσιών από άλλα κράτη μέλη αλλά και των ίδιων των αποσπασμένων εργαζομένων στις πληροφορίες αυτές θα πρέπει να συγκεκριμενοποιηθούν ακόμη περισσότερο.	Η υποχρέωση των κρατών μελών να καθιστούν τις πληροφορίες για τους όρους απασχόλησης διαθέσιμες στους πάντες και η υποχρέωσή τους να εξασφαλίζουν την αποτελεσματική και δωρεάν πρόσβαση όχι μόνο των παρόχων υπηρεσιών από άλλα κράτη μέλη αλλά και των ίδιων των αποσπασμένων εργαζομένων στις πληροφορίες αυτές θα πρέπει να συγκεκριμενοποιηθούν ακόμη περισσότερο.

Αιτιολογία

Για να είναι οι πληροφορίες όντως διαθέσιμες σε όλους, θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν.

Τροπολογία 5

Άρθρο 1, νέα παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 1 Αντικείμενο (...)	Άρθρο 1 Αντικείμενο (...) <u>3. Η παρούσα οδηγία πρέπει να συμμορφώνεται, όσον αφορά την εφαρμογή και την υλοποίηση των συνθηκών εργασίας και απασχόλησης των αποσπασμένων εργαζομένων, με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 4 της οδηγίας 96/71/ΕΚ, που αναφέρει πως: «οι επιχειρήσεις οι εγκατεστημένες σε κράτος μη μέλος δεν μπορούν να τυγχάνουν ευνοϊκότερης μεταχείρισης από τις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε κράτος μέλος».</u>

Αιτιολογία

Αυτή η τροπολογία είναι καθόλα εύλογη δεδομένου ότι η παρούσα πρόταση οδηγίας δεν πρέπει να ανατρέψει τη διάρθρωση της οδηγίας 96/71/ΕΕ. Ο νομοδότης προσέθεσε το άρθρο 1 παρ. 4 για να αποτρέψει τον κίνδυνο κοινωνικού ντάμπινγκ από χώρες εκτός ΕΕ. Για τον ίδιο λόγο θα πρέπει να αποφευχθεί η αυστηρή εφαρμογή της οδηγίας 96/71/ΕΚ μόνο για τις αποσπάσεις εργαζομένων από ένα κράτος μέλος σε άλλο, αφήνοντας το πεδίο ελεύθερο για δυναμικές απάτες ή παράκαμψη της νομοθεσίας μέσω τρίτων χωρών. Τα κράτη μέλη πρέπει κατά συνέπεια να βρίσκονται σε επαγρύπνηση και να λάβουν τα αναγκαία για να αποτρέψουν αυτή την καταστρατήγηση της νομοθεσίας που θα αποτελούσε μεγάλη πληγή για το υφιστάμενο σύστημα ελέγχου.

Τροπολογία 6

Άρθρο 3, νέα παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 3 Πρόληψη της κατάχρησης και της καταστρατήγησης 1. Για τη μεταφορά, την εφαρμογή και την επιβολή της οδηγίας 96/71/ΕΚ οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη τα πραγματικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν τις δραστηριότητες που ασκούνται από μια επιχείρηση στο κράτος στο οποίο είναι εγκατεστημένη, προκειμένου να κρίνουν αν η επιχείρηση ασκεί πραγματικά ουσιαστικές δραστηριότητες και όχι απλώς δραστηριότητες εσωτερικής διαχείρισης και/ή διοικητικές δραστηριότητες. Τα στοιχεία αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν: α) τον τόπο στον οποίο η επιχείρηση έχει την καταστατική και διοικητική της έδρα, καθώς και τον τόπο στον οποίο διατηρεί χώρους γραφείων, καταβάλλει φόρους, έχει επαγγελματική άδεια ή είναι εγγεγραμμένη στα εμπορικά επιμελητήρια ή σε επαγγελματικούς φορείς· β) τον τόπο πρόσληψης των αποσπασμένων εργαζομένων· γ) το δίκαιο που διέπει τις συμβάσεις που συνάπτει η επιχείρηση με τους εργαζομένους, αφενός, και με τους πελάτες, αφετέρου· δ) τον τόπο στον οποίο ασκεί η επιχείρηση την ουσιαστική επιχειρηματική της δραστηριότητα και απασχολεί διοικητικό προσωπικό· ε) τον αφύσικα περιορισμένο αριθμό των συμβάσεων που εκτελεί και/ή το αφύσικα περιορισμένο μέγεθος του κύκλου εργασιών που πραγματοποιεί η επιχείρηση στο κράτος μέλος εγκατάστασής της.	Άρθρο 3 Πρόληψη της κατάχρησης και της καταστρατήγησης 1. Για τη μεταφορά, την εφαρμογή και την επιβολή της οδηγίας 96/71/ΕΚ οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη τα πραγματικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν τις δραστηριότητες που ασκούνται από μια επιχείρηση στο κράτος στο οποίο είναι εγκατεστημένη, προκειμένου να κρίνουν αν η επιχείρηση ασκεί πραγματικά ουσιαστικές δραστηριότητες και όχι απλώς δραστηριότητες εσωτερικής διαχείρισης και/ή διοικητικές δραστηριότητες. Τα στοιχεία αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν: α) <u>το κράτος μέλος στο οποίο η επιχείρηση ασκεί την κύρια επαγγελματική της δραστηριότητα, η οποία μετράται σε μονάδες χρόνου εργασίας ανά εργαζόμενο, και</u> τον τόπο στον οποίο η επιχείρηση έχει την καταστατική και διοικητική της έδρα, καθώς και τον τόπο στον οποίο διατηρεί χώρους γραφείων, καταβάλλει φόρους, έχει επαγγελματική άδεια ή είναι εγγεγραμμένη στα εμπορικά επιμελητήρια ή σε επαγγελματικούς φορείς· β) τον τόπο πρόσληψης των αποσπασμένων εργαζομένων· γ) το δίκαιο που διέπει τις συμβάσεις που συνάπτει η επιχείρηση με τους εργαζομένους, αφενός, και με τους πελάτες, αφετέρου· δ) τον τόπο στον οποίο ασκεί η επιχείρηση την ουσιαστική επιχειρηματική της δραστηριότητα και απασχολεί διοικητικό προσωπικό·

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Η αξιολόγηση αυτών των στοιχείων προσαρμόζεται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, και συνεκτιμάται η φύση των δραστηριοτήτων τις οποίες ασκεί η επιχείρηση στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη. 2. Για να εκτιμηθεί αν ένας αποσπασμένος εργαζόμενος εκτελεί προσωρινά την εργασία του σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος στο οποίο εργάζεται συνήθως, εξετάζονται όλα τα πραγματικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν την εν λόγω εργασία και την κατάσταση του εργαζομένου. Στα στοιχεία αυτά μπορεί να συμπεριλαμβάνονται και τα εξής: α) αν η εργασία εκτελείται για περιορισμένο χρονικό διάστημα σε άλλο κράτος μέλος· β) αν η απόσπαση γίνεται σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος στο οποίο ή από το οποίο ο εργαζόμενος εκτελεί συνήθως την εργασία του, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 593/2008 και/ή τη σύμβαση της Ρώμης· γ) αν ο αποσπασμένος εργαζόμενος επιστρέφει ή αναμένεται να ξαναρχίσει να εργάζεται στο κράτος μέλος από το οποίο αποσπάστηκε μετά την ολοκλήρωση των εργασιών ή την παροχή των υπηρεσιών για τις οποίες έχει αποσπαστεί· δ) αν τα έξοδα ταξιδιού, διατροφής και στέγασης/διαμονής παρέχονται ή επιστρέφονται από τον εργοδότη που αποσπά τον εργαζόμενο, και, αν ναι, με ποιον τρόπο γίνεται αυτό· και επίσης ε) αν υπάρχουν επανειλημμένες προηγούμενες περιόδοι κατά τις οποίες η θέση καλύφθηκε από τον ίδιο ή άλλον (αποσπασμένο) εργαζόμενο. Όλα τα προαναφερόμενα πραγματικά στοιχεία αποτελούν απλώς ενδεικτικούς παράγοντες της συνολικής αξιολόγησης που πρέπει να διενεργηθεί και, συνεπώς, δεν μπορούν να εξεταστούν μεμονωμένα. Τα κριτήρια προσαρμόζονται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, και λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες της κατάστασης.	ε) τον αφύσικα περιορισμένο αριθμό των συμβάσεων που εκτελεί και/ή το αφύσικα περιορισμένο μέγεθος του κύκλου εργασιών που πραγματοποιεί η επιχείρηση στο κράτος μέλος εγκατάστασής της. Η αξιολόγηση αυτών των στοιχείων προσαρμόζεται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, και συνεκτιμάται η φύση των δραστηριοτήτων τις οποίες ασκεί η επιχείρηση στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη. 2. <u>Η αξιολόγηση αυτών των στοιχείων συμμετέχει στον χαρακτηρισμό του εργαζομένου ως αποσπασμένου στο κράτος μέλος υποδοχής της απόσπασης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 παρ. 2 της οδηγίας 96/71/ΕΚ του Κοινοβουλίου σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών.</u> 2.3. Για να εκτιμηθεί αν ένας αποσπασμένος εργαζόμενος εκτελεί προσωρινά την εργασία του σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος στο οποίο εργάζεται συνήθως, εξετάζονται όλα τα πραγματικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν την εν λόγω εργασία και την κατάσταση του εργαζομένου. Στα στοιχεία αυτά μπορεί να συμπεριλαμβάνονται και τα εξής: α) αν η εργασία εκτελείται για περιορισμένο χρονικό διάστημα σε άλλο κράτος μέλος· β) αν η απόσπαση γίνεται σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος στο οποίο ή από το οποίο ο εργαζόμενος εκτελεί συνήθως την εργασία του, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 593/2008 και/ή τη σύμβαση της Ρώμης· γ) αν ο αποσπασμένος εργαζόμενος επιστρέφει ή αναμένεται να ξαναρχίσει να εργάζεται στο κράτος μέλος από το οποίο αποσπάστηκε μετά την ολοκλήρωση των εργασιών ή την παροχή των υπηρεσιών για τις οποίες έχει αποσπαστεί· δ) <u>για να δικαιολογήσει την ασφαλιστική του κάλυψη στο κράτος καταγωγής του, ο αποσπασμένος εργαζόμενος διαθέτει έγκυρο έντυπο Α1 που πιστοποιεί ότι καλύπτεται από κοινωνική ασφάλεια στο κράτος μέλος καταγωγής του. Το έντυπο αυτό δεν έχει αναδρομική ισχύ. Πρέπει να παρέχεται κατά την έναρξη της περιόδου απόσπασης και πριν πραγματοποιηθεί οιαδήποτε επιδεώρηση·</u> ε) αν τα έξοδα ταξιδιού, διατροφής και στέγασης/διαμονής παρέχονται ή επιστρέφονται από τον εργοδότη που αποσπά τον εργαζόμενο, και, αν ναι, με ποιον τρόπο γίνεται αυτό· και επίσης στ) αν υπάρχουν επανειλημμένες προηγούμενες περιόδοι κατά τις οποίες η θέση καλύφθηκε από τον ίδιο ή άλλον (αποσπασμένο) εργαζόμενο. Όλα τα προαναφερόμενα πραγματικά στοιχεία αποτελούν απλώς ενδεικτικούς παράγοντες της συνολικής αξιολόγησης που πρέπει να διενεργηθεί και, συνεπώς, δεν μπορούν να εξεταστούν μεμονωμένα. Τα κριτήρια προσαρμόζονται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, και λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες της κατάστασης.

Αιτιολογία

Η διάταξη αυτή έχει ως στόχο να αποτρέψει τη δημιουργία επιχειρήσεων με εικονικές δραστηριότητες στο κράτος μέλος εγκατάστασης, προκειμένου να παρακάμψουν τους μηχανισμούς των συνθηκών εργασίας στο κράτος μέλος υποδοχής.

Το άρθρο 2 παρ. 2 της οδηγίας 96/71/EK έχει ως στόχο να εμποδίσει τον χαρακτηρισμό των αποσπασμένων εργαζομένων από ένα κράτος (συμπεριλαμβανομένου κράτους εκτός ΕΕ) ως αυτοαπασχολούμενων, πράγμα που θα τους έθετε εκτός του φάσματος της οδηγίας. Θα αρκούσε για παράδειγμα ένας μισθωτός που δραστηριοποιείται στον κλάδο των οικοδομών στη χώρα Α να μετατραπεί σε αυτοαπασχολούμενο από τον εργοδότη του στη χώρα Α, ώστε αυτός να απαλλαγεί από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την οδηγία στο κράτος μέλος Β όπου είναι αποσπασμένος ο εργαζόμενος. Για να αποφευχθεί αυτή η απάτη, η οδηγία του 1996 ανέθετε την αρμοδιότητα χαρακτηρισμού του εργαζομένου και κατά συνέπεια της εργασιακής σχέσης στη χώρα υποδοχής του αποσπασμένου βάσει του δικού της δικαίου. Το μόνο μειονέκτημα αυτής της νομικής δομής έγκειται στη δυσκολία της πρακτικής εφαρμογής αυτής της αρχής: ο κατάλογος των στοιχείων που παρατίθεται στο άρθρο 4 θα αποτελεί σαφώς ενδεικτικό παράγοντα που θα διευκολύνει την εφαρμογή του άρθρου 2 παρ. 2 της οδηγίας 96/71/EK.

Τροπολογία 7

Άρθρο 3α

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
	<u>Κυρώσεις λόγω μη συμμόρφωσης</u> <u>Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς το άρθρο 3 της οδηγίας 96/71/EK ή προς τα σχετικά άρθρα της παρούσας οδηγίας, στην επιχείρηση και στους εργαζόμενους σε αυτή εφαρμόζεται η σχετική νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία. Κάθε αποσπασμένος εργαζόμενος θεωρείται ότι ασκεί το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας στην Ένωση σύμφωνα με το άρθρο 45 της ΣΛΕΕ. Το κράτος μέλος υποδοχής μπορεί τότε να απαιτήσει αμέσως την απόδειξη ότι επιφυλάσσεται στους αποσπασμένους εργαζόμενους ίση μεταχείριση με τους υπηκόους του κράτους μέλους σε ό,τι αφορά τις συνθήκες εργασίας και απασχόλησης και τα αντίστοιχα κοινωνικά δικαιώματα σύμφωνα με το άρθρο 45 της ΣΛΕΕ.</u>

Τροπολογία 8

Άρθρο 5.1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσουν, αφενός, ότι οι πληροφορίες για τους όρους απασχόλησης που αναφέρονται στο άρθρο 3 της οδηγίας 96/71/EK και που πρέπει να εφαρμόζονται και να τηρούνται από τους παρόχους υπηρεσιών τίθενται στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου με σαφή, διεξοδικό και εύκολα προσβάσιμο τρόπο από απόσταση και με ηλεκτρονικά μέσα, σε μορφοτύπους και με διαδικτυακά πρότυπα που εξασφαλίζουν πρόσβαση σε άτομα με αναπηρία, και, αφετέρου, ότι τα γραφεία σύνδεσης ή οι άλλοι αρμόδιοι εθνικοί φορείς για τους οποίους γίνεται λόγος στο άρθρο 4 της οδηγίας 96/71/EK είναι σε θέση να εκτελούν τα καθήκοντά τους αποτελεσματικά.	Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσουν, αφενός, ότι οι πληροφορίες για τους όρους απασχόλησης που αναφέρονται στο άρθρο 3 της οδηγίας 96/71/EK και που πρέπει να εφαρμόζονται και να τηρούνται από τους παρόχους υπηρεσιών τίθενται δωρεάν στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου με σαφή, διαφανή, διεξοδικό και εύκολα προσβάσιμο τρόπο από απόσταση και με ηλεκτρονικά μέσα, σε μορφοτύπους και με διαδικτυακά πρότυπα που εξασφαλίζουν πρόσβαση σε άτομα με αναπηρία, και, αφετέρου, ότι τα γραφεία σύνδεσης ή οι άλλοι αρμόδιοι εθνικοί φορείς για τους οποίους γίνεται λόγος στο άρθρο 4 της οδηγίας 96/71/EK είναι σε θέση να εκτελούν τα καθήκοντά τους αποτελεσματικά

Αιτιολογία

Για να είναι οι πληροφορίες όντως διαθέσιμες σε όλους, θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν.

Τροπολογία 9

Άρθρο 7.4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Η υποχρέωση που ορίζεται στις παραγράφους 1 και 2 δεν συνεπάγεται υποχρέωση του κράτους μέλους εγκατάστασης να προβεί σε εξακριβώσεις γεγονότων και σε ελέγχους στο έδαφος του κράτους μέλους υποδοχής στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία. Αν χρειαστεί, οι εν λόγω εξακριβώσεις και έλεγχοι διενεργούνται από τις αρχές του κράτους μέλους υποδοχής, εφόσον το ζητήσουν οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους εγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 10 και στο πλαίσιο των εξουσιών εποπτείας που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία και πρακτική και στις εθνικές διοικητικές διαδικασίες του κράτους μέλους υποδοχής και οι οποίες συνάδουν με το δίκαιο της Ένωσης.	Η υποχρέωση που ορίζεται στις παραγράφους 1 και 2 δεν συνεπάγεται υποχρέωση του κράτους μέλους εγκατάστασης να προβεί σε εξακριβώσεις γεγονότων και σε ελέγχους στο έδαφος του κράτους μέλους υποδοχής στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία. Αν χρειαστεί, οι <u>Οι</u> εν λόγω εξακριβώσεις και έλεγχοι διενεργούνται από τις αρχές του κράτους μέλους υποδοχής, εφόσον το ζητήσουν οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους εγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 10 και στο <u>πλαίσιο των εξουσιών εποπτείας που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία και πρακτική και στις εθνικές διοικητικές διαδικασίες του κράτους μέλους υποδοχής και οι οποίες συνάδουν με το δίκαιο της Ένωσης.</u>

Αιτιολογία

Αφορά την άρση των διαδικαστικών εμποδίων κατά τον έλεγχο γεγονότων τόσο στο κράτος μέλος εγκατάστασης όσο και στο κράτος μέλος υποδοχής.

Τροπολογία 10

Άρθρο 9 – παράγραφος 1– εισαγωγή

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν μόνο τις ακόλουθες διοικητικές απαιτήσεις και μέτρα ελέγχου:	Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν μόνο <u>Για την καλύτερη εφαρμογή των άρθρων 3 και 5 της οδηγίας 96/71/ΕΚ, το κράτος μέλος υποδοχής επιβάλλει, τουλάχιστον, τις ακόλουθες διοικητικές απαιτήσεις και μέτρα ελέγχου:</u>

Αιτιολογία

Αντί να προβάλλονται μέγιστες απαιτήσεις, όπως υποδεικνύει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προτείνεται να οριστούν ελάχιστες απαιτήσεις. Η αντίστροφη αυτή λογική συνάδει εξάλλου με τις διατάξεις του άρθρου 12 παράγραφος 3 όπως προτείνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τροπολογία 11

Άρθρο 9 – παράγραφος 1– στοιχείο α)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
υποχρέωση του παρόχου υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος να προβεί, το αργότερο έως την έναρξη της παροχής της υπηρεσίας, σε απλή δήλωση στις αρμόδιες εθνικές αρχές, η οποία μπορεί να καλύπτει μόνο την ταυτότητα του παρόχου υπηρεσιών, την παρουσία ενός ή περισσότερων σαφώς ταυτοποιησίων αποσπασμένων εργαζομένων, τον προβλεπόμενο αριθμό τους, την προβλεπόμενη διάρκεια και θέση της παρουσίας τους και τις υπηρεσίες που δικαιολογούν την απόσπαση	υποχρέωση του παρόχου υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος να προβεί, το αργότερο έως την έναρξη της παροχής της υπηρεσίας, σε απλή <u>απλή</u> δήλωση στις αρμόδιες εθνικές αρχές, η οποία μπορεί να καλύπτει μόνο την ταυτότητα του παρόχου στην οποία αναφέρεται ότι ο πάροχος υπηρεσιών <u>έλαβε γνώση των ελάχιστων όρων εργασίας και απασχόλησης του άρθρου 3 της οδηγίας ΕΚ/96/71 στο κράτος μέλος παροχής των υπηρεσιών και ότι πρόκειται να τους τηρήσει. Στη δήλωση αναφέρεται τουλάχιστον η, την παρουσία ενός ή περισσότερων σαφώς ταυτοποιησίων αποσπασμένων εργαζομένων, τον προβλεπόμενο αριθμό τους, την προβλεπόμενη διάρκεια της απόσπασης, η πρώτη ημέρα της απόσπασης, η ταυτότητα και ο αριθμός των αποσπασμένων εργαζομένων, καθώς και ο τόπος εργασίας στην επικράτεια του κράτους μέλους υποδοχής και θέση της παρουσίας τους και τις υπηρεσίες που δικαιολογούν την απόσπαση</u>

Αιτιολογία

Αποσαφήνιση των απαιτήσεων τις οποίες πρέπει να πληροί η δήλωση του παρόχου υπηρεσιών.

Τροπολογία 12

Άρθρο 9 – παράγραφος 1 – στοιχείο β)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
υποχρέωση να τηρούνται ή να καθίστανται διαθέσιμα και/ή να φυλάσσονται, κατά τη διάρκεια της απόσπασης σε ευπρόσιτο και σαφώς καθορισμένο τόπο στο έδαφός τους, όπως στον χώρο εργασίας ή στο εργοτάξιο ή, για τους κινητούς εργαζομένους του τομέα των μεταφορών, στη βάση επιχειρήσεων ή στο όχημα με το οποίο παρέχεται η υπηρεσία, σε έντυπη ή σε ηλεκτρονική μορφή, αντίγραφα της σύμβασης απασχόλησης (ή ισοδύναμου εγγράφου κατά την έννοια της οδηγίας 91/533, συμπεριλαμβανομένων, όταν αυτό είναι απαραίτητο ή σκόπιμο, των πρόσθετων πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 4 της εν λόγω οδηγίας), δελτία μισθοδοσίας, δελτία χρόνου παρουσίας, αποδεικτικά καταβολής των μισθών ή αντίγραφα ισοδύναμων εγγράφων·	υποχρέωση να τηρούνται ή να καθίστανται διαθέσιμα και/ή να φυλάσσονται, κατά τη διάρκεια της απόσπασης σε ευπρόσιτο και σαφώς καθορισμένο τόπο στο έδαφός τους, όπως στον χώρο εργασίας ή στο εργοτάξιο ή, για τους κινητούς εργαζομένους του τομέα των μεταφορών, στη βάση επιχειρήσεων ή στο όχημα με το οποίο παρέχεται η υπηρεσία, σε έντυπη ή σε ηλεκτρονική μορφή, αντίγραφα της σύμβασης απασχόλησης (ή ισοδύναμου εγγράφου κατά την έννοια της οδηγίας 91/533, συμπεριλαμβανομένων, όταν αυτό είναι απαραίτητο ή σκόπιμο, των πρόσθετων πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 4 της εν λόγω οδηγίας), δελτία μισθοδοσίας, δελτία χρόνου παρουσίας, αποδεικτικά καταβολής των μισθών, <u>το έντυπο Δ1 που πιστοποιεί την κοινωνική ασφάλεια στο κράτος μέλος καταγωγής, την αξιολόγηση των κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία σύμφωνα με την οδηγία 89/391/ΕΚ, και σε περίπτωση που ο αποσπασμένος εργαζόμενος είναι υπήκοος τρίτης χώρας, αντίγραφο της άδειας εργασίας και άδειας παραμονής, καθώς και όλα τα απαραίτητα έγγραφα που πιστοποιούν τη συμμόρφωση προς την οδηγία 96/71/ΕΚ και την παρούσα οδηγία, ή αντίγραφα ισοδύναμων εγγράφων·</u>

Αιτιολογία

Σημείωση: Συνδέεται με την τροπολογία στο άρθρο 3 παράγραφος 2.

Τροπολογία 13

Άρθρο 11, νέο σημείο 4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
Άρθρο 11 Υπεράσπιση των δικαιωμάτων – Διευκόλυνση των καταγγελιών – Καθυστερούμενες πληρωμές (...) 3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και άλλα τρίτα μέρη, όπως οι ενώσεις, οι οργανώσεις και τα άλλα νομικά πρόσωπα, τα οποία έχουν, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζει η εθνική τους νομοθεσία, έννομο συμφέρον να εξασφαλίσουν την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, μπορούν να κινηθούν εξ ονόματος ή προς υποστήριξη των αποσπασμένων εργαζομένων ή του εργοδότη τους και με την έγκρισή τους, κάθε δικαστική ή διοικητική διαδικασία που προβλέπεται για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και/ή για την επιβολή των υποχρεώσεων που απορρέουν απ' αυτήν.	Άρθρο 11 Υπεράσπιση των δικαιωμάτων – Διευκόλυνση των καταγγελιών – Καθυστερούμενες πληρωμές (...) 3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και άλλα τρίτα μέρη, όπως οι ενώσεις, οι οργανώσεις και τα άλλα νομικά πρόσωπα, τα οποία έχουν, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζει η εθνική τους νομοθεσία, έννομο συμφέρον να εξασφαλίσουν την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, μπορούν να κινηθούν εξ ονόματος ή προς υποστήριξη των αποσπασμένων εργαζομένων ή του εργοδότη τους και με την έγκρισή τους, κάθε δικαστική ή διοικητική διαδικασία που προβλέπεται για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και/ή για την επιβολή των <u>υποχρεώσεων απαιτήσεων που απορρέουν απ' αυτήν. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις πρέπει να έχουν δικαίωμα να ασκούν οι ίδιες αγωγές για λογαριασμό των αποσπασμένων εργαζομένων, με τη συγκατάθεση τους.</u>

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	4. <u>Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων και ειδικότερα τα μέλη των ευρωπαϊκών επιχειρησιακών επιτροπών στον κλάδο των κατασκευών έχουν το δικαίωμα να ειδοποιούν ανά πάσα στιγμή τα συνδικάτα και τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές για κάθε περίπτωση απόσπασης που εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς την τήρηση των όρων εργασίας και απασχόλησης των αποσπασμένων εργαζομένων.</u> 5.4. Οι παράγραφοι 1 και 3 εφαρμόζονται υπό την επιφύλαξη των εθνικών κανόνων περί των προθεσμιών παραγραφής ή των προθεσμιών άσκησης των σχετικών ενεργειών και των εθνικών δικονομικών κανόνων που διέπουν την εκπροσώπηση και την υπεράσπιση ενώπιον των δικαστηρίων.

Αιτιολογία

Οι μισθωτοί εργαζόμενοι των επιχειρήσεων και ειδικότερα τα μέλη των ευρωπαϊκών επιχειρησιακών επιτροπών έχουν άμεση επαφή με την πραγματική κατάσταση που επικρατεί στις διαφορετικές επιχειρήσεις και βιομηχανίες στα κράτη μέλη. Όντας πραγματικοί παρατηρητές των εργασιακών σχέσεων στους χώρους εργασίας ή σε υπερεθνικό επίπεδο, πρέπει να διαθέτουν το δικαίωμα ειδοποίησης σε περίπτωση απάτης κατά την εφαρμογή των διατάξεων για την απόσπαση των εργαζομένων.

Τροπολογία 14

Άρθρο 12 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 12 Υπεργολαβία — Από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη Όσον αφορά τις κατασκευαστικές δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα της οδηγίας 96/71/ΕΚ, για όλες τις περιπτώσεις απόσπασης που καλύπτονται από το άρθρο 1 παράγραφος 3 της οδηγίας 96/71/ΕΚ, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, χωρίς διακρίσεις σε σύγκριση με την προστασία των ισοδύναμων δικαιωμάτων των μισθωτών των άμεσων υπεργολάβων που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους, ότι ο εργολάβος άμεσος υπεργολάβος του οποίου είναι ο εργοδότης (πάροχος υπηρεσιών ή επιχείρηση προσωρινής απασχόλησης ή γραφείο εύρεσης εργασίας) μπορεί, επιπλέον ή αντί του εργοδότη, να θεωρηθεί από τον αποσπασμένο εργαζόμενο και/ή από τα κοινά ταμεία ή τους οργανισμούς των κοινωνικών εταιρών υπεύθυνος για τη μη καταβολή των ακόλουθων ποσών:	Άρθρο 12 Υπεργολαβία — Από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη Όσον αφορά τις κατασκευαστικές δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα της οδηγίας 96/71/ΕΚ, για όλες τις περιπτώσεις απόσπασης που καλύπτονται από το άρθρο 1 παράγραφος 3 της οδηγίας 96/71/ΕΚ, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, <u>κάθε κράτος μέλος λαμβάνει, χωρίς διακρίσεις, όλα τα απαραίτητα μέτρα που θα εξασφαλίσουν ότι μία επιχείρηση που ορίζει μία άλλη επιχείρηση για να παράσχει υπηρεσίες είναι υποχρεωμένη σε σύγκριση με την προστασία των ισοδύναμων δικαιωμάτων των μισθωτών των άμεσων υπεργολάβων που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους, ότι ο εργολάβος άμεσος υπεργολάβος του οποίου είναι ο εργοδότης (πάροχος υπηρεσιών ή επιχείρηση προσωρινής απασχόλησης ή γραφείο εύρεσης εργασίας) μπορεί, επιπλέον ή αντί του εργοδότη, να τηρεί τις υποχρεώσεις της επιχείρησης ή του εργολάβου, ή του μισθωτή εργασίας εξ ονόματος της επιχείρησης αυτής. Θεωρηθεί από τον αποσπασμένο εργαζόμενο και/ή από τα κοινά ταμεία ή τους οργανισμούς των κοινωνικών εταιρών υπεύθυνος για τη μη καταβολή των ακόλουθων ποσών:</u>

Αιτιολογία

Δεν υπάρχει λόγος να περιοριστεί η ρύθμιση των αλυσίδων υπεργολαβίας στον τομέα των κατασκευών. Διευκρίνιση των προς τήρηση υποχρεώσεων.

Τροπολογία 15

Άρθρο 12 – παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι οι εργολάβοι που έχουν επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια δεν θεωρούνται υπεύθυνοι σύμφωνα με την παράγραφο 1. Τα σχετικά συστήματα εφαρμόζονται με διαφάνεια, χωρίς διακρίσεις και αναλογικά. Μπορεί να περιλαμβάνουν τη λήψη προληπτικών μέτρων από τον εργολάβο που να προβλέπουν την προσκόμιση αποδείξεων από τον υπεργολάβο για τους βασικούς όρους εργασίας που εφαρμόζει στους αποσπασμένους εργαζομένους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 96/71/ΕΚ, συμπεριλαμβανομένων των δελτίων μισθοδοσίας και καταβολής των αμοιβών, του σεβασμού των υποχρεώσεων κοινωνικής ασφάλισης και/ή των φορολογικών υποχρεώσεων στο κράτος μέλος εγκατάστασης και της συμμόρφωσης με τους κανόνες που διέπουν την απόσπαση των εργαζομένων.	Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι οι εργολάβοι που έχουν επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια δεν θεωρούνται υπεύθυνοι σύμφωνα με την παράγραφο 1. Τα σχετικά συστήματα εφαρμόζονται με διαφάνεια, χωρίς διακρίσεις και αναλογικά. Μπορεί να περιλαμβάνουν τη λήψη προληπτικών μέτρων από τον εργολάβο που να προβλέπουν την προσκόμιση αποδείξεων από τον υπεργολάβο για τους βασικούς όρους εργασίας που εφαρμόζει στους αποσπασμένους εργαζομένους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 96/71/ΕΚ, συμπεριλαμβανομένων των δελτίων μισθοδοσίας και καταβολής των αμοιβών, του σεβασμού των υποχρεώσεων κοινωνικής ασφάλισης και/ή των φορολογικών υποχρεώσεων στο κράτος μέλος εγκατάστασης και της συμμόρφωσης με τους κανόνες που διέπουν την απόσπαση των εργαζομένων.

Αιτιολογία

Δεν υπάρχει ορισμός της έννοιας "δέουσα επιμέλεια" σε επίπεδο ΕΕ. Άλλωστε αυτό που επιδιώκεται είναι να αποφευχθεί η απαλλαγή από ευθύνες του εργολάβου κατά την επαλήθευση της τήρησης των όρων εργασίας από τον υπεργολάβο.

Τροπολογία 16

Άρθρο 12 – παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
Τα κράτη μέλη μπορούν, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, να προβλέπουν, βάσει του εθνικού τους δικαίου, πιο αυστηρούς κανόνες ευθύνης όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και το εύρος της ευθύνης των υπεργολάβων, χωρίς διακρίσεις και σε αναλογική βάση. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, να προβλέπουν ευθύνη αυτού του είδους και σε άλλους τομείς, που δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα της οδηγίας 96/71/ΕΚ. Τα κράτη μέλη μπορούν, στις περιπτώσεις αυτές, να προβλέπουν ότι οι εργολάβοι που έχουν επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια, όπως την ορίζει το εθνικό δίκαιο, δεν φέρουν ευθύνη.	Τα κράτη μέλη μπορούν, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, να προβλέπουν, βάσει του εθνικού τους δικαίου, πιο αυστηρούς κανόνες ευθύνης όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και το εύρος της ευθύνης των υπεργολάβων, χωρίς διακρίσεις και σε αναλογική βάση. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, να προβλέπουν ευθύνη αυτού του είδους και σε άλλους τομείς, που δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα της οδηγίας 96/71/ΕΚ. Τα κράτη μέλη μπορούν, στις περιπτώσεις αυτές, να προβλέπουν ότι οι εργολάβοι που έχουν επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια, όπως την ορίζει το εθνικό δίκαιο, δεν φέρουν ευθύνη.

Αιτιολογία

Δεν υπάρχει ορισμός της έννοιας "δέουσα επιμέλεια" σε επίπεδο ΕΕ. Άλλωστε αυτό που επιδιώκεται είναι να αποφευχθεί η απαλλαγή από ευθύνες του εργολάβου κατά την επαλήθευση της τήρησης των όρων εργασίας από τον υπεργολάβο.

Τροπολογία 17

Άρθρο 12 – νέα παράγραφος 4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
	<u>4a. Ελλείπει συμφωνίας μεταξύ των κοινωνικών εταίρων στον συγκεκριμένο τομέα, που να καθορίζει περιορισμένο αριθμό επιπέδων υπεργολαβίας, ο αριθμός αυτός καθορίζεται σε τρεις.</u>

Αιτιολογία

Η τροπολογία αυτή αποτελεί λογική συνέχεια του σημείου 28 των πολιτικών συστάσεων της γνωμοδότησης.

Τροπολογία 18

Άρθρο 18, νέο άρθρο μετά το άρθρο 18

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
	Νέο Άρθρο <i>Ρήτρα περί μη οπισθοδρόμησης</i> <u>Η υλοποίηση της παρούσας οδηγίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση επαρκή δικαιολογία για την υποβάθμιση του γενικού επιπέδου προστασίας των εργαζομένων στους τομείς που καλύπτει η παρούσα. Και τούτο με την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών μελών ή/και των κοινωνικών εταίρων να εισάγουν, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της κατάστασης, διαφορετικές νομοθετικές, κανονιστικές ή συμβατικές διατάξεις από εκείνες που ισχύουν τη στιγμή της έγκρισης της παρούσας οδηγίας υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.</u>

Αιτιολογία

Αυτή η αποκαλούμενη «ρήτρα περί μη οπισθοδρόμησης» εισάγεται πλέον σε πολυάριθμες κοινοτικές οδηγίες και αποσκοπεί στην καλύτερη εφαρμογή αυτών στα κράτη μέλη. Η μεταφορά οδηγίας σε ένα κράτος μέλος δεν πρέπει να οδηγεί στην υποβάθμιση του υφιστάμενου επιπέδου προστασίας στους τομείς της οδηγίας, ιδίως όσον αφορά την από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη που προβλέπεται στο άρθρο 12 της παρούσας οδηγίας.

Τροπολογία 19

Άρθρο 21

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
Άρθρο 21 Έκθεση Το αργότερο 5 χρόνια από τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, διατυπώνοντας, αν χρειαστεί, κατάλληλες προτάσεις.	Άρθρο 21 Έκθεση Το αργότερο 5 χρόνια από τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή <u>και στην Επιτροπή των Περιφερειών</u> σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, διατυπώνοντας, αν χρειαστεί, κατάλληλες προτάσεις.

Αιτιολογία

Απαιτήση που συνάδει με την επιλογή του άρθρου 153 ΣΛΕΕ ως νομικής βάσης της πρότασης οδηγίας.

Βρυξέλλες, 29 Νοεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Θεσμικό πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος»

(2013/C 17/13)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- υποστηρίζει την πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση θεσμικού πλαισίου ευρωπαϊκού ιδρύματος (FE) που υπέβαλε η Επιτροπή και εκτιμά ότι εντάσσεται στη συνέχεια της υιοθέτησης του κανονισμού σχετικά με την πρωτοβουλία πολιτών·
- ως εκ τούτου, υποστηρίζει το σχέδιο κανονισμού για το θεσμικό πλαίσιο του ευρωπαϊκού ιδρύματος (FE) που προτείνει η Επιτροπή και αναγνωρίζει ότι εντάσσεται στη συνέχεια της υιοθέτησης των κανονισμών σχετικά με την πρωτοβουλία πολιτών και με τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ), με στόχο τη διευκόλυνση και προαγωγή της διασυνοριακής, διεθνικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας σε κλίμακα ΕΕ·
- επισημαίνει ότι το νέο θεσμικό πλαίσιο θα πρέπει, αφενός, να ανταποκρίνεται σε απαιτήσεις απλούστευσης και αποτελεσματικότητας για τα ιδρύματα, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να ενεργούν αποτελεσματικότερα στα πλαίσια διασυνοριακών ή διεθνικών προγραμμάτων, είτε μόνα τους είτε σε σύμπραξη με τοπικούς, περιφερειακούς και εθνικούς φορείς και, αφετέρου, να συνάδει με τη βούληση να επικρατήσει ασφάλεια δικαίου και να καταστεί σαφής στους πολίτες η λειτουργία και η χρηματοδότηση των ιδρυμάτων·
- κατανοεί το μέλημα για την εξεύρεση ισορροπίας ανάμεσα, αφενός, στις επιταγές του εθνικού δικαίου των κρατών μελών ως προς το ελάχιστο ύψος του ενεργητικού που απαιτείται από ένα ίδρυμα και, αφετέρου, στην επιθυμία διευκόλυνσης της σύστασης FE στο σύνολο της επικράτειας της Ένωσης. Ωστόσο, η ΕτΠ θεωρεί σημαντικό να εξασφαλιστεί στους δωρητές και στους πολίτες ότι τα FE θα διαθέτουν επαρκή ευρωστία περιουσιακών στοιχείων και επιθυμεί, αφενός, το ελάχιστο απαιτούμενο ύψος του ενεργητικού για την εγγραφή ενός FE σε μητρώο να ανέλθει στα 50 000 ευρώ —έναντι του προτεινόμενου 25 000, το οποίο κρίνει υπερβολικά χαμηλό— και, αφετέρου, να απαιτείται η διατήρηση του ενεργητικού στο ύψος αυτό καθ' όλη τη διάρκεια ύπαρξης του FE, ενώ η μη τήρηση του ελάχιστου αυτού ορίου να επιφέρει τη διάλυση του FE.

Εισηγήτρια

Η κ. Claudette BRUNET – LECHENAULT (FR/PES), Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου του Διαμερίσματος Saône et Loire

Έγγραφο αναφοράς

Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για το θεσμικό πλαίσιο του ευρωπαϊκού ιδρύματος (FE)

COM(2012) 35 final

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

1. έχει επίγνωση της οικονομικής βαρύτητας των ιδρυμάτων και του θεμελιώδους ρόλου που διαδραματίζουν στο σύνολο της ευρωπαϊκής επικράτειας και σε όλους τους τομείς κοινής ωφέλειας, ειδικότερα δε σε τομείς που υπάγονται στην αρμοδιότητα των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), όπως είναι οι κοινωνικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες υγείας, η κοινωνική ασφάλιση, οι τέχνες και ο πολιτισμός, η εκπαίδευση και η κατάρτιση, οι επιστήμες, η έρευνα και η καινοτομία ή ακόμη το περιβάλλον·

2. κατανοεί και εκφράζει τη λύπη της όσον αφορά τις δυσχέρειες που αντιμετωπίζουν τα ιδρύματα για την ανάπτυξη δράσης πέρα από τα εθνικά σύνορα, βάσει διασυνοριακών ή διεθνικών προγραμμάτων, και οι οποίες τα επιβαρύνουν με σημαντικές διαρθρωτικές ή συμβουλευτικές δαπάνες, ενώ τα ποσά αυτά θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν αποτελεσματικότερα για την υλοποίηση της κοινωνικής αποστολής τους·

3. υποστηρίζει την πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση θεσμικού πλαισίου ευρωπαϊκού ιδρύματος (FE) που υπέβαλε η Επιτροπή και εκτιμά ότι εντάσσεται στη συνέχεια της υιοθέτησης του κανονισμού σχετικά με την πρωτοβουλία πολιτών·

4. εκφράζει, εξάλλου, την ικανοποίησή της διότι η πρόταση της Επιτροπής εντάσσεται στη γενικότερη οπτική της ενίσχυσης της ασφάλειας των δραστηριοτήτων της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς και ελπίζει ότι η υιοθέτηση θεσμικού πλαισίου για το ευρωπαϊκό ίδρυμα θα ανοίξει τον δρόμο για τη θέσπιση θεσμικού πλαισίου και για τα ευρωπαϊκά ταμεία αλληλασφάλισης·

5. επισημαίνει ότι το νέο θεσμικό πλαίσιο θα πρέπει να ανταποκρίνεται ταυτόχρονα στις απαιτήσεις απλούστευσης, αποτελεσματικότητας και νομικής ασφάλειας για τα ιδρύματα, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να αναπτύσσουν καλύτερα το έργο τους στα πλαίσια διασυνοριακών ή διεθνικών προγραμμάτων, είτε μόνα τους είτε σε σύμπραξη με τους τοπικούς, περιφερειακούς και εθνικούς φορείς·

6. τονίζει, επίσης, ότι το θεσμικό αυτό πλαίσιο πρέπει να διέπεται από βούληση διασαφήνισης για τους πολίτες της λειτουργίας και της χρηματοδότησης των ιδρυμάτων·

7. επιθυμεί να ενισχυθεί η ευρωπαϊκή διάσταση του FE —όχι μόνο κατά στιγμή της σύστασης ενός ιδρύματος αλλά καθ' όλη τη διάρκεια της ύπαρξής του— και οι νομικές διατάξεις που το διέ-

πουν να αντλούνται όσο το δυνατόν περισσότερο από τον υπό εξέταση κανονισμό και από τον οργανισμό του εκάστοτε FE, με περιορισμό της παραπομπής στο εθνικό δίκαιο·

8. υπενθυμίζει ότι, εφόσον τα FE, για την υλοποίηση της αποστολής τους, έχουν τη δυνατότητα να συγκεντρώνουν ιδιωτικούς πόρους ή να λαμβάνουν δημόσια χρηματοδότηση, πρέπει να υπόκεινται σε υποχρεώσεις λογοδοσίας ως προς τη χρήση των πόρων τους — και τούτο τόσο έναντι των χρηματοδοτών τους όσο και έναντι του συνόλου των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

II. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****Η οικονομική βαρύτητα του κλάδου των ιδρυμάτων**

9. διαπιστώνει ότι ο κλάδος των ιδρυμάτων αντιπροσωπεύει ένα οικονομικό βάρος διόλου ευκαταφρόνητο, με συνολικό επίπεδο ετήσιων δαπανών της τάξης των 150 δις ευρώ και με προσφορά άμεσων θέσεων πλήρους απασχόλησης σε σχεδόν ένα εκατομμύριο άτομα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση·

10. σημειώνει το ενδιαφέρον των ιδρυμάτων για έργο πέραν των ορίων των εθνικών τους συνόρων, για να ανταποκρίνονται σφαιρικά σε οριζόντια προβλήματα, όπως τα σχετικά με τη μετανάστευση, την κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη, την επιστημονική αριστεία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, το περιβάλλον κ.λπ·

11. τονίζει, ειδικότερα, τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν τα ιδρύματα όσον αφορά τη χρήση των πόρων και τη δημιουργικότητά τους σε μια περίοδο μεγάλης πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής κρίσης στην Ευρώπη, όπου είναι απαραίτητο να εξετασθούν όλες οι ευκαιρίες για την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την εξασφάλιση μέλλοντος και προοπτικών ανάπτυξης για τους πολίτες της·

Επαχθείς και δαπανηρές διοικητικές υποχρεώσεις

12. παρατηρεί ότι τα ιδρύματα αντιμετωπίζουν ενίοτε δυσχέρειες προκειμένου για διεθνική ή διασυνοριακή δράση, λόγω κανόνων επιβεβλημένων από τις εθνικές νομοθεσίες, οι οποίοι τα αναγκάζουν να δαπανούν σε παροχή συμβουλών και διάφορα διοικητικά έξοδα ένα μερίδιο των πόρων τους που εκτιμάται σε περίπου 90 έως 102 εκ. ευρώ ετησίως, αντί να αξιοποιούν τους πόρους αυτούς για την υλοποίηση κοινωφελών προγραμμάτων, μόνα τους ή σε σύμπραξη με άλλα ιδρύματα ή ΟΤΑ·

Ένα θεσμικό πλαίσιο που θα ενισχύει την πρωτοβουλία Ευρωπαίων πολιτών χάρη στο ρόλο των ιδρυμάτων

13. τονίζει ότι οι δραστηριότητες των ιδρυμάτων, τα οποία τις περισσότερες φορές ιδρύονται από πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ιδιώτες ή επιχειρήσεις), αφορούν προγράμματα κοινής ωφέλειας πολύ σημαντικά για τους Ευρωπαίους πολίτες, ενώ πολύ συχνά άπτονται των τομέων αρμοδιότητας των ΟΤΑ, όπως είναι ειδικότερα οι κοινωνικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες υγείας, η κοινωνική ασφάλιση, οι τέχνες και ο πολιτισμός, η εκπαίδευση και η κατάρτιση, οι επιστήμες, η έρευνα και η καινοτομία κλπ.

14. εκτιμά ότι η πρόκριση μιας νέας νομικής μορφής, εναλλακτικής ως προς τα εθνικά θεσμικά πλαίσια, που θα συνιστά καθεστώς (θεσμικό πλαίσιο) «ευρωπαϊκού ιδρύματος», θα μπορούσε να αποτελέσει ουσιώδες στοιχείο για τη βελτίωση του ρόλου των ιδρυμάτων στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

15. ως εκ τούτου, υποστηρίζει το σχέδιο κανονισμού για το θεσμικό πλαίσιο του ευρωπαϊκού ιδρύματος (FE) που προτείνει η Επιτροπή και αναγνωρίζει ότι εγγράφεται στη συνέχεια της υιοθέτησης των κανονισμών σχετικά με την πρωτοβουλία πολιτών και με τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ), με στόχο τη διευκόλυνση και προαγωγή της διασυνοριακής, διεθνικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας σε κλίμακα ΕΕ.

16. εκτιμά ότι το άρθρο 352 της ΣΛΕΕ —όπου προβλέπεται ότι το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής και έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θεσπίζει τις κατάλληλες διατάξεις για την υλοποίηση ενός από τους στόχους των Συνθηκών— είναι η μόνη πρόσφορη νομική βάση για την υπό εξέταση πρόταση κανονισμού, καθώς δεν υφίστανται ειδικές διατάξεις στις Συνθήκες που να εκχωρούν ρητώς σχετική αρμοδιότητα στα θεσμικά όργανα της Ένωσης. Η επιλογή αυτή συνάδει με αυτήν που προκρίθηκε στο παρελθόν για τη θέσπιση διατάξεων σχετικά με άλλα θεσμικά πλαίσια, όπως εκείνα που αφορούν την ευρωπαϊκή εταιρία ή τον ευρωπαϊκό όμιλο οικονομικού σκοπού, ενώ δεν επηρεάζει ουδόλως τις εθνικές νομοθεσίες που διέπουν τα ιδρύματα. Εξάλλου, η ΕτΠ επισημαίνει ότι, από τα 19 εθνικά κοινοβούλια που προέβησαν σε ανάλυση της πρότασης κανονισμού στα πλαίσια του μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας, μόνον ένα εξέδωσε αιτιολογημένη γνωμοδότηση.

17. επισημαίνει ότι το νέο θεσμικό πλαίσιο θα πρέπει, αφενός, να ανταποκρίνεται σε απαιτήσεις απλούστευσης και αποτελεσματικότητας για τα ιδρύματα, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να ενεργούν αποτελεσματικότερα στα πλαίσια διασυνοριακών ή διεθνικών προγραμμάτων, είτε μόνα τους είτε σε σύμπραξη με τοπικούς, περιφερειακούς και εθνικούς φορείς και, αφετέρου, να συνάδει με τη βούληση να επικρατήσει ασφάλεια δικαίου και να καταστεί σαφής στους πολίτες η λειτουργία και η χρηματοδότηση των ιδρυμάτων.

Προβολή της ευρωπαϊκής διάστασης

18. επιθυμεί να προβληθεί πιο έντονα η ευρωπαϊκή διάσταση του FE, και συνιστά προς τούτο να του επιβάλλεται να αναπτύσσει

ή να έχει ως στόχο να αναπτύσσει διεθνικές ή διασυνοριακές δραστηριότητες, κατά τη στιγμή της ίδρυσής του αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια της ύπαρξής του.

19. επ' αυτού, εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι στο σχέδιο κανονισμού υιοθετείται συχνά η παραπομπή στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, και φρονεί ότι η προσέγγιση αυτή, απουσία κανόνων εναρμόνισης, οδηγεί σε έλλειψη ασφάλειας δικαίου για τα FE.

Απαιτήσεις αναγνωσιμότητας, αξιοπιστίας και διαφάνειας

20. υπενθυμίζει ότι η δυνατότητα των FE να συγκεντρώνουν για την υλοποίηση της αποστολής τους ιδιωτικούς πόρους και δημόσια χρηματοδότηση συνεπάγεται γι' αυτά την υποχρέωση να εξασφαλίζουν στους δωρητές και τους χρηματοδότες τους, και γενικότερα στο σύνολο των πολιτών στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την μέγιστη δυνατή ασφάλεια όσον αφορά τη φερεγγυότητά τους, καθώς και πλήρη διαφάνεια ως προς τη διαχείρισή τους και τη χρήση των πόρων που λαμβάνουν.

Διασαφήνιση του σκοπού των FE

21. επισημαίνει ότι σε ορισμένα κράτη μέλη οι έννοιες του «δημόσιου συμφέροντος» και της «κοινής ωφέλειας» καλύπτουν διαφορετικά εννοιολογικά πεδία και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ενδέχεται να δηλώνουν είτε μια συγκεκριμένη διαδικασία ή νομικό καθεστώς του εθνικού δικαίου είτε μια καθαρά φορολογική προσέγγιση ως εκ τούτου, ζητά να εναρμονιστεί η χρησιμοποιούμενη ορολογία με την πρόκριση της έκφρασης «κοινή ωφέλεια», η οποία θα πρέπει να νοείται κατά ενιαίο τρόπο στο εκάστοτε κράτος μέλος για τον προσδιορισμό του σκοπού του FE, εξαιρουμένης οιασδήποτε φορολογικής προσέγγισης.

22. επιθυμεί, επίσης, να οριστεί στο άρθρο 5 του κανονισμού η φράση «ερασιτεχνικός αθλητισμός», ώστε να αποτραπεί το ενδεχόμενο διολίσθησης των δράσεων των FE προς τη στήριξη πρακτικών που υπάγονται μάλλον στον επαγγελματικό αθλητισμό.

Αύξηση της αξιοπιστίας

23. κατανοεί το μέλημα για την εξεύρεση ισορροπίας ανάμεσα, αφενός, στις επιταγές του εθνικού δικαίου των κρατών μελών ως προς το ελάχιστο ύψος του ενεργητικού που απαιτείται από ένα ίδρυμα και, αφετέρου, στην επιθυμία διευκόλυνσης της σύστασης FE στο σύνολο της επικράτειας της Ένωσης. Ωστόσο, η ΕτΠ θεωρεί σημαντικό να εξασφαλιστεί στους δωρητές και στους πολίτες ότι τα FE θα διαθέτουν επαρκή ευρωστία περιουσιακών στοιχείων και επιθυμεί, αφενός, το ελάχιστο απαιτούμενο ύψος του ενεργητικού για την εγγραφή ενός FE σε μητρώο να ανέλθει στα 50 000 ευρώ —έναντι του προτεινόμενου 25 000, το οποίο κρίνει υπερβολικά χαμηλό— και, αφετέρου, να απαιτείται η διατήρηση του ενεργητικού στο ύψος αυτό καθ' όλη τη διάρκεια ύπαρξής του FE, ενώ η μη τήρηση του ελάχιστου αυτού ορίου θα επιφέρει τη διάλυση του FE.

24. θεωρεί δεδομένο ότι τα FE έχουν μη κερδοσκοπικό σκοπό, αποδέχεται όμως παράλληλα ότι ενδέχεται να οδηγηθούν στην άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων για την υλοποίηση της κοινωφελούς αποστολής τους· προτείνει, λοιπόν, να τροποποιηθεί το άρθρο 11 κατά τρόπο που να προσδιορίζει σαφέστερα τα όρια εντός των οποίων δύναται να αναπτύσσει τις οικονομικές του δραστηριότητες ένα FE·

25. φρονεί ότι το ζήτημα της αμοιβής των μελών του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου των FE συνδέεται άμεσα με τον μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα τους και ότι στον κανονισμό πρέπει να θεσπίζονται σχετικοί κανόνες επί της αρχής·

26. επιθυμεί να αποσαφηνιστούν οι αρχές σχετικά με την πρόληψη της σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς εκτιμά ότι η υφιστάμενη διατύπωση επιδέχεται διάφορες ερμηνείες, ενδεχομένως με αντίθετο αποτέλεσμα από το επιδιωκόμενο·

27. επιδοκιμάζει τους κανόνες που θεσπίζονται για θέματα διαφάνειας και τήρησης λογιστικών βιβλίων, συνιστά όμως να διασα-

φηνιστούν και να προσδιοριστούν καλύτερα οι διαδικασίες ελέγχου και δημοσιοποίησης της δραστηριότητας των FE·

Ανάγκη εναρμόνισης

28. συμμερίζεται τους λόγους δημοσιονομικής πειθαρχίας που υπαγόρευσαν την επιλογή του ορισμού εποπτικών αρχών των FE σε εθνικό επίπεδο αντί της δημιουργίας διαδικασίας και εποπτικού οργάνου σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

29. παραδέχεται ότι είναι σκόπιμη η εισαγωγή φορολογικών διατάξεων στο σχέδιο του θεσμικού πλαισίου, εκφράζει όμως επιφυλάξεις ως προς τον αυτόματο χαρακτήρα της επέκτασης στα FE του φορολογικού καθεστώτος που αναγνωρίζεται στους εθνικούς κοινωφελείς φορείς, δεδομένου ότι οι προϋποθέσεις υπαγωγής στα ευνοϊκά αυτά εθνικά φορολογικά καθεστώτα παρουσιάζουν μεγάλες διαφοροποιήσεις μεταξύ κρατών μελών.

III. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Άρθρο 2 σημείο 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 2 Ορισμοί Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού νοούνται ως: [...] (5) «κοινωφελής φορέας», το ίδρυμα με κοινωφελή σκοπό ή/και παρόμοιο κοινωφελές νομικό πρόσωπο χωρίς μέλη, το οποίο έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία ενός από τα κράτη μέλη,	Άρθρο 2 Ορισμοί Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού νοούνται ως: [...] (5) «κοινωφελής φορέας φορέας δημοσίου συμφέροντος, το ίδρυμα με κοινωφελή σκοπό δημοσίου συμφέροντος ή/και παρόμοιο κοινωφελές νομικό πρόσωπο δημοσίου συμφέροντος χωρίς μέλη, το οποίο έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία ενός από τα κράτη μέλη,

Αιτιολογία

Η εισηγήτρια προτείνει με την τροπολογία 1 την αντικατάσταση του όρου «κοινωφελής» από τον όρο «δημοσίου συμφέροντος» [ΣτΜ: για το ελληνικό κείμενο, ο όρος «κοινωφελής» είναι πιο δόκιμος].

Τροπολογία 2

Άρθρο 5 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 5 Κοινωφελής σκοπός 1. Το FE αποτελεί διακριτό φορέα που έχει συσταθεί για κοινωφελή σκοπό.	Άρθρο 5 Κοινωφελής σκοπός 1. Το FE αποτελεί διακριτό φορέα που έχει συσταθεί για κοινωφελή σκοπό.

Αιτιολογία

Δεν αφορά το ελληνικό κείμενο.

Τροπολογία 3

Άρθρο 5 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
Άρθρο 5 Κοινοφελής σκοπός 2. Το FE υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον εν γένει. Μπορεί να συσταθεί μόνο για τους ακόλουθους σκοπούς, στους οποίους αφιερώνονται αμετάκλητα τα περιουσιακά στοιχεία του: α) [...] [...] ιη) ερασιτεχνικός αθλητισμός, κ) υποστήριξη υποδομών για κοινοφελείς οργανώσεις.	Άρθρο 5 Κοινοφελής σκοπός 2. Το FE υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον εν γένει <u>σκοπούς κοινής ωφέλειας υπό την ευρεία έννοια.</u> Μπορεί να συσταθεί μόνο για τους ακόλουθους σκοπούς, στους οποίους αφιερώνονται αμετάκλητα τα περιουσιακά στοιχεία του: α) [...] [...] ιη) ερασιτεχνικός αθλητισμός, <u>ο οποίος νοείται ως η άσκηση αθλητικών δραστηριοτήτων από άτομα τα οποία δεν αντλούν από αυτές τακτικά και σημαντικά εισοδήματα.</u> <u>ιθ</u> κ) υποστήριξη υποδομών για κοινοφελείς οργανώσεις, <u>κ) προστασία των θυμάτων βίας κάθε είδους.</u>

Αιτιολογία

Κρίνουμε σκόπιμο να οριστεί επακριβώς η έννοια του ερασιτεχνικού αθλητισμού, δεδομένου ότι, ανάλογα με το άθλημα, οι πρακτικές διαφέρουν από το ένα κράτος στο άλλο και ότι ορισμένα αθλήματα, που θεωρούνται ερασιτεχνικά, ασκούνται ωστόσο σε επίπεδο και υπό συνθήκες που προσομοιάζουν περισσότερο στην άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας, η οποία εξαιρείται από το πεδίο της κοινής ωφέλειας.

Επιπλέον, κρίνεται χρήσιμο κα προστεθεί η προστασία των θυμάτων βίας κάθε μορφής. Ας τονιστεί η σημασία της συνεργασίας με τις τρίτες χώρες, που αναφέρεται στην επόμενη παράγραφο.

Τροπολογία 4

Άρθρο 6

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
Άρθρο 6 Διασυνοριακή συνιστώσα Κατά τη στιγμή της εγγραφής σε μητρώο, το FE διεξάγει δραστηριότητες ή έχει καταστατικό στόχο τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη.	Άρθρο 6 <u>Διασυνοριακή Ευρωπαϊκή συνιστώσα</u> Κατά τη στιγμή της εγγραφής σε μητρώο, το FE διεξάγει δραστηριότητες <u>ή έχει καταστατικό στόχο τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη.</u> <u>Αφού πραγματοποιηθεί η εγγραφή του, το FE διεξάγει δραστηριότητες σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη.</u> <u>Οφείλει να συνεχίσει την άσκηση των δραστηριοτήτων του σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη καθ' όλη τη διάρκεια της ύπαρξής του.</u>

Αιτιολογία

Η τροπολογία επιδιώκει να ενισχύσει την ευρωπαϊκή διάσταση του FE, εξασφαλίζοντας ότι η άσκηση δραστηριοτήτων σε άνω του ενός κράτη μέλη θα αποτελεί πραγματικότητα καθ' όλη τη διάρκεια της ύπαρξής του και όχι μόνο κατά τη στιγμή της σύστασής του. Στην περίπτωση νεοσυσταθέντος FE, που δεν μπορεί να διεξάγει δραστηριότητες κατά τη στιγμή της εγγραφής του σε μητρώο, η ευρωπαϊκή του διάσταση πρέπει να εμφανίζεται στους καταστατικούς του στόχους, γι' αυτό και τροποποιείται η διατύπωση της φράσης.

Τροπολογία 5

Άρθρο 7 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 7 Περιουσιακά στοιχεία [...] 2. Το FE διαθέτει περιουσιακά στοιχεία ισοδύναμα με τουλάχιστον 25.000 ευρώ.	Άρθρο 7 Περιουσιακά στοιχεία [...] 2. <u>Κατά τη στιγμή της εγγραφής του σε μητρώο και καθ' όλη τη διάρκεια της ύπαρξής του, το FE διαθέτει περιουσιακά στοιχεία ισοδύναμα με 50 000 ευρώ τουλάχιστον 25 000 ευρώ.</u>

Αιτιολογία

Για να εξασφαλίζεται καλύτερα η φερεγγυότητα και η αξιοπιστία που οφείλει να επιδεικνύει ένα FE, η ΕτΠ προτείνει να ανέλθει σε 50 000 ευρώ το ελάχιστο ύψος των περιουσιακών στοιχείων που απαιτούνται για τη σύστασή του και να απαιτείται επίσης η διατήρησή τους στο ύψος αυτό καθ' όλη τη διάρκεια της ύπαρξής του.

Τροπολογία 6

Άρθρο 10 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 10 Δικαιοπρακτική ικανότητα 1. Το FE διαθέτει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα σε όλα τα κράτη μέλη. Εάν δεν προβλέπονται περιορισμοί στον οργανισμό του, το FE διαθέτει όλα τα δικαιώματα που είναι απαραίτητα για την άσκηση των δραστηριοτήτων του, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος κυριότητας επί κινητής και ακίνητης περιουσίας, καταβολής χορηγιών, συγκέντρωσης κεφαλαίων, αποδοχής και κατοχής δωρεών οποιουδήποτε είδους, συμπεριλαμβανομένων μετοχών και άλλων διαπραγματεύσιμων τίτλων, κληρονομιών και δωρεών «σε είδος» από οποιαδήποτε νόμιμη πηγή, μεταξύ άλλων και από τρίτες χώρες. Εφόσον απαιτείται, για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του, το FE διαθέτει το δικαίωμα εγκατάστασης σε οποιοδήποτε κράτος μέλος.	Άρθρο 10 Δικαιοπρακτική ικανότητα 1. Το FE διαθέτει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα σε όλα τα κράτη μέλη, <u>στο βαθμό που δεν προβλέπονται περιορισμοί στον παρόντα κανονισμό.</u> Εάν δεν προβλέπονται περιορισμοί στον οργανισμό του, το FE διαθέτει όλα τα δικαιώματα που είναι απαραίτητα για την άσκηση των δραστηριοτήτων του, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος κυριότητας επί κινητής και ακίνητης περιουσίας, καταβολής χορηγιών, συγκέντρωσης κεφαλαίων, αποδοχής και κατοχής δωρεών οποιουδήποτε είδους, συμπεριλαμβανομένων μετοχών και άλλων διαπραγματεύσιμων τίτλων, κληρονομιών και δωρεών «σε είδος» από οποιαδήποτε νόμιμη πηγή, μεταξύ άλλων και από τρίτες χώρες. Εφόσον απαιτείται, για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του, το FE διαθέτει το δικαίωμα εγκατάστασης σε οποιοδήποτε κράτος μέλος.

Αιτιολογία

Η διάταξη σύμφωνα με την οποία ότι το FE διαθέτει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα σε όλα τα κράτη μέλη πρέπει να συμπληρωθεί, λόγω των περιορισμών που προβλέπονται στο άρθρο 11 σχετικά με τις οικονομικές δραστηριότητες (εκπλήρωση κοινωφελούς σκοπού: «Οι οικονομικές δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με τον κοινωφελή σκοπό του FE επιτρέπονται σε ποσοστό έως 10 % του καθαρού ετήσιου κύκλου εργασιών του FE, υπό την προϋπόθεση ότι τα αποτελέσματα από τις μη συναφείς δραστηριότητες παρουσιάζονται χωριστά στους λογαριασμούς»).

Τροπολογία 7

Άρθρο 11

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<i>Άρθρο 11</i> Οικονομικές δραστηριότητες 1. Εάν δεν προβλέπονται περιορισμοί στον οργανισμό του, το FE διαθέτει την ικανότητα και είναι ελεύθερο να συμμετέχει σε εμπορικές ή άλλες οικονομικές δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα κέρδη χρησιμοποιούνται αποκλειστικά προς εκπλήρωση του (των) κοινωφελούς(-ών) σκοπού(-ών) του. 2. Οι οικονομικές δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με τον κοινωφελή σκοπό του FE επιτρέπονται σε ποσοστό έως 10 % του καθαρού ετήσιου κύκλου εργασιών του FE, υπό την προϋπόθεση ότι τα αποτελέσματα από τις μη συναφείς δραστηριότητες παρουσιάζονται χωριστά στους λογαριασμούς.	<i>Άρθρο 11</i> Οικονομικές δραστηριότητες 1. Εάν δεν προβλέπονται περιορισμοί στον οργανισμό του, το FE διαθέτει την ικανότητα και είναι ελεύθερο να συμμετέχει σε <u>να ασκεί</u> εμπορικές ή άλλες οικονομικές δραστηριότητες, <u>εφόσον αυτές συνδέονται αναπόσπαστα με την κοινωφελή αποστολή του και</u> υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα κέρδη χρησιμοποιούνται αποκλειστικά προς εκπλήρωση του (των) κοινωφελούς(-ών) σκοπού(-ών) του. 2. Οι οικονομικές δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με τον κοινωφελή σκοπό του FE επιτρέπονται <u>αποκλειστικά εντός</u> μέγιστου ορίου σε ποσοστό έως 10 % του καθαρού ετήσιου κύκλου εργασιών των καθαρών ετήσιων πόρων του FE, και υπό την προϋπόθεση ότι τα αποτελέσματα από τις μη συναφείς δραστηριότητες παρουσιάζονται χωριστά στους λογαριασμούς <u>και διατίθενται εξ ολοκλήρου για την επίτευξη των κοινωφελών σκοπών του.</u>

Αιτιολογία

Στόχος της τροπολογίας είναι να βελτιωθεί το πλαίσιο που θα διέπει τη δυνατότητα ενός FE να διεξάγει οικονομικές δραστηριότητες, ούτως ώστε τα FE να μην απολέσουν τον κύριο χαρακτήρα τους ως μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί προσφεύγοντας καταχρηστικά σε καθαρά εμπορικού χαρακτήρα δραστηριότητες, μη συνδεδεμένες με τον σκοπό τους.

Τροπολογία 8

Άρθρο 21

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<i>Άρθρο 21</i> Εγγραφή στο μητρώο 1. Το FE εγγράφεται σε μητρώο σε ένα από τα κράτη μέλη. 2. Το FE που έχει συσταθεί διά συγχώνευσης μεταξύ δύο κοινωφελών φορέων νομίμως εγκατεστημένων στο ίδιο κράτος μέλος εγγράφεται σε μητρώο στο συγκεκριμένο κράτος μέλος. 3. Το FE που έχει συσταθεί διά διασυνοριακής συγχώνευσης εγγράφεται σε μητρώο σε ένα από τα κράτη μέλη όπου είχαν εγκατασταθεί νομίμως οι συγχωνευόμενοι φορείς. 4. Το FE που έχει συσταθεί διά μετατροπής εγγράφεται σε μητρώο στο κράτος μέλος όπου είχε αρχικά εγκατασταθεί νομίμως ο μετατρεπόμενος φορέας.	<i>Άρθρο 21</i> Εγγραφή στο μητρώο 1. Το FE εγγράφεται σε μητρώο <u>σε ένα από τα κράτη μέλη στο κράτος μέλος όπου ορίστηκε η έδρα του βάσει του οργανισμού του.</u> 2. Το FE που έχει συσταθεί διά συγχώνευσης μεταξύ δύο κοινωφελών φορέων νομίμως εγκατεστημένων στο ίδιο κράτος μέλος εγγράφεται σε μητρώο στο συγκεκριμένο κράτος μέλος. 3. Το FE που έχει συσταθεί διά διασυνοριακής συγχώνευσης εγγράφεται σε μητρώο <u>στο κράτος μέλος όπου ορίστηκε η καταστατική έδρα του φορέα που απορροφά τον συγχωνευόμενο σε ένα από τα κράτη μέλη όπου είχαν εγκατασταθεί νομίμως οι συγχωνευόμενοι φορείς.</u> 4. Το FE που έχει συσταθεί διά μετατροπής εγγράφεται σε μητρώο στο κράτος μέλος όπου είχε αρχικά εγκατασταθεί νομίμως ο μετατρεπόμενος φορέας.

Αιτιολογία

Για λόγους ασφάλειας δικαίου, προτείνεται να λαμβάνεται υπόψη ως δεύτερο κριτήριο για τον καθορισμό του μητρώου στο οποίο μπορεί να εγγραφεί το FE, το σημείο προσωπικής σύνδεσης της καταστατικής έδρας του FE.

Τροπολογία 9

Προσθήκη νέου άρθρου, μετά από το άρθρο 31

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	Αρχές διαχείρισης 1. <u>Κανένας δεν επιτρέπεται να είναι ταυτόχρονα μέλος και του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου.</u> 2. <u>Τα μέλη του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου ασκούν τα καθήκοντά τους αμισθί. Δύνανται να λαμβάνουν επιστροφή των εξόδων στα οποία υποβάλλονται για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται στον οργανισμό του FE.</u> 3. <u>Κανένα όφελος, άμεσο ή έμμεσο, δεν επιτρέπεται να αποδίδεται σε οποιοδήποτε ιδρυτή, μέλος του διοικητικού ή του εποπτικού συμβουλίου, διευθύνοντα σύμβουλο ή ελεγκτή ούτε να επεκτείνεται σε οποιοδήποτε άτομο διαθέτει επιχειρηματική ή στενή οικογενειακή σχέση μαζί τους, εκτός αν αφορά την άσκηση των καθηκόντων τους στο FE.</u>

Αιτιολογία

Η τροπολογία εκφράζει το μέλημα της ΕτΠ για τον προσδιορισμό των κανόνων διαχείρισης και δεοντολογίας που αρμόζουν στον κυρίως μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα των FE και ανταποκρίνονται στις επιταγές αναγνωσιμότητας και διαφάνειας που πρέπει να τα χαρακτηρίζουν.

Τροπολογία 10

Άρθρο 32

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 32 Συγκρούσεις συμφερόντων 1. Ο ιδρυτής και τα άλλα μέλη του συμβουλίου, τα οποία ενδέχεται να διαθέτουν επιχειρηματική, οικογενειακή ή άλλη σχέση με τον ιδρυτή ή μεταξύ τους, η οποία θα μπορούσε να δημιουργήσει πραγματική ή δυνητική σύγκρουση συμφερόντων, ικανή να υπονομεύσει την κρίση τους, δεν επιτρέπεται να αποτελούν την πλειοψηφία του διοικητικού συμβουλίου. 2. Κανένας δεν επιτρέπεται να είναι ταυτόχρονα μέλος και του διοικητικού συμβουλίου και του εποπτικού συμβουλίου. 3. Κανένα όφελος, άμεσο ή έμμεσο, δεν επιτρέπεται να αποδίδεται σε οποιοδήποτε ιδρυτή, μέλος διοικητικού ή εποπτικού συμβουλίου, διευθύνοντα σύμβουλο ή ελεγκτή ούτε να επεκτείνεται σε οποιοδήποτε άτομο διαθέτει επιχειρηματική ή στενή οικογενειακή σχέση μαζί τους, εκτός αν πρόκειται για την άσκηση των καθηκόντων τους στο FE.	Άρθρο 32 Συγκρούσεις συμφερόντων 1. <u>Ο ιδρυτής και τα άλλα μέλη του συμβουλίου, τα οποία ενδέχεται να διαθέτουν επιχειρηματική, οικογενειακή ή άλλη σχέση με τον ιδρυτή ή μεταξύ τους, η οποία θα μπορούσε να δημιουργήσει πραγματική ή δυνητική σύγκρουση συμφερόντων, ικανή να υπονομεύσει την κρίση τους, δεν επιτρέπεται να αποτελούν την πλειοψηφία του διοικητικού συμβουλίου. Τα μέλη του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου ενημερώνουν εγγράφως το FE σε περίπτωση ύπαρξης οιοδδήποτε άμεσου ή έμμεσου συμφέροντος σε τρίτο μέρος, από το οποίο θα μπορούσε προκύψει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των συμφερόντων του FE και των προσωπικών τους συμφερόντων ή των συμφερόντων προσώπου με το οποίο έχουν οικογενειακές ή επιχειρηματικές σχέσεις.</u> 2. <u>Κανένας δεν επιτρέπεται να είναι ταυτόχρονα μέλος και του διοικητικού συμβουλίου και του εποπτικού συμβουλίου. Τα μέλη του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου οφείλουν να απέχουν, κατά περίπτωση, από τη συμμετοχή σε διαβούλευση ή σε λήψη απόφασης, όταν πρόκειται για ζήτημα που αφορά φορέα ή πρόσωπο με το οποίο έχουν οικογενειακές ή επιχειρηματικές σχέσεις ή στο οποίο έχουν άμεσα ή έμμεσα συμφέροντα.</u> 3. <u>Κανένα όφελος, άμεσο ή έμμεσο, δεν επιτρέπεται να αποδίδεται σε οποιοδήποτε ιδρυτή, μέλος διοικητικού ή εποπτικού συμβουλίου, διευθύνοντα σύμβουλο ή ελεγκτή ούτε να επεκτείνεται σε οποιοδήποτε άτομο διαθέτει επιχειρηματική ή στενή οικογενειακή σχέση μαζί τους, εκτός αν πρόκειται για την άσκηση των καθηκόντων τους στο FE.</u>

Αιτιολογία

Η προτεινόμενη τροπολογία εκφράζει το μέλημα της ΕτΠ για την ενίσχυση των κανόνων διαχείρισης και δεοντολογίας που ανταποκρίνονται στις επιταγές αναγνωσιμότητας και διαφάνειας τις οποίες απαιτούν από τα FE οι δωρητές τους και το σύνολο των πολιτών.

Τροπολογία 11

Άρθρο 33

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 33 Εκπροσώπηση του FE σε σχέση με τρίτους Το διοικητικό συμβούλιο, καθώς και κάθε άλλο άτομο που έχει εξουσιοδοτηθεί από το διοικητικό συμβούλιο και ενεργεί υπό τις οδηγίες του, μπορεί να εκπροσωπεί το FE στις σχέσεις του με τρίτους και σε νομικές διαδικασίες.	Άρθρο 33 Εκπροσώπηση του FE σε σχέση με τρίτους Το διοικητικό συμβούλιο, καθώς και κάθε άλλο άτομο που έχει εξουσιοδοτηθεί από το διοικητικό συμβούλιο, και ενεργεί υπό τις οδηγίες του <u>και είναι εγγεγραμμένο σε μητρώο</u>, μπορεί να εκπροσωπεί το FE στις σχέσεις του με τρίτους και σε νομικές διαδικασίες.

Αιτιολογία

Με την τροπολογία, διευκρινίζεται ότι μόνον άτομα εγγεγραμμένα στο μητρώο ως εξουσιοδοτημένα μπορούν να εκπροσωπούν το FE σε συναλλαγές με τρίτους και σε νομικές διαδικασίες, όπως άλλωστε ορίζεται και στο άρθρο 23 παράγραφος 1 ψηφίο ε) σημείο (ii) της πρότασης οδηγίας.

Τροπολογία 12

Άρθρο 34 παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 34 Διαφάνεια και λογοδοσία [...] 5. Οι ετήσιοι λογαριασμοί, οι οποίοι έχουν εγκριθεί δεόντως από το διοικητικό συμβούλιο, μαζί με τη γνωμοδότηση που υποβάλλεται από τον αρμόδιο για τον έλεγχο των λογαριασμών και η έκθεση δραστηριοτήτων δημοσιοποιούνται.	Άρθρο 34 Διαφάνεια και λογοδοσία [...] 5. Οι ετήσιοι λογαριασμοί, οι οποίοι έχουν εγκριθεί δεόντως από το διοικητικό συμβούλιο, μαζί με τη <u>καθώς και η</u> γνωμοδότηση που υποβάλλεται από τον αρμόδιο για τον έλεγχο των λογαριασμών και η έκθεση δραστηριοτήτων δημοσιοποιούνται. <u>Πρέπει τουλάχιστον να είναι διαθέσιμα σε όλους τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον ιστότοπο του FE στο διαδίκτυο.</u>

Αιτιολογία

Η τροπολογία εκφράζει το μέλημα της ΕτΠ για την ενίσχυση των κανόνων διαχείρισης και δεοντολογίας που ανταποκρίνονται στις επιταγές αναγνωσιμότητας και διαφάνειας τις οποίες απαιτούν από τα FE οι δωρητές τους και το σύνολο των πολιτών.

Τροπολογία 13

Άρθρο 43 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 43 Απόφαση εκκαθάρισης [...]	Άρθρο 43 Απόφαση εκκαθάρισης [...]

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
2. Η εποπτική αρχή μπορεί, μετά από ακρόαση του διοικητικού συμβουλίου του FE, να αποφασίσει την εκκαθάριση του FE ή, εάν προβλέπεται στην ισχύουσα εθνική νομοθεσία, να προτείνει στο αρμόδιο δικαστήριο την εκκαθάρισή του, σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) εάν το διοικητικό συμβούλιο δεν έχει ενεργήσει στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, β) εάν το FE παραβιάζει διαρκώς τον οργανισμό του, τον παρόντα κανονισμό ή την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.	2. Η εποπτική αρχή μπορεί, μετά από ακρόαση του διοικητικού συμβουλίου του FE, να αποφασίσει την εκκαθάριση του FE <u>και να διορίσει τον εκκαθαριστή του</u> ή, εάν προβλέπεται στην ισχύουσα εθνική νομοθεσία, να προτείνει στο αρμόδιο δικαστήριο την εκκαθάρισή του <u>και συγκεκριμένο πρόσωπο ως εκκαθαριστή</u>, σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) εάν το διοικητικό συμβούλιο δεν έχει ενεργήσει στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, β) εάν το FE παραβιάζει διαρκώς τον οργανισμό του, τον παρόντα κανονισμό ή την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.

Τροπολογία 14

Άρθρο 44 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Άρθρο 44 Εκκαθάριση 1. Εφόσον η εποπτική αρχή έχει εγκρίνει την απόφαση του διοικητικού συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο ή η εποπτική αρχή ή, ανάλογα με την περίπτωση, το δικαστήριο έχει αποφασίσει την εκκαθάριση του FE, τα περιουσιακά στοιχεία του FE χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. [...]	Άρθρο 44 Εκκαθάριση 1. Εφόσον η εποπτική αρχή έχει εγκρίνει την απόφαση του διοικητικού συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο ή η εποπτική αρχή ή, ανάλογα με την περίπτωση, το δικαστήριο έχει αποφασίσει την εκκαθάριση του FE, τα περιουσιακά στοιχεία του FE χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. <u>Τα έξοδα εκκαθάρισης βαρύνουν το FE.</u> [...]

Βρυξέλλες, 29 Νοεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ουσίες προτεραιότητας στον τομέα της πολιτικής των υδάτων»

(2013/C 17/14)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επιδοκιμάζει την πρόταση της Επιτροπής που αφορά τον κατάλογο των ουσιών προτεραιότητας (ΟΠ) στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και θεωρεί απαραίτητο για την επίτευξη των στόχων της πρότασης να συμπεριληφθούν στον κατάλογο ουσιών προτεραιότητας και επικίνδυνων ουσιών προτεραιότητας και οι ουσίες που περιέχονται στα φάρμακα, ή τουλάχιστον, να εξεταστεί το ενδεχόμενο συμπεριλήψής τους·
- καλεί τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να εξετάσουν εγκαίρως την άδεια κυκλοφορίας των εν λόγω ουσιών και να εκδώσουν σύσταση για την περαιτέρω χρήση των εν λόγω ουσιών στην αγορά της ΕΕ. Θεωρεί ζωτικής σημασίας να συνεκτιμάται η μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον ήδη κατά την παρασκευή και την έγκριση φαρμακευτικών ουσιών. Τονίζει ότι πρέπει να γίνουν ενέργειες έτσι ώστε τα μέτρα παρακολούθησης των εν λόγω αρχών να είναι οικονομικώς συμφέροντα·
- ζητά να επεκταθεί η προθεσμία συμμόρφωσης των κρατών μελών προς την οδηγία σε 24 μήνες μετά την έκδοσή της, για τη σωστή αξιολόγηση των επιπτώσεων εθνικών νομικών διατάξεων και για την κατανομή των δαπανών που προκύπτουν σε μεγαλύτερη χρονική περίοδο·
- ζητά τα κράτη μέλη να τηρούν τα ποιοτικά περιβαλλοντικά πρότυπα για τις ουσίες 2, 5, 15, 20, 22, 23, 28 και 34 έως 48 αρχίζοντας με την αναθεώρηση των σχεδίων διαχείρισης των λεκανών απορροής των ποταμών το 2021, με σκοπό την επίτευξη μιας καλής χημικής κατάστασης για τις ουσίες αυτές το 2027·
- συμφωνεί ότι είναι αναγκαίο να παρακολουθούν τα κράτη μέλη τις ουσίες που αναφέρονται στον κατάλογο επιτήρησης, αλλά θεωρεί σκόπιμο να ξεκινά η παρακολούθηση αυτή εντός ενός έτους μετά τη συμπερίληψη της ουσίας στον κατάλογο επιτήρησης, ώστε να διατίθενται επαρκή χρονικά περιθώρια για προετοιμασία. Κατά την παρακολούθηση των ουσιών που περιλαμβάνονται στον κατάλογο επιτήρησης, τα κράτη μέλη μπορούν να συνεργαστούν σε διασυνοριακό επίπεδο·
- τονίζει ότι είναι σημαντικό να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με επικίνδυνες ουσίες και να εξασφαλιστεί η διαφάνεια στον τομέα αυτόν. Κρίνει ότι οι πολίτες έχουν δικαίωμα να ενημερώνονται σχετικά με την κατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος καθώς και σχετικά με τα μέτρα που έχουν προγραμματιστεί για τη βελτίωσή της.

Εισηγήτρια

Η κ. Urve ERIKSON (ΕΕ/ΕΑ), μέλος του δημοτικού συμβουλίου της πόλης Tuusula

Έγγραφο αναφοράς

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση των οδηγιών 2000/60/ΕΚ και 2008/105/ΕΚ όσον αφορά τις ουσίες προτεραιότητας στον τομέα της πολιτικής των υδάτων

COM(2011) 876 final – 2011/0429 (COD)

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****A. Γενικές παρατηρήσεις**

1. Επιδιοκμάζει την πρόταση της Επιτροπής που αφορά τον κατάλογο των ουσιών προτεραιότητας (ΟΠ) στον τομέα της πολιτικής των υδάτων, ήτοι των χημικών ουσιών οι οποίες έχει διαπιστωθεί ότι παρουσιάζουν σημαντικό κίνδυνο για το υδάτινο περιβάλλον ή μέσω αυτού σε επίπεδο ΕΕ, οι οποίες παρατίθενται στο παράρτημα Χ της οδηγίας-πλαίσου 2000/60/ΕΚ για τα ύδατα (ΟΠΥ).

2. Διαπιστώνει ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις ανταποκρίνονται στη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα έως το 2020. Οι προτάσεις για την τροποποίηση των οδηγιών σχετικά με τις ουσίες προτεραιότητας στον τομέα της πολιτικής υδάτων αντικατοπτρίζουν και συμπληρώνουν τους στόχους που έχουν τεθεί στα πλαίσια της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα.

3. Εκφράζει την ικανοποίησή της για τη διευκρίνιση του ορισμού των "επικίνδυνες ουσίες προτεραιότητας" και στηρίζει την επέκταση του καταλόγου των ουσιών προτεραιότητας με την κατάρτιση καταλόγου "ουσιών προτεραιότητας προς επανεξέταση", υπογραμμίζει δε πως κάθε προσθήκη στον κατάλογο πρέπει να βασίζεται σε ικανή επιστημονική τεκμηρίωση σχετικά με τις επιδράσεις των εν λόγω ουσιών στους ανθρώπους, τα ζώα και τα φυτά, καθώς και τη σκοπιμότητα και το κόστος του ελέγχου και της εξάλειψης αυτών των ουσιών από τον υδάτινο κύκλο.

4. Θεωρεί απαραίτητη την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των υδάτων, δεδομένου ότι η διατήρηση ενός ισορροπημένου υδάτινου περιβάλλοντος είναι απαραίτητη για το σύνολο του οικοσυστήματος και την ανθρώπινη υγεία. Εξάλλου, η ορθή διαχείριση των ρεόντων και των στάσιμων υδάτων έχει θετική επίδραση στην οικονομία της υδατοκαλλιέργειας.

5. Επικροτεί, επίσης τη δημιουργία καταλόγου επιτήρησης ως μέτρο που συμβάλλει στην καλύτερη προστασία των υδάτινων πόρων στην ΕΕ και αποσκοπεί στην υποστήριξη της μελλοντικής διαδικασίας ιεράρχησης στα πλαίσια της αυστηρής επιτήρησης επικίνδυνων ουσιών σε επίπεδο ΕΕ

6. Τονίζει ότι το τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο διακυβέρνησης έχουν συμβάλει σε σημαντικό βαθμό στην προστασία του περιβάλλοντος. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το τοπικό επίπεδο διαθέτει χρήσιμες γνώσεις καθώς και στο γεγονός ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πλήττονται σε δυσανάλογα μεγάλο βαθμό από τις επικίνδυνες ουσίες προτεραιότητας που μολύνουν το υδάτινο περιβάλλον.

B Πολιτικές συστάσεις

7. Στηρίζει την τροποποίηση που προτείνει η Επιτροπή, σύμφωνα με την οποία, για την επίτευξη του στόχου της καλής οικολογικής κατάστασης όλων των υδάτων στην ΕΕ, απαιτείται καθορισμός προτύπων για τις χημικές ουσίες όχι μόνο σε εθνικό αλλά και σε τοπικό επίπεδο, καθώς και σε επίπεδο λεκάνης απορροής ποταμού, ενώ επισημαίνει συγχρόνως ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέτουν επαρκή χρονικά περιθώρια καθώς και πρόσθετα μέσα για να θέσουν σε εφαρμογή την απαραίτητη νομοθεσία και τις κανονιστικές ρυθμίσεις, καθώς και για να μπορούν να εφαρμόσουν τις διατάξεις για την εξασφάλιση της καλής χημικής και οικολογικής κατάστασης των υδάτων.

8. Συμφωνεί με την αρχή της επιτήρησης επικίνδυνων ουσιών, σύμφωνα με την οποία οι αιτίες της ρύπανσης πρέπει να διερευνώνται στην πηγή, όσο το δυνατόν ενωρίτερα και ακριβέστερα, με γνώμονα την οικονομική βιωσιμότητα και την προστασία του περιβάλλοντος. Αν δεν ληφθούν πρόσθετα μέτρα μπορεί να προκληθούν σοβαρές και μόνιμες ζημιές στο περιβάλλον. Έχει επομένως ζωτική σημασία η διερεύνηση και η παρακολούθηση πιθανών πηγών ρύπανσης, ώστε να προσδιοριστεί όσο το δυνατό ταχύτερα η έκταση και ο κίνδυνος της ρύπανσης του υδάτινου περιβάλλοντος. Επιπλέον, θα πρέπει να παρακολουθούνται με κατάλληλα δείγματα οι πιθανοί δίαυλοι διείσδυσης επικίνδυνων ουσιών στο περιβάλλον. Ως εκ τούτου, υποστηρίζει την επιβολή αποτελεσματικών ορίων για τις εκπομπές σε επίπεδο ΕΕ.

9. Συμφωνεί με την άποψη ότι οι ανθεκτικές, βιοσυσσωρευσιμες και τοξικές ουσίες (ΑΒΤ) και άλλες ουσίες που συμπεριφέρονται ως ΑΒΤ μπορεί να επιβαρύνουν για δεκαετίες το υδάτινο περιβάλλον, ακόμα και αν λαμβάνονται εκτεταμένα μέτρα για τη μείωση ή την εξάλειψη των εκπομπών. Επισημαίνει όμως ότι στην προτεινόμενη οδηγία οι επικίνδυνες ουσίες χαρακτηρίζονται με βάση την έννοια της επικινδυνότητας και όχι του κινδύνου, με αποτέλεσμα να προβλέπονται στην οδηγία ορισμένα ανώτατα όρια συγκεντρώσεων ορισμένων ουσιών, ενώ δεν λαμβάνονται υπόψη οι κίνδυνοι που εγκυμονούν για το υδάτινο περιβάλλον λόγω της αντίδρασης με άλλες ουσίες. Τόσο από άποψη ανάλυσης όσο και από δημοσιονομική άποψη, θα ήταν σκόπιμο να παρακολουθούνται αδιάλειπτα οι επιπτώσεις των χημικών ενώσεων των ουσιών που περιέχονται στα εσωτερικά ύδατα, δεδομένου ότι οι ενώσεις αυτές μπορούν να επηρεάσουν το υδάτινο περιβάλλον ακόμη και σε εξαιρετικά μικρές συγκεντρώσεις.

10. Τονίζει ότι είναι σημαντικό να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με επικίνδυνες ουσίες και να εξασφαλιστεί η διαφάνεια στον τομέα αυτόν. Κρίνει ότι οι πολίτες έχουν δικαίωμα να ενημερώνονται σχετικά με την κατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος καθώς και σχετικά με τα μέτρα που έχουν προγραμματιστεί για τη βελτίωσή της.

11. Συμφωνεί ότι είναι αναγκαίο να παρακολουθούν τα κράτη μέλη τις ουσίες που αναφέρονται στον κατάλογο επιτήρησης, αλλά θεωρεί σκόπιμο να ξεκινά η παρακολούθηση αυτή εντός έτους μετά τη συμπερίληψη της ουσίας στον κατάλογο επιτήρησης, ώστε να διατίθενται επαρκή χρονικά περιθώρια για προετοιμασία.

12. Τάσσεται κατά της εισαγωγής αυστηρότερων απαιτήσεων παρακολούθησης που αναφέρονται στο άρθρο 8β της πρότασης οδηγίας, ιδίως εάν ληφθεί υπόψη το ενδεχόμενο των πράξεων κατ' εξουσιοδότηση.

13. Θεωρεί απαραίτητο για την επίτευξη των στόχων της πρότασης να συμπεριληφθούν στον κατάλογο ουσιών προτεραιότητας και επικίνδυνων ουσιών προτεραιότητας και οι ουσίες που περιέχονται στα φάρμακα, ή τουλάχιστον, να εξεταστεί το ενδεχόμενο συμπερίληψής τους, διότι είναι επιστημονικά αποδεδειγμένο ότι τα κατάλοιπα φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων στα ύδατα δεν βλάπτουν μόνο το περιβάλλον αλλά απειλούν και την ανθρώπινη υγεία και έχουν ως αποτέλεσμα τη «γενετική ρύπανση» των ιχθύων. Η αξιολόγηση που παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταδεικνύει ότι οι εν λόγω φαρμακευτικές ουσίες δημιουργούν κινδύνους για τα ύδατα και πιθανώς και για τον άνθρωπο. Επομένως, η Επιτροπή των Περιφερειών καλεί τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να εξετάσουν εγκαίρως την άδεια κυκλοφορίας των εν λόγω ουσιών και να εκδώσουν σύσταση για την περαιτέρω χρήση των εν λόγω ουσιών στην αγορά της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή των Περιφερειών φρονεί ότι είναι απαραίτητη η ανάπτυξη έρευνας σχετικά με τις μεθόδους επεξεργασίας, και τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητάς τους. Θεωρεί ζωτικής σημασίας να συνεκτιμάται η μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον ήδη κατά την παρασκευή και την έγκριση φαρμακευτικών ουσιών. Τέλος, τονίζει, ωστόσο, ότι θα πρέπει να ζητηθεί η γνώμη των τοπικών και των περιφερειακών αρχών κατά την αναδιτύπωση και τον συντονισμό των υφιστάμενων νομικών πράξεων σχετικά με την ανάλυση και τις καλύτερες δυνατές συνθήκες παρακολούθησης και ότι πρέπει να γίνουν ενέργειες έτσι ώστε τα μέτρα παρακολούθησης των εν λόγω αρχών να είναι οικονομικά συμφέροντα.

14. Η ρύπανση των υδάτων είναι ένα διασυννοριακό φαινόμενο. Επομένως, επιδοκιμάζεται η θέσπιση πανευρωπαϊκών προτύπων για την ποιότητα των υδάτων. Τα κράτη μέλη οφείλουν να παρακολουθούν τις ουσίες προτεραιότητας στα επιφανειακά υδατικά συστήματα και να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τις υπερβάσεις των περιβαλλοντικών ποιοτικών προτύπων και, για τον λόγο αυτόν, είναι σκόπιμη η συνεργασία μεταξύ των περιφερειών. Είναι σημαντικό να προσδιορισθεί με ποιο τρόπο, πού και πώς θα γίνεται η παρακολούθηση ζώντων οργανισμών έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ότι η εν λόγω παρακολούθηση είναι συγκρίσιμη σε όλα τα κράτη μέλη. Τονίζει ότι η δημιουργία ενός καταλόγου επιτήρησης σε επίπεδο ΕΕ συμβάλλει ουσιαστικά στις προσπάθειες που έχει καταβάλει η ΕΕ κατά τα τελευταία έτη για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών ποιοτικών προτύπων όσον αφορά τη ρύπανση του εδάφους και του αέρα, την προστασία της βιοποικιλότητας και την αειφόρο ανάπτυξη. Επισημαίνει, ότι στα πλαίσια μελλοντικών εργασιών, θα πρέπει να ζητηθεί η γνώμη των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, προκειμένου να προσδιοριστούν οι καλύτερες δυνατές προϋποθέσεις για την εξασφάλιση αειφόρου προστασίας του περιβάλλοντος.

15. Εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι τα ύδατα μπορεί να ρυπανθούν και από διάφορα προϊόντα που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες, όταν εισέρχονται στο περιβάλλον κατά τη διάρκεια ή στο τέλος του κύκλου ζωής τους. Έχει επομένως εξαιρετική σημασία η στενή παρακολούθηση της κυκλοφορίας και της διανομής στην ΕΕ προβληματικών προϊόντων που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες. Συγχρόνως θα πρέπει οι πολίτες να ενημερώνονται σχετικά με τα προϊόντα αυτά και τη σωστή μεταχείρισή τους, ώστε να καταλήγουν λιγότερες επικίνδυνες ουσίες στο περιβάλλον. Συχνά, ενώ δεν παράγονται προϊόντα που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες και δεν χρησιμοποιούνται αντίστοιχες χημικές ουσίες, χρειάζεται να εξετάζονται οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις εισαγόμενων αγαθών και προϊόντων. Για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση, θα πρέπει τα προγραμματισμένα μέτρα να ενταχθούν σε ένα ευρύτερο πλαίσιο. Επιπλέον, ο χρόνος προσφέρεται για την αναθεώρηση των υφιστάμενων ανώτατων ορίων καταλοίπων (ΑΟΚ) για τα τρόφιμα, ιδίως όσον αφορά της εισαγωγές τροφίμων φυτικής προέλευσης στην ΕΕ.

16. αποδοκιμάζει στο πλαίσιο αυτό, το γεγονός ότι η Επιτροπή εξακολουθεί να μην προβλέπει καμία εναρμονισμένη ευρωπαϊκή ρύθμιση για τις εκπομπές ή για την κατασκευή και την προμήθεια των εν λόγω ουσιών ή προϊόντων που περιέχουν τις ουσίες αυτές, πράγμα που θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της προτεινόμενης οδηγίας.

Ο τοπικός και περιφερειακός αντίκτυπος

17. Συμφωνεί με την άποψη ότι κύριο μέλημα της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ πρέπει να είναι η αποφυγή μόνιμων ζημιών στα ύδατα. Η Επιτροπή των Περιφερειών, ως συνέλευση που εκπροσωπεί τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές σε επίπεδο ΕΕ, διαθέτει σαφή εντολή σε αυτόν τον τομέα. Με τη συνδρομή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, η Επιτροπή των Περιφερειών μπορεί να συγκεντρώσει τις γνώσεις που διατίθενται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και να συμβάλει στην παρακολούθηση που πρέπει να πραγματοποιούν τα ίδια τα κράτη μέλη. Ο εντοπισμός των προβλημάτων που αντιμετωπίζονται σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο με τη βοήθεια των αρμόδιων αρχών, καθώς και η ενημέρωση και η εκπαίδευσή τους μπορεί να συμβάλουν στην ουσιαστική υλοποίηση των προτεινόμενων τροποποιήσεων των σχετικών οδηγιών, καθώς και στην επίλυση των ζητημάτων που έχουν προκύψει.

18. Επειδή η εξασφάλιση της καλής ποιότητας των υδάτων ωφελεί τόσο την ποιότητα ζωής όσο και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν καίριο ρόλο σε αυτή.

19. Υπογραμμίζει τη σημασία του ρόλου των τοπικών και των περιφερειακών αρχών κατά τη συλλογή στοιχείων σχετικά με τη χημική κατάσταση των υδάτων και των σχετικών μέτρων σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας. Η στήριξη και η συμμετοχή της κοινής γνώμης αποτελούν προϋπόθεση για την προστασία των υδάτων, τον προσδιορισμό των προβλημάτων και των πιο ενδεδειγμένων μέσων για την επίλυσή τους, καθώς και τον προσδιορισμό του σχετικού κόστους.

Η αρχή της επικουρικότητας

20. επισημαίνει πως το 60% της επικράτειας της ΕΕ αποτελεί κοινές λεκάνες απορροής ποταμών που υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα. Κατά συνέπεια, η αποτελεσματική προστασία των υδάτινων πόρων προϋποθέτει την κοινή προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ. Η πρόταση της Επιτροπής περιορίζεται στον προσδιορισμό ουσιών προτεραιότητας και τη θέσπιση κοινών περιβαλλοντικών ποιοτικών προτύπων. Δεν προτείνονται επιπρόσθετα μέτρα σε επίπεδο ΕΕ, πέραν των όσων έχουν ήδη θεσπιστεί. Τα εξειδικευμένα και επιπρόσθετα μέτρα για τον έλεγχο της ρύπανσης επαφίενται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών, καθώς εκείνα μπορούν να επιλέξουν τον πιο αποτελεσματικό τρόπο επίτευξης των στόχων, λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές συνθήκες.

21. Καθώς οι στόχοι της προτεινόμενης δράσης, λόγω της μορφής τους, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, και επειδή, λόγω της διάστασης και των επιπτώσεών τους, μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η πρόταση εναρμονίζεται με την αρχή της επικουρικότητας που θεσπίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας

του ίδιου άρθρου, η οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.

22. Αν και η Επιτροπή αναφέρει στην αιτιολογική έκθεση του εγγράφου της ότι δεν θα υπάρξουν δημοσιονομικές επιπτώσεις, η πρόσθετη παρακολούθηση, ο εντοπισμός νέων ουσιών και η εξάλειψη νέων επικίνδυνων ουσιών στα κράτη μέλη ενδέχεται να αυξήσουν το κόστος σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Επειδή, όμως, για τη διατήρηση καθαρού περιβάλλοντος χρειάζεται να ληφθούν μέτρα, θα ήταν προτιμότερο να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την καλή οικολογική κατάσταση των υδάτων. Στην αντίθετη περίπτωση, το κόστος που θα προκύψει στο μέλλον για τη διατήρηση καθαρών υδάτων, θα είναι πολύ μεγαλύτερο. Μακροπρόθεσμα, η προστασία των υδάτων προσφέρει σημαντικά οφέλη.

23. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, τα οφέλη που προσφέρει η υλοποίηση της οδηγίας οφείλονται κυρίως στο γεγονός ότι η επεξεργασία του πόσιμου νερού συνεπάγεται μικρότερο κόστος. Ο περιορισμός των ουσιών προτεραιότητας στα ύδατα επιδρά μέσω του πόσιμου νερού και των τροφίμων στην ανθρώπινη υγεία, και επομένως, η επακόλουθη μείωση των δαπανών στον τομέα της δημόσιας υγείας πρέπει επίσης να θεωρείται ως όφελος.

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Άρθρο 2, τροποποίηση της οδηγίας 2008/105/ΕΚ: Αναδιατύπωση του άρθρου 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
1. Σύμφωνα με το άρθρο 1 της παρούσας οδηγίας και το άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν στα συστήματα επιφανειακών υδάτων τα ΠΠΠ που καθορίζονται στο μέρος Α του παραρτήματος Ι της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα ΠΠΠ στα συστήματα επιφανειακών υδάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος Ι. [Σημείωση: η παρούσα παράγραφος δεν τροποποιείται]	1. Σύμφωνα με το άρθρο 1 της παρούσας οδηγίας και το άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν στα συστήματα επιφανειακών υδάτων τα ΠΠΠ που καθορίζονται στο μέρος Α του παραρτήματος Ι της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα ΠΠΠ στα συστήματα επιφανειακών υδάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος Ι. [Σημείωση: η παρούσα παράγραφος δεν τροποποιείται]
2. Για τις ουσίες αριθ. 5, 15, 16, 17, 21, 28, 34, 35, 37, 43 και 44 του μέρους Α του παραρτήματος Ι, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα ΠΠΠ ως προς τους ζώντες οργανισμούς, που καθορίζονται στο μέρος Α του παραρτήματος Ι. Για τις υπόλοιπες ουσίες τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα ΠΠΠ ως προς τα ύδατα, που καθορίζονται στο μέρος Α του παραρτήματος Ι.	2. Τα κράτη μέλη τηρούν τα ποιοτικά περιβαλλοντικά πρότυπα για τις ουσίες 2, 5, 15, 20, 22, 23, 28 και 34 έως 48 αρχίζοντας με την αναθεώρηση των σχεδίων διαχείρισης των λεκανών απορροής των ποταμών το 2021, με σκοπό την επίτευξη μιας καλής χημικής κατάστασης για τις ουσίες αυτές το 2027. 23 Για τις ουσίες αριθ. 5, 15, 16, 17, 21, 28, 34, 35, 37, 43 και 44 του μέρους Α του παραρτήματος Ι, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα ΠΠΠ ως προς τους ζώντες οργανισμούς, που καθορίζονται στο μέρος Α του παραρτήματος Ι. Για τις υπόλοιπες ουσίες τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα ΠΠΠ ως προς τα ύδατα, που καθορίζονται στο μέρος Α του παραρτήματος Ι.

Αιτιολογία

Προτείνεται να προστεθεί μια νέα παράγραφος 2. Η οδηγία προβλέπει τη συνεκτίμηση των εν λόγω ουσιών ήδη στο σχέδιο διαχείρισης της λεκάνης απορροής ποταμών το 2015. Λόγω του περιορισμένου χρόνου που απομένει, δεν θα υπάρχουν επαρκή δεδομένα παρακολούθησης από τα οποία να προκύπτει επαρκής γνώση περί της ρύπανσης και της κατάστασης των υδάτων. Έτσι, δεν υπάρχει καμία βάση για τον προγραμματισμό δράσεων. Επιπλέον, οι γνώσεις περί των πιθανών μέτρων μείωσης των επιπτώσεων των εν λόγω ουσιών εξακολουθεί σήμερα να είναι πολύ περιορισμένες. Επομένως, ο χρόνος για την επεξεργασία του δεύτερου Σχεδίου Διαχείρισης, το οποίο θα παρουσιαστεί στο κοινό στα τέλη του 2014, είναι πολύ περιορισμένος για να εξεταστεί το ζήτημα των ουσιών αυτών με τον κατάλληλο τρόπο.

Τροπολογία 2

Άρθρο 2, τροποποίηση της οδηγίας 2008/105/ΕΚ: προσθήκη του άρθρου 8α – κατάλογος επιτήρησης, παράγραφος 4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
4. Τα κράτη μέλη παρακολουθούν κάθε ουσία που περιλαμβάνεται στον κατάλογο επιτήρησης σε επιλεγμένους αντιπροσωπευτικούς σταθμούς παρακολούθησης για περίοδο τουλάχιστον 12 μηνών που αρχίζει εντός 3 μηνών από την εγγραφή της ουσίας στον κατάλογο επιτήρησης. Κάθε κράτος μέλος επιλέγει τουλάχιστον ένα σταθμό ανά γεωγραφική έκταση 15.000 km² κατά μέσον όρο, με ελάχιστο όριο έναν σταθμό ανά κράτος μέλος. Κατά την επιλογή των αντιπροσωπευτικών σταθμών, της συχνότητας και του χρονικού σημείου παρακολούθησης για κάθε ουσία, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τα πρότυπα χρήσης της ουσίας αυτής. Η παρακολούθηση πρέπει να διενεργείται τουλάχιστον μία φορά ετησίως.	4. Τα κράτη μέλη παρακολουθούν κάθε ουσία που περιλαμβάνεται στον κατάλογο επιτήρησης σε επιλεγμένους αντιπροσωπευτικούς σταθμούς παρακολούθησης για περίοδο τουλάχιστον 12 μηνών που αρχίζει εντός 3 <u>12</u> μηνών από την εγγραφή της ουσίας στον κατάλογο επιτήρησης. Κάθε κράτος μέλος επιλέγει τουλάχιστον ένα σταθμό <u>συνυπολογίζοντας τη</u> ανά γεωγραφική έκταση που θα βρίσκεται εντός της επιρροής του, και με ενδεικτικό όριο τα 15.000 km² κατά μέσον όρο, με ελάχιστο όριο έναν σταθμό ανά κράτος μέλος, ο οποίος να βρίσκεται εντός της περιοχής επιρροής. Κατά την παρακολούθηση των ουσιών που περιλαμβάνονται στον κατάλογο επιτήρησης, τα κράτη μέλη μπορούν να συνεργάζονται σε διασυνοριακό επίπεδο. Κατά την επιλογή των αντιπροσωπευτικών σταθμών, της συχνότητας και του χρονικού σημείου παρακολούθησης για κάθε ουσία, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη <u>την επαλήθευση του όγκου παραγωγής, τα πρότυπα χρήσης, τη συγκέντρωση και τις επιπτώσεις στο περιβάλλον της ουσίας αυτής.</u> Η παρακολούθηση πρέπει να διενεργείται τουλάχιστον μία φορά ετησίως.

Αιτιολογία

Η παρακολούθηση των ουσιών που περιέχονται στον κατάλογο επιτήρησης (στον οποίο γίνεται μνεία στο άρθρο 8α), το οποίο πρέπει να προστεθεί στην οδηγία), πρέπει να ξεκινά, σύμφωνα με την ισχύουσα πρόταση, πολύ σύντομα μετά την εγγραφή της ουσίας στον κατάλογο επιτήρησης. Επειδή τα κράτη μέλη δεν διαθέτουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τις λεπτομέρειες της μελλοντικής παρακολούθησης, φαίνεται εξαιρετικά δύσκολο να καταρτίζεται εντός μόλις τριών μηνών ο προϋπολογισμός που είναι απαραίτητος για τη διασφάλιση της χρηματοδότησης, την ανάθεση έργων, τη δειγματοληψία και την ανάλυση των δειγμάτων με μία κατάλληλη μέθοδο.

Για την παρακολούθηση των ουσιών που έχουν εγγραφεί στον κατάλογο επιτήρησης, είναι χρήσιμη και αναγκαία η συνεργασία, κυρίως όταν πρόκειται για διασυνοριακά ύδατα. Στην αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να δαπανηθούν δυσανάλογα μεγάλα ποσά για την επεξεργασία νέων διαδικασιών ανάλυσης. Η από κοινού οργάνωση της παρακολούθησης και της ανάλυσης θα ήταν οικονομικά πιο συμφέρουσα και θα επέτρεπε μεγαλύτερη συγκρισιμότητα των αναλύσεων. Η δημιουργία δυνατοτήτων συνεργασίας δεν εμποδίζει τη δημιουργία ανεξάρτητων περιφερειακών σταθμών παρακολούθησης. Η συνεργασία καθιστά την παρακολούθηση πιο αξιόπιστη.

Τροπολογία 3

Άρθρο 2, τροποποίηση της οδηγίας 2008/105/ΕΚ: προσθήκη του άρθρου 8α) – κατάλογος επιτήρησης, παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
5. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που διενεργούν βάσει της παραγράφου 4, εντός 18 μηνών από την εγγραφή της ουσίας στον κατάλογο επιτήρησης και, στη συνέχεια, ανά 12 μήνες για την περίοδο κατά την οποία η ουσία παραμένει στον κατάλογο. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει στοιχεία για τον αντιπροσωπευτικό χαρακτήρα του σταθμού και τη στρατηγική παρακολούθησης.	5. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που διενεργούν βάσει της παραγράφου 4, εντός 18 <u>24</u> μηνών από την εγγραφή της ουσίας στον κατάλογο επιτήρησης και, στη συνέχεια, ανά 12 μήνες για την περίοδο κατά την οποία η ουσία παραμένει στον κατάλογο. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει στοιχεία για τον αντιπροσωπευτικό χαρακτήρα του σταθμού, και τη στρατηγική παρακολούθησης <u>και την ενδεχόμενη διασυνοριακή συνεργασία.</u>

Αιτιολογία

Σε περίπτωση που γίνει δεκτή η τροπολογία 1, θα πρέπει λογικά να παραταθεί αναλόγως και η περίοδος για την υποβολή της έκθεσης.

Τροπολογία 4

Άρθρο 3, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο την ⁽²⁶⁾ . Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων, καθώς και πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ αυτών των διατάξεων και της παρούσας οδηγίας.	1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο την ⁽²⁶⁾ . Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων, καθώς και πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ αυτών των διατάξεων και της παρούσας οδηγίας.
⁽²⁶⁾ 12 μήνες μετά την έκδοση της παρούσας οδηγίας.	⁽²⁶⁾ 12 <u>24</u> μήνες μετά την έκδοση της παρούσας οδηγίας.

Αιτιολογία

Η γενική αξιολόγηση του αντικτύπου της έκθεσης που καταρτίζεται σε επίπεδο ΕΕ δεν επιτρέπει την ακριβέστερη αξιολόγηση των επιπτώσεων των νομικών διατάξεων που πρέπει να θεσπιστούν σε εθνικό επίπεδο. Η σωστή αξιολόγηση των επιπτώσεων των εθνικών νομικών διατάξεων προϋποθέτει πρακτική επιτόπια έρευνα που μπορεί να διαρκέσει από 24 έως και 36 μήνες και συνεπάγεται υψηλό κόστος. Η ανάπτυξη νέων μεθόδων ανάλυσης απαιτεί χρόνο και σημαντικά οικονομικά μέσα. Οι απαιτήσεις της πρότασης μπορούν να εκπληρωθούν ευκολότερα εφόσον μπορούν να κατανεμηθούν οι δαπάνες που προκύπτουν σε μεγαλύτερη χρονική περίοδο.

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης (2020-2033)»

(2013/C 17/15)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- τάσσεται σαφώς υπέρ της συνέχισης της πρωτοβουλίας, η οποία τονίζει τον πολιτιστικό πλούτο της Ευρώπης σε όλη την ποικιλομορφία του και ενθαρρύνει τη συμμετοχή των πολιτών στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη ενός κοινού ευρωπαϊκού πολιτιστικού χώρου,
- υπογραμμίζει την ανάγκη να αναπτύξουν οι υποψήφιοι πόλεις ειδικό πολιτιστικό πρόγραμμα με βάση τους τοπικούς και περιφερειακούς πόρους και με ισχυρή ευρωπαϊκή διάσταση. Η ανάπτυξη ενός τέτοιου προγράμματος πρέπει να βασίζεται σε ένα μακροπρόθεσμο και αποτελεσματικό στρατηγικό προσανατολισμό, έτσι ώστε κατά την μονοετή διάρκειά του να προκύπτει μια μακροπρόθεσμα θετική επίδραση στον τομέα του πολιτισμού και στην αντίστοιχη περιοχή,
- απευθύνει έκκληση για την ενεργό συμμετοχή όλων των κοινωνικών, θρησκευτικών, εθνοτικών και πολιτισμικών ομάδων κάθε ηλικίας στην προετοιμασία αλλά και στην υλοποίηση του πολιτιστικού προγράμματος. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στους νέους, έτσι ώστε να βελτιώσουν τις ευκαιρίες συμμετοχής τους στην πολιτιστική ζωή,
- τονίζει την ανάγκη να περιλαμβάνονται στην πολιτιστική πρωτεύουσα και οι γύρω περιοχές, καθώς και η ευρύτερη περιφέρεια, προκειμένου να διευκολυνθεί η συμμετοχή των γεωγραφικών περιοχών που έχουν αναπτυχθεί και συχνά εκτείνονται πέρα από τα σύνορα των κρατών μελών,
- υπενθυμίζει τα οφέλη του σημαντικού ρόλου της Επιτροπής των Περιφερειών στην πρωτοβουλία αυτή. Πιστεύει, λοιπόν, ότι είναι χρήσιμος και αναγκαίος ο διορισμός και η συμμετοχή τουλάχιστον ενός αιρετού μέλους της Επιτροπής των Περιφερειών στην ευρωπαϊκή ομάδα

Εισηγήτρια	Elisabeth VITOUCH (AT/SPE), Δημοτική Σύμβουλος Βιέννης
Έγγραφο αναφοράς	Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση δράσης της Ένωσης όσον αφορά τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για τα έτη 2020 έως 2033.
	COM(2012) 407 τελικό

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικό πλαίσιο

1. χαιρετίζει την πρωτοβουλία «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης» ως ένα από τα πιο φιλόδοξα, μεγάλης εμβέλειας και αποτελεσματικά προγράμματα της ΕΕ στον τομέα του πολιτισμού, το οποίο αναδεικνύει τον πλούτο, την ποικιλομορφία και τις ομοιότητες της πολιτιστικής εξέλιξης σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο,

2. τάσσεται σαφώς υπέρ της συνέχισης της πρωτοβουλίας, η οποία τονίζει τον πολιτιστικό πλούτο της Ευρώπης σε όλη την ποικιλομορφία του και ενθαρρύνει τη συμμετοχή των πολιτών στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη ενός κοινού ευρωπαϊκού πολιτιστικού χώρου,

3. υπενθυμίζει τα οφέλη του σημαντικού ρόλου της Επιτροπής των Περιφερειών στην πρωτοβουλία αυτή. Πιστεύει, λοιπόν, ότι είναι χρήσιμος και αναγκαίος ο διορισμός και η συμμετοχή τουλάχιστον ενός αρετού μέλους της Επιτροπής των Περιφερειών στην ευρωπαϊκή ομάδα,

4. εκφράζει την ικανοποίησή της για την προετοιμασία της πρότασης αυτής από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και επικροτεί το γεγονός ότι έχουν συνεκτιμηθεί ευρέως τα τοπικά και περιφερειακά ζητήματα, όπως αυτά τονίστηκαν στη γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της ΕΤΠ με θέμα "Το μέλλον της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης" ⁽¹⁾, καθώς αυτό διευκολύνει την ενεργό συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών,

5. επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 6 της ΣΛΕΕ, στον τομέα του πολιτισμού, η Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει δράσεις για την υποστήριξη, τον συντονισμό ή τη συμπλήρωση της δράσης των κρατών μελών και, σύμφωνα με το άρθρο 3 της ΣΕΕ, σέβεται τον πλούτο της πολιτιστικής και γλωσσικής της πολυμορφίας και μεριμνά για την προστασία και ανάπτυξη της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς,

6. διαπιστώνει ότι η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ότι το στοιχείο αυτό, η φύση των αρμοδιοτήτων και οι επιδράσεις στην προτεινόμενη διαδικασία (δηλαδή η σύνθεση της ευρωπαϊκής ομάδας, η ονομασία και τα κριτήρια) πρέπει να αντανακλούν το πνεύμα της Συνθήκης.

Γενικές παρατηρήσεις

7. υπογραμμίζει την ανάγκη να αναπτύξουν οι υποψήφιοι χώρες ειδικό πολιτιστικό πρόγραμμα με βάση τους τοπικούς και περιφερειακούς πόρους και με ισχυρή ευρωπαϊκή διάσταση. Η ανάπτυξη ενός τέτοιου προγράμματος πρέπει να βασίζεται σε ένα μακροπρόθεσμο και αποτελεσματικό στρατηγικό προσανατολισμό, έτσι ώστε κατά την μονοετή διάρκειά του να προκύπτει μια μακροπρόθεσμα θετική επίδραση στον τομέα του πολιτισμού και στην αντίστοιχη περιοχή,

8. υποστηρίζει την ενεργό συμμετοχή όλων των κοινωνικών, θρησκευτικών, εθνοτικών και πολιτισμικών ομάδων κάθε ηλικίας στην προετοιμασία αλλά και στην υλοποίηση του πολιτιστικού προγράμματος. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στους νέους, έτσι ώστε να βελτιώσουν τις ευκαιρίες τους συμμετοχής τους στην πολιτιστική ζωή,

9. επαναλαμβάνει την πεποίθησή της ότι η έννοια του διαπολιτισμικού διαλόγου, σε συνδυασμό με την κοινωνική και εδαφική συνοχή, μπορεί να συμβάλλει στην εμπέδωση των βασικών αξιών της ιδιωτικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής, όπως η αλληλεγγύη, η υπευθυνότητα, η ανεκτικότητα, ο σεβασμός (?). Οι προτεραιότητες αυτές προάγουν την επικοινωνία μεταξύ ατόμων και ομάδων με διαφορετικό πολιτιστικό υπόβαθρο και συμβάλλουν στην αρμονική συμβίωσή τους με βάση τις ευρωπαϊκές αξίες,

10. θεωρεί ότι η πρωτοβουλία αποτελεί τρόπο βιώσιμης και αποτελεσματικής στήριξης των τοπικών και περιφερειακών πολιτιστικών και δημιουργικών κλάδων και, παράλληλα, τονίζει την εγγενή αξία της ευρωπαϊκής καλλιτεχνικής και πολιτιστικής δημιουργίας, και μάλιστα την προβολή και την αποδοχή της,

11. τονίζει την ανάγκη για βαθιά και πολυετή προετοιμασία και συγκεκριμένα, την επαγγελματική παιδεία (διατύπωση συστάσεων, αξιολόγηση και παρακολούθηση) καθώς και τη διατήρηση της θεώρησης της πρωτοβουλίας ως δράσης μονοετούς διάρκειας. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή των Περιφερειών εκφράζει την ικανοποίησή της για την καινοτομία να πραγματοποιείται η αξιολόγηση από την ίδια την πόλη αλλά με ευρωπαϊκή παιδεία,

12. υποστηρίζει τη συνεχιζόμενη διαδικασία επιλογής, της οποίας η πρώτη φάση βασίζεται σε ένα σύστημα εκ περιτροπής μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Έτσι οι πόλεις και οι περιφέρειες σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ διαθέτουν ίσες ευκαιρίες να υποβάλουν υποψηφιότητα και, παράλληλα, διασφαλίζεται η γεωγραφική ισορροπία των ευρωπαϊκών πολιτιστικών πρωτευουσών στην ΕΕ,

⁽¹⁾ CdR 191/2011 final

⁽²⁾ CdR 191/2011 fin

13. υπογραμμίζει τη σημασία που έχει η ύπαρξη μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής μέσω του θεσμού της πολιτιστικής πρωτεύουσας. Η επιτυχία εξαρτάται και από την πολιτική στήριξη, από όλα τα επίπεδα, τη χρηστή διακυβέρνηση σε όλους τους σχετικούς τομείς, τον διορισμό ανεξάρτητων καλλιτεχνικών φορέων και την εξασφαλισμένη πολυετή χρηματοδότηση,

14. συνιστά να καταβληθούν ιδιαίτερες προσπάθειες, προκειμένου, στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής, να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα που θα ενθαρρύνουν πολυάριθμες πόλεις και περιφέρειες να υποβάλουν υποψηφιότητα,

15. συνηγορεί υπέρ της ανάδειξης του προγράμματος σε πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τούτο πρέπει να αποτελεί υποχρεωτικό στοιχείο της επικοινωνιακής στρατηγικής της επιλογής πολιτιστικής πρωτεύουσας,

16. τονίζει την ανάγκη να περιλαμβάνονται στην πολιτιστική πρωτεύουσα και οι γύρω περιοχές, καθώς και η ευρύτερη περιφέρεια, προκειμένου να διευκολυνθεί η συμμετοχή των γεωγραφικών περιοχών που έχουν αναπτυχθεί και συχνά εκτείνονται πέρα από τα σύνορα των κρατών μελών,

17. επιθυμεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενθαρρύνει την κεφαλαιοποίηση των εμπειριών των Ευρωπαϊκών Πολιτιστικών Πρωτευουσών στις διακρατικές και διασυνοριακές διαστάσεις τους, δεδομένου ότι, αφενός, αυτές οι πολιτιστικές πρωτεύουσες λειτουργούν ως διακρατικά δίκτυα και ότι, αφετέρου, ολοένα και περισσότερο η έννοια της «πολιτιστικής πρωτεύουσας» περιλαμβάνει μια βασική διασυνοριακή συνιστώσα,

18. εκλαμβάνει την πρωτοβουλία και ως πιθανή συμβολή στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, καθώς και στις σχέσεις με τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά κράτη, διότι όχι μόνο συμβάλλει στην ενίσχυση της πολιτιστικής συνεργασίας εντός της ΕΕ αλλά και συντελεί στη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και των ανατολικών και νότιων γειτονικών χωρών, με στόχο την προώθηση της ευημερίας, της σταθερότητας και της ασφάλειας στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως εκ τούτου, η συμμετοχή στην πρωτοβουλία θα πρέπει να επιτρέπεται όχι μόνο σε πόλεις από υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, αλλά και στις χώρες της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας, καθώς και στις χώρες της ΕΖΕΣ,

19. συνιστά την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των συνεργειών, με στόχο τη βέλτιστη χρήση όλων των διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕτΠ απευθύνει έκκληση για την ανάπτυξη ενός αξιόπιστου μηχανισμού που να προβλέπει την αμοιβαία στήριξη της πρωτοβουλίας στο πλαίσιο των διαφόρων αναπτυξιακών προγραμμάτων της ΕΕ,

20. επικροτεί τη δυνατότητα να μην επιλεγεί καμία πόλη εάν δεν υπάρχει αξιόπιστη υποψηφιότητα.

Παρατηρήσεις επί συγκεκριμένων άρθρων

Άρθρο 5 - Κριτήρια

21. υποστηρίζει την ανάπτυξη σαφών, διαφανών και κατανοητών κριτηρίων επιλογής τα οποία να παρέχουν στους ενδεχόμενους

υποψήφιους μεγαλύτερη ασφάλεια κατά την προετοιμασία και, με την παροχή μιας βελτιωμένης στρατηγικής εστίασης, κατά την τήρηση μακροπρόθεσμων στρατηγικών,

22. υπογραμμίζει τη σημασία της δημιουργίας νέων και βιώσιμων ευκαιριών προκειμένου να παρίσταται και να συμμετέχει σε πολιτιστικές δραστηριότητες ένα ευρύ φάσμα πολιτών, ιδίως οι νέοι και τα περιθωριοποιημένα και μειονεκτούντα άτομα, περιλαμβανομένων των μειονοτήτων. Θα πρέπει επίσης να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη δυνατότητα πρόσβασης των ατόμων με αναπηρίες και των ηλικιωμένων στις δραστηριότητες του προγράμματος,

23. επισημαίνει ότι τα κριτήρια δεν πρέπει να οδηγήσουν σε οποιαδήποτε, έστω και έμμεση παρέμβαση από την Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με το πολιτιστικό περιεχόμενο των προγραμμάτων.

Άρθρο 6 - Ευρωπαϊκή ομάδα και Άρθρο 11 - Τύπος

24. τονίζει τη σημασία της ευρωπαϊκής ομάδας για την πρωτοβουλία αυτή και διατηρεί τις επιφυλάξεις της για ορισμένες μεταρρυθμίσεις που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσον αφορά τον διορισμό των μελών της. Ειδικότερα, απορρίπτει την προεπιλογή των μελών της ομάδας, καθώς και την πλήρη απουσία μελών από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος,

25. τονίζει ότι η πρόβλεψη που περιλαμβάνεται στην πρόταση απόφασης για τον νέο τρόπο διορισμού των μελών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αντί του υφιστάμενου συστήματος διορισμού από το Συμβούλιο, εμπερικλείει τον κίνδυνο να θίξει τη συμβολική και πρακτική ταύτιση με αυτήν την πρωτοβουλία και την αποδοχή της από τα κράτη μέλη,

26. προτείνει, συνεπώς, να διατηρηθεί, με ορισμένες τροποποιήσεις, η υφιστάμενη διαδικασία επιλογής των μελών της ευρωπαϊκής ομάδας. Εξάλλου, το Συμβούλιο πρέπει να συνεχίσει να ορίζει την πολιτιστική πρωτεύουσα.

Άρθρο 10 - Διατάξεις σχετικά με τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες

27. υποστηρίζει ότι η πρωτοβουλία πρέπει να είναι ανοικτή όχι μόνο στις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες, αλλά και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες (χώρες ΕΖΕΣ, καθώς και στις χώρες της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας),

28. πιστεύει ότι, παράλληλα με το βραβείο Μελίνα Μερκούρη, το οποίο αποτελεί τη χρηματοδοτική συνεισφορά της ΕΕ σε κάθε Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης, θα πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω η συμπληρωματικότητα με άλλα ταμεία της ΕΕ και η προσφυγή σε καινοτόμο χρηματοδότηση, μεταξύ άλλων και μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕΠ),

29. επιδιώκοντας την ισότιμη αντιμετώπιση των πόλεων των κρατών μελών, ζητεί κατά την περίοδο 2020-2033 κάθε πόλη να συμμετέχει μόνο μία φορά στο διαγωνισμό για τις υποψήφιες χώρες, τις δυνάμει υποψήφιες χώρες, τις χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και τις χώρες της ΕΖΕΣ.

II. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Άρθρο 3 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Οι πόλεις στις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση υποψηφιότητας για την πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης στο πλαίσιο ανοιχτού διαγωνισμού που διοργανώνεται κάθε τρίτο έτος παράλληλα με τους διαγωνισμούς στα δύο κράτη μέλη, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που περιλαμβάνεται στο παράρτημα. Οι ειδικές διατάξεις για τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες ορίζονται στο άρθρο 10.	Οι πόλεις στις υποψήφιες, και δυνάμει υποψήφιες χώρες, στις χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και της ΕΖΕΣ που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ, καθώς και τις χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και στην Ελβετική Συνομοσπονδία πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση υποψηφιότητας για την πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης στο πλαίσιο ανοιχτού διαγωνισμού που διοργανώνεται κάθε τρίτο έτος παράλληλα με τους διαγωνισμούς στα δύο κράτη μέλη, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που περιλαμβάνεται στο παράρτημα. Οι ειδικές διατάξεις <u>για αυτές τις χώρες για τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες</u> ορίζονται στο άρθρο 10.

Αιτιολογία

Δεν έχει νόημα η συμμετοχή διαφορετικών ομάδων ανάλογα με το αναπτυξιακό πρόγραμμα ή την πρωτοβουλία. Συνεπώς, προτείνεται η συμμετοχή περισσότερων κρατών.

Τροπολογία 2

Άρθρο 4 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Στον διαγωνισμό για την πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης μπορούν να συμμετέχουν μόνο πόλεις. Οι υποψήφιες πόλεις μπορούν να περιλαμβάνουν και τις γύρω περιοχές τους. Ωστόσο, οι αιτήσεις πρέπει να υποβάλλονται με το όνομα της κύριας πόλης και, σε περίπτωση επιλογής της, ο τίτλος θα απονέμεται σε αυτή.	Στον διαγωνισμό για την πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης μπορούν να συμμετέχουν μόνο πόλεις. Οι υποψήφιες πόλεις μπορούν να περιλαμβάνουν και τις γύρω περιοχές τους ή την <u>ευρύτερη περιφέρεια</u>. Ωστόσο, οι αιτήσεις πρέπει να υποβάλλονται με το όνομα της κύριας πόλης και, σε περίπτωση επιλογής της, ο τίτλος θα απονέμεται σε αυτή.

Αιτιολογία

Εκτός από τις γύρω περιοχές, θα πρέπει να περιλαμβάνεται και η «ευρύτερη» περιφέρεια.

Τροπολογία 3

Άρθρο 5 παράγραφος 5 εδάφιο β)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
η δημιουργία νέων και βιώσιμων ευκαιριών προκειμένου να παραστεί ή να συμμετάσχει σε πολιτιστικές δραστηριότητες ένα ευρύ φάσμα πολιτών, ιδίως οι νέοι και τα περιθωριοποιημένα και μειονεκτούντα άτομα, περιλαμβανομένων των μειονοτήτων. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει επίσης να δοθεί, όπου αυτό είναι δυνατόν, στην προσβασιμότητα των εν λόγω δραστηριοτήτων για άτομα με αναπηρίες και τους ηλικιωμένους·	η δημιουργία νέων και βιώσιμων ευκαιριών προκειμένου να παραστεί ή να συμμετάσχει σε πολιτιστικές δραστηριότητες ένα ευρύ φάσμα πολιτών, ιδίως οι νέοι και τα περιθωριοποιημένα και μειονεκτούντα άτομα, περιλαμβανομένων των μειονοτήτων. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει επίσης να δοθεί, όπου αυτό είναι δυνατόν, στην προσβασιμότητα των εν λόγω δραστηριοτήτων για άτομα με αναπηρίες και τους ηλικιωμένους·

Αιτιολογία

Η πρόσβαση στα άτομα με αναπηρίες και στους ηλικιωμένους δεν θα πρέπει να περιορίζεται εξ αρχής.

Τροπολογία 4

Άρθρο 6 παράγραφοι 1 έως 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
1. Συγκροτείται ευρωπαϊκή ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομώνων («ευρωπαϊκή ομάδα»), στην οποία ανατίθενται η επιλογή και η παρακολούθηση σε ενωσιακό επίπεδο. 2. Η ευρωπαϊκή ομάδα αποτελείται από 10 μέλη. Έχουν την ιθαγένεια της Ένωσης. Είναι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες με ουσιαστική εμπειρία και επαγγελματική πείρα στον πολιτιστικό τομέα, στην πολιτιστική ανάπτυξη πόλεων ή στη διοργάνωση της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης. Επίσης είναι σε θέση να διαθέτουν τον κατάλληλο αριθμό εργασιμων ημερών ανώ ετος για την ευρωπαϊκή ομάδα. Η Επιτροπή προβαίνει σε προεπιλογή για τον σχηματισμό δεξαμενής με τα πιθανά μέλη της ομάδας κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή μεριμνούν, στη συνέχεια για την επιλογή τριών εμπειρογνομώνων από την εν λόγω ομάδα και τον διορισμό τους σύμφωνα με τις αντίστοιχες διαδικασίες. Η Επιτροπή των Περιφερειών επιλέγει έναν εμπειρογνώμονα και τον διορίζει σύμφωνα με τις οικείες διαδικασίες. Κάθε θεσμικό όργανο και οργανισμός επιδιώκει να αλληλοσυμπληρώνονται κατά το δυνατόν οι αρμοδιότητες των εμπειρογνομώνων που ορίζει και αυτοί να καλύπτουν ένα ισορροπημένο γεωγραφικό φάσμα. Η ευρωπαϊκή ομάδα ορίζει τον πρόεδρό της. 3. Τα μέλη της ευρωπαϊκής ομάδας διορίζονται για περίοδο τριών ετών. Ωστόσο, κατά παρέκκλιση όσον αφορά την πρώτη ομάδα που συγκροτείται σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διορίζει τρεις εμπειρογνώμονες για τρία έτη, το Συμβούλιο για ένα έτος, η Επιτροπή για δύο έτη και η Επιτροπή των Περιφερειών διορίζει τον εμπειρογνώμονά της για ένα έτος, ώστε να καταστεί δυνατή η σταδιακή αντικατάσταση των μελών της ομάδας και, με τον τρόπο αυτό, να αποφευχθεί η απώλεια εμπειρίας και τεχνογνωσίας, που θα συνέβαινε εάν αντικαθίσταντο όλα τα μέλη ταυτόχρονα.	1. Συγκροτείται ευρωπαϊκή ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομώνων μελών («ευρωπαϊκή ομάδα»), στην οποία ανατίθενται η επιλογή και η παρακολούθηση σε ενωσιακό επίπεδο. 2. Η ευρωπαϊκή ομάδα αποτελείται από <u>110</u> μέλη. Έχουν την ιθαγένεια της Ένωσης. Είναι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες με ουσιαστική Διαθέτουν εμπειρία και επαγγελματική πείρα στον πολιτιστικό τομέα, στην πολιτιστική ανάπτυξη πόλεων <u>σε τοπικό, περιφερειακό ή κρατικό επίπεδο</u> ή στη διοργάνωση της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης. Επίσης είναι σε θέση να διαθέτουν τον κατάλληλο αριθμό εργασιμων ημερών <u>ανά έτος επαρκή χρόνο</u> για την ευρωπαϊκή ομάδα. Η Επιτροπή προβαίνει σε προεπιλογή για τον σχηματισμό δεξαμενής με τα πιθανά μέλη της ομάδας κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή μεριμνούν, στη συνέχεια για την επιλογή τριών μελών εμπειρογνομώνων από την εν λόγω ομάδα και τον διορισμό τους σύμφωνα με τις αντίστοιχες διαδικασίες. Η Επιτροπή των Περιφερειών επιλέγει έναν εμπειρογνώμονα μέλος και τον διορίζει σύμφωνα με τις οικείες διαδικασίες. Ένα μέλος ορίζεται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, σε συνεννόηση με την Επιτροπή. Στην περίπτωση υποψηφιότητας χωρών βάσει του άρθρου 10, το μέλος αυτό αντικαθίσταται από άλλο που διορίζεται από την Επιτροπή. Κάθε θεσμικό όργανο και οργανισμός επιδιώκει να αλληλοσυμπληρώνονται κατά το δυνατόν οι αρμοδιότητες των εμπειρογνομώνων μελών που ορίζει και να προέρχονται από <u>από</u> τα εν λόγω εμπειρογνώμονες από ένα ισορροπημένο γεωγραφικό φάσμα. Η ευρωπαϊκή ομάδα ορίζει τον πρόεδρό της. 3. Τα μέλη της ευρωπαϊκής ομάδας διορίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών <u>για μια περίοδο τριών ετών</u> από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για τρία έτη, το Συμβούλιο διορίζει τα μέλη του για δύο έτη για ένα έτος, η Επιτροπή για δύο τρία έτη και η Επιτροπή των Περιφερειών διορίζει τον εμπειρογνώμονά της για ένα έτος, ώστε να καταστεί δυνατή η σταδιακή αντικατάσταση των μελών της ομάδας και, με τον τρόπο αυτό, να αποφευχθεί η απώλεια εμπειρίας και τεχνογνωσίας, που θα συνέβαινε εάν αντικαθίσταντο όλα τα μέλη ταυτόχρονα.

Αιτιολογία

Η ΕΠ επικρίνει την προεπιλογή των μελών της ευρωπαϊκής ομάδας από την Επιτροπή. Προτείνεται, λοιπόν, να διατηρηθεί το υφιστάμενο σύστημα ελαφρώς τροποποιημένο. Ειδικότερα, είναι χρήσιμη η συμμετοχή του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους στην επιτροπή επιλογής.

Τροπολογία 5

Άρθρο 10 παράγραφοι 1, 2 και 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Διατάξεις σχετικά με τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες 1. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη διοργάνωση του διαγωνισμού μεταξύ των πόλεων στις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες. 2. Η Επιτροπή δημοσιεύει στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρόσκληση υποβολής αιτήσεων έξι έτη πριν από την έναρξη του αντίστοιχου έτους του τίτλου. Η εν λόγω πρόσκληση θα είναι ανοιχτή στις πόλεις σε όλες τις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω χώρες συμμετέχουν στο πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» ή στα επόμενα προγράμματα της Ένωσης για τη στήριξη του πολιτισμού κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης. Ωστόσο, για λόγους ίσης μεταχείρισης των πόλεων των κρατών μελών, κάθε πόλη επιτρέπεται να συμμετάσχει μόνο σε ένα διαγωνισμό για υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες κατά τη διάρκεια της περιόδου από το 2020 έως το 2033, και δεν πρέπει να είναι δυνατόν μια πόλη που συμμετείχε σε έναν διαγωνισμό να συμμετάσχει σε τυχόν επακόλουθο ανταγωνισμό σε ένα νέο κράτος μέλος, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 κατά την ίδια περίοδο. Επιπλέον, και για λόγους ίσης μεταχείρισης των κρατών μελών, κάθε υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφια χώρα υποδοχής επιτρέπεται να φιλοξενήσει την πρωτοβουλία μόνο μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου από το 2020 έως το 2033. Ως εκ τούτου, οι πόλεις από χώρες που έχουν ήδη λάβει τον τίτλο δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν στους μεταγενέστερους διαγωνισμούς κατά την ίδια περίοδο. 3. Οι όροι που ορίζονται στο άρθρο 4, καθώς και τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 5 εφαρμόζονται για τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες για προσχώρηση χώρες.	Διατάξεις σχετικά με τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες τα υπόλοιπα κράτη 1. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη διοργάνωση του διαγωνισμού μεταξύ των πόλεων στις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, <u>στις χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και της ΕΖΕΣ που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ, καθώς και τις χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και στην Ελβετική Συνομοσπονδία</u> 2. Η Επιτροπή δημοσιεύει στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρόσκληση υποβολής αιτήσεων έξι έτη πριν από την έναρξη του αντίστοιχου έτους του τίτλου. Η εν λόγω πρόσκληση θα είναι ανοιχτή στις πόλεις σε όλες τις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω χώρες συμμετέχουν στο πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» ή στα επόμενα προγράμματα της Ένωσης για τη στήριξη του πολιτισμού κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης. Ωστόσο, για λόγους ίσης μεταχείρισης των πόλεων των κρατών μελών, κάθε πόλη επιτρέπεται να συμμετάσχει μόνο σε ένα διαγωνισμό για <u>τις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, τις χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και της ΕΖΕΣ που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ, καθώς και τις χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και την Ελβετική Συνομοσπονδία</u> κατά τη διάρκεια της περιόδου από το 2020 έως το 2033, και δεν πρέπει να είναι δυνατόν μια πόλη που συμμετείχε σε έναν διαγωνισμό να συμμετάσχει σε τυχόν επακόλουθο ανταγωνισμό σε ένα νέο κράτος μέλος, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 κατά την ίδια περίοδο. Επιπλέον, και για λόγους ίσης μεταχείρισης των κρατών μελών, <u>κάθε υποψήφια χώρα ή δυνάμει υποψήφια χώρα υποδοχής η εκάστοτε χώρα</u> επιτρέπεται να φιλοξενήσει την πρωτοβουλία μόνο μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου από το 2020 έως το 2033. Ως εκ τούτου, οι πόλεις από χώρες που έχουν ήδη λάβει τον τίτλο δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν στους μεταγενέστερους διαγωνισμούς κατά την ίδια περίοδο. 3. Οι όροι που ορίζονται στο άρθρο 4, καθώς και τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 5 εφαρμόζονται για τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες για προσχώρηση χώρες αυτές. Σε συμφωνία με τις χώρες αυτές, η Επιτροπή μπορεί να προβεί σε προσαρμογές όσον αφορά τη διάρκεια του προγράμματος, προκειμένου να αποφευχθεί το υπερβολικό οικονομικό κόστος.

Αιτιολογία

Δεν έχει νόημα η συμμετοχή διαφορετικών ομάδων ανάλογα με το αναπτυξιακό πρόγραμμα ή την πρωτοβουλία. Συνεπώς, προτείνεται η συμμετοχή περισσότερων κρατών. Πρέπει να βρεθούν εξειδικευμένες λύσεις, προκειμένου να αποφευχθεί το υπερβολικό οικονομικό κόστος.

Τροπολογία 6

Άρθρο 11

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, ανακηρύσσει επίσημως τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις συστάσεις της ευρωπαϊκής ομάδας. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την ανακήρυξη της.	Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, ανακηρύσσει επίσημως τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις συστάσεις της ευρωπαϊκής ομάδας. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την ανακήρυξη της. 1. Σε συμφωνία με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, η Επιτροπή ορίζει την πόλη που θα ανακηρυχθεί Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή των Περιφερειών το αργότερο τέσσερα έτη πριν την έναρξη της σχετικής εκδήλωσης. <u>Η κοινοποίηση πρέπει να συνοδεύεται από αιτιολόγηση της υποψηφιότητας βάσει των εκθέσεων της ευρωπαϊκής ομάδας.</u> <u>Κατά την υποβολή της υποψηφιότητας λαμβάνονται υπόψη οι συστάσεις της ευρωπαϊκής ομάδας.</u> 2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί, το αργότερο τρεις μήνες μετά την παραλαβή των υποψηφιοτήτων, να διαβιβάσει σχετική γνώμη στην Επιτροπή. 3. Το Συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής η οποία εκπονείται υπό το φως της γνώμης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της αιτιολόγησης που βασίζεται στις εκθέσεις της ευρωπαϊκής επιτροπής, ανακηρύσσει επίσημα τις εν λόγω πόλεις Πολιτιστικές Πρωτεύουσες της Ευρώπης του έτους για το οποίο υπέβαλαν υποψηφιότητα.

Αιτιολογία

Ο διορισμός από το Συμβούλιο δικαιολογείται από τη σημασία που έχει η επιλογή μίας πολιτιστικής πρωτεύουσας. Το άρθρο 291 παρ. 2 της ΣΛΕΕ προβλέπει ρητά, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, τη δυνατότητα ανάθεσης εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στο Συμβούλιο.

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 2012

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Τιμή συνδρομής 2013 (χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταχυδρομείου για κανονική αποστολή)

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 300 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, έντυπη έκδοση + ετήσιο DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 420 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	910 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	100 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί), DVD, μία έκδοση την εβδομάδα	πολύγλωσσο: 23 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσα(-ες) ανάλογα με τον διαγωνισμό	50 EUR ετησίως

Η συνδρομή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που εκδίδεται στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα L 156 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η Επίσημη Εφημερίδα στα ιρλανδικά πωλείται ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 23 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο DVD.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της Επίσημης Εφημερίδας. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωση για τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Πωλήσεις και συνδρομές

Συνδρομές σε διάφορες τιμολογημένες περιοδικές εκδόσεις, όπως η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, διατίθενται στους εμπορικούς μας αντιπροσώπους. Κατάλογο των εμπορικών μας αντιπροσώπων θα βρείτε στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm

Το EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις Συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

